

ОСНОВНА ШКОЛА „СВЕТИ САВА” АРАНЂЕЛОВАЦ

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ
ЗА ПЕТИ РАЗРЕД**

ТАБЕЛА САДРЖАЈА

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПЕТИ РАЗРЕД	1
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ.....	1
ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	110
СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ.....	177
ДОПУНСКА НАСТАВА	207
ДОДАТНА НАСТАВА.....	253
СЕКЦИЈЕ.....	280
ЧАС ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ.....	317
ЕКСКУРЗИЈА	318

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПЕТИ РАЗРЕД
ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 180****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 5**

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ наставе и учења *српског језика* је да ученик негује српски језик правилно га користећи у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија имагинацију и уметнички сензибилитет, естетске компетенције, критичко и морално просуђивање

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
КЊИЖЕВНОСТ: -одређивање књ.рода и врсте -разликовање карактеристика народне и уметничке књ. -разликовање реалистичне прозе и оне засноване на надреалној мотивацији -анализирање лирске и епске песме драмског и прозног дела -разликовање појма песника и лирског субјекта, као и приповедача у односу на писца -разликовање облика казивања -увиђање звучних, визуелних и тактилних песничких слика	– КЊИЖЕВНОСТ: – одреди род књижевног дела и књижевну врсту – разликује карактеристике народне књижевности од карактеристика уметничке књижевности – разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији – анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава) – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца – разликује облике казивања	КЊИЖЕВНОСТ ЛИРИКА Књижевни термини и појмови Песник и лирски субјекат. Мотиви и песничке слике као елементи композиције лирске песме. Врста строфе према броју стихова у лирској песни: катрен; врста стиха по броју слогова (десетерац и осмерац). Одлике лирске поезије: сликовитост, ритмичност, емоционалност. Стилске фигуре: епитет, ономатопеја. Врсте ауторске и народне лирске песме: описне (дескриптивне), родољубиве (патриотске); митолошке, песме о раду (посленичке) и породичне. Лектира 1. Народна песма: <i>Вила зида град</i> 2. <i>Народне лирске песме о раду (избор), народне лирске породичне песме (избор)</i> 3. Бранко Радичевић: Певам дању, певам ноћу 4. Милица Стојадиновић Српкиња: Певам песму 5. Душан Васиљев: Домовина/ Алекса Шантић: Моја отаџбина	-аналитичко-синтетичке методе и вежбања -проблемска настава - самостално решавање проблема -истраживачки метод -амбијентална настава - вербалне методе -рад на тексту -дискусија -дебата -презентације -вежбање акцента уз коришћење аудио записа -лексичко-семантичко-стилске вежбе	-чита,тумачи, анализира, -образлаже своје ставове разговара, дискутује, решава истраживачке задатке -слуша -бележи -учествује у драматизацији -израђује презентације -ради у групи, -учествује у тимском раду -изражава своје мишљење	Развија код ученика самосталност при тумачењу књ.дела,подстиче изражавање сопственог мишљења. Показује на конкретним примерима примен Објашњава, Коментарише, Образлаже. Подстиче ученике да обележе,про- Нађу,закључе, Упореди... Демонстрирс градиво на примерима из

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:				
-одређивање стилских фигура и разумевање њихове улоге у књ.делу -одређивање теме, главних и споредних мотива и њихово узрочно-последичне везе - илустровање особина ликова примерима из текста и вредновање њихових поступака са изношењем личних ставова -илустровање веровања, обичаја, начина живота и догађаја у прошлости описаних у књ.делу -навођење примера личне добити од читања ГРАМАТИКА: -разликовање променљивих од непроменљивих врста речи - жразликовање категорије рода, броја	– увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту – процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шаљив, ведар, тужан и сл.) – одреди тему и главне и споредне мотиве – анализира узрочно- последично низање мотива – илуструје особине ликова примерима из текста – вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове – упоређује фикционалне и нефикционалне одлике књижевности – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима – наведе примере личне добити од читања	6. Војислав Илић: Зимско јутро 7. Милован Данојлић: Шљива / Десанка Максимовић: Сребрне плесачице 8. Пеђа Трајковић: Кад књиге буду у моди ЕПИКА Књижевни термини и појмови Писац и приповедач. Облици казивања: описивање, приповедање у првом и трећем лицу; дијалог. Фабула: низање догађаја, епизоде, поглавља. Карактеризација ликова - начин говора, понашање, физички изглед, животни ставови, етичност поступака. Врсте епских дела у стиху и прози: епска народна песма, бајка, новела, шаљива народна прича. Врста стиха према броју слогова: десетерац. Лектира 1. Народна песма: <i>Свети Саво</i> 2. Народна песма: <i>Женидба Душанова</i> 3. <i>Еро с онога свијета</i> 4. <i>Дјевојка цара надмудрила</i> 5. Милован Глишић: <i>Прва бразда</i> 6. Стеван Сремац: <i>Чича Јордан</i> (одломак) 7. Бранко Ћопић: <i>Поход на Мјесец</i> 8. Иво Андрић: <i>Мостови</i> 9. Данило Киш: <i>Дечак и пас</i> 10. Горан Петровић: Месец над тепсијом (први одломак приче „Бели хлеб од претеривања” и крај приче који чине	-изговарање брзалица -подстицање на самостално исправљање грешака у смс и интернет комуникацији -упућивање на служење правописом -компаративна анализа(филм и књ.дело) -локализовање дела -различити облици читања -рад у групама, пару	свакодневне језичке праксе.	

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
и падежа у вези са именским речима - разликовање основних функција и значења падежа -употребљавање падежних облика у складу са нормом -разликовањ основних реченичних чланова ПРАВОПИС: -доследно примењивање правописне норме у употреби великог слова;састављеног и растављеног писања речи;интерпункцијских знакова -коришћење школског издања правописа ОРТОЕПИЈА : -правилно изговарање речи са правилном употребом акцента и интонације -јасно изговарање са поштовањем	ГРАМАТИКА: – разликује променљиве речи од непроменљивих – разликује категорије рода, броја, падежа у вези са именским речима – разликује основне функције и значења падежа – употребљава падежне облике у складу са нормом – разликује основне реченичне чланове (у типичним случајевима) ПРАВОПИС: – доследно примењује правописну норму	одељци „Можеш сматрати да си задобио венац славе” и „Мрави су вукли велике трошице тишине”) 11. Антон Павлович Чехов: Шала ДРАМА Књижевни термини и појмови Позоришна представа и драма. Чин, појава, лица у драми, драмска радња. Сцена, костим, глума, режија. Драмске врсте:једночинка, радио-драма Лектира 1. Бранислав Нушић: <i>Кирија</i> 2. Душан Радовић, <i>Капетан Џон Пиплфокс</i> 3. Љубиша Ђокић, <i>Биберче</i> НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ (бирати до 2 дела) 1. . Вук Ст. Караџић: Моба и прело (одломак из дела Живот и обичаји народа српскога) 2. Доситеј Обрадовић: <i>О љубави према науци</i> 3. М. Петровић Алас, <i>У царству гусара (одломци)</i> 4. Милутин Миланковић: <i>Успомене, доживљаји, сећања</i> (одломак) 5. Избор из књига, енциклопедија и часописа за децу. ДОМАЋА ЛЕКТИРА: 1. <i>Епске народне песме старијих времена</i> (о Немањићима и Мрњавчевићима)			

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
књижевнојезичке норме -точно и разговетно читање наглас књижевних и неуметничких текстова ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА: -коришћење различитих облика казивања(опис, приповедање у 1.и 3.лицу, дијалог -издвајање делова текста и организовање у смисаоне целине(уводни, главни и завршни део) -састављање говореног или писаног текста о доживљају из књижевног дела, на теме из свакодневног живота и света маште - проналажење садржаних информација у књижевном и некњижевном тексту	у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункцијских знакова – користи правопис (школско издање) ОРТОЕПИЈА : – правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији – говори јасно поштујући књижевнојезичку норму – точно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА: -користи различите облике казивања: опис, портрет и пејзаж),	- Народне бајке, новеле, шаљиве народне приче (избор) - Бранислав Нушић: <i>Хајдуци</i> - Данијел Дефо „Робинсон Крузо“ (одломак о изградњи склоништа) - Марк Твен: <i>Доживљаји Хаклберија Финна/Краљевић и просјак/Доживљаји Тома Сојера</i> - Избор ауторских бајки (Гроздана Олујић: „Бела голубица“, Село изнад облака“, Црвена жаба“, Звезда у чијим је грудима нешто куцало“, Звоно које је опомињало“, „Када се лептир пробуди“, „Дечак који је тражио срећу“, „Снежни цвет“, „Мали хлебни људи“, „Царица и зевалица“, Мачка која је лизнула небо“ – две по избору; Ивана Нешић: <i>Зеленбабини дарови</i> (одломци); Ивана Брлић Мажуранић: <i>Приче из давнина</i> – две по избору и др.) - Игор Коларов, <i>Аги и Ема</i> - Избор из савремене поезије за децу (Александар Вучо, Мирослав Антић, Драгомир Ђорђевић, Владимир Андрић, Дејан Алексић...) Допунски избор лектире (бирати до 3 дела) - Јован Јовановић Змај: <i>Песмо моја</i> (из Ђулића) - Стеван Раичковић: <i>Велико двориште</i> (избор) - Иван Цанкар: <i>Десетица</i> - Љубивоје Ршумовић, <i>Ујдурме и зврчке из античке Грчке</i> - Џон Р.Р. Толкин, <i>Хобит (одломци)</i> - Никол Лезије: <i>Тајна жутог балона</i>			

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
	приповедање у 1. и 3. лицу, дијалог – издваја делове текста (наслов, пасусе) и организује га у мисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) – саставља говорени или писани текст о доживљају књижевног дела и на теме из свакодневног живота и света маште проналази експлицитно и имплицитно садржане информације у једноставнијем књижевном и некњижевном тексту	7. Корнелија Функе: Господар лопова(одломак) 8. Вида Огњеновић: Путовање у путопис (одломак) 9. Владислава Војновић: Приче из главе (избор, осим приче Позориште) 10. Дејан Алексић: Музика тражи уши (избор) / Кога се тиче како живе приче (избор) 11. Јован Стерија Поповић: Лажа и паралажа (одломак о Месечевој краљици) и Едмон Ростан: Сирано де Бержерак (одломак о путу на Месец) Дело завичајног аутора по избору. ГРАМАТИКА Променљиве речи: именице, заменице, придеви, бројеви (с напоменом да су неки бројеви непроменљиви), глаголи; непроменљиве речи: прилози (с напоменом да неки прилози могу имати компарацију) и предлози. Именице – значење и врсте (властите, заједничке, збирне, градивне; мисаоне, глаголске). Промена именица (деклинација): граматичка основа, наставак за облик, појам падежа. Основне функције и значења падежа (с предлозима и без предлога): номинатив (субјекат); генитив (припадање и део нечега); датив (намена и усмереност); акузатив (објекат); вокатив (дозивање, обраћање); инструментал (средство и друштво); локатив (место). Придеви – значење и врсте придева (описни, присвојни, градивни; месни и временски); род, број, падеж и компарација придева. Слагање придева са именицом у роду, броју и падежу. Заменице – личне заменице: промена, наглашени и ненаглашени облици,			

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
		употреба личне заменице сваког лица себе, се. Бројеви – врсте и употреба: главни (основни, збирни бројеви, бројне именице на -ица) и редни бројеви. Глаголи – глаголски вид (несвршени и свршени); глаголски род (прелазни, непрелазни и повратни глаголи); глаголски облици (грађење и основно значење); инфинитив (и инфинитивна основа), презент (презентска основа, наглашени и ненаглашени облици презента помоћних глагола), перфекат, футур I. Предикатска реченица – предикат (глаголски; именски); слагање предиката са субјектом у лицу, броју и роду; прави и неправи објекат; прилошке одредбе (за место, за време, за начин; за узрок и за меру и количину);апозиција. ПРАВОПИС Велико слово у вишечланим географским називима; у називима институција, предузећа, установа, организација (типични примери); велико и мало слово у писању присвојних придева. Заменица <i>Ви</i> из поштовања. Одрична речца <i>не</i> уз именице, придеве и глаголе; речца <i>нај</i> у суперлативу; вишечлани основни и редни бројеви. Интерпункцијски знаци: запета (у набрајању, уз вокатив и апозицију); наводници (наслови дела и називи школа); црта (уместо наводника у управном говору).			

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
		ОРТОЕПИЈА: Место акцента у вишесложним речима (типични случајеви). Интонација и паузе везане за интерпункцијске знакове; интонација упитних реченица. Артикулација: гласно читање брзалица, најпре споро, а потом брже (индивидуално или у групи). ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА: Препричавање, причање, описивање – уочавање разлике између говорног и писаног језика; писање писма (приватно, имејл) Богаћење речника: синоними и антоними; некњижевне речи и туђице – њихова замена језичким стандардом; уочавање и отклањање безначајних појединости и сувишних речи у тексту и говору. Техника израде писменог састава (тежиште теме, избор и распоред грађе, основни елементи композиције и груписање грађе према композиционим етапама); пасус као уже тематске целине и његове композицијско-стилске функције. Осам домаћих писмених задатака и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту (један час за израду			

Циљеви	Исходи учења По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
		задатка и два за анализу и писање побољшање верзије састава).			

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ(КОМПЕТЕНЦИЈЕ):

Примењује основна знања о српском језику и основна начела тумачења књижевних дела; поштује књижевнојезичку норму и користи језик као низ стваралачких могућности у усменој и писаној комуникацији – обликује логичан и структуриран говорени и писани текст; чита, тумачи, упоређује и вреднује књижевне и неуметничке текстове из националне и светске културне баштине прикладне узрасту ученика; уме да изабере дела за читање према свом литерарном укусу; чува, негује и воли српски језик.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ(описује специфичне способности учења које омогућавају да се развија општа предметна компетенција):

Разуме шта је језик, поштује свој језик и поштује друге језике. Разликује појмове књижевног и народног језика. Препознаје говор мржње као негативну појаву у друштву. Примењује књижевнојезичку норму у вези са гласовима, облицима речи и реченицама. Разуме значење речи из уџбеника, лектире и свакодневне комуникације и уме правилно да их употреби у одговарајућем облику и контексту. Говори јасно и саговорника слуша пажљиво, уз уважавање. Саставља једноставан говорени или писани текст о доживљају књижевног дела, као и о темама из свакодневног живота и света маште. Користи оба писма, дајући предност ћирици. Влада основним жанровима писане комуникације потребним за учење у друштвеном животу. Примењује правописну норму у једноставним примерима и уме да се служи школским издањем Правописа.

Разликује основне језичке групе у Европи и одређује место српског језика у породици словенских језика. Познаје основне етапе у развоју књижевног језика код Срба и разуме његов значај за културу и историју српског народа. У говору и писању примењује одређена граматичка правила у вези са гласовима, облицима и врстама речи и са реченицама српског језика. Употребљава фонд речи у складу са основним нивоом образовања. Примењује правописна правила у сложенијим примерима и уме да се служи речницима, приручницима и енциклопедијама. Јасно формулише своје мишљење. Саставља логичан и структуриран сложенији говорени или писани текст, тумачећи основне идеје и формалне елементе једноставнијег књижевног и неуметничког текста.

Разликује дијалекте српског језика на основу њихових основних особина. Има шири знања о гласовима, врстама, подврстама и облицима речи и реченица српског језика и зна да примени та знања у говору и писању. Има богат речник и доживљава језик као низ могућности које му служе у изражавању. Говори о одабраним темама из језика, књижевности и културе које су предвиђене градивом, примењујући основне говорничке вештине. Саставља једноставнији аргументативни текст. Користи препоручену литературу у писању рада на задату тему из језика, књижевности и културе, имајући на уму читалачку публику. Доследно примењује правописну норму из сваке правописне области предвиђене обавезним школским програмом.

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Резултате целокупног праћења и вредновања наставник узима као основу за планирање наредних корака у раду са ученицима и развијању своје образовно-васпитне праксе.

Праћење напредовања и оцењивање постигнућа ученика је формативно и сумативно и реализује се у складу са *Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању*. Потребно је да наставник континуирано и на примерен начин указује ученику на квалитет његовог постигнућа тако што ће повратна информација бити прилагођена, довољно јасна и информативна како би имала улогу подстицајне повратне информације. Повратна информација треба да буде увременењена, дата током или непосредно након обављања неке активности; треба да буде конкретна, да се односи на активности и продукте ученика, а не на његову личност и да буде позитивно интонирана, односно да прво садржи оне елементе који су за похвалу, а тек потом оне које би ученик требало да развија и унапређује. Оно започиње иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази и у односу на који ће се процењивати његов даљи ток напредовања. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак других ученика. Наставник користи формативно и сумативно оцењивање. У својој педагошкој документацији редовно бележи запажања о ангажовањима и постигнућима ученика, као и о остварености циљева. Наставник описом даје и своје препоруке. Сумативно оцењивање изводи оценама од 5 до 1 у складу са оствареношћу образовних стандарда.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Историја	V VI	Грчка митологија Словени пре досељавања на Балканско полуострво Српска држава у средњем веку Немањини Свети Сава	Рад са подацима и информацијама
Музичка култура	V	Квантитет акцента	Естетска компетенција
Ликовна култура	V	Илустровање	Естетска компетенција
Енглески језик	V	Present Simple Tense Past Simple Tense	Рад са подацима и информацијама
Верска настава	V	Свети Сава	Рад са подацима и информацијама
Час одељењског старешине	V VI	 Насиље и како га спречити	Решавање проблема

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2****ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду):**

Циљ наставе енглеског језика је оспособити ученике да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом и писаном облику о темама из његовог непосредног окружења. Циљ наставе страног језика у **петом разреду** јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља. Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособљавање ученика да комуницира на основном нивоу страним језиком у усменом и писаном облику о темама из његовог непосредног окружења. Подстицање потребе за учењем страног језика и употребе страног језика у личне сврхе и из задовољства. Развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика. Стимулисање маште, радозналости и креативности код ученика као и истраживачког духа и отворености према комуникацији са говорницима других језика. Учењем страног језика ученик богати себе упознајући друге, стиче свест о значају свог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Разматрање тема из свакодневног живота које су блиске ученицима. Оспособљавање ученика да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама. Олакшавање разумевања других и различитих култура и традиција.	- разумеју једноставан опис места; - описују места и њихове знаменитости у неколико везаних исказа користећи позната језичка средства; - познаје веће градове земаља циљне културе (град Честер и његове знаменитости). - опишу сталне, уобичајене догађаје / активности користећи неколико везаних исказа; - разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на интересовања и изражавање допадања и недопадања; - опишу своја и туђа интересовања и изразе допадање и недопадање уз једноставно образложење; - упореде и опишу појаве и карактеристике животиња користећи једноставнија језичка средства; опишу појаве и карактеристике животиња користећи једноставнија језичка средства; - разумеју, упоређују и уочавају сличности и разлике у начину понашања на јавним местима у градовима циљне културе и код нас.	1. Слободно време *to BE, личне заменице, присвојни придеви, саксонски генитив, предлози, придеви, упитне речи; 2. Градови и велеградови *there is/are, чланови, компаратив придева; градови и места у њима, мапе, Ливерпул; 3. Дани *Просто садашње време; уобичајене радње и активности, временске зоне, чудни фестивали; 4. Свет дивљине *суперлатив, сап, питања са Now...; животиње које нестају; 5. Свет учења *предмети у школи, садашње трајно време, просто садашње врме; email, образовање; 6. Храна и здравље *бројиве и градивне именице, придеви са неодређену количину, герунд, императив, здравље и здрава исхрана, куповина, блог;	Дискусија, вербално-текстуална, демонстративна, решавање проблема, учење путем открића, дијалогска, монолошка, илустративна, фронтални и индивидуални облик рада, групни рад, рад у пару, квизови, асоцијације, едукативни камп, коришћење Интернета, презентација и ИКТ уређаја, пројектни задатак.	Организује, припрема, дефинише појмове, прати, помаже, мотивише, планира, учествује, едукује, вреднује, прати, помаже, мотивише, објашњава нове речи и изразе, користи различите технике да се дође до резултата, излаже...	Пажљиво слуша и усваја нова знања, дефинише нове појмове, именује, посматра, пише, комбинује, решава проблеме, илуструје и графички представља, прати упуства наставника и извршава их.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Уочавање разлике и сличности између матерњег и страних језика које учи. Мотивисати и подстицати учанике да самостално раде на часу. Оспособљавање ученика да слушају језик и да га уче из најдоступнијих извора (интернет, часописи, књиге) као и да уоче разлике о различитим културним срединама. Образовни систем у другим земљама - професионална оријентација (могућности даљег школовања)	- разумеју једноставне текстове којима се описују радње у прошлости; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; опишу радње из прошлости у неколико везаних исказа; - упоређују и уочавају сличности и разлике у интересовањима и начину разоноде у земљама циљне културе и код нас. - опишу људе користећи једноставнија језичка средства. - размене једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама; саопште шта они или неко други планира или намерава; - активно користе доступне дигиталне садржаје.	7. Спорт *Просто прошло време од to BE, правилни и неправилни глаголи; Олимпијске игре, X Games, Усеин Болт, прошли догађаји, видео игрице, хибридни спортови; 8. Одрастање *Просто прошло време, објекатске заменице; некад и сад, интервју и биографија, описивање људи, језик и књижевност; 9. Одлазак на пут *"going to" и will будуће време; временске прилике и прогноза, летњи распуст, одлазак на одмор, email, Том Сојер, тематски паркови, Оксфорд, Језерска област.			

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- Одговорно учешће у демократском друштву (сама концепција наставе страног језика усмерава ученика на компарацију друштвених појава и интеркултурни дијалог)
- Естетска компетенција (заступљена је у неговању читања књижевних текстова на страном језику)
- Комуникација (основни циљ наставе страних језика)
- Одговоран однос према околини (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)
- Одговоран однос према здрављу (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)
- Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (програм предвиђа теме и активности које подразумевају планирање и договарање попоут одређених ситуација у свакодневном животу, као што су рођенданске прославе, прослава дана школе, излети и др.)
- Рад с подацима и информацијама (увођењем различитих стратегија читања и слушања ученици се упућују на идентификовање одређених садржаја, селекцији и техникама које их оспособљавају да разликују важно од неважног, тачно од нетачног)
- Решавање проблема (настава и технике рада су конципиране на тај начин, таск-басед)
- Сарадња (свака врста комуникације подразумева сарадњу и поштовање правила дијалога, а и подстицање пројектне наставе, или групног рада и рада у пару указује на неопходну способност сарадње са другима)
- Дигитална компетенција (укључена је у многим сегментима наставе од примене медија дигиталних и штампаних до примене различите технологије у реализацији и остваривању циљева наставе страних језика – извор за остваривање исхода у вези са слушањем и читањем, говором и писањем – смс, блог, имејл, ТВ емисије, радио, филм, музика, интернет ...)

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- разуме и правилно реагује на наставников говор
- разуме општу тему кратких текстова уживо или са аудио-записа
- читајући наглас повезује низ речи у оквиру кратких исказа и реченица
- читајући наглас и у себи разуме основно значење кратких текстова напознате теме
- у монологској форми говори о себи и свом непосредном окружењу користећи најједноставније устаљене речи, изразе и структуре, усклађујући интонацију и ритам с комуникативном намером
- пише једноставне поруке, белешке, честитке и лична писма о свакодневним активностима, породичном и школском окружењу
- размењује веома кратке исказе саговорницима у вези са познатим темама
- препознаје и разликује основне фонолошке и морфосинтаксичке категорије

Корелација наставних садржаја Енглеског језика са другим наставним предметима

Корелација наставних садржаја Енглеског језика са другим наставним предметима			
Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	Пети	Глаголска времена и вид Врсте речи Књижевност	Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву Естетска компетенција
Грађанско васпитање Верска настава	Пети	Ја и моји другови Моја породица Блиско окружење	Комуникација Одговорно учешће у демократском друштву
Географија	Пети	Градови енглеског говорног подручја	Естетска компетенција

Корелација наставних садржаја Енглеског језика са другим наставним предметима			
Историја		Путовања Знаменита историјска и уметничка места	Одговоран однос према околини и здрављу
Физичко васпитање Биологија	Пети	Ритмика и игра, спортови Исхрана	Одговоран однос према околини и здрављу
Информатика	Пети	Интернет, дигитални садржаји	Дигитална компетенција

Начин праћења остварености програма: Праћење напредовања започиње иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази и у односу на шта ће се процењивати његов даљи рад. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак других ученика. Сваки наставни час и свака активност ученика су, у том смислу, прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Наставник треба да подржи саморефлексију (промишљање ученика о томе шта зна, уме, може) и подстакне саморегулацију процеса учења кроз постављање личних циљева напредовања.

У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процеси продукти учења. Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое циљева учења и начине оцењивања.

Формативно и сумативно оцењивање: .

У вредновању наученог, поред усменог испитивања, користе се и тестови знања.

У формативном оцењивању се користе различити инструменти, а избор зависи од врсте активности која се вреднује.

Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да се од сваког члана тражи мишљење о сопственом раду и о раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање).

У процесу оцењивања добро је користити портфолио (збирка докумената и евиденција о процесу и продуктима рада ученика, уз коментаре и препоруке), као извор података и показатеља о напредовању ученика.

Како ниједан од познатих начина вредновања није савршен, потребно је комбиновати различите начине оцењивања. Једино тако наставник може да сагледа слабе и јаке стране сваког свог ученика. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. Ако наставник са ученицима договори показатеље на основу којих сви могу да прате напредак у учењу, ученици се уче да размишљају о квалитету

свог рада и о томе шта треба да предузму да би свој рад унапредили. Оцењивање тако постаје инструмент за напредовање у учењу. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења.

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује, осим постигнућа ученика, и процес наставе и учења, као и себе и сопствени рад. Све што се покаже добрим и корисним наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а све што се покаже као недовољно ефикасним и ефективним требало би унапредити.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА КУЛТУРА

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду):

Циљ наставе и учења *ликовне културе* је да ученик развија визуелно опажање, стваралачко мишљење и естетске критеријуме како би био оспособљен за визуелну комуникацију и креативно решавање проблема, као и одговоран однос према наслеђу визуелне културе свог и других народа.

Циљеви	Исходи учења По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Ритам - Формирање појма о слободном ликовном компоновању - Навести ученике да користе различите технике у ликовном изразу	- опише ритам који уочава у природи, окружењу и уметничким делима - пореди утисак који на њега/њу остављају различите врсте ритма - гради правилан, неправилан и слободан визуелни ритам, спонтано или с одређеном намером - користи, у сарадњи са другима, одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналног визуелног ритма - разматра, у групи, како је учио/ла о визуелном ритму и где та знања може применити	Поступци за безбедно и одговорно коришћење и одржавање прибора и радне површине. Материјал из природе, вештачки материјал, материјал за рециклажу, рециклирани материјал, импровизовани прибор, школски прибор и материјал; Спонтани ритам (ритам линија, облика, мрља); Ритам у природи – смена дана и обданице, смена годишњих доба, таласи, падавине...; Ритам у простору – распоред тродимензионалних облика у природи, у ближем и даљем окружењу; Ритам у структури (грађи) облика. Ритам у текстури природних и вештачких материјала (шаре и дезени); Врсте ритма – правилан и неправилан ритам. Функције ритма – понављање боја, линија и/или облика да би се постигла динамичност (живост) или ред. Утисак који различите врсте ритма	- вербално- текстуалне методе (кроз разговор и дискусију постепено увођење у дефинисање основних ликовних елемената, са акцентом на ритму и њихова примена у различитим ликовним медијима -амбијентална настава - илустративне методе (корелација са природом и другим наставним предметима, историјом уметности као конкретним примерима датих ликовних проблема- линија, облик, боја, мрља); - практично- демонстративна метода у различитим ликовним	- Организује наставни процес, демонстрира, пружа помоћ и подршку - Мотивише ученике - Дијагностицира индивидуалне способности ученика -Оспособљава ученике да користе различите ликовне технике, подстиче ученике, даје савете -Уводи ученике у нове термине, приближава	-Прихвата нове појмове -Користи и практично примењује нова сазнања и појмове -Самостално се изражава -Овладава новим ликовним техникама кроз свој рад -Самостално процењује своја постигнућа

Циљеви	Исходи учења По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
	- направи, самостално, импровизовани прибор од одабраног материјала - искаже своје мишљење о томе зашто људи стварају уметност	остављају на посматрача. Субјективни утисак кретања и оптичка илузија кретања; Ритам као принцип компоновања у делима визуелне уметности; Ритам у другим врстама уметности; Различити ритмови као подстицај за стваралачки рад – звуци из природе и окружења, музика, кретање у природи и окружењу, плес...; Примена визуелног ритма у свакодневном животу; Наслеђе визуелне културе – значај праисторијског наслеђа визуелне културе на простору Србије и у свету.	техникама (цртачким, сликарским, вајарским); - креирање вежби; - подстицање, коректура, естетска анализа и вредновање;	апстрактне појмове -Јасно формулише проблеме и задатке, објашњава, врши проверу, даје смернице за рад - Уочава и прати интелектуалне и сазнајне промене код ученика	

Линија - Развијање способности ученика за опажање различитих квалитета линије и мноштва различитости њене употребе	- описује линије које уочава у природи, окружењу и уметничким делима - поређује утисак који на њега/њу остављају различите врсте линија - гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала - користи одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналних цртежа - црта разноврсним прибором и материјалом изражавајући замисли, машту, утиске и памћење опаженог - разматра, у групи, како је учио/ла о изражајним својствима линија и где се та знања примењују - искаже своје мишљење о томе како је развој цивилизације утицао на развој уметности	Врсте линија и изражајна својства линија. Линије у природи и окружењу. Колаж – изражајност контурних линија насталих сечењем и цепањем. Контура Линија као ивица тродимензионалних облика; Импровизовани прибор, материјал из природе, школски прибор, професионални прибор. Поступци за безбедно и одговорно коришћење и одржавање прибора и радне површине. Изражајна својства линија у односу на прибор, материјал, притисак и угао под којим се држи прибор/материјал; Савремена средства за цртање – дигитална табла и оловка за цртање, 3Д оловка, дигитална четка, апликативни програми за цртање... Својства линије у апликативном програму за цртање. Цртање светлом; Врсте цртежа – уметнички цртеж, аматерски цртеж, дечји цртеж, схематски цртеж, технички цртеж, научне илустрације... Врсте уметничког цртежа – скица, студија, илустрација, стрип, карикатура, графити... Занимања у којима је неопходна вештина слободоручног цртања; Грађење цртежа додавањем и одузимањем линија. Лавирани цртеж. Линеарни цртеж – цртање четкицама различитих ширина, импровизованим прибором, материјалом из природе и материјалом за рециклажу. Цртеж у	- вербално- текстуални (кроз разговор и дискусију дефинисање појма линија и њених карактеристика- својстава и врста); -илустративна корелација са природом и појавом линије у природи; - подстицање на опажање различитих врста и карактера линија у природи; - практично- демонстративни поступак (извлачење линија различитим ликовним техникама на различитим материјалима- меке оловке на различитим подлогама, темпере, колаж); - дефинисање илустрацијом и демонстрацијом линије као границе 3д облика у техници вајања; - креирање задатака, - подстицање, коректура; - естетска анализа и вредновање;	- Партнер у педагошкој комуникацији – одговара на постављена питања, помаже у размишљању, даје смернице - Гради позитивну климу у одељењу - Подстиче унутрашњу, групну и међугрупну сарадњу и комуникацију - Оспособљава ученике да самостално процењују своја постигнућа	
--	--	--	--	---	--

Циљеви	Исходи учења По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		боји – разлика између слике и цртежа у боји; Текстура (ликовни елемент) – грађење текстуре линијама. Ритам линија; Различити садржаји као подстицај за стваралачки рад (облици из природе и окружења, звуци из природе и окружења, музика, кретање у природи и окружењу, текст, писмо...); Читање (декодирање) цртежа, стрипа, карикатуре, графита, рекламних порука...; Наслеђе визуелне културе – значај наслеђа визуелне културе првих цивилизација.			

Облик - Упутити ученике на уочавање различитих облика из природе и околине - Развијање осетљивости ученика за ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу - Оспособљавање ученика за ликовно изражавање у стварању колажа и светлинских објеката	• пореди облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима • гради апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад • наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/ла жељени тон • обликује препознатљиве тродимензионалне облике одабраним материјалом и поступком • преобликује предмет за рециклажу дајући му нову употребну вредност • комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан орнамент за одређену намену • објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе • разматра, у групи, како је учио/ла о	Поступци за безбедно и одговорно коришћење и одржавање прибора и радне површине; Дводимензионални и тродимензионални облици. Правилни геометријски облици (геометријске фигуре и тела). Правилни облици у природи и у визуелној уметности. Неправилни облици. Свођење неправилних облика на геометријске; Својства облика. Величина облика. Боја облика. Реална и имагинарна функција облика. Карактеристични детаљи и својства покојима је облик препознатљив. Опажање облика посматрањем са свих страна. Стилизовање облика; Распоред облика у простору и дејство на посматрача. Ритам облика Поступци приказивањатродимензионалних облика на дводимензионалној подлози – сенчење мрљама, бојом, линијама, тачкама. Приказивање положаја облика у равни – линија хоризонта, планови и величина облика у односу на растојање од посматрача, преклапање, прожимање, додиривање; Грађење реалних дводимензионалних и тродимензионалних облика. Превођење реалних облика у апстрактне одузимањем карактеристичних детаља. Превођење реалних облика у фантастичне додавањем неочекиваних детаља. Грађење имагинарних и апстрактних облика на основу једне, две и три информације;	- вербално текстуални – кроз објашњавање, резговор и дискусију дефинисање појма облика и његових карактеристика (својства и врсте, 2д и 3д облици, величине облика и међусобни односи, груписања...); - илустративи кроз конкретне примере из човекове средине, историје уметности и корелацијом са другим наставним предметима (за сваку наставну јединицу); - практично демонстративни кроз употребу разних прво појединачних основних, а потом комбинованих ликовних материјала и техника (цртеж, слика, вајање, графика, колаж...); - креирање задатака; - подстицање, коректура; - естетска анализа заједно са ученицима (		
--	---	---	--	--	--

Циљеви	Исходи учења По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
	облицима и где та знања примењује искаже своје мишљење о томе зашто је наслеђе визуелне културе важно	Светлост као услов за опажање облика. Луминообјекти. ЛЕД технологија у савременој уметности. Обликовање простора светлом; Орнамент и орнаментика. Функција орнамента. Симетрија. Ритам линија, боја и облика; Наслеђе визуелне културе – наслеђе етно културе. Значајни римски споменици на тлу Србије.	ум. дела и ученичких радова) и вредновање;		

Циљеви	Исходи учења По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Визуелно споразумевање - Развој способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење	• пореди различите начине комуницирања од праисторије до данас • примени знања о ритму, линији, облику и материјалу да би обликовао/ла убедљиву поруку • изрази исту поруку писаном, вербалном, невербалном и визуелном комуникацијом • тумачи једноставне визуелне информације • објасни зашто је наслеђе културе важно	Различите врсте комуникације од праисторије до данас; Невербална комуникација – читање информација; израз лица и карактеристичан положај тела; Читање визуелних информација (декодирање). Визуелно изражавање; Наслеђе визуелне културе – значај наслеђа за туризам и за познавање сопственог порекла. Симболи и знаци у ликовном изражавању.	- вербално илустративним подстицајима кроз разговор, објашњавање и естетску анализу, заједно са ученицима, дефинисање и проширивање знања из области визуелног споразумевања (облицима, начинима, улогом, средствима и значајем); - корелација са свакодневним животом, књижевношћу, драмским уметностима-фотографија, филм, телевизија, видео; - креирање задатка, увођење и примена савремене технологије у настави; - пређење, коректура, естетска анализа и вредновање дечијих радова		

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ(КОМПЕТЕНЦИЈЕ: активна примена наведеног. Опште описују крајњу сврху учења предмета):

Основна карактеристика наставног предмета ликовна култура је усмереност на целокупан развој ученика, а посебно на развој визуелног опажања и креативности. Наставник креира наставу која омогућава развој опажања детаља и целине, способност самосталног повезивања опаженог и визуелно памћење; стваралачко и критичко мишљење; моторику; естетске критеријуме; радозналост; имагинацију; самосталност; самопоуздање; истрајност; одговоран однос према себи, другима, раду и окружењу; поштовање различитих мишљења, култура, идеја и индивидуалног доживљаја опаженог; разумевање себе и других; емпатију; сензибилитет и разумевање визуелног света у коме живе.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ(описује специфичне способности учења које омогућавају да се развија општа предметна компетенција):

Практичан ликовни рад у највећој мери омогућава развој стваралачког мишљења, стицање ликовне писмености и оспособљавање за изражавање замисли, идеја, имагинације, утисака, емоција, доживљаја, ставова, запажања, порука... Улога наставника је да сваком ученику омогући да дође до своје идеје (теме) за рад, да одабере одговарајућу технику и материјал у складу са својом идејом, да неспутано истражује. Оспособљавање за визуелну комуникацију, осим визуелног изражавања, подразумева и разумевање визуелних информација у најширем смислу. Основни услов за разумевање информација је развијено визуелно опажање. Препорука је да наставник прво подстакне ученике да посматрају изглед једноставних предмета са свих страна, под различитим угловима и при различитом осветљењу, да уочавају доминантна својства по којима је предмет препознатљив, а затим да постепено проучавају сложеније облике. На исти начин, поступно, ученици проучавају природу, окружење, жива бића, начин кретања, уметничка дела и вербално и визуелно изражавају и пореде утиске.

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Напредак ученика процењује се такозваном алтернативном (или аутентичном) методом. Процењивање и оцењивање не треба изједначавати. Сврха процене и самопроцене је праћење напретка ученика како би наставник подржао развој потенцијала сваког ученика (настава је индивидуализована). Наставник може и да састави чек-листе за процену и самопроцену напретка. Корисно је за ученике да самостално и на погодан и безбедан начин сами каче своје радове да би могли, уз дискретно вођење и посредовање наставника, да пореде решења постављених проблема, како би учили на разликама. Овај вид учења је уједно и вид процене и самопроцене који је сврсисходнији за наставу ликовне културе.

Оцењивање постигнућа (нивоа остварености исхода) врши се према Правилнику о оцењивању. Имајући у виду развојну природу предмета која уважава индивидуалне способности и брзину напредовања, неопходно је водити рачуна о томе да се избегне оцењивање даровитости и подстицање борбе за оцену, а да се цени однос према раду и подржи напредовање у стваралаштву.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Музичка култура	5	Музичко стваралаштво – појмови ритам и композиција у музичкој и ликовној култури	-естетичка компетенција -компетенција за учење
Историја	5	Праисторија – пећински цртежи као пример слободног компоновања, несређености унутар композиције, па и унутар друштва	-естетичка компетенција -компетенција за учење -одговоран однос према околини
Биологија	5	Царство биљака, грађа и животни процеси биљака – посматрање и уочавање ритма у распореду линија и облика на биљкама,	-естетичка компетенција -компетенција за учење -одговоран однос према околини
Математика	5	Тачка, права, раван Полураван, полуправа, дуж – тачка, линија, права и раван као математички појмови, поређење са ликовним појмовима, продубљивање значења	-естетичка компетенција -компетенција за учење
Српски језик	5-8	Књижевност – илустрација текста као вид визуелне комуникације	-естетичка компетенција -компетенција за учење - комуникација

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МУЗИЧКА КУЛТУРА

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

Циљ учења **Циљ** наставе и учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других народа.

Циљеви	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- разумевање улоге музике у друштву, - упознавање музичких изражајних средстава, инструмената, жанрова и облика; - подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике); - развијање критичког мишљења;	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: - наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу; - објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; - искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека; - реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма; - идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи, наступ и сл.);	Човек и музика: <u>Човек у праисторији</u> Улога музике у првобитном друштву; Човек и ритуал: улога музике у ритуалу (музичко-антрополошка истраживања); Магијска моћ музике; Елементи музичког тока: покрет, ритам (ритам као основа ритуала), коло/групни плес; Покрет: порекло плеса; Слушање/доживљај ритма телом; Најстарија фолклорна музичка традиција у Србији и светске баштине. <u>Човек Антике</u> Божанска природа музике: - митолошка свест античког човека; - музички атрибути богова; - музика и држава. Музика у храму и музика на двору; Примери различитих инструмената и музичких облика у античким цивилизацијама; Улога и место музике у античким цивилизацијама: Индија, Сумер/Вавилон, Кина, Египат, Грчка, Рим; Појава првих нотација, пентатоника	- Навикавање ученика на пажљиво слушање музике. - Подстицање изражавања ученика о слушаном делу. - Упознавање музичког дела уметничког и народног стваралаштва. - Фронтални облик рада и рад у пару, групни рад. - Монолошка, дијалогска, текстурална и демонстративна метода. - Интернет	Прати наставу, активно учествује у раду, закључује, истражује, тимски рад, рад у групи, рад у пару , коришћење информација и организовање информација, иницијативност, самосталност, независност духа, продуковање великог броја идеја, флексибилност у мишљењу, толерантност, слушање, праћење, посматрање, описивање , цртање, илустровање, планирање, анализирање, упоређивање, формулисање претпоставки, груписање, извођење закључака, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета (претраживање, тражење информација), припрема извештаја, извештавање, практиковање, организатор, активан учесник у комуникацији, мислилац, решавалац проблема, стваралац мини пројекта, решава задатке.	Организује, припрема, мотивише, усмерава, помаже, прати, повезује садржаје са садржајима других предмета. Вреднује, водитељ, информише, презентатор, партнер у настави, планер, припрема дидактички материјал, предавач, организатор, експериментатор, стваралац проблемских ситуација, мотиватор, помагач, критичар, координатор, усмеривач, стимулатор, аниматор, процењивач, евалуатор, саставља тест знања.

Циљеви	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- класификује инструменте по начину настанка звука; - опише основне карактеристике удараљки; - препозна везу између избора врсте инструмента и догађаја, односно прилике када се музика изводи; - користи могућности ИКТ-а у примени знања о музичким инструментима (коришћење доступних апликација).	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: - препозна инструменте, - именује извођачки састав; - класификује инструменте на основу звука, - опише основне карактеристике инструмената - направи музичке инструменте користећи предмете из окружења.	Музички инструменти: Најстарији инструменти: тело, удараљке, дувачки, жичани; Удараљке – настанак, првобитни облик и развој; Ритмичке удараљке као најједноставнија група инструмената; Мелодијске удараљке;	- Навикавање ученика на пажљиво слушање музике. - Подстицање изражавања ученика о слушаном делу. - Упознавање музичког дела уметничког и народног стваралаштва. - Фронтални облик рада и рад у пару, групни рад. - Монолошка, дијалошка, текстуална и демонстративна метода. - Интернет	Прати наставу, активно учествује у раду, закључује, истражује, тимски рад, рад у групи, рад у пару , коришћење информација и организовање информација, иницијативност, самосталност, независност духа, продуковање великог броја идеја, флексибилност у мишљењу, толерантност, слушање, праћење, посматрање, описивање , цртање, илустровање, планирање, анализирање, упоређивање, формулисање претпоставки, груписање, извођење закључака, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета (претраживање, тражење информација), припрема извештаја, извештавање, практиковање, организатор, активан учесник у комуникацији, мислилац, решавалац проблема, стваралац мини пројекта, решава задатке.	Организује, припрема, мотивише, усмерава, помаже, прати, повезује садржаје са садржајима других предмета. Вреднује, водитељ, информише, презентатор, партнер у настави, планер, припрема дидактички материјал, предавач, организатор, експериментатор, стваралац проблемских ситуација, мотиватор, помагач, критичар, координатор, усмеривач, стимулатор, аниматор, процењивач, евалуатор, саставља тест знања.

Циљеви	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; - развијање осетљивости за музичке вредности; - стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука; - подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике); -развијање критичког мишљења; - упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности; - упознавање звука нових инструмената; - слушање вредних дела уметничке и народне музике.	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: - изражава се покретима за време слушања музике; - вербализује свој доживљај музике; - идентификује ефекте којима различити елементи музичке изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања; - анализира слушано дело у односу на извођачки састави инструменте; - илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу (војна музика, обредна музика, музика за забаву...); - критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; - музичкогбонтонa; - користи могућности ИКТ-а за слушање музике.	Слушање музике: Елементи музичке изражајности – темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената; Слушање вокалних, вокално-инструменталних и кратких инструменталних композиција, домаћих и страних композитора; Слушање дела најстарије фолклорне традиције српског и других народа; Слушање народних и уметничких дела инспирисаних фолклором народа и народности, различитог садржаја, облика и расположења, као и музичких прича.	- Навикавање ученика на пажљиво слушање музике. - Подстицање изражавања ученика о слушаном делу. - Упознавање музичког дела уметничког и народног стваралаштва. - Фронтални облик рада и рад у пару, групни рад. - Монолошка, дијалошка, текстуална и демонстративна метода. - Интернет	Прати наставу, активно учествује у раду, закључује, истражује, тимски рад, рад у групи, рад у пару , коришћење информација и организовање информација, иницијативност,самосталност, независност духа, продуковање великог броја идеја, флексибилност у мишљењу, толерантност, слушање, праћење, посматрање, описивање , цртање, илустровање, планирање, анализирање, упоређивање, формулисање претпоставки, груписање, извођење закључака, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета (претраживање, тражење информација), припрема извештаја, извештавање, практиковање, организатор, активан учесник у комуникацији, мислилац, решавалац проблема, стваралац мини пројекта, решава задатке.	Организује, припрема, мотивише, усмерава, помаже, прати, повезује садржаје са садржајима других предмета. Вреднује, водитељ, информише, презентатор, партнер у настави, планер, припрема дидактички материјал, предавач, организатор, експериментатор, стваралац проблемских ситуација, мотиватор, помагач, критичар, координатор, усмеривач, стимулатор, аниматор, процењивач, евалуатор, саставља тест знања.

Циљеви	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања; - развијање осетљивости за музичке вредности; - неговање способности извођења музике - подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике); - развијање критичког мишљења; - упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности; - певање песама по слуху; - обрада простих и сложених тактова; - усвајање нових елемената музичке писмености; - извођење дечје, народне и уметничке игре;	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: - пева самостално и у групи; - примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација); - кроз покрет развија сопствену координацију и моторику; - користи различита средства изражајног певања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; - искаже своја осећања у току извођења музике; - примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; - користи могућности ИКТ-а у извођењу музике(коришћење матрица, караоке програма, аудио снимака...);	Извођење музике: Певање песама по слуху самостално и у групи; Певање песама из нотног текста солмизацијом; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација певањем; Певање песама у комбинацији са покретом; Извођење дечијих, народних и уметничких игара; Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу) музике старих цивилизација покретом;	- Стално подстицање ученика на што изражајније певање научених песама. - Понављање задатог мелодијског мотива (вежба памћења, развијање моторике). - Певање песама у функцији овладавања музичке писмености. - Оспособљавање ученика да се сналазе у једноставном нотном запису. - Подстицање код ученика жеље да се активније баве музиком. - Увођење у основе музичке писмености кроз обраду: народне песме и игре, обичајне песме, дечје песме. - Утврђивање музичког речника у вези са јачином (p, mp, f, mf), брзином (adagio, andante, moderato, allegro) и постепеним динамичким прелазима из тишег у јаче и обрнуто (crescendo, decrescendo).	Прати наставу, активно учествује у раду, закључује, истражује, тимски рад, рад у групи, рад у пару , коришћење информација и организовање информација, иницијативност,самосталност, независност духа, продуковање великог броја идеја, флексибилност у мишљењу, толерантност, слушање, праћење, посматрање, описивање , цртање, илустровање, планирање, анализирање, упоређивање, формулисање претпоставки, груписање, извођење закључака, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета (претраживање, тражење информација), припрема извештаја, извештавање, практиковање, организатор, активан учесник у комуникацији, мислилац, решавалац проблема, стваралац мини пројекта, решава задатке.	Организује, припрема, мотивише, усмерава, помаже, прати, повезује садржаје са садржајима других предмета. Вреднује, водитељ, информише, презентатор, партнер у настави, планер, припрема дидактички материјал, предавач, организатор, експериментатор, стваралац проблемских ситуација, мотиватор, помагач, критичар, координатор, усмеривач, стимулатор, аниматор, процењивач, евалуатор, саставља тест знања.

Циљеви	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
			- Савлађивање тонских висина. - Усвајање музичког писма и појмова: шеснаестина нота у групи, такт 6/8 , а-мол лествица (природна и хармонска), појам предзнака - повисилица, узмах и предтакт. - Фронтални облик рада и рад у пару, групни рад. - Монолошка, дијалошка, текстуална и демонстративна метода. - Интернет		

Циљеви	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичкеу метности; - певање песама по слуху; - обрада простих и сложених тактова; - усвајање нових елемената музичке писмености; - извођење децје, народне и уметничке игре;	У оквиру области/теме ученица/ученик ће бити у стању да: - користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање и покрет; - изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина; - комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом или покретом; - користи могућности ИКТ-а за музичко стваралаштво.	Музичко стваралаштво: Креирање покрета уз музику коју ученици изводе; Осмишљавање музичких питања и одговора, ритмичка допуњалка, мелодијска допуњалка са потписаним текстом, састављање мелодије од понуђених мотива; Импровизација мелодије на задати текст; Израда једноставних музичких инструмената; Реконструкција музичких догађаја у стилу старих цивилизација.	- Осмишљавање покрета уз музику. - Слободно музичко изражавање. - Музичка питања и одговори. - Импровизација игре на одређену музику. -Фронтални облик рада и рад у пару, групни рад. -Монолошка, дијалогска, текстуална и демонстративна метода. - Интернет	Прати наставу, активно учествује у раду, закључује, истражује, тимски рад, рад у групи, рад у пару , коришћење информација и организовање информација, иницијативност,самосталност, независност духа, продуковање великог броја идеја, флексибилност у мишљењу, толерантност, слушање, праћење, посматрање, описивање , цртање, илустровање, планирање, анализирање, упоређивање, формулисање претпоставки, груписање, извођење закључака, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета (претраживање, тражење информација), припрема извештаја, извештавање, практиковање, организатор, активан учесник у комуникацији, мислилац, решавалац проблема, стваралац мини пројекта, решава задатке.	Организује, припрема, мотивише, усмерава, помаже, прати, повезује садржаје са садржајима других предмета. Вреднује, водитељ, информише, презентатор, партнер у настави, планер, припрема дидактички материјал, предавач, организатор, експериментатор, стваралац проблемских ситуација, мотиватор, помагач, критичар, координатор, усмеривач, стимулатор, аниматор, процењивач, евалуатор, саставља тест знања.

КЉУЧНИ ПОЈМОВИ: покрет, ритам, мелодија, темпо, динамика.

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Ученик ће моћи да препозна основне елементе музичке писмености, опише основне карактеристике музичких инструмената и састава, историјско-стилских периода, музичких жанрова и народног стваралаштва. На основу слушања музичких примера моћи ће да именује музичке изражајне елементе, извођачки састав, музичке жанрове, српски музички фолклор. Биће у могућности да пева једноставне дечије, народне или популарне композиције. Моћи ће да анализира повезаност музичких елемената и карактеристика музичких инструмената са музичком изражајношћу (на пример, брз темпо са живахним карактером), опише и анализира карактеристике звучног примера кроз садејство опажених музичких елемената, препозна структуру одређеног жанра, зна функцију елемената музичке писмености и извођачких састава у оквиру музичког дела, критички и аргументовано образлаже свој суд, изведе разноврсни музички репертоар певањем као солиста и у школским ансамблима.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Ученик ће моћи да наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији и античком добу, објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања, искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека, реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма, идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи, наступ и сл.), класификује инструменте по начину настанка звука, опише основне карактеристике удараљки, препозна везу између избора врсте инструмента и догађаја, односно прилике када се музика изводи, користи могућности ИКТ-а у примени знања о музичким инструментима. Моћи ће да се изражава покретима за време слушања музике, вербализује свој доживљај музике, идентификује ефекте којима различити елементи музичке изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања, анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте, илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу (војна музика, обредна музика, музика за забаву...), критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље, понаша се у складу са правилима Музичког бонтона, користи могућности ИКТ-а за слушање музике. Биће у могућности да пева самостално и у групи, примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација), кроз покрет развија сопствену координацију и моторику, користи различита средства изражајног певања у зависности од врсте, намене и карактера композиције, искаже своја осећања у току извођења музике, примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању, користи могућности ИКТ-а у извођењу музике (коришћење матрица, караоке програма, аудио снимака...), комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом или покретом.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Географија	VIII	Карактеристичност саме државе, културе, нације.	Компетенција за учење, Одговорно учешће у демократском друштву Естетичка компетенција
Српски језик	VI	Тумачење литерарног текста	Рад са подацима и информацијама;
	VII	Упоредивање са делима српске књижевности.	Сарадња; Комуникација
Историја	VIII	Стављање човека у историјском контексту у музици. Утицај историје на стваралаштво композитора.	Рад са подацима и информацијама; Сарадња; Комуникација
Информатика и рачунарство	VII	Рад на тексту Израда презентације	Дигитална компетенција

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА

Настава музичке културе подразумева учешће свих ученика, а не само оних који имају музичке предиспозиције. Како је предмет Музичка култура синтеза вештина и знања, полазна тачка у процесу оцењивања треба да буду индивидуалне музичке способности и ниво претходног знања сваког ученика. Битни фактори за праћење музичког развоја и оцењивање сваког ученика су ниво његових постигнућа у односу на дефинисане исходе као и рад, степен ангажованости, кооперативност, интересовање, став, умешност и креативност. Тако се у настави Музичке културе за исте васпитно-образовне задатке могу добити различите оцене, као и за различите резултате исте оцене, због тога што се конкретни резултати упоређују са индивидуалним ученичким могућностима.

Начин провере и оцена треба да подстичу ученика да напредује и активно учествује у свим видовима музичких активности. Главни критеријум за процес праћења и процењивања је начин ученичке партиципације у музичком догађају, односно да ли је у стању да прати музичко дело при слушању и како односно, да ли и како изводи и ствара музику користећи постојеће знање.

У зависности од области и теме, постигнућа ученика се могу оценити усменом провером, краћим писаним проверама (до 15 минута) и проценом практичног рада и уметничког и стваралачког ангажовања. Поред ових традиционалних начина оцењивања, треба користити и друге начине оцењивања као што су:

1. допринос ученика за време групног рада,
2. израда креативних задатака на одређену тему,
3. рад на пројекту (ученик даје решење за неки проблем и одговара на конкретне потребе),
4. специфичне вештине.

У процесу вредновања резултата учења наставник треба да буде фокусиран на ученичку мотивацију и ставове у односу на извођење и стваралаштво, способност концентрације, квалитета перцепције и начин размишљања приликом слушања, као и примену тероетског знања у музицирању.

Наставник треба да мотивише ученика на даљи развој, тако да ученик осети да је кроз процес вредновања виђен и подржан, као и да има оријентацију где се налази у процесу развоја у оквиру музике и музичког изражавања. Важно је укључити самог ученика у овај процес у смислу дијалога и узајамног разумевања у вези са тим шта ученик осећа као препреке (вољне и невољне) у свом развоју, као и на које начине се, из ученикове перспективе, оне могу пребродити.

Када је у питању вредновање области Музичко стваралаштво, оно треба вредновати у смислу стваралачког ангажовања ученика, а не према квалитету насталог дела, јер су и најскромније музичке импровизације, креативно размишљање и стварање, педагошки оправдане.

Узимајући у обзир циљ предмета неопходно је имати на уму да се оквир вредновања процеса и резултата учења одвија највише у учениковом живом контакту са музиком, тј. извођењу и стваралаштву, а такође и слушању музике. Теоретско знање треба да има своју примену и функцију у ученичком изражавању кроз музику и у контакту са музиком. Како процес учења у оквиру сваког часа треба да обухвати све области, посматрање ученика у живом контакту са музиком је истовремено показатељ квалитета процеса учења, као и идеална сцена за вредновање остварености исхода. Сумативно вредновање треба да буде осмишљено кроз задатке и активности које захтевају креативну примену знања. Диктате не треба практиковати, ни задавати.

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује, осим постигнућа ученика, и процес наставе и учења, као и себе и сопствени рад. Све што се покаже добрим и корисним наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а све што се покаже као недовољно ефикасним и ефективним требало би унапредити.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИСТОРИЈА**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ: Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно - историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
-разумевање појма прошлости и значаја познавања развоја људског друштва ради унапређивања садашњег, -разумевање појма историјских извора и њихове поделе као и уочавање значаја историјских извора у проучавању прошлости -уочавање значаја историје као науке у проучавању прошлости људског друштва и усвајање основних знања о историји као наставном предмету -разумевање историјског времена -разумевање основних временских одредница (деценија, век, миленијум) као уочавање временских дистанци између појединих историјских периода и догађаја -уочавање значаја помоћних историјских наука и њиховог односа са историјом	завршеној теми ученик ће бити у стању да: -разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); -лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; - разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; -именује преиоде прошлости и историјске периоде и наведене граничне догађаје; -разврста историјске изворе према њиховој основној подели; -повеже врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека)	Основи проучавања прошлости -појам прошлости и историја као наука о прошлости људског друштва -Хронологија-рачунање времена -Подела прошлости и периодизација историје - Историјски извори-дефиниција, основна подела и установе у којима се чувају	анализа текста из уџбеника -дијалог -решавање проблема и увежбавање одређивања деценије, века и миленију за задату годину -рачунање времена у старој и новој ери -прављење временске ленте -анализа историјских извора и њихово сврставање у одговарајућу групу-вежба	-анализирају -закључују -примењују - повезују - слушају -записују - уочавају -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
уочавање и разумевање основних одлика живота људи у праисторији (начин становања, исхрана, занимања, предмети коришћени у свакодневној употреби)	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији; -разликује основне одлике каменог и металног доба;	Праисторија -основне одлике праисторије (начин живота људи, проналасци); -подела праисторије	--анализа текста и слика из уџбеника -дијалог -уочавање најзначајнијих праисторијских налазишта Балкана помоћу историјске карте -рад у групама, пару или индивидуални -анализа и уочавање основних карактеристика живота људи у праисторији приликом посете праисторијског налазишта Рисовачке пећине -израда пројекта -домаћи задаци	-анализирају -закључују -примењују -повезују -слушају -записују -уочавају -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове -посећују са наставником Рисовачку пећину и раде радове о наведеној посети -израђују ПП презентацију	- планира садржаје, наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
-разумевање временских одредница старог века и разумевања временске дистанце између савременог доба и старог века, -уочавање простора на коме су настале прве државе старог века и оспособљавање ученика за коришћење историјске и географске карте -уочавање основних особености развоја старих цивилизација, разумевање класних односа и уочавање предности живљења у бескласном друштву -уочавање утицаја религије на културни развој ових цивилизација	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; -користећи историјску карту доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; -одреди место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерахије заједнице; -пореди начин живота припадника различитих слојева на Старом истоку; -наведе најважније одлике државног уређења цивилизација старог Истока; -идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока;-разликује врсте писама	Стари исток -појам Старог истока-географске одлике; -најзначајније цивилизације, друштвени односи и државно уређење у цивилизацијама Старог истока;; -Основне одлике привреде,свакодневни живот, културно и историјко наслеђе народа Старог истока -илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени светкористећи дату информацију или ленту времена смести историјску појаву, догађај или личност у одговарајући миленијум или век; -изложи, у усменом или писаном облику историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; -прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему; -визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом	анализа текста,слика из уџбеника -дијалог -употреба НТЦ методе приликом учења нових и ученицима потпуно непознатих појмова и имена догађаја или личности -анализа исворних текстова и истраживачки рад -пројектна настава -израда паноа и реферата -израда презентације -асоцијације -рад у групама, пару или индивидуални -квизови -тест -домаћи задаци	-анализирају -закључују -примењују -повезују -слушају -записују -уочавају -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове -посете, излети и екскурзије -израђују ПП презентацију	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
-разумевање античког друштва и културе и њихове улоге у савременој културној баштини - упознавање са свакодневним животом становника раних цивилизација и уочавање повезаности догађаја из прошлости са савременим догађајима. -стицање знања о догађајима и личностима и-достигнућима који су обележили епоху старог века и уочавање значаја личности у друштвеном развоју уопште -развијање критичког мишљења и способности анализе историјских извора, уочавање различитости живота људи у разним историјским епохама	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -описе особености природних услова и географског положаја античке Грчке; -лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; -приказује друштвену структуру државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; -поређи начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој; -идентификује узроке и последице грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата; -истражи основна обележја и значај религије старих Грка; -разликује легенде и митове од историјских чињеница;	Античка Грчка -појам античке Грчке - географске одлике -најстарији период грчке историје - грчки митови и хомерски епови -колонизација и основне одлике привреде -полиси Спарта и Атина; -Грчко-персијски и Пелопонески рат; -Култура и свакодневни живот; -Хеленистичко доба; -Историјско наслеђе	анализа текста, слика из уџбеника -дијалог -употреба НТЦ методе приликом учења нових и ученицима потпуно непознатих појмова и имена догађаја или личности -анализа изворних текстова и истраживачки рад -пројектна настава -израда паноа и реферата -израда презентације -асоцијације -рад у групама, пару или индивидуални -квизови -тест -излети, посете екскурзије -радионице на кампу -домаћи задаци	-анализирају -закључују -примењују -повезују -слушају -записују -уочавају -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове -посете, излети и екскурзије -израђују ПП презентацију	- планира садржаје, наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
-разумевање античког друштва и културе и њихове улоге у савременој културној баштини - упознавање са свакодневним животом становника раних цивилизација и уочавање повезаности догађаја из прошлости са савременим догађајима. -стицање знања о догађајима и личностима и- достигнућима који су обележили епоху старог века и уочавање значаја личности у друштвеном развоју уопште -развијање критичког мишљења и способности анализе историјских извора, уочавање различитости живота људи у разним историјским епохама -развијање способности дискутовања и закључивања	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -описује особености природних услова и географског положаја античке Грчке; -лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; -приказује друштвену структуру државно уређење грчких полиса на примеру Спарте и Атине; -поређује начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој; -идентификује узроке и последице грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата; -истражи основна обележја и значај религије старих Грка; -разликује легенде и митове од историјских чињеница; наведе значај и последице освајања Александра Великог;	Античка Грчка -појам античке Грчке - географске одлике -најстарији период грчке историје - грчки митови и хомерски епови -колонизација и основне одлике привреде -полиси Спарта и Атина; -Грчко-персијски и Пелопонески рат; -Култура и свакодневни живот; -Хеленистичко доба; -Историјско наслеђе	анализа текста, слика из уџбеника -дијалог -употреба НТЦ методе приликом учења нових и ученицима потпуно непознатих појмова и имена догађаја или личности -анализа изворних текстова и истраживачки рад -пројектна настава -израда паноа и реферата -израда презентације -асоцијације -рад у групама, пару или индивидуални -квизови -тест -излети, посете екскурзије -радионице на кампу -домаћи задаци	-анализирају -закључују -примењују -повезују -слушају -записују -уочавају -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове -посете, излети и екскурзије -израђују ПП презентацију	- планира садржаје, наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
-познавање простора на ком је настала Римска држава и правце њеног ширења -разумевање државног уређења, друштва и културе старог Рима и њихове улоге у савременој културној баштини - упознавање са свакодневним животом становника старог Рима и уочавање повезаности догађаја из прошлости са савременим догађајима. -стицање знања о догађајима и личностима и достигнућима који су обележили епоху старог Рима и уочавање значаја личности удруштвеном развоју уопште -развијање критичког мишљења и способности анализе историјских извора,уочавање различитости живота људи у разним историјским епохама -развијање способности дискутовања и закључивања	- По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -лоцира на историјској карти простор настанка и ширења Римске државе; -наведе основне разлике између античке римске републике и царства; -раликује узроке од последица најзначајнијих догађаја у историји античког Рима; -истражи основна обележја и значај религије античког рима; -илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; -поређи начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; -наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства; -лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије;	Антички Рим -појам античког Рима-географске одлике; -оснивање Рима, структура друштва и уређење римске републике; -ширење римске државе; -Рим у доба царства; -култура и свакодневни живот у старом Риму ; - Хришћанство-појава ширење -пад Западног римског царства; -историјско наслеђе	анализа текста,слика из уџбеника -дијалог -употреба НТЦ методе приликом учења нових и ученицима потпуно непознатих појмова и имена догађаја или личности -анализа изворних текстова и истраживачки рад -пројектна настава -израда паноа и реферата -израда презентације -асоцијације -рад у групама, пару или индивидуални -квизови -тест -излети, посете екскурзије -радионице на кампу -домаћи задаци	-анализирају -закључују -примењују -повезују -слушају -записују -уочавају -разликују -истражују -дефинишу -класификују -решавају тестове -посете, излети и екскурзије -израђују ПП презентацију	- планира садржаје,наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика

Циљ	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активност ученика	Активност наставника
	-користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век или деценију. -илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; -поређи начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; -наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства; -лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије; -користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век или деценију.				

Међупредметне компетенције: Компетенција за целоживотно учење, Комуникација, Решавање проблема, Сарадња, Дигитална компетенција, Естетичка компетенција, Одговорно ућешће у демократском друштву, Рад са подацима и информацијама, Еколошка компетенција, Брига за здравље.

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Основни ниво: Ученик имениује хронолошке и просторне одреднице; препознаје и користи различите врсте историсјких извора у једноставним истраживачким задацима, разлукује чињенице од интерпретација; познаје основне појмове из историје цивилизације, именује најистакнутије историјске личности; описује повезаност најважнијих историјских догађаја, појава, процеса; разликује узроке и последице важних историјских догађаја и појава; показује одговоран однос према културно-историјском наслеђу свог народа, других народа и етничких заједница у духу толеранције и демократских вредности у школском и ваншколском окружењу.

Средњи ниво: Ученик примењује хронолошке и просторне одреднице; разуме најважније догађаје и појаве и зна истакнуте личности из опште и националне историје; разуме узрочно - последичне везе историјских догађаја; има активан однос према културно- историјском наслеђу свог народа, других народа и етничких заједница у духу толеранције и демократских вредности у школском и ваншколском окружењу. Оrijентише се у историјском времену и простору, разуме историјске процесе и токове, користи и самостално проналази различите изворе података, критички разматра њихову поузданост и ваљаност и оспособљен је да резултате истраживања представи усмено, писано, графички и уз коришћење ИКТ –а.

Напредни ниво: Ученик упоређује и анализира догађаје у хронолошком и просторном одређењу; самостално закључује шта је узрок, а које су последице историјских догађаја; анализира садржај историјских извора; осмишљава активности са циљем очувања културно-историјског наслеђа свог народа, других народа и етничких заједница у духу толеранције и демократских вредности у школском и ваншколском окружењу.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Разумевање историје и критички однос према прошлости и садашњости

Основни ниво: Учењем историје ученик је оспособљен да: препознаје и користи основне појмове из историје цивилизације и наводи значајне догађаје, појаве и личности из историје људског друштва; именује хронолошке одреднице и зна да их користи у разумевању прошлости и садашњости; разликује врсте историјских извора и користи понуђене у једноставним истраживачким задацима;

Средњи ниво: Учењем историје ученик је оспособљен да: одговорно и активно се односи према сопственим правима и обавезама, културно - историјском наслеђу, меморијалима и празницима свог народа, других етничких, друштвених група и верских заједница; комуницира у вршњачкој групи на толерантан начин и уз поштовање основних људских права.

Напредни ниво: Учењем историје ученик је оспособљен да: планира активности са циљем очувања културно -историјског наслеђа, меморијала и празника свог народа, других етничких, друштвених група и верских заједница; конструктивно комуницира у вршњачкој групи и окружењу уз поштовање основних људских права; унапређује толерантан однос у комуникацији заснованој на међусобном уважавању ставова, различитих националних, идејних, конфесионалних или културних позиција.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ГЕОГРАФИЈА**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ наставе географије у другом циклусу основног образовања је да сви ученици стекну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, као и да се оспособе за решавање проблема и задатака у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развијају мотивисаност за учење и интересовање за предметне садржаје. Такође, циљ наставе географије је усвајање знања о природногеографским и друштвено-географским објектима, појавама и процесима и њиховим међусобним везама и односима у геопростору и да допринесе стварању реалне слике о свету као целини и месту и улози Републике Србије у њему.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- упознавање са предметом проучавања географије, њеном поделом и значајем; - развијање сазнајне мотивације и подстицање спремности за учење, вредновање и неговање знања; --подстицање радозналости у препознавању и описивању природних појава; -повезивање стечених знања у школи и у свакодневном животу са новим знањима	-повезује постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком; -повезује географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-техничким прогресом; -на примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека -разликује одговорно од неодговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на планети Земљи.	<u>Човек и географија</u> - Ширење географских хоризоната и велика географска открића. - Одговорност човека према планети Земљи.	- поступно увођење и развијање географских појмова, појава и процеса у оквиру програмских садржаја; - наглашавање улоге географских метода у оспособљавању ученика да логички мисле, што је од многоструког значаја индивидуализован рад; - рад у пару -рад у групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација	одређује садржаје за реализацију циљева и исхода; припрема дидактичка средства и потребну литературу; организује и реализује наставне активности; формулише главни садржај и мисаоно активира и мотивише ученике; објашњава; подстиче; предлаже;	активно слуша; наводи основне појмове;описује; препознаје главне одлике географије као науке; разликује основне карактеристике Земљиног омотача; именује дисциплине физичке и друштвене гео.; дефинише; проналази додатне информације; закључује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-усвајање знања о васиони и васионским телима и њиховим основним одликама -стицање основних знања о Земљи као васионском телу, њеном облику и величини -развијање способности уочавања основних својстава објеката, појава и процеса, њихове повезаности -развијање моторичких способности уз коришћење материјала и прибора за израду једноставних модела и креативног изражавања -подстицање и развијање основних елемената логичког мишљења и развијање географског начина мишљења	-разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља; -објашњава и приказује структуру Сунчевог система и положај Земље у њему; -разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике; -одреди положај Месеца у односу на Земљу и имен месечеве мене.	<u>Васиона</u> -Васиона, галаксија, Млечни пут, звезде, сазвежђа. -Сунчев систем: Сунце, планете, сателити, Месец, месечеве мене, астероиди, комете, метеори.	-индивидуализован рад -индивидуални рад рад у пару -рад у групи активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -едукативни камп -рад на тексту - коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента - корелативни приступ -практичан рад - писање семинарских радова - коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави посматрање у природи: видљива сазвежђа и оријентација помоћу звезде Северњаче	одређује садржаје за реализацију циљева и исхода; припрема дидактичка средства и потребну литературу; организује и реализује наставне активности; формулише главни садржај и мисаоно активира и мотивише ученике; објашњава; подстиче; предлаже;	-активно слуша ; активно разговара ; дискутује и излаже; самостално се служи додатном литературом ; посматра и уочава објекте, појаве и односе у простору и на карти ; описује ; примењује стечена знања; мисаоно се ангажује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-усвајање знања о облику, величини и изгледу Земљине површине -развијање моторичких способности за израду једноставних модела -развијање способности за самостално учење и истраживање -подстицање и развијање основних елемената логичког мишљења и развијање географског начина мишљења -развијање функционалних знања -развијање картографске писмености -повезивање стечених и нових знања са свакодневним животом	-помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе о њеном облику; -помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе називе континената и океана; -примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач.	Планета Земља <u>Облик Земље и структура њене површине</u> -Облик и димензија Земље -Распоред копна и воде на Земљи -Сила Земљине теже, глобус, екватор, полови	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару -рад у групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -едукативни камп -рад на тексту - коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента - корелативни приступ -практичан рад - писање семинарских радова - коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави - практични експерименти уз помоћ коришћења глобуса, батеријске лампе... -мозгалице - израда пројекта	одређује садржаје за реализацију циљева и исхода; припрема дидактичка средства и потребну литературу; организује и реализује наставне активности; формулише главни садржај и мисаоно активира и мотивише ученике; објашњава; подстиче; предлаже;	-активно слуша ; активно разговара ; дискутује и излаже; самостално се служи додатном литературом ; посматра и уочава објекте, појаве и односе у простору и на карти ; описује ; примењује стечена знања; мисаоно се ангажује

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-усвајање знања о кретањима планете Земље - развијање моторичких способности за израду једноставних модела -развијање способности за самостално учење и истраживање - подстицање и развијање основних елемената логичког мишљења и развијање географског начина мишљења -повезивање стечених и нових знања са свакодневним животом -развијање функционалних знања - развијање картографске писмености	-разликује и објашњава Земљина кретања и њихове последице -повезује смер ротације са сменом дана и ноћи -повезује нагнутост Земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље -повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба на северној и јужној полулопти и појавом топлотних појасева.	Планета Земља <u>Земљина кретања</u> -Ротација Земље и последица ротације: смена обданице и ноћи, привидно кретање Сунца, локално време -Револуција Земље и последице револуције: неједнака дужина обданице и ноћи током године, смена годишњих доба, календар,топлотни појасеви	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару -рад у групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -едукативни камп -рад на тексту -коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента -корелативни приступ -практичан рад -писање семинарских радова -коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави - практични експерименти уз помоћ коришћења глобуса, батеријске лампе... -мозгалице - израда пројекта	одређује садржаје за реализацију циљева и исхода; припрема дидактичка средства и потребну литературу; организује и реализује наставне активности; формулише главни садржај и мисаоно активира и мотивише ученике; објашњава; подстиче; предлаже;	-активно слуша ; - активно разговара ; - дискутује и излаже; - самостално се служи додатном литературом ; - посматра и уочава објекте, појаве и односе у простору и на карти ; описује ; - примењује стечена знања; мисаоно се ангажује ,анализира слике

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-овладавање основним знањима о грађи Земље и Земљине коре, врстама стена и изгледу Земљине површине, настанку и обликовању рељефа, силама које утичу на формирање облика рељефа -дефинисање и разумевање основних појмова: континент, рељеф, планина, котлина речна долина, ада, алувијална раван, дина, клиф, цирк...	- разликује деловање унутрашњих сила (сила Земљине теже, унутрашња топлота Земље); -разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље; -наведе спољашње силе (ветар, вода) Земље; -помоћу карте и цртежа опише начине и последице кретања литосферних плоча (вулканизам, земљотреси, набирање и раседање); -разликује хипоцентар и епицентар и наведе трусне зоне у свету и у Србији; -наведе поступке које ће предузети за време земљотреса	Планета Земља <u>Унутрашња грађа и рељеф Земље</u> -Постанак и унутрашња грађа Земље, литосферне плоче: кретање плоча, промена положаја континентата. -Вулканизам и земљотреси: елементи, настанак, зоне појава у свету и Србији, последице и шта радити у случају земљотреса.	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару -рад у групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту -тимски часови	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, емпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-повезивање стечених и нових знања са свакодневним животом -развијање функционалних знања -развијање картографске писмености -развијање еколошке свести и свести о значају очувања животне средине -разумевање узрочно - последичне повезаности појмова и процеса у гео.омотачу	-описе процес ерупције и њене последице; -помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте стена,описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење; -помоћу карте, цртежа и мултимедија објашњава настанак планина и низија и разликује надморску и релативну висину; -разликује ерозивне и акумулативне процесе; -наведе примере деловања човека на промене у рељефу (броне, насипи, копови)	-Стене: магматске, седиментне, метаморфне. -Постанак рељефа процесима набирања и раседања, планине, низије, надморска и релативна висина. -Обликовање рељефа дејством воде (радом река, таласа, леда, растварање стена) и ветра. -Човек и рељеф (позитивни и негативни утицаји)	-рад на тексту -коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента -корелативни приступ -практичан рад -писање семинарских радова -коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави -тематски дан -практични експерименти -мозгалице - израда пројекта -час у природи, едукативни камп	Партнер је у педагошкој комуникацији, разговара са ученицима , мотивише их, подржава и развија њихова интересовања, организује рад , прати напредовање сваког ученика и оцењује њихова постигнућа , прати ефекте свог рада, истражује нове могућности унапређивања	изражава се различитим медијима, решава проблеме , сарађује са вршњацима и одраслима , уважава туђе мишљење, процењује свој рад , сецка, обликује, боји и прави слике и моделе , изводи експерименте

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-стицање знања о ваздушном омотачу Земље -разумевање појава и процеса који се одвијају у приземном слоју атмосфере и њихових узрочно-последичних веза уознавање климатских елемената и фактора који утичу на климу -развијање способности уочавања основних одлика главних климатских типова и њихове заступљености на Земљи	-описује структуру атмосфере; -наводи временске промене које се дешавају у тропосфери (ветрови, падавине, облаци, загревање ваздуха...); -разликује појам времена од појма клима; -наводи климатске елементе и чиниоце и основне типове климе; -графички представи и чита климатске елементе (климадијаграм) користећи ИКТ;	Планета Земља <u>Ваздушни омотач Земље</u> -Атмосфера (састав, структура и значај). -Време и клима: климатски елементи и појаве (температура, притисак, влажност ваздуха, падавине, облачност, ветар). -Климатски чиниоци, основни типови климе. -Човек и клима (атмосферске непогоде, утицај човека на климу)	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару -рад у групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту - тимски часови -час у природи, едукативни камп	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразгов ор, омогућује примену стечених знања...)	повезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, емпатични слушалац) , посматра (развија способности и вештине опажања) , саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-уочавање и разумевање разлика у начину живота и рада људи на Земљи условљених различитим типовима климе -разумевање последица негативног утицаја човека на атмосферу и потреба заштите атмосфере од загађивања.	- користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу са њима; -наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и предвиђа последице таквог понашања; -наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром, олуја);	Планета Земља Ваздушни омотач Земље	-рад на тексту -коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента -корелативни приступ -практичан рад -писање семинарских радова -коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави -тематски дан -практични експерименти -мозгалице - израда пројекта -огледи, експерименти -час у природи	Партнер је у педагошкој комуникацији, разговара са ученицима , мотивише их, подржава и развија њихова интересовања, организује рад , прати напредовање сваког ученика и оцењује њихова постигнућа , прати ефекте свог рада, истражује нове могућности унапређивања	изражава се различитим медијима, решава проблеме , сарађује са вршњацима и одраслима , уважава туђе мишљење, процењује свој рад , сецка, обликује, боји и прави слике и моделе , изводи експерименте

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- активирање претходних знања и искустава релевантних за усвајање нових знања о светском мору, његовој хоризонталној подели, разуђености обала, својствима и кретањима морске воде - утврђивање знања и искустава која ученици имају да би ново градиво о водама било логичан наставак ширењасазнања	-уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе; -наведе и опише својства морске воде; - помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; -наведе и опише елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току); - разликује типове језерских басена према начину постанка;	Планета Земља <u>Воде на Земљи</u> -Светско море и његова хоризонтална подела, својства морске воде (сланост, температура, боја, провидност), кретање морске воде (таласи, цунами, плима и осека, морске струје). -Воде на копну: подземне воде и извори, реке, језера и ледници. -Човек и вода – поплаве и бујице, заштита вода од загађења.	-индивидуализован рад -индивидуални рад -рад у пару -рад у групи -активна настава -проблемска настава -вербална комуникација -мултимедијални приступ -рад на тексту - тимски часови	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, вод циља разговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, емпатични слушалац) ,посматра (развија способности и вештине опажања) ,саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-разумевање последица негативног утицаја човека на хидросферу -уознавање са проблемом несташице питке воде на Земљи и начинима рационалног коришћења - разумевање значаја заштите вода од загађивања - развијање способности повезивања знања из различитих области - развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања	-наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства; -наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње; -наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања;	Планета Земља Воде на Земљи	-рад на тексту - коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента - корелативни приступ -практичан рад - писање семинарских радова - коришћење документарног филма -коришћење интернета у настави -тематски дан - практични експерименти -мозгалице - израда пројекта -огледи, експерименти -час у природи, едукативни камп	Партнер је у педагошкој комуникацији, разговара са ученицима , мотивише их, подржава и развија њихова интересовања, организује рад , прати напредовање сваког ученика и оцењује њихова постигнућа , прати ефекте свог рада, истражује нове могућности унапређивања	изражава се различитим медијима, решава проблеме , сарађује са вршњацима и одраслима , уважава туђе мишљење, процењује свој рад , сецка, обликује, боји и прави слике и моделе , изводи експерименте

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- активирање претходних знања релевантних за усвајање нових знања о биљним заједницама и животињском свету на Земљи - схватање утицаја рељефа, климе, земљишта и човека на распрострањеност биљног и животињског света - развијање способности уочавања основних одлика природних зона на Земљи - уочавања основних одлика природних зона на Земљи	- помоћу карте повезује климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи; - помоћу карте наведи природне зоне и карактеристичан живи свет у њима; - описује утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста; - наведи примере за заштиту живог света на Земљи.	Планета Земља <u>Биљни и животињски свет на Земљи</u> - Распростирање биљног и животињског света на Земљи. - Угроженост и заштита живог света	- индивидуализован рад - индивидуални рад - рад у пару - рад у групи - активна настава - проблемска настава - вербална комуникација - мултимедијални приступ - рад на тексту - тимски часови	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговора, омогућује примену стечених знања...)	повезује претходно стечено знање с новим знањем , слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, емпатични слушалац) , посматра (развија способности и вештине опажања) , саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- активирање претходних знања релевантних за усвајање нових знања о биљним заједницама и животињском свету на Земљи - схватање утицаја рељефа, климе, земљишта и човека на распрострањеност биљног и животињског света - развијање способности уочавања основних одлика природних зона на Земљи - уочавања основних одлика природних зона на Земљи		Планета Земља Биљни и животињски свет на Земљи	- рад на тексту - коришћење илустративно-демонстративне и методе експеримента - корелативни приступ - практичан рад - писање семинарских радова - коришћење документарног филма - коришћење интернета у настави - тематски дан - практични експерименти - мозгалице - израда пројекта - огледи, експерименти - час у природи	Партнер је у педагошкој комуникацији, разговара са ученицима, мотивише их, подржава и развија њихова интересовања, организује рад, прати напредовање сваког ученика и оцењује њихова постигнућа, прати ефекте свог рада, истражује нове могућности унапређивања	изражава се различитим медијима, решава проблеме, сарађује са вршњацима и одраслима, уважава туђе мишљење, процењује свој рад, сецка, обликује, боји и прави слике и моделе, изводи експерименте

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

На крају основног образовања и васпитања ученик/ученица има развијене радне навике, поседује основна географска знања и вештине, примењује их у свакодневним ситуацијама; познаје географске везе и законитости, разуме њихову улогу у обликовању света; доприноси заштити и унапређивању животне средине; поштује демографске различитости, људске и националне вредности; комуницира и сарађује у свом окружењу; користи различите изворе информација и картографски приказује основне географске чињенице.

Основни ниво

На крају основног образовања и васпитања на основном нивоу ученик/ученица се оријентише у природи и на географској карти; употребљава најједноставније мерне инструменте за обављање различитих активности. Поседује основна знања о планети Земљи, њеном географском омотачу и препознаје основне законитости, везе и њихов утицај на живот и рад људи. Користи географска знања о физичкогеографским и друштвеногеографским одликама Републике Србије и света које ће ученику/ученици помоћи да рационално планира, организује и унапређује свој живот. Познаје принципе одрживог развоја и одговорног управљања на нивоу локалне средине и државе. Описује демографске различитости, националне и људске вредности и има толерантан став у демократским процесима у својој средини. Доприноси решавању актуелних проблема у својој средини насталих под утицајем природе или човека и учествује у акцијама за отклањање њихових последица

Средњи ниво

На крају основног образовања и васпитања на средњем нивоу ученик/ученица користи различите изворе информација (географску карту, информационе технологије, писане и електронске медије) ради организовања и унапређивања свакодневних активности у животној средини. Описује појаве, процесе и њихове односе у Сунчевом систему. Идентификује и анализира географске објекте, појаве, процесе и односе у географском омотачу Земље и њихову сталну међуусловљеност и променљивост. Разуме неопходност очувања равнотеже међу свим компонентама природне средине. Ученик/ученица објашњава природногеографске и друштвеногеографске одлике Републике Србије, може да их упоређује са одликама појединих региона у свету и да наведе њихов утицај на друштвени и економски развој Републике Србије и региона. Разуме значај и могућности међународних организација за очување мира, безбедности, развијања пријатељских односа међу народима и пружања помоћи становништву које је погођено елементарним непогодама.

Напредни ниво

На крају основног образовања и васпитања на напредном нивоу ученик/ученица изводи једноставна теренска истраживања; користи и анализира различите изворе за прикупљање географских података и резултате користи у својим свакодневним активностима; примењује систем за глобално позиционирање (ГПС) и географски информациони систем (ГИС) ради лакшег сналажења у простору и времену. Ученик/ученица интерпретира и објашњава појаве, процесе и односе у Сунчевом систему. Објашњава географске везе и законитости између природних услова, ресурса и људских делатности на националном и глобалном нивоу. Разуме значај природног и културног наслеђа и потребу за њихову валоризацију. Објашњава глобалне друштвеноекономске процесе и анализира њихов утицај на друштвени и економски развој Републике Србије. Негује међусобно разумевање, поштовање различитости и сарадњу, доприноси очувању људских и националних вредности. Планира и доноси одговарајуће одлуке у свакодневним животним ситуацијама и активно учествује у предузимању иницијативе за очување и заштиту здравља, безбедности људи и животне средине.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

1. ОБЛАСТ: Развијеност и примена географских способности и вештина за решавање одређених ситуација

Основни ниво

Ученик/ученица чита географску карту, употребљава различите географске изворе и статистичке податке. Употребљава најједноставније мерне инструменте и описује податке које они приказују.

Средњи ниво

Ученик/ученица истражује, класификује и приказује елементе географске средине на некој карти, моделом, дијаграмом, табелом, схемом, текстом. Познаје значај примене информационих технологија у свакодневним активностима.

Напредни ниво

Ученик/ученица планира и изводи једноставна теренска истраживања, користи и анализира информације о географским чињеницама датим у писаним и електронским медијима, изводи закључке и примењује их у новим ситуацијама. Примењује информационе технологије ради обављања различитих активности.

2. ОБЛАСТ: Примена географских знања и концептуалног разумевања у одређеним проблемским ситуацијама

Основни ниво

Ученик/ученица препознаје, разликује и именује физичкогеографске, друштвеногеографске и регионалногеографске чињенице и наводи њихове вредности за рационално коришћење у свакодневном животу.

Средњи ниво

Ученик/ученица идентификује и анализира индивидуалност, разноврсност и распрострањеност физичкогеографских и друштвеногеографских чињеница, а регионалногеографске чињенице, везе и законитости сврстава у одређене појмовне категорије и системе.

Напредни ниво

Ученик/ученица анализира и објашњава географске везе (просторне и каузалне, директне и индиректне) и законитости (опште и посебне) у географској средини и предлаже нова решења. Издваја и упређује географске регије.

КОРЕЛАЦИЈЕ

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Природа и друштво Веза живе и неживе природе	4	Човек и географија Шта је географија?	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације
Математика Појам скупа	5	Васиона Звезде, сазвежђа, галаксије	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације
Математика Кружница и круг	5	Васиона Сунчев систем, сателити	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације Вештина сарадње
Историја Хронологија-рачунање времена	5		
Математика Кружница и права	5	Планета Земља Облик Земље и структура њене површине	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације Вештина сарадње
Свет око нас Временске одреднице:дан, седмица, месец, година	2	Планета Земља Календар	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације Вештина сарадње
Историја Време-рачунање времена	5	-Разуме појам прошлости и основних временских одредница (деценија, век, миленијум)	
Свет око нас Дан, оређивање доба дана према положају Сунца; трајање дана	2	Планета Земља 3	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Математика Кружница и круг	5	Планета Земља Земљина кретања	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације
Свет око нас Делови године- годишња доба	2	Планета Земља Смена годишњих доба, топлотни појасеви	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Вештина сарадње
Математика Угао	5		
Свет око нас Рељеф у месту и околини	2	Планета Земља Рељеф	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације
Природа и друштво Облици рељефа	3		
Ликовна култура Линије у природи- природа и њени облици	5	Планета Земља Обликовање рељефа дејством воде и ветра	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације
Биологија Пројекат очувања природе	5	Планета Земља Човек и рељеф	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Еколошка компетенција
Рачунарство и информатика Мултимедијалне презентације	5		-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Дигитална компетенција

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Природа и друштво Ваздух свуда око нас; Временске прилике у крају	3	Планета Земља Атмосфера; Човек и клима	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Вештина сарадње -Дигитална компетенција -Еколошка компетенција
Географија Топлотни појасеви	5		
Биологија Пројекат очувања природе	5		
Рачунарство и информатика Мултимедијалне презентације	5		
Свет око нас Површинске воде у окружењу; Загађеност воде	2	Планета Земља Хидросфера; Човек и вода	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Вештина сарадње -Дигитална компетенција -Еколошка компетенција
Географија Месец, месечеве мене	5		
Биологија Живот у екосистему	5		
Рачунарство и информатика Мултимедијалне презентације	5		

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна Компетенција
Свет око нас Разноврсност биљака и животиња у окружењу	2	Планета Земља Биљни и животињски свет на Земљи Угроженост и заштита биљног и животињског света	-Компетенција за целоживотно учење -Вештина комуникације -Вештина сарадње -Дигитална компетенција -Еколошка компетенција
Географија Климатски типови на Земљи	5		
Биологија Живот у екосистему	5		

Формативно и сумативно оцењивање:

Формативно оцењивање је редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма, садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду а могу бити унете и у педагошку документацију.

Наставник је дужан да се придржава следећих поступака и начина приликом оцењивања ученика:

- Праћење и вредновање ученика на почетку школске године започиње иницијалним тестом на основу чега наставник процењује претходна постигнућа ученика која су од значаја за предмет. Резултат иницијалног процењивања се не оцењује и служи за планирање рада и даље праћење напредовања ученика;
- На основу усмене и писмене провере постигнућа и практичног рада, а у складу с програмом предмета;
- На основу активности и резултата рада ученика, нарочито: излагања и представљања, учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада;
- На основу практичног рада, огледа, самосталности, показаних вештина у складу са програмом предмета.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 144****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 4**

ЦИЉ: Циљ наставе математике у основној школи је да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприноси развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
Наставник оспособљава ученике да користе основне особине рачунских операција у N и N_0 са циљем израчунавања вредности бројевних израза. Наставник оспособљава ученике да записују скупове и користе основне скуповне операције. Наставник оспособљава ученике да тумаче табеле и дијаграме.	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: - израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; – разликује просте и сложене бројеве и	1.ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ (34; 16+18) <u>Први део</u> Својства операција сабирања, множења, одузимања и дељења у скупу N_0 . Дељење са остатком у скупу N_0 (једнакост $a = bq + r$, $0 \leq r < b$). Својства дељивости; чиниоци и садржаоци природног броја. Дељивост са 2, 5 и декадним јединицама. Дељивост са 4 и 25. Дељивост са 3 и 9. Скупови и скуповне операције: унија, пресек и разлика. <u>Други део</u> Прости и сложени бројеви. Ератостеново сито. Растављање природних бројева на просте чиниоце.	Обнављањем градива и проширивањем кроз предавање, закључивање, проверавање, навођење примера и контрапримера, осмишљавањем погодних примера из живота и њиховим решавањем. Ученици самостални рад остварују путем домаћих задатака и контролних вежби, изградом задатака по нивоима, где ће се отприлике сваки ученик „наћи“, а који се не морају обавезно „лоше“ оцењивати, као и изградом писмених задатака. Наставник подстиче ученике којима је неопходна помоћ у раду, групише их у раду са бољим ђацима, задаје задатке стимулативног карактера као полазну основу савладавања ученика, појединачно проверава и објашњава спорне садржаје, усмерава их да сами долазе до закључака и да у оквиру својих могућности размишљају о математици као нечему лепом, корисном. Примена савремених дигиталних садржаја (онлине платформе за учење,	Наставник припрема наставне садржаје, користи илустрације и савремена наставна средства да наставу учини инересантном, развије љубав према математичким садржајима. Наставник поставља питања, наводи примере и очекује закључке од ученика, оцењује и стимулише ученике за рад и нове поступке.	Ученик пише оно што је записано на табли, усваја нова знања, дефинише нове појмове, именује, поставља питања, решава непознате задатке, увежбава научено, испробава нове могућности за решавање, осмишљава примере и контрапримере за нека тврдјења, развија уредност и одговорност према раду.

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
	растави број на просте чиниоце; – одреди и примени НЗС и НЗД; – изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке; – правилно користи речи <i>и, или, не, сваки</i> у математичко-логичком смислу;	Заједнички делилац и највећи заједнички делилац. Еуклидов алгоритам за налажење НЗД. Заједнички садржалац и најмањи заједнички садржалац. Веза између НЗД и НЗС.	дигитални алати за проверу знања, електронски уџбеници). Методе рада: -Дијалошка -Монолошко дијалошка -Самостални рад Облици рада: -Фронтални -Рад у паровима -Индивидуални -Рад у групама Наставна средства: -Табла -Креда -Рачунар -Пројектор -Уџбеник -Збирка задатака		
Оспособити ученика да: анализира односе датих геометријских објеката и – запише их математичким писмом – опише основне појмове у вези са кругом (центар, тангента, тетива)	Ученик ће бити у стању да: – анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом – опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива)	2.ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ 17; (7+10) Тачке и праве; односи припадања и распореда. -Однос правих у равни; паралелност. -Мерење дужине и једнакост дужи.	Обнављањем градива и проширивањем кроз предавање, закључивање, проверавање, навођење примера и контрапримера, осмишљавањем погодних примера из живота и њиховим решавањем. Примена савремених дигиталних садржаја (онлине платформе за учење, дигитални алати за проверу знања, електронски уџбеници). Наставне методе:	Наставник припрема наставне садржаје, користи илустрације и савремена наставна средства да наставу учини инересантном, развије љубав према математичким садржајима. Наставник поставља питања, наводи	Ученик пише оно што је записано на табли, поставља питања, решава непознате задатке, увежбава научено, испробава нове могућности за решавање, осмишљава примере

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на круг - нацрта праву паралелну датој правој - упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом - правилно користи геометријски прибор.	и одреди положај тачке и праве у односу на круг - нацрта праву паралелну датој правој упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом правилно користи геометријски прибор	-Кружница и круг. Кружница и права. -Преношење и надовезивање дужи. -Централна симетрија. -Вектор и транслација. -Паралелограм.	-Дијалогска -Монолошко дијалогска -Самостални рад Облици рада: -Фронтални -Рад у паровима -Индивидуални -Рад у групама Наставна средства: -Табла -Креда -Рачунар -Пројектор -Уџбеник -Збирка задатака	примере и очекује закључке од ученика, оцењује и стимулише ученике за рад и нове поступке	и контрапримере за нека тврђења .
Увести појмове угаоне линије и угла. Увести и означавање углова. Конструктивно преношење углова помоћу шестара и лењира,	Ученик ће бити у стању да: -идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним	3. УГАО 17;(7+10) Угао, централни угао; једнакост углова. Надовезивање углова (суседни углови, конструктивно	Наставне методе: Дијалогска -Монолошко дијалогска -Самостални рад Облици рада: -Фронтални -Рад у паровима -Индивидуални -Рад у групама	Наставник припрема наставне садржаје, користи илустрације и савремена наставна средства да наставу учини инересантном, развије љубав према математичким садржајима.	Ученик пише оно што је записано на табли, поставља питања, решава непознате задатке, увежбава научено, испробава нове могућности за решавање, осмишљава примере

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
конструктивно упоређивање, сабирање и одузимање углова. Увести делове степена (минуте и секунде) и поступке сабирања и одузимања мера углова. Објаснити растојање тачке од праве и увести нормалност правих. Истаћи односе углова са паралелним крацима, углова на трансверзали и унакрсних углова.	крацима) и примени њихове узајамне односе; – нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор; – измери дати угао и нацрта угао задате мере; – упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно, реши једноставан задатак применом основних својства паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова);	упоређивање, сабирање и одузимање углова). Упоредни углови; врсте углова. Мерење углова, сабирање и одузимање мере углова. Угао између две праве; нормалне праве; унакрсни углови. Углови на трансверзали. Транслација и углови.	Наставна средства: -Табла -Креда -Рачунар -Пројектор -Уџбеник -Збирка задатака, -панои -прибор за геометрију. Примена савремених дигиталних садржаја (онлине платформе за учење, дигитални алати за проверу знања, електронски уџбеници).	Наставник поставља питања, наводи примере и очекује закључке од ученика, оцењује и стимулише ученике за рад и нове поступке. Дакле, он: Организује, планира и припрема, прати, помаже, мотивише, учествује, едукује, вреднује	и контрапримере за нека тврђења. Развија тачност, уредност и одговорност према раду.
Увести појмове правога односно неправог разломка и мешовитог броја, објаснити претварање мешовитог броја у	Ученик ће бити у стању да: - прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке и децималне бројеве и	4.РАЗЛОМЦИ 55; (23 + 32) Појам разломка облика a/b ($a, b \in \mathbb{N}$).	Вербално-текстуална, дијалошка, илустративна, демонстративна, хеуристичка метода, разговор, рад на тексту, решавање проблема, фронтални, индивидуални, групни, диференциран облик рада, рад у паровима.	Наставник припрема наставне садржаје, користи илустрације и савремена наставна средства да наставу учини инересантном, развије љубав према математичким садржајима.	Ученик пише оно што је записано на табли, поставља питања, решава непознате задатке, увежбава научено, испробава нове могућности за решавање,

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
неправи разломак и обрнуто. Увести проширивање и скраћивање разломака. Упознати ученике са различитим начинима упоређивања разломака. Увести децимални запис разломка и објаснити превођење разломака у децимални запис и обрнуто. Увести операције сабирање, одузимање, множење и дељења разломака. Увести појмове проценат, аритметичка средина и размера и оспособити ученике да их повежу са проблемима из	преводи их из једног записа у други; – одреди месну вредност цифре у запису децималног броја, – заокругли број и процени грешку заокругљивања; – израчуна вредност једноставнијег бројевог израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; – одреди проценат дате величине; – примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; – примени аритметичку	Придруживање тачака бројевне полуправе разломцима. Проширивање, скраћивање и упоређивање разломака. Децимални запис броја и превођење у запис облика a/b ($b \neq 0$). Упоређивање бројева у децималном запису. Заокругљивање бројева. Основне рачунске операције с разломцима (у оба записа) и њихова својства. Изрази. Једначине и неједначине у скупу разломака. • Примене разломака (проценти, аритметичка средина, размера). Основна неједнакост $p < (p+q)/2 < q$.	-Пројектна настава -Проблемска настава -Решавање разних практичних и теоријских проблема; - Тематско планирање; - Квизови знања; - Коришћење табела и дијаграма; - Истраживачки задаци. -Излагање садржаја теме. Наставне методе: -Дијалогска -Монолошка дијалогска -Самостални рад Облици рада: -Фронтални -Индивидуални -Рад у групама Наставна средства: -Табла -Креда -Рачунар -Пројектор -Уџбеник -Збирка задатака	Наставник поставља питања, наводи примере и очекује закључке од ученика, оцењује и стимулише ученике за рад и нове поступке. Дакле, он: Организује, планира и припрема, прати, помаже, мотивише, учествује, едукује, вреднује	осмишљава примере и контрапримере за нека тврђења. Развија тачност, уредност и одговорност према раду.

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
свакодневног живота.	средину датих бројева; – сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи калкулатор или расположиви софтвер;				
Увести појам осне симетрије и објаснити њене основне особина. Пресликавати осном симетријом користећи геометријски прибор. Увести појам оносиметричне фигуре. Конструисати симетралу дужи, симетралу угла и нормалу из тачке на праву	идентификује оносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије; – симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; – конструише симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства; конструише праву која је нормална на дату праву или паралелна датој прави	5.ОСНА СИМЕТРИЈА 13;(5+8) Осна симетрија у равни и њене особине. Оса симетрије фигуре. Симетрала дужи и конструкција нормале. Симетрала угла.	Вербално-текстуална, дијалошка, илустративна, демонстративна, хеуристичка метода, разговар, рад на тексту, решавање проблема, фронтални, индивидуални, групни, диференциран облик рада, рад у паровима. -Пројектна настава -Проблемска настава Решавање разних практичних и теоријских проблема; - Тематско планирање; - Квизови знања; - Коришћење табела и дијаграма; - Истраживачки задаци. -Излагање садржаја теме.	Наставник припрема наставне садржаје, користи илустрације и савремена наставна средства да наставу учини интересантном, развије љубав према математичким садржајима. Наставник поставља питања, наводи примере и очекује закључке од ученика, оцењује и стимулише ученике за рад и нове поступке. Дакле, он: Организује, планира и припрема, прати, помаже, мотивише, учествује, вреднује	Ученик пише оно што је записано на табли, поставља питања, решава непознате задатке, увежбава научено, испробава нове могућности за решавање, осмишљава примере и контрапримере за нека тврђења. Развија тачност, уредност и одговорност према раду.

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
		ПИСМЕНИ ЗАДАЦИ СА ИСПРАВКАМА 8 ЧАСОВА	Методе рада: Метода самосталних ученичких радова, дијалогска Облици рада: Индивидуални Наставна средства: Вежбанка, прибор за геометрију, хемијска, креда, табла.	Прати рад ученика, вреднује примењена знања, указује на грешке и заједно са ученицима отклања исте	решава задатке, примењује стечена знања

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Ученик је на крају обавезног образовања кроз наставу математике усвојио основне математичке концепте (нумеричке, алгебарске, геометријске, статистичке), овладао је основним математичким процесима (расуђивањем, комуникацијом, повезивањем, применом, моделовањем) и вештинама (рачунањем, алгебарским поступцима, мерењем, просторном визуелизацијом, радом са подацима, проценом, коришћењем калкулатора и информационо-комуникационим технологијама) потребним за даље школовање и живот. Оспособљен је да анализира и тумачи природне и друштвене појаве, решава проблеме и доноси одлуке у свакодневном контексту. Комуницира користећи математички језик, користи информационо-комуникационе технологије и друга средства.

Основни ниво

Решава проблеме и доноси одлуке у једноставним ситуацијама када је захтев јасно формулисан и сви релевантни подаци непосредно дати. Користећи основне елементе математичког језика, једноставне математичке поступке и информационо-комуникационе технологије саопштава решење проблема или донету одлуку.

Средњи ниво

Решава проблеме и доноси одлуке у познатом контексту, при томе прикупља, селекује податке и примењује одговарајуће математичке поступке. Образлаже решење проблема или донету одлуку. Тумачи природне и друштвене појаве користећи математичке концепте, процесе и вештине.

Напредни ниво

Решава проблеме, доноси одлуке и процењује могућности у реалним ситуацијама и при чему бира и вреднује пут и начине решавања. Критички анализира природне и друштвене појаве користећи математичке концепте, процесе и вештине. Аргументује своје ставове и дискутује користећи математички језик.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Специфичне предметне компетенције су: математичко знање и резонување, примена математичких знања и вештина на решавање проблема и математичка комуникација.

Основни ниво

Примењује једноставне математичке поступке када су сви подаци непосредно дати. Примењује основна математичка знања на решавање једноставних ситуација из свакодневног живота. Решава проблеме у једноставном контексту који се свode на једноставан рачун, решавање једначина, мерење, цртање и рад са подацима. Разуме основе писане и усмене математичке комуникације.

Средњи ниво

Примењује математичке концепте, процесе и вештине у различитим ситуацијама. Бира оптималне начине решавања проблема користећи нумеричке, алгебарске и геометријске методе. Анализира податке користећи основне статистичке методе. Уме да користи одговарајуће средство ИКТ за организацију и обраду података. Разуме захтеве сложенијих математичких задатака и решава их. Одговарајућим математичким појмовима и симболима саопштава своје ставове.

Напредни ниво

Бира математичке поступке за решавање проблема и доноси закључке. Истражује различите начине решавања проблема. Уме да примени математичка знања у анализи сложених природних и друштвених појава. Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ и да га користи на одговарајући начин. Разуме и користи формални математички језик. Уме да критички дискутује о добијеним резултатима и анализира их.

ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ:

Формативно оцењивање је редовно проверавање постигнућа и праћење владања ученика у току савладавања школског програма, садржи повратну информацију и препоруке за даље напредовање и, по правилу, евидентира се у педагошкој документацији наставника.

Сумативно оцењивање је вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или за класификациони период из предмета и владања. Оцене добијене сумативним оцењивањем су, по правилу, бројчане и уносе се у прописану евиденцију о образовно-васпитном раду а могу бити унете и у педагошку документацију.

Наставник је дужан да се придржава следећих поступака и начина приликом оцењивања ученика:

- 1) Праћење и вредновање ученика на почетку школске године започиње иницијалним тестом на основу чега наставник процењује претходна постигнућа ученика која су од значаја за предмет. Резултат иницијалног оцењивања се не оцењује и служи за планирање рада и даље праћење напредовања ученика;
- 2) На основу усмене и писмене провере постигнућа и практичног рада, а у складу с програмом предмета;
- 3) На основу активности и резултата рада ученика, нарочито: излагања и представљања, учешћа у дебати и дискусији, писања есеја, домаћих задатака, учешћа у различитим облицима групног рада;
- 4) На основу практичног рада, огледа, самосталности, показаних вештина у складу са програмом предмета.

Корелације

ПРЕДМЕТ:МАТЕМАТИКА РАЗРЕД:ПЕТИ					
Разред	Предмет (који се корелира)	Садржај и исходи (који се корелирају)	Разред	Предмет (са којим се корелира)	Садржај и исходи (са којим се корелирају)
5.	Математика	Појам скупа Дељивост бројева Ученик ће бити у стању да: дефинише појам скупа, изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава скуповне ознаке (користи речи: и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу) -примени основна правила дељивости са 2,3, 4,5, 9,25	5.	Физичко и здравствено васпитање, ОФА	Моторичке вештине, спорт и спортске дисциплине Постројавање, формирање хомогенизованих група за вежбање и надигравање у тимским играма, Подела у парове, колоне и врсте Ученици разумеју команде за разбројавање на парове, колоне и врсте
5.	Математика	Круг Ученик ће бити у стању да: анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом -опише основне појмове у вези са кругом (центар,полупречник,тангента, тетива) и одреди положај тачке у односу на круг.	5.	Физичко и здравствено васпитање, ОФА	Појам скупа Дељивост бројева Ученик ће бити у стању да: дефинише појам скупа, изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава скуповне ознаке (користи речи: и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу) -примени основна правила дељивости са 2,3, 4,5, 9,25
5.	Математика	Основни појмови геометрије (тачка, права, раван,дуж, изломљена линија, многоугао, кружница, круг) Анализа односе датих геометријских објеката,записује их, упоређује, конструктивно сабира/одузима дужи, пресликава дате геометријске појмове, правилно користи прибор за геометрију.	5-8	Ликовно	Геометријски облици, линија Ученик уме да одреди односе између величина и примени их у свом раду. Ученик уме да конструише геометријске облике Креира композицију користећи геометријске облике Гради линије различитих вредности комбинујући материјал, угао и притисак прибора/материјала.

ПРЕДМЕТ:МАТЕМАТИКА РАЗРЕД:ПЕТИ					
Разред	Предмет (који се корелира)	Садржај и исходи (који се корелирају)	Разред	Предмет (са којим се корелира)	Садржај и исходи (са којим се корелирају)
					Црта разноврсним прибором изражавајући машту, замисли, утиске и памћење опаженог.
5	Математика	Основни појмови геометрије/угао/нормалне и паралелне праве и дужи Ученик ће бити у стању да: идентификује вртсе углова и примени њихове узајамне односе, нацрта праву нормалну на дату праву, да упоређује, сабира и одузима дужи конструктивно и рачунски.	5-8	Техника и технологија	Геометријско цртање Ученик уме да црта паралелне праве, црта нормале на дату праву, црта углове помоћу лењира и троугла.
5.	Математика	Разломци /размера/ Ученик ће бити у стању да упоређује, приказује разломке на бројевној правој, да заокружи број и процени грешку, да реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевне изразе са разломцима, да примени размеру у једноставнијим релним ситуацијама.	5-7.	Ликовно/Географија/Биологија/техника и технологија	Пропорција Ученик уме да одреди односе између величина и примени их у свом раду. Појам размере уме да примени приликом израде портрета у ликовној култури/ приликом навођења размере географске карте у географији/ приликом посматрања ситних животиња и делова биљака под микроскопом у биологији/ цртања техничких цртежа у техници и технологији
5.	Математика	Основни појмови геометрије: вектор/транслација Ученик уме да преслика дати геометријски објекат транслацијом за задати вектор Правилно користи геометријски прибор	6.	Физика	Сила Зна да је сила векторска величина; Опише узајамна деловања тела; Самостално израчуна тежину тела, однос дужине истезања опруге и силе. Упоређује, самостално закључује и анализира узрок и последице деловања силе у природи и примењује у свакодневном животу

ПРЕДМЕТ:МАТЕМАТИКА РАЗРЕД:ПЕТИ					
Разред	Предмет (који се корелира)	Садржај и исходи (који се корелирају)	Разред	Предмет (са којим се корелира)	Садржај и исходи (са којим се корелирају)
					Зна да измери силу динамометром, да схвати да је сила векторска величина
5.	Математика	Скупови Уме да дефинише појам и основне карактеристике скупова	5.	Географија	Звезде, сазвежђа, галаксије Разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља
5.	Математика	Основни појмови геометрије (кружница и круг) Уме да дефинише појам кружнице опише основне појмове у вези са кругом (центар,полупречник,тангента, тетива) и одреди положај тачке у односу на круг.	5.	Географија	Сунчев систем, сателити - Објашњава и приказује структуру Сунчевог система и положај Земље у њему Разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике Облик Земље и структура њене површине Помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе о њеном облику Помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе називе континената и океана Земљина кретања Разликује и објашњава Земљина кретања и њихове последице
5.	Математика	Основни појмови геометрије Анализира односе датих геометријских објеката, упоређује, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски	5.	Биологија	Покретљивост-кретање -Дефинише појам кретања -Опише различите врсте кретања код живих бића
5.	Математика	Угао Ученик ће бити у стању да идентификује врсте углова и опише основна својства угла. Да измери и упоређује дате углове	5.	Географија	Смена годишњих доба, топлотни појасеви Повезује нагнутост Земљине осе са различитом осветљеношћу површине Земље Повеже револуцију Земље са сменом годишњих добана северној и јужној

ПРЕДМЕТ:МАТЕМАТИКА РАЗРЕД:ПЕТИ					
Разред	Предмет (који се корелира)	Садржај и исходи (који се корелирају)	Разред	Предмет (са којим се корелира)	Садржај и исходи (са којим се корелирају)
					полулопти и појавом топлотних појасева
5.	Математика	Појам скупа Дефинише појам скупа	5.	Биологија	Ћелија основна јединица грађе живих бића Уме да објасни грађу ћелије и улогу њених делова
5.	Математика	Разломци Да реши једноставан проблем из свакодневног живота примењујући основна својства разломака, а потом Да сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и по потреби користи расположиви софтвер	5.	Рачунарство и информатика	ИКТ сачува и организује податке креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) разликује основне типове датотека

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: БИОЛОГИЈА**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2**

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ наставе биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА: ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА – истраживање особина живих бића према упутствима наставника и вођење рачуна о безбедности током рада; – груписање жива бића према њиховим заједничким особинама; – одабирање макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића;	На крају теме ученик ће бити у стању да: – истражује особине живих бића по познатој процедури и води рачуна о безбедности током рада – групише жива бића у 5 царстава према њиховим заједничким особинама	Жива бића, нежива природа и биологија. Особине живих бића: ћелијска грађа, исхрана, дисање, излучивање, надражљивост, покретљивост, размножавање, раст и развиће. Једноћелијски и вишећелијски организми. Основе класификације: главни (морфолошки) карактери и особине важне за класификацију. Формирање скупова карактера који се уклапају једни у друге (груписање живих бића) Исхрана. Храна као извор енергије и градивних супстанци потребних за обављање свих животних процеса. Дисање као размена гасова у различитим срединама. Излучивање. Надражљивост. Покретљивост – кретање. Размножавање: бесполно и полно. Раст и развиће. Дужина живота. Промене које човек пролази током развића; пубертет и полна зрелост.	–у изучавању ћелије акценат је на томе да је ћелија основна јединица грађе свих живих бића(примери из уџбеника,илустровање,објашњавање,демонстрирање) –током вежбе самостално користе лупу на редовном часу посматрајући крупне ћелије(демонстрирање израде привременог препарата,објашњавање) –изучавање заједничких особина живих бића треба обрадити кроз огледе -осбине које се не могу обрадити огледом, могу се обрадити кроз истраживачки рад ученика. -препука је да ученици овог узраста све задатке обављају у пару -све што ученици посматрају или истражују би требало да прикажу цртежом и на њему обележе кључне детаље - Амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Излазак”. - коришћењем мултимедијалних садржаја са е учioniце и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који су емитовани преко РТС канала(приказ појединих делова часа са анализом	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	Одговарају на питања, активно слушају (усмеравају пажњу, питају решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествоју у комуникацији (дискутују, постављају питања...)Организуј у (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују постојеће знање са новим.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА: ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА – идентификовање основних прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење; – приказивање једноставним цртежом биолошких објеката које посматра и истражује и означи кључне детаље	На крају теме ученик ће бити у стању да: -идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење једноставним цртежом прикаже биолошке објекте које посматра и истражује и означи кључне детаље	Живот у воденој и копненој средини – изглед, прилагођености на начин живота. Живот у води – изглед, прилагођености на начин живота. Живот на копну – изглед, прилагођености на начин живота. Живот под земљом – изглед, прилагођености на начин живота.	-у овој области је акценат на ученичком истраживању спољашњих особина живих бића из непосредног окружења и њиховом односу са условима средине у којој живе -резултате истраживања би требало искористити за генерализацију и увођење новог појма – прилагођеност (адаптација). -часови утврђивања и часови вежбања могу се искористити за радиониچارски рад описивања и цртања животних форми на карактеристичним примерима. - коришћењем мултимедијалних садржаја са е учioniце и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који су емитовани преко РТС канала(приказ појединих делова часа са анализом)	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво, црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	Одговарају на питања, активно слушају (усмеравају пажњу, питају решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...) Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују постојеће знање са новим.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА: НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА – прикупљање података о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графичко представљање и извођење једноставних закључка – разликовање наследне особине и особине које су резултат деловања средине, на моделима из свакодневног живота – постављање једноставне претпоставке, испитивање огледом утицаја срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критичко сагледавање резултате – коришћење доступне ИКТ и друге опреме у истраживању, обради података и приказу резултата	На крају теме ученик ће бити у стању да: – прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке – разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине, на моделима из свакодневног живота – поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата	Преношење особина са родитеља на потомке. Разлике родитеља и потомака. Разлике полног и бесполог размножавања у настанку варијабилности. Јединке унутар једне врсте се међусобно разликују (варијабилност) – узроци варијабилности: наслеђивање и утицај средине на развиће сваке јединке. Варијабилност организама унутар врсте је предуслов за еволуцију.	-Феномене(преношење особина, разлике родитеља и потомака, разлике полног и бесполог размножавања варијабилност.) би требало обрадити кроз ученичко истраживање варијабилности унутар једне врсте -огледу треба да претходи постављање хипотезе - табеларно и графичко приказивање резултата, са обавезним извођењем закључака, би требало практиковати увек када се прикупљају подаци. - коришћењем мултимедијалних садржаја са е учioniце и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који су емитовани преко РТС канала(приказ појединих делова часа са анализом)	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво, црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	Одговарају на питања, активно слушају (усмеравају пажњу, питају решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...)Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују постојеће знање са новим.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА: ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ – довођење у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи; – уочавање разлике између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу; – предлагање акција бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествовање у њима, сарађује са осталим учесницима и решавање конфликта на ненасиљан начин -илустровање примера деловања људи на животну средину и процењивање последица таквих дејстава;	На крају теме ученик ће бити у стању да: – доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи – направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу – предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасиљан начин – илуструје примерима деловања људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава	Жива бића из непосредног окружења. Позитиван и негативан утицај људи на жива бића и животну средину.. Заштита живих бића и животне средине. Пројекат очувања природе у мом крају. Дивље животиње као кућни љубимци – да или не. Значај врста за човека (самоникло јестиво, лековито, отровно биље; животиње као храна и могући преносиоци болести, отровне животиње).	часови намењени реализацији исхода из ове области изводе што чешће ван учионице у природном окружењу (школском дворишту или на неком другом терену) , где би ђаци самостално или у групама проучавали жива бића, прикупљали податке, осмишљавали и реализовали еколошке пројекте . Пројекте могу да осмисле на почетку школске године, да их реализују током читаве године, а на часовима предвиђеним за ову област да представе резултате - коришћењем мултимедијалних садржаја са е учионице и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који су емитовани преко РТС канала(приказ појединих делова часа са анализом)	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво, црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	Одговарају на питања, активно слушају (усмеравају пажњу, питају решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествоју у комуникацији (дискутују, постављају питања...)Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују постојеће знање са новим.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА: ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ – идентификовање елементата здравог начина живота и у односу на процењивање сопствене животне навике и избегавање ризичних понашања.	На крају теме ученик ће бити у стању да: – идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања	Здрава исхрана и унос воде. Енергетски напаци, Штетност дуванског дима и психоактивних супстанци. Физичка активност и здравље. Промене у пубертету и последице прераног ступања у сексуалне односе.	Препорука је да се за обраду ових појмова повремено доведу стручњаци или одведу ученици у одговарајуће установе. Свакако би требало обраду прераног ступања у сексуалне односе обработи заједно са школским психологом. - коришћењем мултимедијалних садржаја са е учioniце и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који су емитовани преко РТС канала(приказ појединих делова часа са анализом)	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво, црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	Одговарају на питања, активно слушају (усмеравају пажњу, питају решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...)Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују постојеће знање са новим.

КОРЕЛАЦИЈЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Математика	5.	- Мерење дужине и једнакост дужи. - Примене разломака (проценти, аритметичка средина, размера, вероватноћа).	-рад са подацима и информацијама - компетенција за учење -комуникација -сарадња -решавање проблема -компетенција за учење
Физичко и здравствено васпитање	5.	- Физичка активност, вежбање и здравље - Утицај правилне исхране на здравље и развој људи -Исхрана пре и после вежбања -Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања	-одговоран однос према околини -одговоран однос према здрављу -комуникација -сарадња -решавање проблема
Информатика и рачунарство	5.	-Претраживање Интернета, -одабир резултата и преузимање садржаја -Заштита приватности личних података -Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом	-рад са подацима и информацијама -дигитална компетенција -решавање проблема -компетенција за учење
Географија	5.	- распоред копна и воде на Земљи - Човек и рељеф (позитивни и негативни утицаји) - Човек и клима (атмосферске непогоде, утицај човека на климу) - Угроженост и заштита живог света	-одговоран однос према околини -предузимљивост и оријентација ка предузетништву -рад са подацима и информацијама -дигитална компетенција
Техника и технологија	5.	- Природни ресурси на Земљи. -Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). - Интернет претрага и приступ online ресурсима	-одговоран однос према околини -предузимљивост и оријентација ка предузетништву
Ликовна култура	5.	-рециклирани материјал - ритам у природи - Линије у природи и окружењу - Врсте уметничког цртежа -Читање (декодирање) цртежа - Кретање облика у природи и окружењу	-естетска компетенција -комуникација -сарадња -одговоран однос према околини

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	5	-Препричавање, причање, описивање -Богаћење речника	-комуникација -сарадња -решавање проблема
Страни језик	5.	- Слушање и читање једноставнијих описа живих бића, - поређење живих бића	-комуникација -сарадња -решавање проблема

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Ученик разуме основне биолошке појмове и процесе. Поседује општа знања о пореклу и развоју живота на Земљи на основу сазнања савремене биолошке науке. Познаје значај јединствености и очувања разноврсности живота на Земљи, разликује елементе грађе и функције живих бића и има развијену свест о општој здравственој и еколошкој култури. Уме да процени значај биолошких знања за развој људског друштва, а посебно у свом непосредном окружењу. Поседује истраживачке вештине потребне за рад у биологији. Способан је да примени стечена биолошка знања и вештине у свакодневном животу. Критички размишља и развија научни поглед на свет и оспособљен је за наставак школовања.

Основни ниво

Уме да разликује основне групе и систематске категорије живих бића, да познаје основне елементе грађе и нивое организације живих бића и животне средине. Уме да наведе основне фазе у индивидуалном развићу живих бића. Уме да наведе основне фазе у историјском развоју живог света и да правилно дефинише појам биолошке еволуције. Препознаје разлику између позитивног и негативног утицаја човека на биосферу, као и мере којима се могу смањити штетни утицаји на животну средину. Уме да дефинише основне еколошке појмове и одрживи развој, као и да препозна значај одрживог развоја. Одређује основне чиниоце који утичу на здравље, а посебно мере хигијене. Познаје различите друштвене ситуације и понашања која доводе до нарушавања здравља и зна како да их избегне. Уме да опише основне етапе у реализацији практичних и лабораторијских радова.

Средњи ниво

Уме да уочи основне принципе по којима су организми разврстани у одговарајуће систематске категорије и везу која постоји између грађе организама и њиховог функционисања. Уме да образложи основне генетичке појмове. Уме да разликује и разврста фазе у индивидуалном развићу живих бића. Уочава везу између геолошких доба и развоја живота на Земљи. Разликује и разврстава основне еколошке појмове и процесе и уме да уочи везу између еколошких система и животне средине. Примењује

стечена знања из биологије у свакодневном животу, а посебно у очувању сопственог здравља. Познаје и у животу примењује принципе одрживог развоја. Уме да реализује практичне и лабораторијске радове.

Напредни ниво

Уме да анализира корелације које постоје између грађе и функционисања организама и животних услова у њиховој околини. Просуђује на који начин функционишу еволуциони механизми у развоју живог света. Анализира утицај средине и наслеђа на животне циклусе живих бића. Разуме фазе у историјском развоју живог света. Уме да објасни значај примене генетике у различитим подручјима људске делатности. Учествује у очувању и унапређењу биодиверзитета. Анализира утицаје различитих чинилаца на здравље и вреднује различите стилове живота. Вреднује значај биолошких открића за развој људског друштва и уме самостално да процени квалитет биолошке информације у медијима. Уме да ревидира/преради и реорганизује сопствени систем биолошког знања и сопствене ставове. Осмишљава, приказује и критички анализира резултате практичног и лабораторијског рада.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

Ове компетенције се односе на: овладавање знањима и вештинама о јединству живота на Земљи, његовој разноврсности, као и о месту и улози човека у природи; примену стечених знања и вештина у свакодневном животу, превасходно у очувању сопственог здравља и одабиру квалитетног начина живота; стицање знања, вештина и формирање ставова који ће допринети екологији заштите животне средине, очувању биодиверзитета и постизању одрживог развоја.

Основни ниво

На основном нивоу ученик: Уме тачно да дефинише заједничке особине живих бића и може да препозна по чему је живот на Земљи јединствен. Зна основне чињенице о грађи и функцији живих бића. Познаје основне чињенице о најчешћим болестима и повредама и уме да избегне ситуације које доводе до болести и повреда, као и да правилно реагује и потражи адекватну помоћ. Уме да наведе основне појмове и чињенице о организацији наследног материјала. Познаје основне чињенице о биодиверзитету, његовој угрожености и начинима заштите. Познаје разноврсност живог света непосредне околине и одговорно се односи према њему.

Средњи ниво

На средњем нивоу ученик: Разуме повезаност грађе и функције живих бића. Уме да уочи везу између грађе и физиологије човека и оспособљен је да примени стечена знања у свакодневном животу у очувању здравља. Уочава место и улогу човека у природи и његову одговорност за последице развоја човечанства. Може да уочи везу између узрока и последица загађења животне средине и на основу тога разуме потребу заштите животне средине. Користи знања о разноврсности живог света своје околине ради побољшања квалитета сопственог живота. Познаје разноврсности живог света Србије и одговорно се односи према њему

Напредни ниво

На напредном нивоу ученик: Способан је да направи упоредни преглед грађе и функције појединих група организама. Вреднује основне чињенице о пореклу живота на Земљи и човека на основу познавања еволуционе биологије. Разуме основне чињенице о јединству и разноврсности живота на Земљи. Анализира на који начин долази до поремећаја у нормалном функционисању организма, а што доводи до нарушавања здравља и способан је да заступа здраве животне навике. У стању је да уочи узроке и

анализира последице загађења и да учествује у различитим акцијама заштите, обнове и унапређења животне средине. Поседује одговоран став према животној средини у складу са принципима одрживог развоја.

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процес и продукти учења. Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је ускладити нивое циљева учења и начине оцењивања. Такође, потребно је ускладити оцењивање са његовом сврхом.

Ниво циља учења	Одговарајући начин оцењивања	Сврха оцењивања	Могућа средства оцењивања
Памтити (навести, препознати, идентификовати...)	Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора, задаци са означавањем, задаци вишеструког избора, спаривање појмова.	Оцењивање наученог (сумативно)	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање, есеји.
Разумети (навести пример, упоредити, објаснити, препри- вати)	Дискусија на часу, мапе појмо-упоредити, проблемски задаци, есеји.	Оцењивање за учење(формативно)	Посматрање, контролн вежбе, дијагностички тестови,дневници рада,самоевалуација,вршњачко оцењивање,практичне вежбе)
Аналиzirати (систематизовати,приписати,разликовати.)	Дебате, истраживачки радови,есеји,студије случаја, решавање проблема		
Евалуирати(проценити,критиковати, проверити)	Дневници,рада,студије случаја,критички прикази,проблемски задаци		
Креирати(поставити хипотезу,конструисати,планирати)	Експерименти,истраживачки пројекти		

У вредновању наученог, поред усменог испитивања, најчешће се користе тестови знања. На интернету, коришћењем кључних речи outcome assessment (testing, forms, descriptiv/numerical), могу се наћи различити инструменти за оцењивање и праћење.

У формативном оцењивању се користе различити инструменти, а избор зависи од врсте активности која се вреднује. Када је у питању нпр. практичан рад (тимски рад, пројектна настава, терен- ска настава и слично) може се применити табела у којој су при- казани нивои постигнућа ученика са показатељима испуњености.

Наставник треба да означи показатељ који одговара понашању ученика

Групни рад	Елементи процене задатка са показатељима		
Ниво постигнућа	1. рад у групи	2. познавање тематике	3. размена, повезивање и примена идеја
<i>комплетно</i>	Ученик сарађује са члановима групе, уважава њихове потребе како би се задатак што успешније обавио	Ученик поседује знања, активно подстиче размену идеја и знања са члановима групе и уважава њихове идеје.	Ученик размењује идеје са другима и примењује идеје за решавање задатка
<i>делимично</i>	Ученику је потребна помоћ како би сарађивао са члановима групе	Ученик поседује извесна знања и мало суделује у размени идеја	Ученику је потребна помоћ у примени идеја у решавању задатка
<i>ништа</i>	Ученик је неуспешан кад ради у групи	Ученик омаловажава мишљење осталих чланова у тиму	Ученик не доприноси заједничком раду

Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, се може обавити са групом тако да се од сваког члана тражи мишљење о сопственом раду и о раду сваког члана по наособ (тзв. вршњачко оцењивање).

У процесу оцењивања добро је користити портфолио (збирка докумената и евиденција о процесу и продуктима рада ученика, уз коментаре и препоруке) као извор података и показатеља о напредовању ученика. Предности коришћења портфолија су вишеструке: омогућава континуирано и систематично праћење напредовања, подстиче развој ученика, представља увид у праћење различитих аспеката учења и развоја, представља подршку у оспособљавању ученика за самопроцену, пружа прецизнији увид у различите области постигнућа (јаке и слабе стране) ученика. Употребу портфолија отежавају недостатак критеријума за одабир продуката учења, материјално-физички проблеми, време, финансијска средства и велики број ученика. Већи број ометајућих фактора је решив успостављањем сарадње наставника са стручним сарадником у прикупљању прилога и успостављању критеријума оцењивања, уз коришћење Блумове таксономије.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1****ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду):**

Циљ учења Информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

Тема/Садржај	Циљ	Начин остваривања садржаја	Међупредметна повезаност исхода	Исходи	Међупредметне компетенције	Начин праћења
ИКТ Предмет изучавања информатике и рачунарства ИКТ уређаји, јединство хардвера и софтвера Подешавање радног окружења Организација података Рад са сликама Рад са текстом Рад са мултимедијом Рад са презентацијама	-Развијање креативности и оспособљавање за различите примене рачунарске, информационе и комуникационе технологије -Оспособљавање ученика да одаберу и примене најприкладнију технологију зависно од задатка, области или проблема који решавају	- теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова, концепата, - употреба презентација - коришћење интернета и ИКТ у настави - практичан рад на рачунару - практичан рад у групама или индивидуално - примена наученог у реалном животу	-користи правопис (српски језик) - наводи занимања у области технике и технологије (техника и технологија) - организује радно окружење у кабинету (техника и технологија) - примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару (техника и технологија) - разуме и формулише једноставније исказе (енглески језик)	- наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу - правилно користи ИКТ уређаје - именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја - прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса - прилагоди радно окружење кроз основна подешавања - креира дигитални слику и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) - креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) - примени алате за снимање и репродукцију аудио и видео записа - креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички) - сачува и организује податке - разликује основне типове датотека	<u>Рад са подацима и информацијама</u> (Користи податке из различитих извора и начине добијања података и на основу тога процењује њихову поузданост), <u>Дигитална компетенција</u> (Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин), <u>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</u> (усмерен је на развој нових вештина, које примењује у практичном раду), <u>Сарадња</u> (Одговорно и савесно извршава заједничке активности)	Практичан рад на рачунару, презентације, квиз, асоцијације

Тема/Садржај	Циљ	Начин остваривања садржаја	Међупредметна повезаност исхода/садржаја	Исходи	Међупредметне компетенције	Начин праћења
Дигитална писменост Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин Правила безбедног рада на Интернету Претраживање Интернета, одабир резултата и преузимање садржаја Заштита приватности личних података Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом	- Развијање ставова одговорне комуникације и сарадње у дигиталном окружењу - Развијање критичког мишљења - Развијање свести о опасностима и ризицима при коришћењу интернета - Оспособљавање за одговорну примену препорука заштите здравља, безбедности, личне и приватности других у свакодневном раду у дигиталном окружењу	- теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова, концепата, - употреба презентација - демонстрација правилног коришћења интернета-практичан рад на рачунару - практичан рад у групама или индивидуално - примена наученог у реалном животу	- правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу (техника и технологија) - користи Интернет сервисе за претрагу и приступање online ресурсима (техника и технологија) - размени једноставније информације које се односе на забране и правила понашања (енглески језик)	- реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја; - доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине - разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на Интернету - реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садржајем или са непознатим особама путем Интернета - приступа Интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај - информацијама на интернету приступи критички - спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на Интернету - објасни појам ауторских права и разликује основне лиценце за дељење садржаја - препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем - рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на Интернету	<u>Дигитална компетенција</u> (Препознаје предности, ризике и опасности по себе и друге на Интернету, одговорн о поступа на мрежи), <u>Комуникација</u> (Изражава своје ставове, мишљења, осећања, на позитиван, конструктиван и аргументован начин), <u>Решавање проблема</u> (Проверава применљивост решења), <u>Сарадња</u> (Поштује правила заједничког рада), <u>Одговоран однос према здрављу</u> (Препознаје сигурносне и здравствене ризике у животу и раду, примењује мере заштите)	Практичан рад на рачунару, презентације, квиз, заштита података, усмено испитивање

Тема/Садржај	Циљ	Начин остваривања садржаја	Међупредметна повезаност исхода/садржаја	Исходи	Међупредметне компетенције	Начин праћења
Рачунарство Увод у тему Радно окружење изабраног софтвера за визуелно програмирање Алати за рад са графичким објектима, текстом, звук и видеом Програм – категорије, блокови наредби, инструкције Програмске структуре (линијска, циклична, разграната)	- Развијање алгоритамског начина размишљања - Развијање логичког мишљења и креативности - Оспособљавање за креирање једноставних програма	- теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова, концепата, - употреба програма Scratch - демонстрација правилног коришћења интернета- практичан рад на рачунару - практичан рад у групама или индивидуално - примена наученог у реалном животу	- представи идеје и планове за акције које предузима користећи савремену информационо- комуникациону технологију и софтвер (техника и технологија) - израчуна вредност једноставнијег бројевног израза (математика)	- наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема - креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу - сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби - користи математичке операторе за израчунавања - објасни сценарио и алгоритам пројекта - анализира и дискутује програм проналази и отклања грешке у програму	<u>Рад са подацима и информацијама</u> (Користи податке из различитих извора), <u>Дигитална компетенција</u> (Уме да представи, организује и обликује одређене информације), <u>Комуникација</u> (Користи на одговарајући и креативан начин програмски језик), <u>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</u> (способан је да развије идеју, представи је, образложи), <u>Решавање проблема</u> (Планира стратегију решавања проблема)	Практичан рад на рачунару, презентације, коришћење мБота за програмирање

Тема/Садржај	Циљ	Начин остваривања садржаја	Међупредметна повезаност исхода/садржаја	Исходи	Међупредметне компетенције	Начин праћења
Пројектни задатак Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима Вредновање резултата пројектног задатка	-развијање и неговање: поступности, повезивања и изградње сопствених стратегија учења, вршњачког учења, вредновања и самовредновања постигнућа. -развијање међупредметних компетенција и остваривање корелације са другим предметима	Предмет се реализује кроз следеће облике наставе: - теоријске основе у кратким цртама, кроз упутства за реализацију задатака, објашњења основних појмова, концепата, стратегија у циљу развијања поступности, препознавања и установљавања личних стратегија учења код ученика - практичан рад у групама или индивидуално, индивидуализација је неопходна код конретног задатка за проверу остварености исхода	Корелацији са наставним садржајима предмета у зависности од одабира пројектне теме.	– одабира и примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта; – наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен; – поставља резултат свог рада на Интернет, ради дељења са другима, уз помоћ наставника.	<u>Рад са подацима и информацијама</u> (Користи податке из различитих извора и начине добијања података и на основу тога процењује њихову поузданост), <u>Дигитална компетенција</u> (Приликом решавања проблема уме да одабере средство ИКТ-а и да га користи на одговарајући начин), <u>Сарадња</u> (Поштује правила заједничког рада),	– праћење остварености исхода у стицању знања (40%- 50%) – праћење развоја вештина при изради практичног рада ученика и активност на часу (30-40%) - пројектни задатак (20-30%) -израда пројекта

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72 часа

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2 часа

ЦИЉ (изучавања предмета у петом разреду): Циљ наставе технике и технологије у петом разреду је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
– описивање улоге технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање, разликовање основних подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју – навођење занимања у области технике и технологије, процењивање сопствених интересовања у области технике и технологије, организовање радног окружења у кабинету, правилно и безбедно коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у радном окружењу	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за петиразред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 9/17 и 12/18) Број 110-00-598/2017-04	ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ (6) Иницијални тест Појам, улога и значај технике и технологије на развоју друштва и животног окружења. Подручја човековог рада и производње, занимања и послови у области технике и технологије. Правила понашања и рада у кабинету. Организација радног места у кабинету и примена мера заштите на раду. Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у животном и радном окружењу	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 9/17 и 12/18) Број 110-00-598/2017-04 Амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Излазак”. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем СТЕМ сајтова и инжењерских канала са YouTube-a	планира припрема демонстрира едукује упућује координира контролише вреднује евидентира поставља питања одговара на ученичка питања усмерава оцењује	слушају посматрају дискутују учавају постављају питања бележе мере закључују раде тимски изводе вежбе пишу цртају утврђују стварају мини пројекте

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- процењивање како би изгледао живот људи без саобраћаја - класификовање врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени - навођење професије у подручју рада саобраћај - прављење везе између савременог саобраћаја и коришћења инфор-мационих технологија - разликовање безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила - правилно понашање као пешака, возача бицикла и дечијих возила у саобраћају - коришћење заштитне опреме за управљање бициклом и дечијим возилима - аргументовање неопходности коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аутомобила	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 9/17 и 12/18) Број 110-00-598/2017-04	САОБРАЋАЈ(14) Улога, значај и историјски развој саобраћаја. Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени. Професије у подручју рада саобраћај. Употреба информационих технологија у савременом саобраћају Саобраћајна сигнализација – изглед и правила поступања. Правила и прописи кретања пешака, возача бицикла и дечијих возила (ролери, скејт, тротинет) у саобраћају	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 9/17 и 12/18) Број 110-00-598/2017-04 Амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Излазак”. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем СТЕМ сајтова и инжењерских канала са YouTube-a	планира припрема демонстрира едукује упућује координира контролише вреднује евидентира поставља питања одговара на ученичка питања усмерава оцењује	слушају посматрају дискутују уочавају постављају питања бележе мере закључују раде тимски изводе вежбе пишу цртају утврђују стварају мини пројекте

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- самостално цртање скицом и техничким цртежом једноставаних предмета –правилно читање техничких цртежа – преношење података између ИКТ уређаја	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 9/17 и 12/18) Број 110-00-598/2017-04	ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ (16) Прибор за техничко цртање (оловка, гумица, лењир, троугаоници, шестар). Формати цртежа (А3, А4). Размера Типови и дебљине линија (пуна дебела линија; пуна танка линија; пуна танка линија извучена слободном руком; испрекидана танка линија; црта-тачка-црта танка линија). Геометријско цртање(цртањпаралелних правих, цртање нормале на дату праву, цртање углова помоћу лењира и троугаоника). Елементи котирања (помоћна котна линија, котна линија, показна линија, котни завршетак, котни број – вредност).	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 9/17 и 12/18) Број 110-00-598/2017-04 Амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Изразак”. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем СТЕМ сајтова и инжењерских канала са YouTube-a	планира припрема демонстрира едукује упућује координира контролише вреднује евидентира поставља питања одговара на ученичка питања усмерава оцењује	слушају посматрају дискутују уочавају постављају питања бележе мере закључују раде тимски изводе вежбе пишу цртају утврђују стварају мини пројекте

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 3/11, 1/13, 5/14, 11/16, 3/18 и 12/18) Број 110-00-10/2020-04	Апликација за дигиталну обраду слике. Операције подешавања осветљености и контраста слике. Промена величине/резолюције слике, издвајање дела слике. Креирање документа у програму за обраду текста. Форматирање текста, уметање слике и графике. Интернет претрага и приступ online ресурсима.. Пренос података између ИКТ уређаја (рачунар, таблет, smartphone, дигитални фотоапарат). Апликација за дигиталну обраду слике. Операције подешавања осветљености и контраста слике. Промена величине/резолюције слике, издвајање дела слике. Креирање документа у програму за обраду текста. Форматирање текста, уметање слике и графике. Интернет претрага и приступ online ресурсима..	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 3/11, 1/13, 5/14, 11/16, 3/18 и 12/18) Број 110-00-10/2020-04 Амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Излазак”. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем СТЕМ сајтова и инжењерских канала са YouTube-a).	планира припрема демонстрира едукује упућује координира контролише вреднује евидентира поставља питања одговара на ученичка питања усмерава оцењује	слушају посматрају дискутују учавају постављају питања бележе мере закључују раде тимски изводе вежбе пишу цртају утврђују стварају мини пројекте

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
– повезивање својства природних материјала са применом – објашњавањетехнологије прераде и обраде дрвета, производњу папи ра, текстила и коже – сечење, спајање и заштита папира, текстила, коже и дрвета – правилно и безбедно коришћење алата и прибора за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега) – прављење плана израде једноставног производа и плана управљања отпадом – самостална израда једноставног модела	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 3/11, 1/13, 5/14, 11/16, 3/18 и 12/18) Број 110-00-10/2020-04	РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА Природни ресурси на Земљи: енергија и материјали. Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). Врсте, својства и примена природних материјала. Технологија прераде и обраде дрвета. Технологија прераде и обраде коже. Текстилна технологија. Технологија производње папира. Поступци ручне обраде и спајања папира, текстила, коже и дрвета – сечење/резање, спајање (лепљење) и заштита (лакирање).Коришћење алата и прибора за ручну обраду и спајање наведених материјала – маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега.Поступци ручне обраде и спајања папира, текстила, коже и дрвета – сечење/резање, спајање (лепљење) и заштита (лакирање).Коришћење алата и прибора за ручну обраду и спајање наведених материјала – маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега.	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за шести разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 5/08, 3/11, 1/13, 5/14, 11/16, 3/18 и 12/18) Број 110-00-10/2020-04 Амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Излазак”. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем СТЕМ сајтова и инжењерских канала са YouTube-a).	планира припрема демонстрира едукује упућује координира контролише вреднује евидентира поставља питања одговара на ученичка питања усмерава оцењује	слушају посматрају дискутују учавају постављају питања бележе мере закључују раде тимски изводе вежбе пишу цртају утврђују стварају мини пројекте

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
– самостално проналажење информације потребне за израду предме та/модела користећи ИКТ и Интернет сервисе – одабирање материјала и алата за израду предмета/модела – мерење и обележавање предмета/моделаручно израђивање једноставних предмета/модела и коришћење папира и/ или дрвета, текстила, коже и одговарајуће технике, поступка и алата – коришћење програма за обраду текста за креирање документа реализованог решења – самостално представљање пројектне идеје, поступка израде и реше ња/производа – показивање иницијативе и јасне оријентације ка остваривању циљева и постизању успеха	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 9/17 и 12/18) Број 110-00-598/2017-04	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ(16) Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира и/ или дрвета, текстила, коже коришћењем одговарајућих техника, поступка и алата. Приказивање идеје, поступка израде и решења/производа. – ручно израђивање једноставних предмета/модела и коришћење папира и/ или дрвета, текстила, коже и одговарајуће технике, поступка и алата	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник”, бр. 3/11, 1/13, 4/13, 11/16, 6/17, 9/17 и 12/18) Број 110-00-598/2017-04 Амбијентална настава у оквиру пројекта едукативни камп „Излазак”. - коришћењем мултимедијалних садржаја са еучионице и приказивање ученицима преко пројектора - коришћењем СТЕМ сајтова и инжењерских канала са YouTube-a	планира припрема демонстрира едукује упућује координира контролише вреднује евидентира поставља питања одговара на ученичка питања усмерава оцењује	слушају посматрају дискутују учавају постављају питања бележе мере закључују раде тимски изводе вежбе пишу цртају утврђују стварају мини пројекте

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Основни ниво

Ученик користи ИКТ претрагу и представљање информација, и комуникацију у непосредном и ширем окружењу. Ученик има развијену свест о важности природних ресурса на Земљи и потреби њиховог економичног коришћења, као и значају рециклаже и штедње материјала. Ученик примењује мере личне заштите и препознаје важност заштите животног окружења. Ученик користи ИКТ за обраду података, претрагу и представљање информација, и комуникацију у непосредном и ширем окружењу. Ученик познаје техничка средства. Ученик примењује мере личне заштите и препознаје важност заштите животног окружења. Ученик уме да употреби податке из понуђене техничке документације који су му потребни за решавање једноставних проблема у свакодневном животу. Ученик користи ИКТ за обраду података, претрагу и представљање информација, и комуникацију у непосредном и ширем окружењу. Ученик познаје основне технолошке процесе и техничка средства. Ученик има развијену свест о важности природних ресурса на Земљи и потреби њиховог економичног коришћења, као и значају рециклаже и штедње материјала. Ученик примењује мере личне заштите и препознаје важност заштите животног окружења. Ученик уме да употреби податке из понуђене техничке документације који су му потребни за решавање једноставних проблема у свакодневном животу. Ученик користи ИКТ за обраду података, претрагу и представљање информација, и комуникацију у непосредном и ширем окружењу. Ученик познаје основне технолошке процесе и техничка средства. Ученик примењује мере личне заштите и препознаје важност заштите животног окружења. Као члан тима у раду на пројекту ученик поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у њему.

Средњи ниво

Ученик уме да претражује, анализира и систематизује информације у електронском облику. Ученик разуме утицај примене технологија и машина на човека и животну средину и има развијену свест о активностима које се односе на њену заштиту и очување. Ученик уме да претражује, анализира и систематизује информације у електронском облику. Ученик зна да анализира и користи податке дате у техничкој документацији, Ученик уме да претражује, анализира и систематизује информације у електронском облику. Ученик примењује ИКТ у ситуацијама учења и свакодневном животу бирајући одговарајућа средства. Ученик познаје технолошке процесе и уме да иновира понуђено решење проблема. Ученик разуме утицај примене технологија и машина на човека и животну средину и има развијену свест о активностима које се односе на њену заштиту и очување. Ученик зна да анализира и користи податке дате у техничкој документацији, познаје технолошке процесе и уме да иновира понуђено решење проблема. Ученик уме да претражује, анализира и систематизује информације у електронском облику. Као члан тима у раду на пројекту ученик поштује друге као равноправне учеснике и прихвата најбоље решење.

Напредни ниво

Ученик користи средства ИКТ за решавање различитих проблема и мултимедијално изражавање. Ученик добро познаје техничке дисциплине и њихову међусобну повезаност и зна да се определи за будуће занимање. Ученик се прецизно изражава, користи стручну терминологију, примењује правила графичког комуницирања у различитим техничким дисциплинама и упутства за коришћење машина и уређаја. Ученик користи средства ИКТ за решавање различитих проблема и мултимедијално изражавање. Ученик се прецизно изражава, користи стручну терминологију, примењује правила графичког комуницирања у различитим техничким дисциплинама. Ученик користи средства ИКТ за решавање различитих проблема и мултимедијално изражавање. Ученик препознаје ризике и опасности при коришћењу ИКТ. Ученик се прецизно изражава, користи стручну терминологију, примењује правила графичког. Ученик примењује познавање техничко-технолошких процеса у свакодневном животу и раду.. Ученик активно учествује у заштити и очувању непосредне животне средине.

Ученик се прецизно изражава, користи стручну терминологију, примењује правила графичког комуницирања у различитим техничким дисциплинама и упутства за коришћење машина и уређаја. Ученик примењује познавање техничко-технолошких процеса у свакодневном животу и раду. Ученик користи средства ИКТ за решавање различитих проблема и мултимедијално изражавање. Као члан тима у раду на пројекту ученик активно предлаже решење проблема, пружа подршку и помоћ својим сарадницима и прихвата њихову подршку и помоћ. Ученик добро познаје техничке дисциплине и њихову међусобну повезаност и зна и зна да се определи за будуће занимање

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Основни ниво

Ученик познаје својства и примену материјала, и облика енергије;; Ученик манипулише документима помоћу рачунара, уме да изради текстуални документ и мултимедијалну презентацију, користи Интернет за претрагу и комуникацију. Ученик познаје својства и примену саобраћајних средстава. Ученик манипулише документима помоћу рачунара, користи Интернет за претрагу и комуникацију. Ученик црта једноставан технички цртеж, табеларно приказује и црта графиконе користећи прибор за техничко цртање и рачунар; Ученик манипулише документима помоћу рачунара, уме да изради текстуални документ, користи Интернет за претрагу и комуникацију. Ученик познаје својства и примену материјала, машина, Ученик црта једноставан технички цртеж, табеларно приказује и црта графиконе користећи прибор за техничко. Ученик познаје својства и примену материјала, машина, и облика енергије; Ученик црта једноставан технички цртеж, табеларно приказује и црта графиконе користећи прибор за техничко цртање и рачунар; Ученик израђује модел или макету на основу понуђене техничке документације; Користи Интернет за претрагу и комуникацију.

Средњи ниво

Ученик користи Интернет сервисе. Ученик разуме принципе рада транспортних система и Ученик користи Интернет сервисе, подешава и користи ИКТ уређаје, преузима и инсталира апликације. Ученик користи Интернет сервисе, познаје карактеристике рачунарског софтвера и хардвера, подешава и користи ИКТ уређаје, преузима и инсталира апликације. Ученик разуме принципе рада машина и уређаја, Ученик разуме принципе рада машина и уређаја, техничких средстава, транспортних система и уређаја за претварање енергије; Ученик користи Интернет сервисе.

Напредни ниво

Ученик одговорно користи софтвер и Интернет. Ученик разуме функционисање машина и уређаја, и енергетски ефикасно понашање; Ученик уме тимски да планира и изради пројекат. Ученик уме тимски да планира и изради пројекат; Ученик креира једноставне алгоритме и програме и одговорно користи софтвер и Интернет. Ученик разуме технолошке поступке, и енергетски ефикасно понашање; Ученик разуме технолошке поступке, функционисање машина и уређаја, и енергетски ефикасно понашање; Ученик уме тимски да планира и изради пројекат; Ученик креира једноставне алгоритме и програме и одговорно користи софтвер и Интернет.

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Техника и технологија	VII	Управљање моделима помоћу рачунара	Дигитална компетенција Решавање проблема
Информатика и рачунарство	V	Коришћење рачунара за рад са дигиталним сликама	Дигитална компетенција
Информатика и рачунарство	V	Рад са сликама на паметном телефону	Дигитална компетенција
Информатика и рачунарство	V	Обликовање текстуалног документа. Форматирање странице пасуса, карактера	Дигитална компетенција
Информатика и рачунарство	V	Проналажење и вредновање информација на Интернету	Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција
Техника и технологија	VIII	Алтернативни извори електричне енергије	Одговоран однос према околини Решавање проблема
Физика	VIII	Рад и снага електричне струје	Решавање проблема Одговоран однос према околини
Енглески језик	VI	Еколошка трка	Одговоран однос према околини Комуникација
Физика	VII	Утицај силе трења и силе отпора на кретање тела	Решавање проблема
Физика	VII	Полуга, момент силе	Решавање проблема
Техника и технологија	VII	Размеравање и обележавање на металу. Појам контроле.	Решавање проблема
Техника и технологија	VII	Принцип обраде метала са скидањем струготине и без њега	Решавање проблема

Формативно и сумативно оцењивање:

Праћење и вредновање резултата испредовања ученика је у функцији остваривања исхода, а започиње иницијалном проценом достигнутог нивоа знања.

Формативно вредновање је саставни део приступа настави и подразумева процену знања, вештина, ставова и понашања, као и развијања одговарајуће компетенције током наставе и учења. Резултат оваквог вредновања даје повратну информацију и наставнику и ученику о томе које су компетенције усвојене а које нису и шта треба да уради да би постигао више.

Сумативно оцењивање је оцењивање постигнућа ученика на крају одређеног периода учења (тестовима или усменим испитивањем). Сумативно оцењивање кроз тестове и испите треба да се, са проверавања обима запамћених чињеница преусмери на дубље концептуално разумевање, интегрисаност и кохерентност знања, оствареност исхода и стандарда постигнућа и развијеност компетенција.

Оцењује се:

Припремљеност за час: Информисаност, домаћи задатак, уџбеник и прибор за рад, израда панона, презентације

-Ангажованост на часу :Слуша, записује, поставља питања, усмено излаже, изводи оглед, објашњава, рад у групи, пару.

-Посматрање (систематски, опште и усмерено)

-Испитивање (усмено и писмено)

-Тестирање (нормативни тестови, ситуациони тестови)

-Провера остварености стандарда

-Праћење и вредновање остварености програма

описивање, рачунање, мерење, закључивање, посматрање, испитивање, ученички радови, домаћи задаци, тестирање, самопроцењивање, продукти ученичких радова.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2**

ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр 5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр 5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	АТЛЕТИКА Спринтерско трчање - техника спринтерског трчања, техника ниског старта и високог старта, штафетно трчање - Трчање на средњим дистанцама и крос (500 m ученице, 800 m ученици). - Скок удаљ - варијанта технике „увинуће”; - Бацање лоптице од 200 gr.; бацање кугле ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ Тло (за ученице): колут напред и назад до става раскорачног; из става раскорачног колут напред до става раскорачног; колут летећи ,премет упором странце;	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	став на шакама уз помоћ; мост заклоном и усклон уз помоћ. предножењем; скок суножним одскоком, суножни доскок на место одскока; вага претклоном и заножењем; саскок згрчено Прескок (ученице): разношка, згрчка. Греда (ученице): - ниска греда : наскок на греду суножно; различити начини ходања: у успону, са згрченим предножењем, са заножењем, са одножењем, са високим	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења (комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације) Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља Поставља и одговара на питања

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Основе тимских и спортских игара: Рукомет/минирукомет: Основни елементи технике и правила; – вођење лопте, – хватања и додавања лопте, – шутирања на гол, – финтирање, – принципи индивидуалне одбране – основна правила рукомета/минирукомета Спортски полигон. тактике и правила игре: – хватања котрљајућих лопти, – дриблинг, – шутирања на гол, – финтирање, – основни принципи колективне одбране	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења (комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације) Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстри	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља Поставља и одговара на питања

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Плес и ритмика: Скокови кроз вијачу. Народно коло „Моравац”. Народно коло из краја у којем се школа налази. Основни кораци друштвених плесова. Физичко вежбање и спорт: Циљ и сврха вежбања у физичком и здравственом васпитању. Основна правила. Рукомета/минирукомета и Малог фудбала. Понашање према осталим субјектима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара која се користе у физичком и здравственом васпитању.	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења (комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације) Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстри	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља Поставља и одговара на питања

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Упознавање ученика са најчешћим облицима насиља у физичком васпитању и спорту. „Ферплеј” (навијање, победа, пораз решавање конфликтних ситуација). Писани и електронски извори информација из области физичког васпитања и спорта. Значај развоја физичких способности за снажање у ванредним ситуацијама (земљотрес, поплава, пожар...)..	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења (комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације) Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстри	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља Поставља и одговара на питања

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Физичко вежбање и естетика (правилно обликовање тела). Планирање дневних активности Здравствено васпитање: Физичка активност, вежбање и здравље. Основни принципи вежбања и врсте физичке активности.	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења (комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације) Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстри	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља Поставља и одговара на питања

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Одржавање личне опреме за вежбање и поштовање здравствено-хигијенских мера пре и после вежбања. Лична и колективна хигијена пре и после вежбања. Утицај правилне исхране на здравље и развој људи. Исхрана пре и после вежбања Прва помоћ: – значај прве помоћи, – врсте повреда. Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења (комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације) Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстри	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља Поставља и одговара на питања

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Одржавање личне опреме за вежбање и поштовање здравствено-хигијенских мера пре и после вежбања. Лична и колективна хигијена пре и после вежбања. Утицај правилне исхране на здравље и развој људи. Исхрана пре и после вежбања Прва помоћ: – значај прве помоћи, – врсте повреда. Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења (комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације) Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстри	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља Поставља и одговара на питања

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ОБАВЕЗНЕ ФИЗИЧКЕ АКТИВНОСТИ**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 34+18****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступео на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступео на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	– Кондиционо вежбање ученика у трајању од најмање 20 минута; – Мали фудбал: 1. Вођење и контрола лопте, Примање лопте и додавање лопте различитим деловима стопала, 3. Шутирање на гол и основе игре у нападу (откривање), 4. Одузимање лопте и основе игре у одбрани (покривање), 5. Вежбе са два и три играча, 6. Игра са применом основних правила за мали фудбал. Обучавање и усавршавање елемената предвиђених препорученим наставним садржајима: 1. Атлетике; 2. Гимнастике; 3. Пlesa и ритмике	– Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстри	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља Поставља и одговара на питања

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	4. Других активности предвиђених програмом школских такмичења. Мали фудбал: 1. колективна игра у одбрани и нападу, 2. техника игре голмана, 3. игра уз примену правила Клизање; – Бадминтон; Стони тенис; – Оријентиринг Стрељаштво	– Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења (комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације) Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстри	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља Поставља и одговара на питања

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	4. Других активности предвиђених програмом школских такмичења. Мали фудбал: 1. колективна игра у одбрани и нападу, 2. техника игре голмана, 3. игра уз примену правила Клизање; – Бадминтон; Стони тенис; – Оријентиринг Стрељаштво	– Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења (комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације) Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстри	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља Поставља и одговара на питања

напомена: настава је подељена по половима

Начин праћења остварености програма:

У настави физичког и здравственог васпитања се прати и вреднује:

- Стање моторичких способности - спроводи се у простору координације, статичке, репетитивне и експлозивне снаге, гипкости и издржљивости. Мерење се врши помоћу мерних инструмената (тестова) ваљаних и поузданих мерних карактеристика.

Мерење се спроводи уз увежбавање одређеног програмског задатка, како се не би губило расположиво време за вежбање, а динамика је утврђена Упутством.

- Достигнут ниво савладаности моторних знања, умења и навика - спроводи се према утврђеним минималним образовним захтевима.

- Однос ученика према раду - прати се током целе школске године и то: кроз контролу уредности ношења и хигијене опреме за вежбање, редовног присуствовања на часовима физичког васпитања, доследног извршавања радних задатака, ангажовања у спортском животу школе.

Формативно и сумативно оцењивање:

Редовно проверавање постигнућа и праћење напредовања које се обавља полазећи од ученикових способности, степена спретности и умешности. Уколико ученик нема развијене посебне способности, приликом оцењивања узимају се у обзир индивидуално напредовање у односу на сопствена претходна постигнућа, могућности и ангажовање ученика у наставном процесу. Формативно се евидентира у педагошкој документацији наставника а сумативно у дневник.

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Учењем наставног предмета Физичко васпитање ученик стиче вештине и овладава знањима и културним вредностима телесног вежбања, примењује их у свакодневном животу, новим и ванредним животним ситуацијама; разуме значај континуираног развоја физичких способности, разноврсних моторичких активности, утицај на здравље, здравље околине и квалитет живота. Сагледава да физичка активност и спорт омогућавају исказивање: личног идентитета, креативности, емоција, самопотврђивања и учешћа у тимском раду, као и да смањује негативне утицаје савременог живота на здравље и социјално понашање. Јача свест о толеранцији, одговорности, поштовању правила и квалитетним комуникацијама. Активно учествује у развоју хуманих односа, односа према окружењу у оквирима локалних, регионалних, националних и широким оквирима.

Основни ниво:

Ученик је оспособљен за вођење бриге о властитом здрављу и здрављу околине. Препознаје и разуме законитости утицаја физичког вежбања на телесни статус.

Препознаје важност физичког вежбања, хигијене тела, исхране, простора и правила безбедности током вежбања. Критички просуђује о облицима насиља у физичком васпитању, спорту и рекреативним активностима. Здравље околине. Са глобалном присутношћу и активношћу сваки појединац треба да призна своју одговорност према околини. Стално ћемо процењивати и побољшавати утицај на околину свих наших активности и кроз конкретне акције ћемо представљати добар пример како показати поштовање и бригу за околину.

Средњи ниво:

Ученик се бави спортско-рекреативним активностима у циљу унапређивања својих физичких способности и унапређивања здравих животних навика. Током вежбања сарађује, поштује индивидуалне разлике и помаже другима. Ученик самостално вежба у слободном времену.

Напредни ниво:

Ученик је развио свест о властитим способностима, а тиме и о јачању самопоуздања и самопоштовања. Примењује разноврсне програме и облике индивидуалног и колективног вежбања, поштујући полне и индивидуалне разлике учесника у телесном вежбању

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

Ученик је стекао знања и у стању је да користи разноврсне програме и облике индивидуалног и колективног вежбања и разне изворе информација, како би усавршио своја знања и унапредио своје моторичке способности и вештине. Има позитиван став према физичким активностима и спорту у свакодневном животу, поштује правила и негује здраве међуљудске односе. Промовише улогу физичке активности и спорта у унапређивњу здравља и превентивно деловање на настанак хроничних незаразних обољења и социо-патолошких појава.

Основни ниво:

Ученик зна функцију и у стању је да изводи једноставне комплексе вежби обликовања; примењује програме за развој моторичких способности; зна основну технику индивидуалних и колективних спортских игара; познаје основна правила и елементе тактике спортских грана; током вежбања понаша се дисциплиновано и безбедно у односу на себе и друге; способан је да упореди вредности почетних и финалних резултата сопствених моторичких способности у односу на референтне вредности након завршетка разреда. Током вежбања сарађује, поштује индивидуалне разлике и помаже другима.

Средњи ниво:

Зна да физичка активност и спорт позитивно делују на психо-физички развој и здравље; ученик ће бити у стању да самостално састави и примени једноставније комплексе вежби обликовања и сложеније техничко – тактичке елементе спортске гране; правилно поступа у случају незгоде на часу и ван часа.

Напредни ниво:

Ученик је способан да самостално састави и изведе сложеније вежбе или комбинације вежби; самостално и у сарадњи са другима решава сложене тактичке задатке; препознаје основне законитости оптерећења у физичким и спортским активностима, промовише њихову улогу у унапређивњу здравља и превентивно деловање на настанак хроничних незаразних обољења и социо-патолошких појава.

ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ВЕРСКА НАСТАВА

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36 часа

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1 час

ЦИЉ (изучавања предмета у седмом разреду):

Циљ учења предмета: Циљ изучавања верске наставе је стицање религијског и хуманистичког образовања, укључивање у богослужбени живот цркве.

Тема	Циљ	Исход	Садржај	Начин остваривања	Активности (наставника и ученика)
1)Увод 2)Религија и култура старог света 3)Откривење – свет Библије 4)Стварање света и човека 5)Старозаветна историја спасења 6)Закон Божији 7)Месијанска нада	1)Упознавање ученика са садржајем предмета, планом и програмом и начином реализације наставе Православног катихизиса. - Установити каква су знања стекли и какве ставове усвојили ученици у претходном школовању. 2)Упознати ученике са основним елементима религије и културе старог века. - Упознати ученике са паганским митовима и легендама о вечном животу. - Припремити ученике за сусрет са	По завршетку теме ученик ће: 1) - моћи да сагледа садржаје којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 5. разреда основне школе - моћи да уочи какво је његово предзнање из градива Православног катихизиса обрађеног у претходном циклусу школовања - бити мотивисан да похађа часове Православног катихизиса 2) - моћи да именује неке политеистичке религије - моћи да наведе неке од карактеристика политеистичких религија и културе старог века	1)Упознавање са садржајем програма и начином рада - прелиминарна систематизација 2)Религија и култура старог света - овекова жеђ за Богом и вечним животом - митови и легенде 3)Божије Откровење - Свето Писмо (настанак, подела) 4)Шестоднев - Стварање човека „по икони и подобију“. - Прародитељски грех - човек изван рајског врта (Каин и Авел, Ноје, Вавилонска кула)	Катихизација као литургијска делатност- заједничко је дело катихете (вероучитеља) и његових ученика. Катихета (вероучитељ) би требало стално да има науму да катихеза не постоји ради гомилања информација („знања о вери“), већ као настојање да се учење и искуство Цркве лично усвоје и спроведу у живот кроз слободно учешће у богослужбеном животу Цркве. На почетку сваке наставне теме ученике би требало упознати са циљевима и исходима наставе, садржајима по темама, начином остваривања програма рада, као и са начином вредновања њиховог рада. Врсте наставе Настава се реализује кроз следеће облике наставе:	Активности наставника Упознаје предзнања ученика. Организује наставни процес. Демонстрира. Пружа помоћ и подршку. Мотивише ученике. Прати индивидуалне способности, интелектуалне и сазнајне промене код ученика. Укључује ученике у литургијски живот. Подстиче ученике, даје савете. Уводи ученике у нове термине. Приближава апстрактне појмове. Јасно формулише проблеме и задатке. Објашњава, врши проверу, даје смернице за рад.

Тема	Циљ	Исход	Садржај	Начин остваривања	Активности (наставника и ученика)
	Откровењем Истинитог Бога. 3)Развити код ученика свест о Богу као личности која се открива човеку. - Упознати ученике са појмовима Светог Предања и Светог Писма. - Објаснити ученицима узрок и начин настанка Библије. 4) Пружити ученицима знање да Бог из љубави ствара свет да би му дао вечно постојање. - Оспособити ученике за разумевање посебности улоге човека у свету, као споне између Бога и света. - Објаснити ученицима повест о првородном греху и његовим последицама. - Указати ученицима на начин на који се Бог стара о свету и	3) - моћи да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава- - моћи да објасни да је рођење Христово догађај који дели историју на стару и нову еру - моћи да наведе неке од библијских књига, њихове ауторе и оквирно време настанка - моћи да разликује Стари и Нови Завет - бити подстакнут да се односи према Библији као светој књизи 4) - моћи да преприча библијску причу о постању и доживи је као дело љубави Божије - моћи да увиди да је Бог поред видљивог света створио и анђеле - моћи да преприча библијску приповест о стварању човека и уочи да је човек сличан Богу јер је слободан - бити подстакнут на развијање осећаја личне	5)Аврам и Божији позив - Исак и његови синови - Праведни Јосиф - Мојсије - Пасха 6)Добијање Божијих заповести на гори Синају - садржај Десет Божјих заповести - смисао Декалога као припреме за Христа 7)Насељавање Обећане земље (Исус Навин, Самсон...) - Цар Давид - Соломон и јерусалимски храм - Псалми Давидови - старозаветни пророци - месијанска нада	- теоријска настава (35 часова) - практична настава (1 час) Место реализације наставе - теоријска настава се реализује у учионици - практична настава се реализује у цркви – учешћем у литургијском сабрању. Дидактичко методичка упутства за реализацију наставе Уводне часове требало би осмислити тако да допринесу међусобном упознавању ученика, упознавању ученика с циљевима, исходима, наставним садржајима, али и тако да наставник стекне почетни увид у то каквим предзнањима и ставовима из подручја Православног катихизиса, група располаже. Реализација програма требало би да се одвија у складу с принципима савремене активне наставе, која својом динамиком подстиче ученике на истраживачки и проблемски приступ садржајима тема. У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно.	Активности ученика Слушају излагање. Бележе основне појмове. Учествоју у разговору. Цртају и боје. Посматрају, користе и практично примењују нова сазнања и појмове, учествују у Литургији. Овладавају задатим терминима на примерима.

Тема	Циљ	Исход	Садржај	Начин остваривања	Активности (наставника и ученика)
	човеку од Адама до Ноја. - Пробудити у ученицима осећај одговорности за свет који их окружује. 5)Упознати ученике са старозаветним личностима и догађајима. - Указати ученицима на везу између старозаветних личности и Христа. - Указати ученицима на повезаност Пасхе и Христа. - Указати ученицима на етичку вредност старозаветних списа. - Развијање свести ученика о старању Божјем за свет кроз библијску историју. - Пружити ученицима знање о старозаветним мотивима у иконографији. 6)Објаснити ученицима околности у којима је Бог дао Закон преко Мојсија.	одговорности према природи - моћи да наведе неке од последица првородног греха по човека и читаву створену природу - моћи да преприча неку од библијских прича до Аврама - моћи да повеже причу о Нојевој барци са Црквом - бити подстакнут на послушност као израз љубави према Богу 5) - моћи да наведе неке од најважнијих старозаветних личности и догађаја - моћи да очу везу старозаветних праотаца и патријараха са Христом - моћи да исприча да јеврејски народ прославља Пасху као успомену на излазак из Египта - моћи да извуче моралну поуку из библијских приповести - моћи да препозна старозаветне личности и догађаје у		Квалитет наставе се постиже када се наставни садржаји реализују у складу са савременим педагошким захтевима у погледу употребе разноврсних метода, облика рада и наставних средстава. □ Имајући у виду захтеве наставног програма и могућности транспоновања наставног садржаја у педагошко дидактичка решења, наставник би требало да води рачуна и о психолошким чиниоцима извођења наставе – узрасту ученика, нивоу психофизичког развоја, интересовањима, склоностима, способностима и мотивацији ученика. У остваривању савремене наставе наставник је извор знања, креатор, организатор и координатор ученичких активности у наставном процесу. Настава је успешно реализована ако је ученик спреман да Цркву схвати као простор за остваривање своје личности кроз заједничарење са ближњима и Тројичним Богом који постаје извор и пуноћа његовог живота.	

Тема	Циљ	Исход	Садржај	Начин остваривања	Активности (наставника и ученика)
	- Пружити ученицима основно знање о томе да се кроз заповести Божје остварује заједница између Бога и људи. -Пружити ученицима основ за разумевање да су Десет Божјих заповести водич и припрема за Христове заповести љубави. 7) Упознати ученике са појмом „обећане земље“ и њеним значајем за „изабрани народ Божији“. - Објаснити ученицима значај старозаветне Скиније и Храма. - Указати ученицима на улогу старозаветних царева и пророка. - Указати ученицима на лепоту Давидових псалама. - Објаснити ученицима појам Месије.	православној иконографији 6) - моћи да преприча библијски опис давања Десет Божијих заповести Мојсију - моћи да наведе и протумачи на основном нивоу Десет Божјих заповести - моћи да разуме да је од односа према Заповестима зависила и припадност Божијем народу - бити подстакнут да примени вредности Декалога у свом свакодневном животу 7) - моћи да препозна на слици Ковчег Завета и Скинију и да у једној реченици каже шта је мана - моћи да именује најважније личности јеврејског народа у Обећаној земљи - моћи да уочи да је Светиња над светињама посебно место Божијег присуства		Евалуација наставе Евалуацију наставе (процењивање успешности реализације наставе и остварености задатака и исхода наставе) наставник ће остварити на два начина: - процењивањем реакције ученика или прикупљањем коментара ученика путем анкетних евалуационих листића - провером знања које ученици усвајају на часу и испитаивањем ставова Оквирни број часова по темама Увод – 1 Религија и култура старог света – 3 Откривење – Свет Библије – 4 Стварање света и човека – 7 Старозаветна историја спасења – 7 Закон Божији – 4 Месијанска нада – 8 Евалуација – 1+1	

Тема	Циљ	Исход	Садржај	Начин остваривања	Активности (наставника и ученика)
	- Предочити ученицима специфичности библијског текста и омогућити им да доживе његову сликовитост.	- знати да је цар Давид испевао Псалме у славу Божију - моћи да наведе неке од старозаветних пророка - моћи да уочи да су старозаветни пророци најављивали долазак Месије - увидети значај покајања и молитве као „жртве угодне Богу“ на основу одељака поучних и пророчких књига - моћи да уочи у којој мери је напредовао и савладао градиво Православног катихизиса у 5. разреду			

Опште предметне компетенције: На крају основног образовања кроз верску наставу ученик је стекао основна знања из Православног катихизиса, религијска и историјска знања и вештине неопходне за даље учење, разумевање улоге религије у историји цивилизације, критичког сагледавања савременог света, његових историјских корена. Има развијену свест о свом личном, као и о локалном, националном, европском и глобалном идентитету у духу толеранције и поштовања различитих религија, култура и обичаја. Одговорно се односи према културно-историјском наслеђу.

1. Кључни појмови: људска права, демократско, културна баштина, интеркултурално, дискриминација, еко – култура, ИКТ средства.

2. Компетенције:

- Зна своје особености и различитости у односу на друге и препознаје особености и различитости других и уважава их;
- Свест о себи као појединцу/појединки и свест о припадности групи, локалној заједници, земљи, свету;
- Разумевање и уважавање различитости;
- Оспособљен је да резултате истраживања представи усмено, писано, графички и уз коришћење ИКТ-а;
- Повезује најзначајније догађаје и појаве националне, регионалне и светске историје, појаве из прошлости са појавама у садашњости; разуме узрочно-последичне везе историјских догађаја; има активан однос према културно-историјском наслеђу свог народа, других народа и етничких заједница у духу традиционалних вредности у школском и ваншколском окружењу;
- Разуме основне елементе Православног катихизиса.

3. Оцењивање:

У току реализације стављати нагласак више на доживљајно и формативно, а мање на сазнајно и информативно. Оцењивање се врши описном оценом и то:

- Истиче се;
- Дobar;
- Задовољава;

Непосредно описно оцењивање ученика може се вршити кроз:

- усмено испитивање;
- писмено испитивање;
- посматрање понашања ученика.

4. Тематска недеља под називом „Ранохришћански мозаик“ биће реализована у последњој наставној недељи, а реализатори су ученици 5. разреда и наставници ликовне културе и верске наставе.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ наставе и учења *Грађанског васпитања* је да ученик изучавањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-Подстичу и оспособљавају за активно учешће у животу школе развијањем вештина за унапређивање услова школског живота кроз праксу; -Упознају са школским правилима и процедурама; -Разумеју функционисање органа управе школе и стручних тела; -Упознају права и одговорности свих актера на нивоу школе; -Развијају комуникацијске вештине неопходне за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање мишљења; -Обучавају техникама групног рада; -Развијају способности критичког просуђивања и одговорног одлучивања и деловања.	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: - идентификује проблеме у својој школи, прикуља податке о проблему користећи различите изворе и технике - учествује у доношењу одлука у тиму/групи поштујући договорене процедуре и правила - учествује у покретању акција за остваривање заштите права - презентује и образлаже планове, програме и изабране акције за побољшање живота у школи.	ЉУДСКА ПРАВА <u>-Потребе и права</u> Потребе и жеље Потребе и права Права и правила у учионици Правила рада у учионици, доношење групних правила <u>-Права детета у документима о заштити права</u> Посебност права детета и људска права Конвенција о правима детета Врсте права Показатељи остварености и кршења дечијих права Конвенција о правима детета у документима која се односе на школу	Радионице (дискусије, дебате, пројекти, експерименти, симулације, играње улога, студије случаја, истраживања, промоције, покретање акција)	-Дефинише појмове -Објашњава нове речи -Користи различите технике да се дође до резултата -Излаже градиво -Припрема материјале (видео, музика, папир, фломастере...)	-Израда постера -Израда аудио-визуелних записа -Презентације - Прикази резултата истраживања -Тумаче табеле -Решавају проблемске ситуације и задатке -Дискутују, -Организују (свој рад, простор, време) -Процењују свој рад и напредак -Процењују рад других ученика -Тумаче приказане видео и музичке материјале

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО <u>-Права и функционисање заједнице</u> Моје заједнице Школа као заједница Одлучивање у учионици и школи Гласање и консензус као демократски начини одлучивања <u>-Одговорности и обавезе у заједници</u> Одговорност деце Одговорности одраслих (родитеља, наставника) <u>-Кршење и заштита права</u> Шта могу и коме да се обратим у ситуацијама насиља	Радионице (дискусије, дебате, пројекти, експерименти, симулације, играње улога, студије случаја,,истраживања, промоције, покретање акција)	-Дефинише појмове -Објашњава нове речи -Користи различите технике да се дође до резултата -Излаже градиво -Припрема материјале (видео, музика, папир, фломастере...)	-Израда постера -Израда аудио-визуелних записа -Презентације - Прикази резултата истраживања -Тумаче табеле -Решавају проблемске ситуације и задатке -Дискутују, -Организују (свој рад, простор, време) - Процењују свој рад и напредак -Процењују рад других ученика -Тумаче приказане видео и музичке материјале

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ <u>-Наши идентитети</u> Наше сличности и разлике (пол, род, вера, национална /етничка припадност, културне разлике) Стереотипи и предрасуде Дискриминација Толеранција <u>-Сукоби и насиље</u> Сукоби и начини решавања сукоба Предности конструктивног решавања сукоба Врсте насиља: физичко, емоционално, социјално, сексуално, дигитално Реаговање на насиље Начини заштите од насиља	Радионице (дискусије, дебате, пројекти, експерименти, симулације, играње улога, студије случаја,,истраживања, промоције, покретање акција)	-Дефинише појмове -Објашњава нове речи -Користи различите технике да се дође до резултата -Излаже градиво -Припрема материјале (видео, музика, папир, фломастере...)	-Израда постера -Израда аудио-визуелних записа -Презентације - Прикази резултата истраживања -Тумаче табеле -Решавају проблемске ситуације и задатке -Дискутују, -Организују (свој рад, простор, време) - Процењују свој рад и напредак -Процењују рад других ученика -Тумаче приказане видео и музичке материјале

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ <u>-Планирање и извођење акција у школи у корист права детета</u> Учешће ученика у школи Избор проблема Тражење решења проблема Израда плана акције Анализа могућих ефеката акције Планирање и извођење акције Завршна анализа акције и вредновање ефеката Приказ и анализа групних радова <i>Кључне речи:</i> права детета, заједница, гласање, консензус, одговорност, идентитет, предрасуде, стереотип, дискриминација, толеранција	Радионице (дискусије, дебате, пројекти, експерименти, симулације, играње улога, студије случаја,,истраживања, промоције, покретање акција)	-Дефинише појмове -Објашњава нове речи -Користи различите технике да се дође до резултата -Израде градиво -Припрема материјале (видео, музика, папир, фломастере...)	-Израда постера -Израда аудио-визуелних записа -Презентације - Прикази резултата истраживања -Тумаче табеле -Решавају проблемске ситуације и задатке -Дискутују, -Организују (свој рад, простор, време) -Процењују свој рад и напредак -Процењују рад других ученика -Тумаче приказане видео и музичке материјале

ОПШТА КОМПЕТЕНЦИЈА	СПЕЦИФИЧНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ		
	ЗНАЊЕ	ВЕШТИНЕ	СТАВОВИ
Активно учешће у грађанском животу и друштву	Зна свој особености и различитости у односу на друге и препознаје особености и различитости других и уважава их. Разуме место и улогу детета као грађанина у друштву. Разуме функционисање нивоа и органа власти као и мере власти. Зна права и одговорности грађана на нивоу заједнице. Разуме место, улогу и Одговорност државе, друштва, породице и детета у унапређивању положаја деце у једном друштву. Разуме појмове: право, једнакост, правда. Зна којим међународним и домаћим организацијама и институцијама може да се обрати у циљу заштите и остваривања дејских права. Разуме улогу и значај медија у Савременом друштву.	Слободно изражава своје ставове, мишљења и подстиче и прихвата ставове, идеје, мишљења и осећања других. Учествоје у раду тима. Предлаже мере органа власти за побољшање квалитета живота у заједници. Критички расуђује, одговорно одлучује и дела. Укључује се у активности школе, локалне заједнице и укључује се при доношењу одлука. Укључује се у решавање проблема у школи, локалној заједници у Циљу побољшања квалитета Живота заједнице. Уме да тражи информацију и да даје информације у писаној и усменој форми; уме да користи медије у сврху пласирања информације. Критички разматра информације добијене преко различитих медија.	Свест о себи као појединцу/појединки и свест о припадности групи, локалној заједници, земљи, свету .Разумевање и уважавање различитости. Прихватање концепта људских права и једнакости као основе за солидарност и одговорност у заједници, прихватање родне равноправности. Разуме појмове: право, једнакост ,правда. Спремност да учествује у демократском одлучивању на свим нивоима у школи .Склоност волонтирању и учешће у грађанским активностима, пружање подршке различитим иницијативама и облицима грађанског активизма у школи и локалној заједници. Спремност на поштовање вредности и приватности других са спремношћу да реагује на ситуације дискриминације, насиље, говор мржње... Критичко прихватање информација које добија из медија.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	5	Душан Васиљев: <i>Домовина</i> ; Карактеризација ликова - начин говора, понашање, физички изглед, животни ставови, етичност поступака; Иван Цанкар: <i>Десетица</i> ; Породица: <i>шира породица</i> ; <i>породични статус</i> ; . Људи: <i>односи међу људима у окружењу</i> ; <i>врсте осећања</i> ; <i>физичке карактеристике</i> ; <i>психичке карактеристике</i> ; <i>професије у окружењу</i> ; Образовање: <i>(омиљени) школски предмети</i> ; <i>школски намештај</i> ; <i>школски прибор</i> ; <i>математичке операције (основне)</i> ; <i>дан школе</i> ; <i>активности на часу и на одмору</i> ; <i>игре</i> ; <i>(омиљени) спорт</i> ; Велико слово у вишечланим географским називима; у називима институција, предузећа, установа, организација (типични примери); велико и мало слово у писању присвојних придева	Комуникације; Рад с подацима и информацијама; Компетенција за учење
Историја	5	Култура и историјско наслеђе народа Старог истока; Култура и свакодневни живот; Историјско наслеђе (институције, закони, књижевност, позориште, филозофија, демократија, медицина, уметност, архитектура, беседништво, олимпијске игре); Структура друштва и уређење Римске републике; Култура и свакодневни живот; Хришћанство – појава и ширење; Историјско наслеђе (абецеда, календар, медицина, уметност, архитектура, путеви, водовод, канализација, терме, римски бројеви, хришћанство, римско наслеђе на територији Србије).	Комуникације; Одговорно учешће у демократском друштву; Решавање проблема; Компетенција за учење
Ликовна култура	5	Врсте цртежа – уметнички цртеж, аматерски цртеж, дечји цртеж, схематски цртеж, технички цртеж, научне илустрације... Читање (декодирање) цртежа, стрипа, карикатуре, графита, рекламних порука...; Преобликовање материјала и предмета за рециклажу; Различите врсте комуникације од праисторије до данас; Невербална комуникација – читање информација; израз лица и карактеристичан положај тела;	Комуникације; Естетичка компетенција; Сарадња

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
		Читање визуелних информација (декодирање). Визуелно изражавање; Наслеђе визуелне културе – значај наслеђа за туризам и за познавање сопственог порекла.	
Музичка култура	5	Слушање народних и уметничких дела инспирисаних фолклором народа и народности, различитог садржаја, облика и расположења, као и музичких прича; Певање песама у комбинацији са покретом; Најстарији инструменти: тело, удараљке, дувачки, жичани.	Комуникације; Сарадња
Страни језик	5	Слушање и читање краћих, једноставнијих текстова који се односе на дате комуникативне ситуације (дијалози, наративни текстови, формулари и сл.); <i>Can I help you? It's OK, I can do it. May I ask a question? Sure. What do you want? Do you want an orange? Yes, please. No, thank you. Can you pass me an orange, please? Of course, here you are. Thank you very much / so much. I want an apple. Can I have this one? Anything else? Can I borrow your pen? Sorry, you can't. I want to go home. Can we buy lemonade there? No, we can't. Oh no. I'm sorry. When does the movie start? It starts at 8.</i> Модални глаголи за изражавање молбе и захтева - <i>can/could/may</i> (Интер)културни садржаји: правила учтивне комуникације. <i>Remember to bring your membership card. You can't sit here, the seat isn't free. Can you use your phone in class? No, we can't. You mustn't use your phone in class. You must write in ink. Do you have to wear uniforms at school? They have to/don't have to wear uniforms at school. I must study today. I have to feed our dog every morning. I must/ have to go now</i> (Интер)културни садржаји: понашање на јавним местима; значење знакова и симбола.	Комуникације; Сарадња
Информатика и рачунарство	5	Организација података Рад са сликама Рад са текстом Рад са мултимедијом Рад са презентацијама	Комуникације; Дигитална компетенција; Решавање проблема

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
		Претраживање Интернета, одабир резултата и преузимање садржаја Заштита приватности личних података Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења Израда пројектног задатка у групи у корелацији са другим предметима Представљање резултата пројектног задатка	

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

-Усмено испитивање, есеји.

-Посматрање, дневници, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: НЕМАЧКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72 часа

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2 часа

ЦИЉ (изучавања предмета у петом разреду):

Циљ учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: поздрављање и представљање себе и других и тражење/давање основних информација о себи и другима	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	(за све теме активно учешће на креативним конкурсима и такмичењима које организују нпр. Гете Институт, немачко-аустријски културни центар Willkommen) дигитална настава, е-учионица; квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалогских ситуација употреба скајпа и чета; део садржаја реализује се на радионицама у оквиру ученичког кампа "Излазак" у Гарашима (амбијентална настава); тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима Излет на Европски дан језика	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, превode, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: описивање бића, предмета, места, појава, радњи, стања и збивања	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалогских ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи;	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексичку, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: изношење предлога и савета, упућивање позива за учешће у заједничкој активности и реаговање на њих	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа ученици држе час квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажа-ју, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводи, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: изражавање молби, захтева, обавештења, извињења, честитања и захвалности	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	проналажење недостајуће речи; мануелне активности; ивршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума кратких дијалошких ситуација, празнични квиз, кувамо заједно-дан немачке кухиње, писање честитки певање песмица; маскембал; свечани дефиле снимамо кратке филмове квиз користимо енциклопедије слушање и реаговање на команду наставника/дискс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла;	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажа-ју, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, превод, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: разумевање и давање упутстава	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводи, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: описивање радњи у садашњости	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	слушање и реаговање на команду наставника/диска; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: описивање радњи у прошлости	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалогских ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа излет у парк Буковичке Бање дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалогских ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда панона са ематиконима	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, анализирају,запажају, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављају питања, преводи, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове
Оспособити ученика за: описивање будућих радњи (планова, намера, предвиђања)					

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: исказивање жеља, интересовања, потреба, осета и осећања Оспособити ученика за: исказивање просторних односа и упутстава за оријентацију у простору Оспособити ученика за: изрицање дозвола, забрана, правила понашања и обавеза	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20, 6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	дигитална настава, е-учионица; квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутстава; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалогских ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда панона са ематиконима употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи дигитална настава, е-учионица; квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: изражавање припадања и поседовања Оспособити ученика за: изражавање допадања и недопадања Оспособити ученика за: изражавање мишљења Оспособити ученика за: изражавање количине, бројева и цена	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	Целокупно преузето из Правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Просветни гласник“, бр. 5/19, 1/20,6/20 и 8/20) Број 110-00-101/2021-04	дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалогских ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом;	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажају, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

11. Одговорно учешће у демократском друштву (сама концепција наставе страног језика усмерава ученика на компарацију друштвених појава и интеркултурни дијалог)
12. Естетска компетенција (заступљена је у неговању читања књижевних текстова на страном језику)
13. Комуникација (основни циљ наставе страних језика)
14. Одговоран однос према околини (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)
15. Одговоран однос према здрављу (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)
16. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (програм предвиђа теме и активности које подразумевају планирање и договарање попоут одређених ситуација у свакодневном животу, као што су рођенданске прославе, прослава дана школе, излети и др.)
17. Рад с подацима и информацијама (увођењем различитих стратегија читања и слушања ученици се упућују на идентификовање одређених садржаја, селекцији и техникама које их оспособљавају да разликују важно од неважног, тачно од нетачног)
18. Решавање проблема (настава и технике рада су конципиране на тај начин, таск-басед)
19. Сарадња (свака врста комуникације подразумева сарадњу и поштовање правила дијалога, а и подстицање пројектне наставе, или групног рада и рада у пару указује на неопходну способност сарадње са другима)
20. Дигитална компетенција (укључена је у многим сегментима наставе од примене медија дигиталних и штампаних до примене различите технологије у реализацији и остваривању циљева наставе страних језика – извор за остваривање исхода у вези са слушањем и читањем, говором и писањем – смс, блог, имејл, ТВ емисије, радио, филм, музика, интернет ...)

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- разуме и правилно реагује на наставников говор
- разуме општу тему кратких текстова уживо или са аудио-записа
- читајући наглас повезује низ речи у оквиру кратких исказа и реченица
- читајући наглас и у себи разуме основно значење кратких текстова напознате теме
- у монолошкој форми говори о себи и свом непосредном окружењу користећи најједноставније устаљене речи, изразе и структуре, усклађујући интонацију и ритам с комуникативном намером
- пише једноставне поруке, белешке, честитке и лична писма о свакодневним активностима, породичном и школском окружењу
- размењује веома кратке исказе саговорницима у вези са познатим темама
- препознаје и разликује основне фонолошке и морфосинтаксичке категорије

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ У НАСТАВИ СТРАНИХ ЈЕЗИКА

КОМПЕТЕНЦИЈА РАЗУМЕВАЊА ГОВОРА.

Уважавајући чињеницу да су аудио и аудиовизуелни медији, укључујући и нове медије, за младу генерацију примаран извор информисања, праћење аутентичних и псеудоаутентичних аудио и видео записа морало би бити једна од централних активности и у настави страног језика. Њу практично не би требало изоставити ни са једног часа и то од самог почетка учења страног језика, како би се ученици континуирано навикавали на различите видове говора на страном језику и јачали когнитивне способности неопходне за процесуирање информација добијених усменим путем. Ученици постепено усвајају технике за издвајање и селекцију суштинских информација и прихватају чињеницу да не могу у потпуности разумети говор већ да се приликом слушања морају оријентисати према оним елементима које су успели да схвате (укључујући и визуализацију околности у којима се одвија комуникација). Да би се остварио овај наставни императив, важно је уклонити одређене препреке. Уџбеник често није довољан извор аудио и аудио-визуелног материјала (или је он пак неадекватан – говорно неаутентичан, застарео и сл.), што од наставника изискује одређено техничко предзнање и спремност да савлада технике самосталне израде и припреме оваквих материјала (звучних и визуелних записа), као и развој умећа селекције и дидактизације. Осим телевизијских и радио емисија, кратких и документарних филмова, у ову сврху могу се користити извори са интернета, као и модерна музика (па чак и старији хитови, уколико се за тим искаже интересовање). На музику, наиме, ученици по правилу позитивно реагују, што утиче на даље јачање мотивације за учењем. Стандарди, између осталог, наводе наставнике да користе медијски подржане алатке за припрему ових материјала, између осталог и тзв. поткаст. Под овим се подразумевају аудио и видео датотеке доступне на интернету а које се могу преузети и користити и изван мреже (за серијске датотеке путем бесплатне пријаве за преузимање, тј. „претплате“ на одређене садржаје – што их, између осталог, чини доступнијим и лакшим за манипулисање од телевизијског програма); програми који омогућавају коришћење или креирање ове врсте звучног материјала у настави углавном су бесплатни и технички поједностављени.

КОМПЕТЕНЦИЈА РАЗУМЕВАЊА ПИСАНОГ ТЕКСТА.

Како се ова компетениција и у матерњем и у страном језику стиче и увежбава путем самосталног читања, то ученике увек треба подстицати да се с новим и непознатим текстом суочавају најпре сами (техником читања у себи), покушавајући да утврде општи смисао прочитаног текста (тему, главне нити садржаја, развој и расплет описане ситуације и сл.), као и мањи или већи број појединачних релевантних детаља. У првом случају тексту се приступа са намером глобалног разумевања, а у другом селективног (уколико се издваја неколико важних појединости) или детаљног (код текстова који се морају схватити у потпуности). Техника читања текста наглас, наслеђена из преткомуникативне наставе страних језика (било да то чини наставник или сами ученици), не треба да буде доминантан начин за дидактичку обраду новог текста (оно се евентуално може примењивати у фазама провере повезивања писане форме и звучне слике речи и исказа). Самосталним приступом новом тексту ученици се подстичу да читају на аутентичан начин. Они тиме постепено превазилазе и ризик демотивације услед недовољног разумевања текста, усвајајући различите технике попут откривања кључних речи и тзв. инферирања – погађања и закључивања (тј. формирања претпоставки о могућем значењу непознатих делова текста на основу ужег или ширег контекста).

КОМПЕТЕНЦИЈА ПИСАНОГ ИЗРАЖАВАЊА.

У ери виртуелног комуницирања писање не губи на значају, али се одвија у измењеној форми; све чешће се, наиме, констатује да се границе функционалних стилова померају и да се елементи говорног језика појављују у многим видовима писане комуникације у којима су доскора били незамисливи. С друге стране, примена комуникативне методе довела је до (пре)наглашавања усмене комуникације па самим тим и до релативног запостављања писања. Ове две околности указују да активност писања треба ревалоризовати и повезати је с конкретним потребама за писаним изражавањем у свакодневици. Образовни стандарди стога предвиђају да ће ученици умети да пишу једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама, краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама, кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита итд. Врсте текстова које се усвајају структурно су једноставне али покривају широк спектар домена у којима се примењује активност писања (како на матерњем тако и на страном језику). У овој фази учења не треба инсистирати на граматичкој и правописној тачности, већ превасходно на кохеренцији текста, што је непосредно повезано са способношћу организације идеја и представља основ за свако даље академско описмењавање.

КОМПЕТЕНЦИЈА УСМЕНОГ ИЗРАЖАВАЊА.

У савременој настави страних језика комуникативна компетенција се неретко своди на пуку говорну активност, те се усмено изражавање сматра јединим или макар примарним циљем учења. То свакако може бити тачно, али се с обзиром на непредвидивост будућих комуникативних потреба, ни остале језичке активности не смеју занемаривати. Код одређеног броја задатака понуђене су опције са комуникативним играма заснованим на подели улога (role play), не улазећи у начин на који би се било у настави било приликом завршног тестирања вредновала ова активност. Наставнику се, наиме, препоручује да самостално одређује начине вредновања у складу с датим наставним околностима.

КОМПЕТЕНЦИЈА МЕДИЈАЦИЈЕ.

Пошто се у последњим разредима основне школе медијација и у наставним програмима издваја као посебна активност у настави страних језика, она је актуелизована и у образовним стандардима. Под медијацијом се подразумева сваки вид преношења садржаја с једног језика на други (један од њених видова јесте и поступак превођења, приликом којег се преноси сама порука, али и њена спољна форма; у школским условима није предвиђено усвајање ове технике). Компетенција медијације је дефинисана као врста језичког посредовања између особа које не говоре исти језик, а у циљу преношења (суштине) поруке, што укључује и одређено преобликовање текста (усменог, писаног или комбинованог). Ово је иначе учестала врста активности у свакодневној пракси, која представља саставни део опште језичке компетенције, али се истовремено ретко упражњава у настави. Могући узрок томе јесте зазор наставника од делатности која подсећа на превођење (што се може тумачити као страх да се у иначе комуникативно оријентисаној настави не пронађу трагови граматичко-преводне методе). Зато је важно подсетити да се медијација не може изједначити с превођењем; она се у многим случајевима може практиковати и изван наставе, у стварним комуникативним ситуацијама, где би ученици садржаје из страног језика преносили особама у свом окружењу које тај језик не познају (или обрнуто, уколико би неки изворни говорник датог језика комуницирао са особом која његов језик не познаје, али уз посредство ученика који га изучава као страни).

ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА.

Усвајање правила и закономерности страног језика на различитим језичким нивоима (фонетско-фонолошком, правописном, граматичком, лексичком, функционално-стилистичком) саставни је део наставе и учења страних језика, али не може бити њихова главна сврха и примарни садржај, као што је већ раније истакнуто. Будући да су искази стандарда језички неспецификовани, односно да се односе на све стране језике који се уче у школама, они нису могли узети у обзир структурне специфичности појединачних језика, већ су прилично уопштеног карактера. Ипак, они се могу конкретизовати повезивањем са садржајима наставног програма за дати страни језик. Како задаци показују, граматички садржаји се не увежбавају нити проверавају ванконтекстуално; граматичко-лексичка знања треба да буду функционалног карактера, односно повезана с комуникативним потребама. Граматичка прогресија се постепено усложњава и ученик на вишим нивоима учења бива у стању да за исту комуникативну сврху користи све комплекснија језичка средства.

ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА.

Полазећи од премисе да језик и култура чине нераздвојиво јединство, дефинисањем стандарда који се односе на стицање интеркултурне компетенције валоризује се учење културних специфичности заједница циљног језика и оспособљавање за непристрасно и нестереотипно поређење полазне и циљне културе. Култура се поима у најширем смислу, тако да се не односи само на највише производе човекове комплексне когнитивне и уметничке делатности, већ обухвата и културу свакодневице, тј. основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). Задаци из ове области могу послужити за проверу не само стечених знања већ и прагматичких вештина, културно сензитивног обликовања ставова као и вербалног и невербалног понашања. Без обзира на то што се културолошке датости за стране језике заступљене у Приручнику вишеструко разликују, неки задаци се уз одређене модификације могу користити за све језике. Примера ради, исказ стандарда ДСТ.1.3.5 подразумева да ученик познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање. У Приручнику је уз тај исказ стандарда дат радни налог: Представи неко место са шпанског говорног подручја на које би волео/-ла да одеш, уз очекивано решење у којем би ученик/-ца на матерњем језику навео/-ла име локације, показао/-ла њен положај на мапи света и навео/-ла основне карактеристике одабране локације (уз помоћ визуелних средстава – фотографија, слика са интернета, из књига или часописа, ППТ презентација, постер...) Без обзира на то што је на овом месту дати задатак искоришћен за образовне стандарде у настави шпанског језика, овакав тип задатка може се користити и у осталим страним језицима, укључујући и оне плурицентричне (који су у употреби у већем броју националних заједница). Што се тиче евалуације интеркултурне компетенције, она је и надаље предмет полемика; из бројних аргументованих разлога не би требало изоловано оцењивати постигнућа из ове области.

Приручник би се у перспективи могао употпунити примерима за све исказе стандарда, а не само за оне овде одабране, као и упутствима за оцењивање постигнућа; та упутства би морала бити довољно прецизна и транспарентна како би се омогућило исправно вредновање и упоређивање постигнутих резултата. Јасно је да не може постојати директна веза између исказа стандарда, задатака који их илуструју и решења понуђених у Приручнику, с једне стране, и школске нумеричке оцене, с друге стране (премда се у Правилнику о оцењивању ученика у основној школи њоме, између осталог, изражава и степен остварености стандарда – што се, по нашем мишљењу, може остварити само стандардизованим поступком провере постигнућа). Коначно, ваља имати у виду да је образовање целовита активност у којој тек сви наставни предмети заједно могу представљати заокружену целину, прожету бројним међупредметним компетенцијама и општепримењивим стратегијама учења. Стога се мора нагласити да су многе овде наведене активности преносиве и на друге наставне предмете, као и да су, с друге стране, на стране језике примењени одређени општедидактички принципи, укључујући и оне везане за поступак стандардизације.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Општа предметна компетенција или језичка комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језика и културних идентитета. Она омогућава ученику да се користи једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације, остваривања интеракције и преношења информативних и других садржаја из полазног језика ка циљном и обрнуто, у приватном, јавном и образовном контексту.

Основни ниво

Ученик разуме главне информације у најједноставнијим писаним и усменим исказима. У усменом и писаном општењу користи најједноставнија језичка средства за исказивање информација о себи и својим непосредним потребама. Познаје основне граматичке и лексичке елементе. Разуме основне појаве и процесе циљне културе.

Средњи ниво

Ученик разуме препознатљиве и предвидиве информације у фреквентнијим и једноставнијим врстама писаних текстова и формама усменог општења, а које се односе на њему блиске ситуације и појаве. Користи типске фразе, готове изразе, конструкције и просте реченице за формулисање конкретних исказа везаних за сопствену личност и свакодневне активности или послове. Познаје одређени број правилних граматичких елемената и структура и основну лексику из домена сопствене свакодневице и непосредног интересовања. Поседује свест о суштинским сличностима и разликама између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик разуме већи број речи и израза у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст. Поседује елементарни репертоар језичких средстава за савладавање типичних и уобичајених свакодневних комуникативних ситуација. Ученик познаје већину једноставнијих и одређени број сложенијих граматичких правила и фреквентне лексике. Ученик прихвата постојање разлика између сопствене и циљне културе и прилагођава своје понашање основним општеприхваћеним друштвеним конвенцијама.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

1) ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Функционално-прагматичка компетенција представља комуникативну компетенцију у ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевања говора и разумевања писаног текста), умеће продукције (писано и усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичког посредовања (медијације).

Основни ниво

Ученик разуме најфреквентније речи и изразе из свакодневног спорог и разговетног говора, као и најједноставније писане текстуалне форме. Уме да обави основне комуникативне активности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о суштинским информацијама које се тичу саговорника).

Средњи ниво

Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке везане усмене исказе и записе који се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања. Сналази се у кратким и увежбаним комуникационим секвенцама и улогама, уз употребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговара).

Напредни ниво

Ученик разуме фреквентне и уобичајене писане и усмене исказе, као и кратке, једноставне текстове и усмене прилоге везане за познате теме, појаве и догађаје. Обавља основне језичке функције (давање и тражење, тј. размена информација о искуствено блиским датостима и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења), у писаном и усменом општењу, уз успостављање базичног, али ефикасног друштвеног контакта.

2) ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Лингвистичка компетенција се односи на познавање и разумевање принципа функционисања и употребе језика и обухвата фонолошко-фонетска, правописна, лексичка, семантичка, граматичка (морфосинтаксичка) знања.

Основни ниво

Ученик познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група. Повезује гласове и начин(е) њиховог записивања у увежбаним речима. Познаје ограничени број регуларних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог контингента језичких средстава. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за савладавање основних комуникативних активности.

Средњи ниво

Ученик познаје исправан изговор већине гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Ученик исправно записује гласове и гласовне комбинације и познаје одређен број основних правописних правила. Ученик познаје једноставне граматичке елементе и конструкције. Ученик познаје ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

Напредни ниво

Ученик углавном правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила. Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу и познаје фреквентна правописна правила. Познаје одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе именица, глагола, придева, прилога. Ученик познаје фреквентне лексичке елементе који се односе на искуствено блиске теме и ситуације.

3) ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Основни ниво

Ученик познаје основне појаве и процесе који одликују свакодневни живот циљне културе / циљних култура, познаје основне просторне и временске оквири развоја циљне културе / циљних култура, као и најзначајније личности и дела из историје и савременог доба. Ученик показује интересовање за одређене појаве и личности циљне културе.

Средњи ниво

Ученик поседује основна знања о разликама у свакодневном животу и разуме да су разлике последица сложености културе. Ученик познаје и разуме основне природне и друштвене специфичности циљне културе. Ученик поседује свест о основним сличностима и разликама између своје и циљне културе и препознаје/избегава најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Негује позитиван и отворен став према разликама које препознаје између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик поседује општа знања о свакодневном животу, друштву и култури страног/страних језика. Разуме утицај природних и друштвених појава на процесе у властитој и циљној култури; разуме положај земаља циљне културе у свету и њихову везу са властитом културом. Прихвата разлике које постоје између властите и циљне културе и уме да прилагоди понашање основним конвенцијама. Негује став отворености и радозналости према циљној култури / циљним културама и поседује основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава циљне и властите културе.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ

(подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни сардџаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	5.	- исказивање молбе, извињења, честитања, захвалности уз коришћење форме учтивог обраћања; - писање кратке поруке, честитке, позивнице, обавештења уз поштовање језичке и ортографске норме. - разумевање питања, налога и информација у вези са свакодневним активностима, људским особинама и поступцима - учествовање у кратким дијалозима о темама из свакодневног живота, уз поштовање основних начела вођења разговора - причање догађаја у којем је учествовао у неколико реченица - богаћење речника	комуникација
Француски, шпански, енглески језик	5.	кроз учење свих страних језика (енглески, француски, шпански) истовремено се остварују исти исходи као у настави немачког језика. („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон и 10/19)	комуникација
Физичко и здравствено васпитање	5.	- вежбање и здравље - утицај правилне исхране на здравље и развој људи	одговоран однос према здрављу
Информатика и рачунарство	5.	- претраживање интернета, e-mail, chat, музика - одабир резултата и преузимање садржаја - Гугл преводац	- рад са подацима и информацијама - дигитална компетенција
Географија	5.	оријентисање у простору уз коришћење компаса, географске карте и сателитских навигационих система;	рад са подацима и информацијама
Историја	5.	- образлагање узрока и последица историјских догађаја на конкретним примерима - сагледавање значаја и улоге истакнутих личности у датом историјском контексту	естетска компетенција
Грађанско васпитање	5.	- учествовање у доношењу правила рада групе и поштовање истих; - показивање вештине активног слушања у дискусији, изношење става заснованог на аргументима, комуницирање на конструктиван начин;	сарадња

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Праћење напредовања започиње иницијалном проценом нивоа на коме се ученик налази и у односу на шта ће се процењивати његов даљи рад. Свака активност је добра прилика за процену напредовања и давање повратне информације, а ученике треба оспособљавати и охрабривати да процењују сопствени напредак у остваривању исхода предмета, као и напредак других ученика. Сваки наставни час и свака активност ученика су, у том смислу, прилика за формативно оцењивање, односно регистровање напретка ученика и упућивање на даље активности. Наставник треба да подржи саморефлексију (промишљање ученика о томе шта зна, уме, може) и подстакне саморегулацију процеса учења кроз постављање личних циљева напредовања.

У настави оријентисаној на достизање исхода вреднују се процеси продукти учења. Да би вредновање било објективно и у функцији учења, потребно је у складити нивое циљева учења и начине оцењивања.

Ниво циља учења	Одговарајући начин оцењивања
Памтити (навести, препознати, идентификовати...)	Објективни тестови са допуњавањем кратких одговора, задаци са означавањем, задаци вишеструког избора, спаривање појмова
Разумети (навести пример, упоредити, објаснити, препричати...)	Дискусија на часу, мапе појмова, проблемски задаци,
Применити (употребити, спровести, демонстрирати...)	Проблемски задаци, симулације
Анализирати (систематизовати, приписати, разликовати...)	Решавање проблема
Евалуирати (проценити, критиковати, проверити...)	Проблемски задаци
Креирати (поставити хипотезу, конструисати, планирати...)	Истраживачки пројекти

Потребно је, такође, ускладити оцењивање са његовом сврхом.

Сврха оцењивања	Могућа средства оцењивања
Оцењивање наученог (сумативно)	Тестови, писмене вежбе, извештаји, усмено испитивање
Оцењивање за учење (формативно)	Посматрање, контролне вежбе, дијагностички тестови, дневници, самоевалуација, вршњачко оцењивање, практичне вежбе.

У вредновању наученог, поред усменог испитивања, користе се и тестови знања.

У формативном оцењивању се користе различити инструменти, а избор зависи од врсте активности која се вреднује.

Вредновање активности, нарочито ако је тимски рад у питању, може се обавити са групом тако да се од сваког члана тражи мишљење о сопственом раду и о раду сваког члана понаособ (тзв. вршњачко оцењивање).

У процесу оцењивања добро је користити портфолио (збирка докумената и евиденција о процесу и продуктима рада ученика, уз коментаре и препоруке), као извор података и показатеља о напредовању ученика. Предности коришћења портфолија су вишеструке: омогућава континуирано и систематично праћење напредовања, подстиче развој ученика, представља увид у праћење различитих аспеката учења и развоја и подршку у оспособљавању ученика за самопроцену, пружа прецизнији увид у различите области постигнућа (јаке и слабе стране) ученика.

Како ниједан од познатих начина вредновања није савршен, потребно је комбиновати различите начине оцењивања. Једино тако наставник може да сагледа слабе и јаке стране сваког свог ученика. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење. Ако наставник са ученицима договори показатеље на основу којих сви могу да прате напредак у учењу, ученици се уче да размишљају о квалитету свог рада и о томе шта треба да предузму да би свој рад унапредили. Оцењивање тако постаје инструмент за напредовање у учењу. На основу резултата праћења и вредновања, заједно са ученицима треба планирати процес учења и бирати погодне стратегије учења.

Потребно је да наставник резултате вредновања постигнућа својих ученика континуирано анализира и користи тако да унапреди део своје наставне праксе.

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује, осим постигнућа ученика, и процес наставе и учења, као и себе и сопствени рад. Све што се покаже добрим и корисним наставник ће користити и даље у својој наставној пракси, а све што се покаже као недовољно ефикасним и ефективним требало би унапредити.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ШПАНСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72 часа

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2 часа

ЦИЉ (изучавања предмета у петом разреду):

Циљ учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: поздрављање	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства;	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака, и слично) и иницирање упознавања; успостављања контакта (нпр. при сусрету, на разгледници, у имејлу, СМС-у). Садржаји ¡Hola! ¿Qué tal? ¡Buenos días! ¡Buenas tardes! ¡Buenas noches! ¡Adiós! ¡Chao! ¡Hasta luego! Знаци интерпункције. (Интер) културни садржаји: формално и неформално поздрављање; устаљена правила учтивости; лична имена и надимци.	(за све теме активно учешће на креативним конкурсима и такмичењима које организују нпр Институт Сервантес, Амбасаде, Удружење професора шпанског језика и слично Организовање радионица у оквиру кампа – амбијентална настава Учешће на пројекту „Недеља Шпаније“ с циљем примене наученог о шпанској култури и језику	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, превode, дају одговоре, дискутују

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
			Организована посета обележавања Европског дана језика У Београду, као и друге посете изложби, концерата и догађаја везаних за шпанску културу(у Институту Сервантес и другим интитацијама) Сарадња са другим школама у којима се учи шпански језик) слушање и реаговање на команду наставника игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалогских ситуација употреба скајпа и чета;израда презентација	мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: представљање себе и других и тражење/давање основних информација о себи и другима	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: представи себе и другог; – разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих;	Језичке активности у комуникативним ситуацијама Иницирање упознавања, посредовање у упознавању и представљање других особа, присутних и одсутних, усмено и писано; слушање и читањекратких и једноставних текстова којим се неко представља; попуњавање формулара основним личним подацима (пријава на курс, претплата на дечји часопис, налепница за пртљаг, чланска карта и слично). Садржаји Hola, soy María. ¿Y tú? Soy Rodrigo. Encantado. Buenas tardes, me llamo María. Tengo once años. Estoy en quinto curso. Soy de Serbia. Hablo serbio e inglés. Aprendo español. ¿Cómo te llamas? ¿De dónde eres? ¿Qué idiomas hablas? ¿Dónde vives? ¿Quién es? (mostrando la foto) – Esta es mi hermana. Se llama Silvia. Este es señor Rodríguez. Es profesor. Es español. Глагол ser. Личне заменице. Упитне речи (qué, quién, cómo, de dónde). Бројеви. (Интер)културни садржаји: формално и неформално представљање, име, име и презиме, именовање сродства, градова, земаља; земље шпанског говорног подручја.	извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалогских ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи;	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, превод, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Разумевање и давање једноставних упутстава и налога	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: разуме упутства и налоге и реагује на њих;	Слушање и читање налога и упутстава и реаговање на њих (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично). Садржаји ¡Adelante! Nos sentamos y trabajamos. ¡Sentaos! ¡Apagad los móviles! ¿Quién falta? Estamos todos, ¡qué bien! Pasamos al tema dos. Empezamos con la actividad uno. ¡Escuchad la canción! Más despacio / alto, por favor. ¿Puedes repetir? Cantamos juntos. Lee, por favor. ¡Excelente! ¿Has terminado? ¿Listo? ¿Han entendido? Презент индикатива (најфреквентнији правилни глаголи). (Интер)културни садржаји: поштовање основних норми учтивости, песме.	попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа ученици држе час квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажа-ју, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Исказивање правила понашања	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања (сугестије, препоруке, забране) и реагује на њих, уз визуелну подршку (знакови, симболи и слично) и без ње;	Слушање и читање једноставних исказа у вези са правилима понашања. Садржаји Se puede sentar? – No, lo siento. Prohibido tomar fotos. Silencio Prohibido tirar basura Prohibido tomar fotos / fotografías Именице (једнина, множина). (Интер)културни садржаји: понашање на јавним местима, значење симбола.	проналажење недостајуће речи; мануелне активности; ивршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума кратких дијалошких ситуација, празнични квиз, кувамо заједно-дан немачке кухиње, писање честитки певање песмица; маскембал; свечани дефиле снимамо кратке филмове квиз користимо енциклопедије слушање и реаговање на команду наставника/дискс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла;	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажа-ју, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, превод, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњава-ју, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Позив и реаговање на позив за учешће у заједничкој активност	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -разуме позив и реагује на њега; – упуту позив на заједничку активност;	Слушање и читање кратких једноставних позива на заједничку активност и реаговање на њих, усмено или писано (позив на рођендан, журку, на игру, у биоскоп...); упућивање и прихватање /одбијање позива на заједничку активност, усмено или писано, користећи најједноставније изразе молби, захвалности, извињења. Садржаји ¿Quieres salir? – Sí. No puedo. ¿Jugamos a las cartas? – Vale. ¿Puedes venir a mi cumpleaños? –Sí. No, lo siento. Perdón. Vamos al cine. Miramos el partido. Презент индикатива (најфреквентнији правилни глаголи). Неправилни глаголи querer, poder. (Интер)културни садржаји: прикладно прихватање и одбијање позива, рођендани, прослава рођендана, игре.	слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Исказивање молбе, захтева и захвалности	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: – разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; – упуту кратке и једноставне молбе и захтеве; – исказе и прихвати захвалност на једноставан начин;	Слушање и читање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услу-га или обавештење; давање једноставног, усменог и писаног одговора на исказану молбу или захтев; изражавање и прихватање захвалности у усменом и писаном облику. Садржаји ¿Puedes repetir? / ¿Puede repetir? Sí. Claro. – Gracias. / Muchas gracias. ¿Me das un lápiz? – Sí, sí. ¿Me lees ese cuento? – Sí. ¿Me prestas el libro? – Sí, claro. Un té, por favor. ¿Puedo entrar? – Sí. / No, lo siento. / No. Perdón. Одређени и неодређени члан. (Интер)културни садржаји: правила учтивне комуникације.	слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација тест; домаћи задаци	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Честитање	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: – разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; – упутити једноставне честитке;	Слушање и читање кратких и једноставних устаљених израза којима се честита празник, рођендан или неки други значајан догађај; реаговање на упућену честитку у усменом и писаном облику; упућивање кратких пригодних честитки у усменом и писаном облику. Садржаји ¡Enhorabuena! ¡Felicidades! ¡Feliz cumpleaños! ¡Feliz cumple! Gracias. ¡Felices fiestas! A ti también. Te deseo feliz Navidad y próspero Año Nuevo. (Интер)културни садржаји: најзначајнији празници и начин обележавања / прославе.	питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа излет у парк Буковичке Бање	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, превode, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Описивање живих бића, предмета, места и појава	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: – разуме једноставан опис живих бића, предмета, места и појава; – опише жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима;	Слушање и читање краћих једноставних описа живих бића, предмета, места и појава у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених и писаних описа живих бића, предмета, места и појава. Садржаји Mi mejor amiga se llama Cristina. Tiene pelo negro y largo. Es simpática y un poco ruidosa. Hace kárate. Le gusta escuchar música. Hace sol. Pepe es de Madrid. Es la capital de España. Es una ciudad grande e interesante. Придеви (род, број и слагање). (Интер)културни садржаји: култура становања, однос према живој и неживој природи	дигитална настава, е-учионица; квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно / нетачно; глума дијалогских ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда панча са ематиконима	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, упоређују, постављају питања, преводи, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Описивање уобичајених и тренутних активности, планова и способности	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: – разуме једноставне исказе о уобичајеним и тренутним активностима и способностима и реагује на њих; – опише и планира уобичајене и тренутне активности кратким једноставним језичким средствима; – опише шта уме/не уме да (у)ради	Слушање и читање описа у вези са уобичајеним и тренутним активностима, плановима и способностима у породичној и школској средини; састављање порука и спискова у вези са уобичајеним и тренутним активностима, плановима и способностима. Садржаји Tengo clases de español los lunes y miércoles / todos los lunes. Me despierto a las 7. Desayuno los churros con leche. Voy a escuela. Duelmo la siesta después de las clases. Hago mis tareas y juego con mi hermana. Me acuesto a las 9. Practico fútbol los sábados. Hacer tarea, comprar pan, pasear el perro... Habla bien el español. Презент индикатива (најфреквентнији глаголи). Bien, mal. (Интер)културни садржаји: радно време, разонода, живот породице.	дигитална настава, е-учионица; квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно / нетачно; глума дијалогских ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају дефинишу, спелеују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводи, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другог

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Исказивање потреба, осета и осећања	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: разуме свакодневне исказе у вези с непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; – изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;	Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима осећањима; са-општавање потреба и осета и предлагање решења у вези с њима; усмено и писано исказивање својих осећања и (емпатично) реаговање на туђа. Садржаји Tengo hambre / sed ... -Yo también. ¿Quieres comer / tomar algo? No tengo hambre / sed ... -Yo tampoco. / Yo sí. Tengo frío. -¿Cierro la ventana? Презент индикатива (неправилни глаголи estar, tener). También, tampoco (Интер)културни садржаји: мимика и гестикулација; употреба емотикона	дигитална настава, е-учионица; квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање (за све теме активно учешће на креативним конкурсима и такмичењима које организују нпр Институт Сервантес, Амбасаде, Удружење професора шпанског језика и слично Организовање радионица у оквиру кампа – амбијентална настава Учешће на пројекту „Недеља Шпаније“ с циљем примене наученог о шпанској култури и језику Организована посета обележавања Европског дана језика У Београду, као и друге посете изложби, концерата и догађаја везаних за шпанску културу (у Институту Сервантес и другим институцијама) Сарадња са другим школама у којима се учи шпански језик)	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, , подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, , класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводи, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Исказивање просторних односа и величина	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: – разуме једноставна обавештења о простору и оријентацији у простору и реагује на њих; – тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о оријентацији у простору; – опише непосредни простор у којем се креће;	Слушање и читање краћих текстова у којима се на једноставан начин описују просторни односи и оријентација у простору; усмено и писано тражење и давање информација о сналажењу / оријентацији у простору; усмено и писано описивање просторних односа у приватном и јавном простору (соба, стан, кућа, учионица, школа, музеј, биоскоп). Садржаји ¿Dónde está el supermercado? – Está en la calle 50, al lado del teatro. ¿Hay parques en tu barrio? – Sí, hay. / (No), no hay. Hay un libro en la mesa. Debajo de la mesa está una mochilla. Hay / no hay árboles en la plaza. Фреквентни предлози (нпр. a, en, sobre, debajo de, al lado, a la izquierda...) Hay / Está, están Ir a, estar en, venir de Интер)културни садржаји: јавни простор, култура становања	(за све теме активно учешће на креативним конкурсима и такмичењима које организују нпр Институт Сервантес, Амбасаде, Удружење професора шпанског језика и слично Организовање радионица у оквиру кампа – амбијентална настава Учешће на пројекту „Недеља Шпаније“ с циљем примене наученог о шпанској култури и језику Организована посета обележавања Европског дана језика У Београду, као и друге посете изложби, концерата и догађаја везаних за шпанску културу(у Институту Сервантес и другим интитуцијама) Сарадња са другим школама у којима се учи шпански језик)	групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављају питања, преводe, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Исказивање времена (хронолошког и метеоролошког)	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: – разуме једноставна обавештења о хронолошком/метеоролошком времену и реагује на њих; – тражи и даје кратка и једноставна обавештења о хронолошком / метеоролошком времену	Слушање и читање кратких текстова који се односе на тачно време, дан, месец или део дана (разглас/план вожње на аутобуској/железничког станици, аеродрому; биоскопски програм, договор за неку активност) или на метеоролошко време (тренутне или уобичајене временске прилике); усмено и писано тражење и давање информација о времену дешавања неке активности или метеоролошким приликама. Садржаји Hoy es jueves, 13 de octubre de 2018. Mi cumpleaños es el 8 de julio. ¿Qué tiempo hace hoy? Hace sol / frío / calor... Llueve. Nieva. En mi ciudad, en verano hace calor. No llueve mucho... – ¿Cuándo vas a España? – En julio. -¿Qué hora es? – Son las dos. / Son las dos y media. Прилози за време (нпр. ahora, hoy, ayer, mañana, por la mañana...) Индикатив презента за изражавање планиране радње (нафреквентни-ји глаголи). (Интер)културнисадржаји: клима, разговор о времену, географске дестинације.	дигитална настава, е-учионица; квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно / нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда панорама са ематиконима употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, превode, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу друго

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагује на њих; – тражи и да једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање;	Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање припадања / неприпадања и поседовања / непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано, исказивање припадања / неприпадања и поседовања / непоседовања. Садржаји Esta es mi familia. Mi hermano menor se llama Jorge. Mi hermana es mayor, tiene 16 años. Su nombre es Silvia. Es mi perro, Ringo... ¿De quién es este /aquel libro? – Es el libro de Juan. Es su libro. Присвојни придеви (ненаглашени облици) Показнипридеви (Интер)културни садржаји: породица и пријатељи, однос према животињама, кућни љубимци.	дигитална настава,е-учионица;квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалогских ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља,слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи,коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,запажају, истражују, откривају,повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу,спелују, решавају проблеме,групишу, класификују, упоређују,постављају питања, преводе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке,

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Изражавање допадања/недопадања	По завршетку разреда, ученик ће бити у стању да: разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања, слагања/неслагања и реагује на њих; – тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима	Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање допадања / недопадања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање слагања / неслагања, допадања / недопадања. Садржаји Me gusta bailar. Me gusta mucho pasear. ¿Te gusta el chocolate? – Sí. / No. Me gusta la música. No me gustan las discotecas. Gustar Лична заменица за индиректни објект (COI me, te, le). (Интер)културни садржаји: уметност (књижевност за младе, стрип, филм, музика...), храна, спорт.	дигитална настава, е-учионица; квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно / нетачно; глума дијалогских ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда панона са ематиконима употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, превод, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика за: Изражавање количине и бројева	– разуме једноставне изразе који се односе на количину (број особа, животиња и предмета количина приликом куповине и сл.) и реагује на њих; – тражи и пружи основне информације у вези са количинама и бројевима; – изрази присуство и одсуство некога или нечега;	Слушање и читање једноставних исказа које садрже информације у вези са количином и бројевима (новчани износ, узраст, време, број телефона и слично); усмено и писано коришћење једноставних исказа са бројевима до 100. Садржаји ¿Cuántas personas hay? Hay cuatro personas en el aula. No hay nadie. -¿Cuánto son los tomates? – Son doscientos dinares. Tengo muchos amigos. Tienen bastantes problemas. Tiene pocas tareas. Бројеви 1–100 Квантификатори mucho, poco, bastante. Hay/no hay. Одричне заменице nadie, nada. Упитни придев cuánto/a/os/as. (Интер)културни садржаји: друштвено окружење, путовања	дигитална настава, е-учионица; квизови; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалогских ситуација употреба скајпа и чета; тест; домаћи задаци израда паноа са ематиконима употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа слушање и реаговање на команду наставника/дикс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог и самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, превode, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке,

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

21. Одговорно учешће у демократском друштву (сама концепција наставе страног језика усмерава ученика на компарацију друштвених појава и интеркултурни дијалог)
22. Естетска компетенција (заступљена је у неговању читања књижевних текстова на страном језику)
23. Комуникација (основни циљ наставе страних језика)
24. Одговоран однос према окоolini (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)
25. Одговоран однос према здрављу (подстиче се предвиђеном тематиком, пројектном наставом и другим активностима)
26. Предузимљивост и оријентација ка предузетништву (програм предвиђа теме и активности које подразумевају планирање и договарање попоут одређених ситуација у свакодневном животу, као што су рођенданске прославе, прослава дана школе, излети и др.)
27. Рад с подацима и информацијама (увођењем различитих стратегија читања и слушања ученици се упућују на идентификовање одређених садржаја, селекцији и техникама које их оспособљавају да разликују важно од неважног, тачно од нетачног)
28. Решавање проблема (настава и технике рада су конципиране на тај начин, таск-басед)
29. Сарадња (свака врста комуникације подразумева сарадњу и поштовање правила дијалога, а и подстицање пројектне наставе, или групног рада и рада у пару указује на неопходну способност сарадње са другима)
30. Дигитална компетенција (укључена је у многим сегментима наставе од примене медија дигиталних и штампаних до примене различите технологије у реализацији и остваривању циљева наставе страних језика – извор за остваривање исхода у вези са слушањем и читањем, говором и писањем – смс, блог, имејл, ТВ емисије, радио, филм, музика, интернет ...)

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ:

- разуме и правилно реагује на наставников говор
- разуме општу тему кратких текстова уживо или са аудио-записа
- читајући наглас повезује низ речи у оквиру кратких исказа и реченица
- читајући наглас и у себи разуме основно значење кратких текстова напознате теме
- у монолошкој форми говори о себи и свом непосредном окружењу користећи најједноставније устаљене речи, изразе и структуре, усклађујући интонацију и ритам с комуникативном намером
- пише једноставне поруке, белешке, честитке и лична писма о свакодневним активностима, породичном и школском окружењу
- размењује веома кратке исказе саговорницима у вези са познатим темама
- препознаје и разликује основне фонолошке и морфосинтаксичке категорије

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ У НАСТАВИ СТРАНИХ ЈЕЗИКА

КОМПЕТЕНЦИЈА РАЗУМЕВАЊА ГОВОРА.

Уважавајући чињеницу да су аудио и аудиовизуелни медији, укључујући и нове медије, за младу генерацију примаран извор информисања, праћење аутентичних и псеудоаутентичних аудио и видео записа морало би бити једна од централних активности и у настави страног језика. Њу практично не би требало изоставити ни са једног часа и то од самог почетка учења страног језика, како би се ученици континуирано навикавали на различите видове говора на страном језику и јачали когнитивне способности неопходне за процесуирање информација добијених усменим путем. Ученици постепено усвајају технике за издвајање и селекцију суштинских информација и прихватају чињеницу да не могу у потпуности разумети говор већ да се приликом слушања морају оријентисати према оним елементима које су успели да схвате (укључујући и визуализацију околности у којима се одвија комуникација). Да би се остварио овај наставни императив, важно је уклонити одређене препреке. Уџбеник често није довољан извор аудио и аудио-визуелног материјала (или је он пак неадекватан – говорно неаутентичан, застарео и сл.), што од наставника изискује одређено техничко предзнање и спремност да савлада технике самосталне израде и припреме оваквих материјала (звучних и визуелних записа), као и развој умећа селекције и дидактизације. Осим телевизијских и радио емисија, кратких и документарних филмова, у ову сврху могу се користити извори са интернета, као и модерна музика (па чак и старији хитови, уколико се за тим искаже интересовање). На музику, наиме, ученици по правилу позитивно реагују, што утиче на даље јачање мотивације за учењем. Стандарди, између осталог, наводе наставнике да користе медијски подржане алатке за припрему ових материјала, између осталог и тзв. поткаст. Под овим се подразумевају аудио и видео датотеке доступне на интернету а које се могу преузети и користити и изван мреже (за серијске датотеке путем бесплатне пријаве за преузимање, тј. „претплате“ на одређене садржаје – што их, између осталог, чини доступнијим и лакшим за манипулисање од телевизијског програма); програми који омогућавају коришћење или креирање ове врсте звучног материјала у настави углавном су бесплатни и технички поједностављени.

КОМПЕТЕНЦИЈА РАЗУМЕВАЊА ПИСАНОГ ТЕКСТА.

Како се ова компетенција и у матерњем и у страном језику стиче и увежбава путем самосталног читања, то ученике увек треба подстицати да се с новим и непознатим текстом суочавају најпре сами (техником читања у себи), покушавајући да утврде општи смисао прочитаног текста (тему, главне нити садржаја, развој и расплет описане ситуације и сл.), као и мањи или већи број појединачних релевантних детаља. У првом случају тексту се приступа са намером глобалног разумевања, а у другом селективног (уколико се издваја неколико важних појединости) или детаљног (код текстова који се морају схватити у потпуности). Техника читања текста наглас, наслеђена из преткомуникативне наставе страних језика (било да то чини наставник или сами ученици), не треба да буде доминантан начин за дидактичку обраду новог текста (оно се евентуално може примењивати у фазама провере повезивања писане форме и звучне слике речи и исказа). Самосталним приступом новом тексту ученици се подстичу да читају на аутентичан начин. Они тиме постепено превазилазе и ризик демотивације услед недовољног разумевања текста, усвајајући различите технике попут откривања кључних речи и тзв. инферирања – погађања и закључивања (тј. формирања претпоставки о могућем значењу непознатих делова текста на основу ужег или ширег контекста).

КОМПЕТЕНЦИЈА ПИСАНОГ ИЗРАЖАВАЊА

У ери виртуелног комуницирања писање не губи на значају, али се одвија у измењеној форми; све чешће се, наиме, констатује да се границе функционалних стилова померају и да се елементи говорног језика појављују у многим видовима писане комуникације у којима су доскора били незамисливи. С друге стране, примена комуникативне методе довела је до (пре)наглашавања усмене комуникације па самим тим и до релативног запостављања писања. Ове две околности указују да активност писања треба ревалоризовати и повезати је с конкретним потребама за писаним изражавањем у свакодневици. Образовни стандарди

стога предвиђају да ће ученици умети да пишу једноставне податке о себи и лицима из блиског окружења, у обрасцима, упитницима или табелама, краће белешке о важним информацијама и тренутним потребама, кратке и једноставне поруке (нпр. СМС, имејл, објаве на друштвеним мрежама) у којима се захваљује, извињава или нешто честита итд. Врсте текстова које се усвајају структурно су једноставне али покривају широк спектар домена у којима се примењује активност писања (како на матерњем тако и на страном језику). У овој фази учења не треба insistирати на граматичкој и правописној тачности, већ превасходно на кохеренцији текста, што је непосредно повезано са способношћу организације идеја и представља основ за свако даље академско описмењавање.

КОМПЕТЕНЦИЈА УСМЕНОГ ИЗРАЖАВАЊА.

У савременој настави страних језика комуникативна компетенција се неретко своди на пуку говорну активност, те се усмено изражавање сматра јединим или макар примарним циљем учења. То свакако може бити тачно, али се с обзиром на непредвидивост будућих комуникативних потреба, ни остале језичке активности не смеју занемаривати. Код одређеног броја задатака понуђене су опције са комуникативним играма заснованим на подели улога (role play), не улазећи у начин на који би се било у настави било приликом завршног тестирања вредновала ова активност. Наставнику се, наиме, препоручује да самостално одређује начине вредновања у складу с датим наставним околностима.

КОМПЕТЕНЦИЈА МЕДИЈАЦИЈЕ.

Пошто се у последњим разредима основне школе медијација и у наставним програмима издваја као посебна активност у настави страних језика, она је актуелизована и у образовним стандардима. Под медијацијом се подразумева сваки вид преношења садржаја с једног језика на други (један од њених видова јесте и поступак превођења, приликом којег се преноси сама порука, али и њена спољна форма; у школским условима није предвиђено усвајање ове технике). Компетенција медијације је дефинисана као врста језичког посредовања између особа које не говоре исти језик, а у циљу преношења (суштине) поруке, што укључује и одређено преобликовање текста (усменог, писаног или комбинованог). Ово је иначе учестала врста активности у свакодневnoj пракси, која представља саставни део опште језичке компетенције, али се истовремено ретко упражњава у настави. Могући узрок томе јесте зазор наставника од делатности која подсећа на превођење (што се може тумачити као страх да се у иначе комуникативно оријентисаној настави не пронађу трагови граматичко-преводне методе). Зато је важно подсетити да се медијација не може изједначити с превођењем; она се у многим случајевима може практиковати и изван наставе, у стварним комуникативним ситуацијама, где би ученици садржаје из страног језика преносили особама у свом окружењу које тај језик не познају (или обрнуто, уколико би неки изворни говорник датог језика комуницирао са особом која његов језик не познаје, али уз посредство ученика који га изучава као страни).

ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА.

Усвајање правила и закономерности страног језика на различитим језичким нивоима (фонетско-фонолошком, правописном, граматичком, лексичком, функционално-стилистичком) саставни је део наставе и учења страних језика, али не може бити њихова главна сврха и примарни садржај, као што је већ раније истакнуто. Будући да су искази стандарда језички неспецификовани, односно да се односе на све стране језике који се уче у школама, они нису могли узети у обзир структурне специфичности појединачних језика, већ су прилично уопштеног карактера. Ипак, они се могу конкретизовати повезивањем са садржајима наставног програма за дати страни језик. Како задаци показују, граматички садржаји се не увежбавају нити проверавају ванконтекстуално;

граматичко-лексичка знања треба да буду функционалног карактера, односно повезана с комуникативним потребама. Граматичка прогресија се постепено усложњава и ученик на вишим нивоима учења бива у стању да за исту комуникативну сврху користи све комплекснија језичка средства.

ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА.

Полазећи од премисе да језик и култура чине нераздвојиво јединство, дефинисањем стандарда који се односе на стицање интеркултурне компетенције валоризује се учење културних специфичности заједница циљног језика и оспособљавање за непристрасно и нестереотипно поређење полазне и циљне културе. Култура се поима у најширем смислу, тако да се не односи само на највише производе човекове комплексне когнитивне и уметничке делатности, већ обухвата и културу свакодневице, тј. основне појаве свакодневног живота циљних култура (нпр. начин исхране, радно време, навике, празници, разонода). Задаци из ове области могу послужити за проверу не само стечених знања већ и прагматичких вештина, културно сензитивног обликовања ставова као и вербалног и невербалног понашања. Без обзира на то што се културолошке датости за стране језике заступљене у Приручнику вишеструко разликују, неки задаци се уз одређене модификације могу користити за све језике. Примера ради, исказ стандарда ДСТ.1.3.5 подразумева да ученик познаје неколико најпознатијих културних остварења циљних култура; наводи и описује на матерњем језику неколико локација циљних култура за које показује интересовање. У Приручнику је уз тај исказ стандарда дат радни налог: Представи неко место са шпанског говорног подручја на које би волео/-ла да одеш, уз очекивано решење у којем би ученик/-ца на матерњем језику навео/-ла име локације, показао/-ла њен положај на мапи света и навео/-ла основне карактеристике одабране локације (уз помоћ визуелних средстава – фотографија, слика са интернета, из књига или часописа, ППТ презентација, постер...) Без обзира на то што је на овом месту дати задатак искоришћен за образовне стандарде у настави шпанског језика, овакав тип задатка може се користити и у осталим страним језицима, укључујући и оне плурицентричне (који су у употреби у већем броју националних заједница). Што се тиче евалуације интеркултурне компетенције, она је и надаље предмет полемика; из бројних аргументованих разлога не би требало изоловано оцењивати постигнућа из ове области.

Приручник би се у перспективи могао употпунити примерима за све исказе стандарда, а не само за оне овде одабране, као и упутствима за оцењивање постигнућа; та упутства би морала бити довољно прецизна и транспарентна како би се омогућило исправно вредновање и упоређивање постигнутих резултата. Јасно је да не може постојати директна веза између исказа стандарда, задатака који их илуструју и решења понуђених у Приручнику, с једне стране, и школске нумеричке оцене, с друге стране (премда се у Правилнику о оцењивању ученика у основној школи њоме, између осталог, изражава и степен остварености стандарда – што се, по нашем мишљењу, може остварити само стандардизованим поступком провере постигнућа). Коначно, ваља имати у виду да је образовање целовита активност у којој тек сви наставни предмети заједно могу представљати заокружену целину, прожету бројним међупредметним компетенцијама и општепримењивим стратегијама учења. Стога се мора нагласити да су многе овде наведене активности преносиве и на друге наставне предмете, као и да су, с друге стране, на стране језике примењени одређени општедидактички принципи, укључујући и оне везане за поступак стандардизације.

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Општа предметна компетенција или језичка комуникативна компетенција обухвата поседовање свести о језику као комуникационом средству, располагање основном језичком писменошћу и схватање повезаности између језика и културних идентитета. Она омогућава ученику да се користи једноставним језичким средствима у циљу обављања елементарне писмене и усмене комуникације, остваривања интеракције и преношења информативних и других садржаја из полазног језика ка циљном и обрнуто, у приватном, јавном и образовном контексту.

Основни ниво

Ученик разуме главне информације у најједноставнијим писаним и усменим исказима. У усменом и писаном општењу користи најједноставнија језичка средства за исказивање информација о себи и својим непосредним потребама. Познаје основне граматичке и лексичке елементе. Разуме основне појаве и процесе циљне културе.

Средњи ниво

Ученик разуме препознатљиве и предвидиве информације у фреквентнијим и једноставнијим врстама писаних текстова и формама усменог општења, а које се односе на њему блиске ситуације и појаве. Користи типске фразе, готове изразе, конструкције и просте реченице за формулисање конкретних исказа везаних за сопствену личност и свакодневне активности или послове. Познаје одређени број правилних граматичких елемената и структура и основну лексику из домена сопствене свакодневице и непосредног интересовања. Поседује свест о суштинским сличностима и разликама између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик разуме већи број речи и изрази у свакодневној усменој и писаној комуникацији, везаних за сопствену личност, окружење, интересовања, школски контекст. Поседује елементарни репертоар језичких средстава за савладавање типичних и уобичајених свакодневних комуникативних ситуација. Ученик познаје већину једноставнијих и одређени број сложенијих граматичких правила и фреквентне лексике. Ученик прихвата постојање разлика између сопствене и циљне културе и прилагођава своје понашање основним општеприхваћеним друштвеним конвенцијама.

СПЕЦИФИЧНЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ

4) ФУНКЦИОНАЛНО-ПРАГМАТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Функционално-прагматичка компетенција представља комуникативну компетенцију у ужем смислу и обухвата умеће рецепције (разумевања говора и разумевања писаног текста), умеће продукције (писано и усмено изражавање), умеће интеракције и умеће језичког посредовања (медијације).

Основни ниво

Ученик разуме најфреквентније речи и изразе из свакодневног спорог и разговетног говора, као и најједноставније писане текстуалне форме. Уме да обави основне комуникативне активности (поздрављање, представљање, добродошлица, опраштање, захваљивање, пружање информација о себи, распитивање о суштинским информацијама које се тичу саговорника).

Средњи ниво

Ученик разуме уобичајене речи, изразе, фразе и кратке везане усмене исказе и записе који се тичу његових непосредних искуствених доживљаја и сфера интересовања. Сналази се у кратким и увежбаним комуникационим секвенцама и улогама, уз употребу научених и уобичајених фраза и формула (постављање питања и давање одговора).

Напредни ниво

Ученик разуме фреквентне и уобичајене писане и усмене исказе, као и кратке, једноставне текстове и усмене прилоге везане за познате теме, појаве и догађаје. Обавља основне језичке функције (давање и тражење, тј. размена информација о искуствено блиским датостима и појавама, једноставно исказивање идеја и мишљења), у писаном и усменом општењу, уз успостављање базичног, али ефикасног друштвеног контакта.

5) ЛИНГВИСТИЧКА КОМПЕТЕНЦИЈА

Лингвистичка компетенција се односи на познавање и разумевање принципа функционисања и употребе језика и обухвата фонолошко-фонетска, правописна, лексичка, семантичка, граматичка (морфосинтаксичка) знања.

Основни ниво

Ученик познаје изговор фреквентних, понављаних и меморисаних гласова, као и неких најчешћих гласовних група. Повезује гласове и начин(е) њиховог записивања у увежбаним речима. Познаје ограничени број регуларних морфолошких облика и синтаксичких структура у оквиру наученог контингента језичких средстава. Користи елементарне и најфреквентније речи и изразе за савладавање основних комуникативних активности.

Средњи ниво

Ученик познаје исправан изговор већине гласова и гласовних група, уз ограничења акценатско-интонацијске природе. Ученик исправно записује гласове и гласовне комбинације и познаје одређен број основних правописних правила. Ученик познаје једноставне граматичке елементе и конструкције. Ученик познаје ограничени репертоар готових израза и вишечланих конструкција за исказивање свакодневних конкретних активности и потреба.

Напредни ниво

Ученик углавном правилно изговара све гласове и гласовне групе, чак и у тежим и неувежбаним комбинацијама гласова, уз поштовање акценатско-интонацијских правила. Записује речи и изразе с релативном ортографском тачношћу и познаје фреквентна правописна правила. Познаје одређени број граматичких елемената и конструкција, укључујући и најчешће изузетке, као и основне начине творбе именица, глагола, придева, прилога. Ученик познаје фреквентне лексичке елементе који се односе на искуствено блиске теме и ситуације.

6) ИНТЕРКУЛТУРНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Основни ниво

Ученик познаје основне појаве и процесе који одликују свакодневни живот циљне културе / циљних култура, познаје основне просторне и временске оквире развоја циљне културе / циљних култура, као и најзначајније личности и дела из историје и савременог доба. Ученик показује интересовање за одређене појаве и личности циљне културе.

Средњи ниво

Ученик поседује основна знања о разликама у свакодневном животу и разуме да су разлике последица сложености културе. Ученик познаје и разуме основне природне и друштвене специфичности циљне културе. Ученик поседује свест о основним сличностима и разликама између своје и циљне културе и препознаје/избегава најкритичније табуе и неспоразуме у комуникацији. Негује позитиван и отворен став према разликама које препознаје између своје и циљне културе.

Напредни ниво

Ученик поседује општа знања о свакодневном животу, друштву и култури страног/страних језика. Разуме утицај природних и друштвених појава на процесе у властитој и циљној култури; разуме положај земаља циљне културе у свету и њихову везу са властитом културом. Прихвата разлике које постоје између властите и циљне културе и уме да прилагоди понашање основним конвенцијама. Негује став отворености и радозналости према циљној култури / циљним културама и поседује основне вештине за критичко истраживање и разумевање појава циљне и властите културе.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ

(подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	5.	- исказивање молбе, извињења, честитања, захвалности уз коришћење форме учтивог обраћања; - писање кратке поруке, честитке, позивнице, обавештења уз поштовање језичке и ортографске норме. - разумевање питања, налога и информација у вези са свакодневним активностима, људским особинама и поступцима - учествовање у кратким дијалозима о темама из свакодневног живота, уз поштовање основних начела вођења разговора - причање догађаја у којем је учествовао у неколико реченица - богаћење речника	комуникација
немачки, енглески језик	5.	кроз учење свих страних језика (енглески), истовремено се остварују исти исходи као у настави шпанског језика. („Службени гласник РС”, бр. 88/17, 27/18 – др. закон и 10/19)	комуникација
Физичко и здравствено васпитање	5.	- вежбање и здравље - утицај правилне исхране на здравље и развој људи	одговоран однос према здрављу
Информатика и рачунарство	5.	- претраживање интернета, e-mail, chat, музика - одабир резултата и преузимање садржаја - Гугл преводилац	рад са подацима и информацијама дигитална компетенција
Географија	5.	оријентисање у простору уз коришћење компаса, географске карте и сателитских навигационих система;	рад са подацима и информацијама

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Историја	5.	• образлагање узрока и последица историјских догађаја на конкретним примерима • сагледавање значаја и улоге истакнутих личности у датом историјском контексту	• естетска компетенција
Грађанско васпитање	5.	• учествовање у доношењу правила рада групе и поштовање истих; • показивање вештине активног слушања у дискусији, изношење става заснованог на аргументима, комуницирање на конструктиван начин;	• сарадња

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Рад сваког наставника састоји се од планирања, остваривања и праћења и вредновања. Важно је да наставник континуирано прати и вреднује не само постигнућа ученика, процес наставе и учења, већ и сопствени рад како би перманентно унапређивао наставни процес. Процес праћења остварености исхода почиње проценом нивоа знања ученика на почетку школске године како би наставници могли да планирају наставни процес и процес праћења и вредновања ученичких постигнућа и напредовања. Тај процес се реализује формативним и сумативним вредновањем. Док се кодформативног оцењивања током године прате постигнућа ученика различитим инструментима (дијагностички тестови, самоевалуација, језички портфолио, пројектни задаци и др.), сумативним оцењивањем (писмени задаци, завршни тестови, тестови језичког нивоа) прецизније се процењује оствареност исхода или стандарда на крају одређеног временског периода (крај полугодишта, године, циклуса образовања). Формативно вредновање није само праћење ученичких постигнућа, већ и праћење начина рада и средство које омогућава наставнику да у току наставног процеса мења и унапређује процес рада. Током оцењивања и вредновања ученичких постигнућа треба водити рачуна да се начини на које се оно спроводи не разликује од уобичајених активности на часу јер се и оцењивање и вредновање сматрају саставним делом процеса наставе и учења, а не изолованим активностима које стварају стрес код ученика и не дају праву слику њихових постигнућа. Оцењивањем и вредновањем треба да се обезбеди напредовање ученика у остваривању исхода, као и квалитет и ефикасност наставе. Сврха оцењивања треба да буде и јачање мотивације за напредовањем код ученика, а не истицање њихових грешака. Елементи који се вреднују су разноврсни и треба да допринесу свеопштој слици о напредовању ученика, јачању њихових комуникативних компетенција, развоју вештина и способности неопходних за даљи рад и образовање. То се постиже оцењивањем различитих елемената као што су језичке вештине (читање, слушање, говор и писање), усвојеност лексичких садржаја и језичких структура, примена правописа, ангажованост и залагање у раду на часу и ван њега, примена социolingвистичких норми. Приликом оцењивања и вредновања неопходно је да начини провере и оцењивања буду познати ученицима односно усаглашени са техникама, типологијом вежби и врстама активности које су примењиване на редовним часовима, као и начинима на који се вреднују постигнућа. Таква правила и процеса вредновања и оцењивања омогућавају позитивну и здраву атмосферу у наставном процесу, као и квалитетне међусобне односе и комуникацију на релацији ученик – наставник, као и ученик – ученик.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 72

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 2

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): упознати ученике са језиком и оспособити их за основну комуникацију

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Ученик треба да научи основна правила графиције и ортографије, као и алфавет француског језика. Ученика треба оспособити да се поздрави на француском језику, да представи себе и друге, да разликује мушки и женски род именица помоћу одређеног и неодређеног члана, да научи употребу личних заменица, називе школског прибора, школских активности и обавеза, да научи да броји до 50.	Ученик коректно изговара гласове француског језика, зна да поздрави некога, да представи себе и друге, разликује род и број именица и зна да употреби одговарајући одређени члан испред именице, користи личне заменице, зна промену глагола прве групе(глагола на –er) у презенту, ученик познаје лексику (школски прибор, дани у недељи...), зна да броји до 50	1. ШКОЛА Ученик се упознаје са француском абecedом, овладава поздравима, формалним и неформалним, уме да се представи и усваја вокабулар везан за опис особа, школски прибор, предмете у школи, распоред часова, дане у недељи, као и бројеве од 1 до 50.	Комуникативни приступ, говорне и демонстративне методе, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару, употреба ситуацијских дијалога за увежбавање лексике и реченичних конструкција, употреба CD-а са снимљеним материјалима, примена игре, цртања, певања.	Јасно и разговетно изговара гласове и речи, подстиче ученике да понављају за њим, као и за аудио материјалом, пушта деци видео материјал, организује ситуацијске дијалоге, упознаје децу са основама граматике.	Слушају аудио материјал, понављају за наставником, прате видео материјал, учествују у ситуацијским дијалозима, броје, сами индукују граматичко правило, раде граматичка вежбања.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да формулише упитну и одричну реченицу, да савлада облике глагола avoir, être, aller у презенту, употребу сажетог члана, да научи најфреквентније описне придеве кроз описивање особа, да телефонира другу, обави кратак телефонски разговор, позове некога на рођенданску журку, прихвати и одбије позив, направи рођенданске позивнице, честита рођендан, допуни честитку.	Ученик зна да постави питање уз помоћ est-ce que (да ли...?), зна да формулише одричну реченицу, да употреби сажети члан, зна да промени глаголе avoir, être и aller у презенту и да их користи у говору и писању, познаје најосновније описне придеве неопходне за описивање особа и разликује облике описних придева у мушком и женском роду, зна да напише рођенданску позивницу, да позове некога на рођендан, да каже датум свог рођења, да да своју адресу, да прихвати и одбије нечији позив, да честита рођендан, зна називе месеца у години.	2. ДРУШТВО Телефонски разговор, позив на рођенданску журку са est-ce que, давање информација о адреси и датуму одржавања рођенданске журке	Примена индивидуалног рада, рада у групи и пару, употреба ситуацијских дијалога за увежбавање лексике и реченичних конструкција, употреба CD-а са снимљеним материјалима, примена игре. Примена демонстративних и говорних метода.	Користи аудио и видео материјал, издваја најбитније, кључне појмове из материјала, подстиче ученике да понављају, организује ситуацијске дијалоге, упућује ученике да сами индукују правило из текста.	Слушају и гледају аудио и видео материјал, понављају за наставником, учествују у ситуацијским дијалозима, постављају питања на станом језику, одговарају на постављена питања на страном језику, сами индукују правило из текста, примењују научено граматичко правило у вежбањима.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Ученика оспособити да савлада употребу упитних речи, присвојних придева, блиског будућег времена, глагола vouloir и прилога за количину, да научи вокабулар везан за начине одевања, разне комаде гардеробе (зимску, летњу, јесењу...), да опише своју породицу као и изглед неког предмета.	Ученик уме да формулише питање уз помоћ упитних речи qui-ко, quand-када, combien-колико, où-где, користи присвојне придеве, зна да направи свој план у блиско будућем времену (futur proche), зна да изрази своју жељу (који поклон жели за празнике) користећи глагол vouloir-желети, користи вокабулар везан за породицу, чланове породице, поклоне, одећу, боје, облике, зна да да кратак опис своје породице.	3. ПОРОДИЦА Представљање породице, опис чланова породице, породичних празника у Француској. Поклони, одећа и боје.	Комуникативни приступ, говорне методе, примена индивидуалног рада, рада у пару и по групама, примена аудио и видео материјала као и ситуацијских дијалога ради увежбавања лексике и реченичних конструкција, рад на тексту.	Користи аудио и видео материјал, издваја најбитније, кључне појмове из материјала, подстиче ученике да понављају, организује ситуацијске дијалоге, упућује ученике да сами индукују правило из текста.	Слушају и гледају аудио и видео материјал, понављају за наставником, учествују у ситуацијским дијалозима, постављају питања на станом језику, одговарају на постављена питања на страном језику, записују кључне појмове, сами индукују правило из текста, примењују научено граматичко правило у вежбањима.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да користи сажети члан са <i>de</i> , да одреди где се налази неки предмет (иза, испред...), да користи у говору и писању глагол <i>faire</i> , даје инструкције и наређења користећи конструкцију <i>il faut + infinitif</i> , да правилно изговара назалне самогласнике, да користи глаголе покрета, вокабулар везан за делове тела, спортове и спортске активности, да прича о својим ваншколским активностима и свом слободном времену.	Ученик разликује сажете чланове настале после предлога <i>à</i> и предлога <i>de</i>, зна да одреди позицију неког предмета користећи основне предлоге за место <i>devant</i>-испред, <i>derrière</i>-иза, <i>sur</i>-на... зна да постави питање уз помоћ упитне речи <i>pourquoi</i>(зашто) и да одговори на то питање <i>parce que</i>(зато што), зна промену глагола <i>faire</i>(радити) у презенту, познаје конструкцију <i>il faut + Infinitif</i> (треба...), као и основне команде исказане у императиву, зна да опише своје физичко стање, уме да прича о свом слободном времену и ваншколским активностима (усмено и писмено изражавање).	4. СПОРТ Упознавање са вокабуларом који се односи на делове тела, спортове, спортске и ваншколске активности, као и слободно време.	Комуникативни приступ, говорне и демонстративне методе, примена индивидуалног рада, рада у пару и по групама, примена аудио и видео материјала као и ситуацијских дијалога и игре ради увежбавања лексике и реченичних конструкција, рад на тексту.	Приказује ученицима видео о спорту, представља делове тела, подстиче ученике да понављају за њим, организује ситуацијске дијалоге, упућује ученике да повежу слику и појам, издваја кључне појмове, подстиче ученике да пронађу сличност са појмовима из матерњег и енглеског језика, подстиче ученике да сами индукују граматичко правило, организује писмена вежбања.	Прате аудио и видео материјал, повезују слику и појам, учествују у ситуацијским дијалозима, записују кључне појмове, сами индукују правило из разговора и текста и примењују га приликом израде вежбања.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да користи редне бројеве, да научи речи које се односе на превозна средства и употребу глагола prendre испред превозних средстава, да даје инструкције за неки правац, пут, као и да следи неки пут по датим инструкцијама, да учествује у симулацији дијалога (разговара са непознатом особом на улици, тражи неку институцију и користи одредбе за правац) и да опише свој град.	Ученик познаје редне бројеве до 5, зна да употреби глагол prendre испред превозних средстава, уме да се снађе на мапи и да опише пут на француском језику, ученик је усвојио лексику везану за важне институције у граду, ученик разуме инструкције дате за неки правац, а уме и сам да их да на француском језику.	5. МОЈ ГРАД Упознавање са вокабуларом који се односи на превозна средства, град и важне установе у окружењу (биоскоп, школа, позориште...). Тражење и давање инструкција за неки правац, пут.	Комуникативни приступ, говорне и демонстративне методе, примена индивидуалног рада, рада у пару и по групама, примена аудио и видео материјала као и ситуацијских дијалога и игре ради увежбавања лексике и реченичних конструкција, рад на тексту.	Приказује ученицима аудио и видео материјал, представља мапу града и објашњава на страном језику где се шта налази на мапи, издваја кључне појмове, упућује ученике да пронађу сличност са појмовима из енглеског или матерњег језика.	Прате видео и аудио материјал, посматрају мапу и слушају објашњења на страном језику, понављају и записују кључне појмове, постављају питања и одговарају на њих.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да одреди време на часовнику, каже какво је време, направи свој дневни распоред, научи речи везане за професије и националности, користи стечено знање приликом израде писменог задатка.	Ученик користи предлоге à, au, aux, en испред имена држава, зна речи везане за националности, стране света, професије, зна да одреди време на часовнику и да говори о временском приликама, израђује писмени задатак користећи стечено знање	6. ВРЕМЕ Гледање на сат, давање информација о временским приликама, годишњим добима и странама света. Упознавање са неким занимањима на француском језику. Израда писменог задатка.	Комуникативни приступ, говорне и демонстративне методе, примена индивидуалног рада, рада у пару и по групама, примена аудио и видео материјала као и ситуацијских дијалога и игре ради увежбавања лексике и реченичних конструкција, рад на тексту.	Приказује ученицима снимак временске прогнозе на страном језику, изваја и подстиче ученике да понављају кључне појмове, организује ситуацијске дијалоге, припрема ученике за израду писменог задатка.	Прате аудио и видео материјал, записују и понављају кључне појмове и изразе, учествују у ситуацијским дијалозима, раде писмени задатак.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	пети	Врсте заменица, бројеви	Комуникација и сарадња
Енглески језик	пети	Лексика: распоред часова, активности, хобији, спортови, занимања, временске прилике; упитан и одричан облик	Естетичка компетенција, комуникација и сарадња
Физичко васпитање	пети	Делови тела и гимнастичке вежбе	Естетичка к.
Географија	пети	Старне света, франкофоне земље, клима	Дигитална, естетичка компетенција

НАЧИН ПРАЋЕЊА И ПРОЦЕЊИВАЊА КВАЛИТЕТА ПРОГРАМА (УПУТСТВО ЗА ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ):

Ангажовање ученика на часу, учешће у групном раду, писмена провера ученика.

СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЧУВАРИ ПРИРОДЕ (слободна наставна активност)

РАЗРЕД: ПЕТИ И ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ (изучавања предмета у 5. и 6.разреду)

Циљ учења слободне наставне активности је да ученици стекну знања, понашање, ставове и вредности који су потребни за очување и унапређење животне средине, биодиверзитета, природе и одрживог развоја.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА:УПОЗНАЈ ЖИВИ СВЕТ СВОЈЕ ОКОЛИНЕ -препознавање проблема,планирање стратегије и решавање проблема уз примену знања и вештина стечених из различитих предмета и ваншколског искуства. -приказивање и образлагање резултата истраживања са аспекта животне средине,биодиверзитета и здравља,усмено,писано,графички или одабраним уметничком техником. -коришћење ИКТ за комуникацију,прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања. -	По завршетку програма ученик ће бити у стању да: – препознаје проблем, планира стратегију решавања и решава проблем примењујући знања и вештине стечене у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства. – прикаже и образложи резултате истраживања са аспекта очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; – користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања;	Биодиверзитет и његов значај. Истраживање биодиверзитета непосредне околине. Мапирање врста.	ученици би најпре требало да се упознају/подсети шта представља појам биодиверзитета и његов значај. Након тога следе активности упознавања живог света непосредне околине. Примери активности: – Употреба апликација за мобилне телефоне за препознавање биљака и животиња као на пример “Pl@ntNET plant identification” (CIRAD, Фр) и “BirdNET bird sound identification” (Cornell university, САД) на енглеском или „Птице на длану” (Друштво за заштиту и проучавање птица Србије) на српском. Све три апликације су бесплатне и доступне преко GooglePlay платформе, односно на https://identify.plantnet.org/, https://birdnet.cornell.edu/, https://pticesrbije.rs/aplikacija/. – Употреба једноставних кључева за одређивање група организама	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	Одговарају на питања, активно слушају (усмеравају пажњу, питају решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествоју у комуникацији (дискутују, постављају питања...)Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују постојеће знање са новим

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-вредновање утицаја својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета. - активно учествовање у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета; - повезивање значаја очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; – развијање одговорног односа према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – аргументовање својих ставова према еко-култури и култури свакодневног живљења; – оспособљавање за сарадњу у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља; – критичко процењивање сопственог рада и рада сарадника у групи; – оспособљавање за развијање критичког односа према употреби и злоупотреби природе.	– вреднује утицај својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета; – активно учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета; – повеже значај очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; – одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – аргументује своје ставове према еко-култури и култури свакодневног живљења; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља; – критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи; – критички се односи према употреби и злоупотреби природе		– Израда онлајн хербаријума и инсектаријума или израда сајтова и група на друштвеним мрежама који популаришу живи свет окружења. – Истраживање биодиверзитета своје околине – истраживање на терену, мапирање врста животиња (уочавање врста и њихових трагова у природи), мапирање дрвенастих (аутохтоних и алохтоних) и карактеристичних зељастих врста биљака, присуства гљива [Напомена: не треба захтевати од ученика да беру биљке или њихове делове (прављење хербара), нити да праве збирке инсеката и сл., већ да само прибележе, фотографишу или на други начин документују присуство одређене врсте у сопственом окружењу и од прикупљеног материјала направе постер презентацију или презентацију у одговарајућем доступном софтверу (нпр. PowerPoint)].– Самостални истраживачки рад „Усвоји дрво”: истраживање о биологији и екологији одабране врсте (порекло (аутохтоно, алохтоно), основне карактеристике екологије врсте, при чему се могу прикупити отисци листа, коре, плода) цртежом их приказати и презентовати		

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА:ЗНАЧАЈ ЖИВОГ СВЕТА ЗА ЧОВЕКА -препознавање проблема,планирање стратегије и решавање проблема уз примену знања и вештина стечених из различитих предмета и ваншколског искуства. -коришћење ИКТ за комуникацију,прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања. – оспособљавање за сарадњу у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља; – критичко процењивање сопственог рада и рада сарадника у групи; – оспособљавање за развијање критичког односа према употреби и злоупотреби природе.	По завршетку програма ученик ће бити у стању да: – препознаје проблем, планира стратегију решавања и решава проблем примењујући знања и вештине стечене у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства. – користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља – критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи; -критички се односи према употреби и злоупотреби природе	Лековите биљке. Самоникле јестиве биљке. Зачинске биљке Аутохтоне расе и сорте. Значај биљног покривача. Утицај климатских промена на живи свет.	У оквиру наставне теме <i>Значај живог света за човека</i> ученици би требало да се упознају са значајем биљног покривача, аутохтоним расама и сортама живог света Србије и утицајем климатских промена на њих. Предложене активности које воде ка том циљу: – Гајење лековитог и/или зачинског биља (у башти, саксији).– Теренски рад са циљем упознавања самониклих јестивих биљака и израда јеловника у који су укључене те биљке. – Истраживање аутохтоних раса животиња и сорти биљака локалног подручја. Истражити које врсте, сорте/расе) и какве (природне или доместификоване/гајене, да ли су биле из увоза (географско порекло или су локално гајене), да ли су се биљке садиле и животиње узгајале у ранијим временима у датом локалном поднебљу. Ученицима би требало подићи свест о томе који је биолошки, етнолошки и практични значај одржавања „старих” локалних и аутохтоних врста и сојева/сорти/раса (очување генофонда, добијање квалитетније хране, промоција локалних производа, подршка локалних узгајивача, локалне културе и локалне економије)	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	Одговарају на питања, активно слушају (усмеравају пажњу, питају решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...)Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују постојеће знање са новим

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
			Активност се може реализовати кроз индивидуално и тимско прикупљање података о аутохтоним биљкама и животињама локалног подручја на основу доступне архивске грађе, изјава и сећања старијих људи из породице и окружења. Гајење аутохтоних биљака (нпр. поврћа, цвећа, жбунова) у кућној башти или дворишту школе може бити један од начина конкретне подршке локалној заједници и начин да се ученици непосредно упознају са значајем учешћа јавности у научним истраживањима (енг. <i>citizen science</i>).– Значај биљног покривача (огледи: спирање земљишта (линк: https://www.youtube.com/watch?v=im4HVXMG168), температура ваздуха и земљишта – поређење температуре изнад бетона и зелених површина (линк: https://miro.medium.com/max/720/0*9_kYVZLbTK3c2n1I)). У оквиру теме климатских промена треба скренути пажњу ученицима да на локалном нивоу уоче последице глобалног загревања. Активности у вези са овом темом се могу започети истраживањем каква је клима у локалном крају била раније		

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
			(из изјава и сећања старијих људи или доступне архивске грађе). Ученици могу бити ангажовани и у изградњи станица за надгледање локалне климе и прикупљање података о атмосферским појавама које највише утичу на живи свет њиховог краја. Активност се може реализовати у континуитету током читаве године и састоји се у томе да сваког дана у исто време прикупљају и бележе податке о температури (помоћу обичног алкохолног термометра), падавинама (помоћу импровизованог кишомера направљеног од искоришћене прозирне пластичне флаше) и брзини ветра (израдом импровизованог анеометра такође од коришћених материјала). Ове мерне инструменте могу поставити у дворишту школе или сопственом дворишту, тераси и сл., и на тај начин добити конкретне податке који се могу обрадити и представити графички. Више података, као и детаљна упутства како направити импровизоване мерне инструменте могу се пронаћи на сајту: http://rukautestu.vin.bg.ac.rs/ - Ruka u testu : претпара садржаја > Greenwave (http://rukautestu.vin.bg.ac.rs/?Page_Id=1201)		

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА:ПОМОЗИМО ДА ПРЕЖИВЕ -препознавање проблема,планирање стратегије и решавање проблема уз примену знања и вештина стечених из различитих предмета и ваншколског искуства. -приказивање и образлагање резултата истраживања са аспекта животне средине,биодиверзитета и здравља,усмено,писано,графички или одабраним уметничком техником. -коришћење ИКТ за комуникацију,прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања. -вредновање утицаја својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета. - активно учествовање у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета	По завршетку програма ученик ће бити у стању да: – препознаје проблем, планира стратегију решавања и решава проблем примењујући знања и вештине стечене у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства. – прикаже и образложи резултате истраживања са аспекта очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; – користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; – вреднује утицај својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета; – активно учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета;	Угроженост врста. Значај опрашивача. Утицај пестицида на живи свет.	У оквиру наставне теме <i>Помозимо да преживе</i> ученици би требало да разумеју да поједине људске активности угрожавају врсте и да људи могу активно да учествују у њиховом очувању. Примери активности које ангажују ученике: Пројекат: Помозимо птицама/опрашивачима/јежевим а... да преживе: утврђивање стања (присуства и бројности) у својој околини (школско двориште, парк, башта...); утврђивање степена угрожености на основу научне литературе (црвене књиге, црвене листе, сајтови управљача природних вредности и други доступни извори уз критичку рецепцију наставника); истраживање потреба врста/врсте за одређеним типом вештачког станишта/склоништа (облик, боја, материјал, где поставити хранилицу, појилицу, склониште, „хотел за инсекте”);	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	Одговарају на питања, активно слушају (усмеравају пажњу, питају решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествују у комуникацији (дискутују, постављају питања...)Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују постојеће знање са новим

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
– повезивање значаја очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; – развијање одговорног односа према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – аргументовање својих ставова према еко-култури и култури свакодневног живљења; – оспособљавање за сарадњу у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља; – критичко процењивање сопственог рада и рада сарадника у групи; – оспособљавање за развијање критичког односа према употреби и злоупотреби природе.	– повеже значај очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; – одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – аргументује своје ставове према еко-култури и култури свакодневног живљења; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља; – критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи; – критички се односи према употреби и злоупотреби природе.		одабир материјала, употреба већ коришћених предмета и материјала; праћење стања, презентовање и извештавање јавности. – Башта без инсектицида: шта су и како делују инсектициди, утицај на здравље човека, утицај на пчеле (разговор са пчеларом: посета локалном пчелару или организовање посете и интервјуа са пчеларем у школи), истраживање о природним непријатељима инсеката, о биљним репелентима. – Шта угрожава птице грабљивице – сагледавање проблема, истраживање случајева тровања родентицидима, поремећаја ланца исхране (уколико одговара узрасту) изrada информативне рекламе или лифлета за јавност... – Зелене међе: истраживање: да ли постоје, предности и мане, разговор са власницима имања о значају зелених међа, зашто их је све мање. – Како засадити дрво? (комплетан поступак – одабир места, врсте, припрема, садња, нега).		

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
ТЕМА:ЈА ЧУВАМ ПРИРОДУ -препознавање проблема,планирање стратегије и решавање проблема уз примену знања и вештина стечених из различитих предмета и ваншколског искуства. -приказивање и образлагање резултата истраживања са аспекта животне средине,биодиверзитета и здравља,усмено,писано,графички или одабраним уметничком техником. -коришћење ИКТ за комуникацију,прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања. -вредновање утицаја својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета. - активно учествовање у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета; - повезивање значаја очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о	По завршетку програма ученик ће бити у стању да: – препознаје проблем, планира стратегију решавања и решава проблем примењујући знања и вештине стечене у оквиру различитих предмета и ваншколског искуства. – прикаже и образложи резултате истраживања са аспекта очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; – користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; – вреднује утицај својих навика у заштити животне средине и биодиверзитета; – активно учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и биодиверзитета;	Природни ресурси. Рационална употреба енергије. Рационална употреба воде. Понашање у природи. Заштићене природне вредности. Позитиван и негативан утицај човека на животну средину.	У оквиру теме <i>Ја чувам природу</i> ученици би требало да упознају заштићене локалне природне вредности, развију свест о значају одрживог коришћења природних ресурса, као и о утицају човека и сопственој одговорности по локалну животну средину. – Израда графика и сликовних панора и презентација (нпр. PowerPoint) о рационалној употреби енергије и воде у мом домаћинству, школи. – Израда бонтон понашања у природи (онлајн, пано, презентација, свеска). – Формирање еко-патроле. – Заштићене природне вредности моје околине (истраживање, посета, разговор са управљачем, дозвољене активности у зонама заштите...). – Која подручја или елементе природе моје околине треба заштитити (истраживање и предлози	дефинише појмове, објашњава нове речи, користи различите технике да се дође до резултата, излаже градиво,црта, демонстрира, едукује, прати евидентира, мотивише, поставља питања, одговара на питања	Одговарају на питања, активно слушају (усмеравају пажњу, питају решавају проблеме (уочавају их, дефинишу, раздвајају битно од небитног, пореде, броје, сврставају у категорије, тумаче табеле, решавају задатке, процењују, предвиђају...) Учествоју у комуникацији (дискутују, постављају питања...)Организују (свој рад, простор, време...) Процењују свој рад и напредак, Сарађују са другима... Мисле (процењују, предвиђају, објашњавају, претпостављају, аргументују, закључују, повезују постојеће знање са новим

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
сопственом и колективном здрављу; – развијање одговорног односа према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – аргументовање својих ставова према еко-култури и култури свакодневног живљења; – оспособљавање за сарадњу у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља; – критичко процењивање сопственог рада и рада сарадника у групи; – оспособљавање за развијање критичког односа према употреби и злоупотреби природе	– повеже значај очувања животне средине и биодиверзитета са бригом о сопственом и колективном здрављу; – одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – аргументује своје ставове према еко-култури и култури свакодневног живљења; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању задатог циља; – критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи; – критички се односи према употреби и злоупотреби природе.		ученика, дискусија, утврђивање приоритета, израда презентације о предложеном подручју или добру, презентовање). – Примери позитивног и негативног утицаја човека на животну средину у мојој околини – истраживање на терену, приказ примера са образложењима, вршњачка едукација, едукација ученика млађих разреда од стране старијих ученика.		

ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ НАСТАВЕ И УЧЕЊА

Имајући у виду концепт програма, исходе и компетенције које треба развити, процес праћења и вредновања ученичких постигнућа не може се заснивати на класичним индивидуалним усменим и писаним проверама. Уместо тога, наставник треба континуирано да прати напредак ученика, који се огледа у начину на који ученици учествују у активностима, како прикупљају податке, како бране своје ставове, како аргументују, евалуирају, документују што се постиже формативним оцењивањем.

Посебно поуздани показатељи су квалитет постављених питања, способност да се нађе веза међу појавама, наведе пример, промени мишљење у контакту са аргументима, разликују чињенице од интерпретација, изведе закључак, прихвати другачије мишљење, примени научено, предвиде последице, дају креативна решења. Такође, наставник прати и вреднује како ученици међусобно сарађују, како решавају сукобе мишљења, како једни другима помажу, да ли испољавају иницијативу, како превазилазе тешкоће, да ли показују критичко мишљење или критицизам, колико су креативни. За неке садржаје прикладни су и други начини провере напредовања као што су нпр. квизови или улазни и излазни тестови како би се утврдили ефекти рада на нивоу знања, вештина, ставова. Вредновање ученичких постигнућа врши се у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању. Ученици свакако треба унапред да буду упознати шта ће се и на који начин пратити и вредновати. Приликом сваког вредновања постигнућа потребно је ученику дати повратну информацију која помаже да разуме грешке и побољша свој резултат и учење.

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Биологија	5 и 6.разред	-садржаји из теме: Живот у екосистему	Комуникативна компетенција. Компетенција за учење. Дигитална компетенција. Сарадничка компетенција. Решавање проблема. Естетичка компетенција Компетенција за одговоран однос према околини. Одговоран однос према здрављу Предузетничка компетенција.
Физичко и здравствено васпитање	5 и 6.разред	-Вежбање и играње на чистом ваздуху -Чување околине приликом вежбања	
Информатика и рачунарство	5 и 6.разред	-Претраживање Интернета, -одабир резултата и преузимање садржаја -Заштита приватности личних података -Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом	
Географија	5 и 6.разред	- распоред копна и воде на Земљи - Човек и рељеф (позитивни и негативни утицаји	

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Географија	5 и 6.разред	- Човек и клима (атмосферске непогоде, утицај човека на климу) - Угроженост и заштита живог света	Комуникативна компетенција. Компетенција за учење. Дигитална компетенција. Сарадничка компетенција. Решавање проблема. Естетичка компетенција Компетенција за одговоран однос према околини. Одговоран однос према здрављу Предузетничка компетенција.
Техника и технологија	5 и 6.разред	- Природни ресурси на Земљи. -Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). - Интернет претрага и приступ online ресурсима - Зависност очувања животне средине од технологије. - Основне компоненте ИКТ уређаја. - Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине.	
Ликовна култура	5 и 6.разред	-рециклирани материјал - ритам у природи - Линије у природи и окружењу - Врсте уметничког цртежа -Читање (декодирање) цртежа - Кретање облика у природи и окружењу	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ (слободна наставна активност)

РАЗРЕД: ПЕТИ И ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду):

Циљ наставе слободних наставних активности је да ученик развија визуелно опажање, стваралачко мишљење и естетске критеријуме како би био оспособљен за визуелну комуникацију и креативно решавање проблема, као и одговоран однос према наслеђу визуелне културе свог и других народа.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
– бирање одговарајућег прибора, материјала, технике, уређаја и апликативног програма за изражавање идеја, имажинације, емоција, ставова и порука; – коришћење разноврсних података и информација као подстицај за стваралачки рад; – примењивање знања о елементима и принципима компоновања у стваралачком раду и свакодневном животу; – реализовање једноставног ликовног пројекта, самостално и у сарадњи са другима; – дискутовање аргументовано о својим и радовима других уважавајући различита мишљења;	– црта креирајући линије различитих вредности комбиновањем материјала, угла и притиска прибора/материјала; – црта према задатом моделу приказујући односе величина које опажа; – илуструје причу, бајку или песму одабраном цртачком техником;	ЦРТАЊЕ Својства линија. Врсте цртежа. Цртачке технике.	- вербално текстуални – кроз објашњавање, резговор и дискусију дефинисање појма слободна композиција и њених карактеристика - илустративи кроз конкретне примере из човекове средине, природе и историје уметности корелацијом са другим наставним предметима (за сваку наставну јединицу); - практично демонстративни кроз употребу разних прво појединачних основних, а потом комбинованих ликовних материјала и техника (цртеж, слика, вајање, графика, колаж...); - креирање задатака; - подстицање, коректура; - естетска анализа заједно са ученицима (ум. дела и ученичких радова) и вредновање;	- Организује наставни процес, демонстрира, пружа помоћ и подршку - Мотивише ученике Дијагностицира индивидуалне способности ученика - Оспособљава ученике да користе различите ликовне технике, подстиче ученике, даје савете -Уводи ученике у нове термине, приближава апстрактне појмове -Јасно формулише проблеме и задатке, објашњава, врши проверу, даје смернице за рад - Уочава и прати интелектуалне и сазнајне промене код ученика - Партнер у педагошкој комуникацији – одговара на постављена питања, помаже у размишљању, даје смернице - Оспособљава ученике да самостално процењују своја постигнућа	-Прихвата нове појмове -Користи и практично примењује нова сазнања и појмове -Самостално се изражава -Овладава новим ликовним техникама кроз свој рад -Самостално процењује своја постигнућа

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
– бирање одговарајућег прибора, материјала, технике, уређаја и апликативног програма за изражавање идеја, имажинације, емоција, ставова и порука; – коришћење разноврсних података и информација као подстицај за стваралачки рад; – примењивање знања о елементима и принципима компоновања у стваралачком раду и свакодневном животу; – реализовање једноставног ликовног пројекта, самостално и у сарадњи са другима; – дискутовање аргументовано о својим и радовима других уважавајући различита мишљења;	– обликује, према моделу, фигуре од неког материјала стилизујући сложени облик; – обликује, у самосталном и тимском раду, скулптуре или употребне предмете од материјала за рециклажу; – наслика ликовни рад према задатом или одабраном моделу приказујући тонове које опажа; – обликује стварне и имагинарне текстуре и облике одабраном цртачком, сликарском или вајарском техником; – изрази цртежом, сликом и скулптуром машту, сећање, емоције, интересовања или утисак о уметничком делу; .	ВАЈАЊЕ Својства облика. Стилизовање облика. Вајарске технике.	- вербално текстуални – кроз објашњавање, резговор и дискусију дефинисање појма слободна композиција и њених карактеристика - илустративи кроз конкретне примере из човекове средине, природе и историје уметности корелацијом са другим наставним предметима (за сваку наставну јединицу); - практично демонстративни кроз употребу разних прво појединачних основних, а потом комбинованих ликовних материјала и техника (цртеж, слика, вајање, графика, колаж...); - креирање задатака; - подстицање, коректура; - естетска анализа заједно са ученицима (ум. дела и ученичких радова) и вредновање;	- Организује наставни процес, демонстрира, пружа помоћ и подршку - Мотивише ученике Дијагностицира индивидуалне способности ученика - Оспособљава ученике да користе различите ликовне технике, подстиче ученике, даје савете -Уводи ученике у нове термине, приближава апстрактне појмове -Јасно формулише проблеме и задатке, објашњава, врши проверу, даје смернице за рад - Уочава и прати интелектуалне и сазнајне промене код ученика - Партнер у педагошкој комуникацији – одговара на постављена питања, помаже у размишљању, даје смернице - Оспособљава ученике да самостално процењују своја постигнућа	-Прихвата нове појмове -Користи и практично примењује нова сазнања и појмове -Самостално се изражава -Овлађава новим ликовним техникама кроз свој рад -Самостално процењује своја постигнућа

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
– прављење презентације усклађујући слику и текст и приказивање кључних података и визуелних информација; – тумачење садржаја одабраних уметничких дела и одабране визуелне метафорике; – разговарање о значају културне баштине за лични развој, развој туризма и очување културног идентитета земље.	– обликује употребне предмете примењујући најмање једну хоби технику; – разликује цртачке, сликарске и вајарске технике, материјал и прибор; – чисти радну површину, простор и прибор по завршетку сваког рада; – учествује у активностима које доприносе добробити школе и локалне заједнице.; .	СЛИКАЊЕ Примарне, секундарне и терцијарне боје. Локални тон. Сликарске технике	- вербално илустративним подстицајима кроз разговор, објашњавање и естетску анализу, заједно са ученицима, дефинисање и проширивање знања из ове области (облицима, начинима, улогом, средствима и значајем); - корелација са свакодневним животом, књижевношћу, митовима, бајкама, баснама, драмским уметностима- фотографија, филм, телевизија, видео; - креирање задатка, увођење и примена савремене технологије у настави; - пређење, коректура, естетска анализа и вредновање дечијих радова	- Организује наставни процес, демонстрира, пружа помоћ и подршку - Мотивише ученике Дијагностицира индивидуалне способности ученика - Оспособљава ученике да користе различите ликовне технике, подстиче ученике, даје савете -Уводи ученике у нове термине, приближава апстрактне појмове -Јасно формулише проблеме и задатке, објашњава, врши проверу, даје смернице за рад - Уочава и прати интелектуалне и сазнајне промене код ученика - Партнер у педагошкој комуникацији – одговара на постављена питања, помаже у размишљању, даје смернице - Оспособљава ученике да самостално процењују своја постигнућа	-Прихвата нове појмове -Користи и практично примењује нова сазнања и појмове -Самостално се изражава -Овладава новим ликовним техникама кроз свој рад -Самостално процењује своја постигнућа

ОПШТЕ ПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ(КОМПЕТЕНЦИЈЕ: (активна примена наученог. опште описују крајњу сврху учења предмета): Основна карактеристика слободне наставне активности Цртање, сликање и вајање је усмереност на целокупан развој ученика, а посебно на развој визуелног опажања и креативности. Наставник креира наставу која омогућава развој опажања детаља и целине, способност самосталног повезивања опаженог и визуелно памћење; стваралачко и критичко мишљење; моторику; естетске критеријуме; радозналост; имагинацију; самосталност; самопоуздање; истрајност; одговоран однос према себи, другима, раду и окружењу; поштовање различитих мишљења, култура, идеја и индивидуалног доживљаја опаженог; разумевање себе и других; емпатију; сензибилитет и разумевање визуелног света у коме живе.

Овај предмет оцењује се описно по тростепеној скали.

Опште међупредметне компетенције: Компетенција за учење, Естетичка компетенција, Комуникација, Решавање проблема, Рад са подацима и информацијама, Одговоран однос према околини, Сарадња, Дигитална компетенција, Предузимљивост и оријентација према предузетништву, Одговорно учешће у демократском друштву

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ВЕЖБАЊЕМ ДО ЗДРАВЉА (слободне наставне активности)

РАЗРЕД: ПЕТИ ИЛИ ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ: Циљ учења слободне наставне активности Вежбањем до здравља је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове и вредности од значаја за одговоран однос према сопственом здрављу, физичком вежбању и здравим животним навикама.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
	– има увид у сопствене разлоге вежбања и истрајава у вежбању; – препозна ситуације у којима не сме да вежба; – препозна утицај различитих вежбања на физички изглед и здравље; – повеже позитиван и негативан утицај вежбања на имунитет; – поштује еколошка правила у средини где вежба; – правилно поступа у пружању прве помоћи при повредама у вежбању;	Када не треба вежбати. Вежбање и имунитет. Значај вежбања на чистом ваздуху. Вежбање и очување животне средине. Повреде при вежбању и прва помоћ. ИСХРАНА И ВЕЖБАЊЕ Исхрана као извор енергије. Карактеристике основних животних намирница важних за вежбање. Гојазност и мршавост – ризици и компликације. Како и где се информишемо о здравом начину исхране. Производи који се рекламирају, а треба их избегавати.	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља Поставља и одговара на питања

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
	– критички вреднује идеале физичког изгледа који се намећу као и начине за њихово достизање; – користи поуздане изворе информација о утицају исхране и вежбања на здравље и физички изглед; – разликује добро од лошег држања тела и коригује сопствено држање тела; – препозна ризике гојазности и мршавости; – наведе принципе правилне исхране и примењује их у свом свакодневном животу;	Различите врсте дијета и њихови позитивни и негативни ефекти. Правилна исхрана пре и после вежбања ВЕЖБАЊЕ И ФИЗИЧКИ ИЗГЛЕД Идеал физичког изгледа некад и сад. Правилно држање тела и физички изглед. Претерана употреба дигиталних технологија и последице на здравље и физички изглед. Утицај вежбања и здравих начина живота на физички изглед.	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља Поставља и одговара на питања
	– критички се односи према рекламираним производима животних намирница; – аргументовано дискутује о физичким активностима и начину исхране и ризицима неодговарајућих дијета; – доведе у везу вежбање са правима детета; – аргументује значај вежбања после болести и неких повреда; – поштује потребе и могућности различитих учесника у вежбању и наведе примере равноправности и неравноправности у спорту; – преферира физичке активности на свежем ваздуху са другом децом у односу на седење код куће за компјутером	У ВЕЖБАЊУ ЈЕДНАКИ Остваривање права детета на раст, развој, здравље, игру и дружење кроз вежбање прилагођено могућностима и потребама. Доступност опреме и простора за вежбање. Родна (не)равноправност у вежбању и спорту. Вежбање после болести и повреда. Значај вежбања за особе са сметњама у развоју и инвалидитетом и спортови прилагођени њиховим могућностима	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронтални у пару и појединачни.		

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ (слободна наставна активност)

РАЗРЕД: ПЕТИ И ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ учења слободне наставне активности Медијска писменост је да подстакне развој медијске културе ученика и допринесе јачању способности разумевања, деконструкције и креирања медијских садржаја, које ће ученику помоћи за даљи когнитивни, емоционални и социјални развој у савременом медијацентричном окружењу.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Процењивање комуникацијских процеса у односу медији- публика - Разликовање традиционалних и нових медија, поређење начина пласирања порука - упоређивање основне особености различитих медија и извођење закључака о функцијама медија - Описивање и анализирање своје медијске навике	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -идентификује/процени комуникацијски процес у односу медији – публика (корисници); –разликује традиционалне и нове медије поредећи начине пласирања порука; – упореди основне особености различитих медија и изводи закључке о функцијама медија; – опише и анализира своје медијске навике;	ПОЈАМ И ФУНКЦИЈЕ МЕДИЈА Медији и публика (корисници). Традиционални медији (штампа, радио, телевизија, филм) и нови медији (интернет). Улога и место медија у савременом друштву. Медијске навике (Мој медијски дан).	-разговор -игре у паровима -вежбе замишљања - дебата - дискусија -практично вежбање - рад у групи - истраживачки задаци - колективна анализа медијских садржаја	- Колективно анализирају сопствене медијске навике - анализирају новински текст или други медијски садржај (ТВ или радио-емисије, садржаја са Јутјуба и сл.) - деконструкција медијских порука - конструкција медијских порука -учествују у дебати и дискусији -проширује и продубљује знања о медијској писмености	-подстиче интересовање за аналитички приступ медијским садржајима -развија одговорно понашање приликом креирања и објављивања медијских порука -договара се са ученицима о динамици обраде теме - упознаје ученике са основним темама -води дебату и дискусију -осмишљава питања - води колективну анализу

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
-Разликовање медијских садржаја од стварности - Деконструисање једноставнијих примера медијских порука	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – разликује медијске садржаје од стварности, идентификујући их као конструкте стварности; – деконструише једноставније примере медијских порука;	ДЕКОНСТРУКЦИЈА И КОНСТРУКЦИЈА МЕДИЈСКЕ ПОРУКЕ Медијски садржаји као конструкти стварности. Деконструкција и конструкција медијских порука	-разговор -игре у паровима -вежбе замишљања - дебата - дискусија -практично вежбање - рад у групи - истраживачки задаци - колективна анализа медијских садржаја	- Колективно анализирају сопствене медијске навике - анализирају новински текст или други медијски садржај (ТВ или радио-емисије, садржаја са Јутјуба и сл.) - деконструкција медијских порука - конструкција медијских порука -учествују у дебати и дискусији -проширује и продубљује знања о медијској писмености	-подстиче интересовање за аналитички приступ медијским садржајима -развија одговорно понашање приликом креирања и објављивања медијских порука -договара се са ученицима о динамици обраде теме - упознаје ученике са основним темама -води дебату и дискусију -осмишљава питања - води колективну анализу

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Одговорно креирање једноставнијих медијских садржаја - Критичко вредновање оглашавања у различитим медијским садржајима - Препознавање профита као основног циља - Навођење примера манипулације у медијским садржајима којима се подстичу куповина и потрошња, одређена осећања, вредности и ставови потрошача	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – одговорно креира једноставније медијске садржаје. - критички вреднује оглашавање у различитим медијским садржајима и препознаје профит као основни циљ; – наводи примере манипулације у медијским садржајима којима се подстичу куповина и потрошња, одређена осећања, вредности и ставови потрошача.	ОГЛАШАВАЊЕ Комерцијални медијски садржаји у различитим медијима (рекламе, скривене поруке намењене пласирању одређених идеја, садржаја и животних стилова). Профит као циљ оглашавања. тицај медијских садржаја на осећања, вредности и понашање публике – куповину и потрошњу.	-разговор -игре у паровима -вежбе замишљања - дебата - дискусија -практично вежбање - рад у групи - истраживачки задаци - колективна анализа медијских садржаја	- Колективно анализирају сопствене медијске навике - анализирају новински текст или други медијски садржај (ТВ или радио-емисије, садржаја са Јутјуба и сл.) - деконструкција медијских порука - конструкција медијских порука -учествују у дебати и дискусији -проширује и продубљује знања о медијској писмености	-подстиче интересовање за аналитички приступ медијским садржајима -развија одговорно понашање приликом креирања и објављивања медијских порука -договара се са ученицима о динамици обраде теме - упознаје ученике са основним темама -води дебату и дискусију -осмишљава питања - води колективну анализу

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- Разликовање функције и могућности мобилних дигиталних платформи - Идентификовање недостатака и предности мобилног телефона као уређаја за комуницирање, информисање и забаву - препознавање сврхе и начин функционисања претраживача „на мрежи” и агрегатора садржаја - вредновање и разврставање једноставнијих примера информација са интернета према изворима из којег потичу, делећи их на поуздане и непоуздане; - препознавање ризичног понашања на друштвеним мрежама	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – разликује функције и могућности мобилних дигиталних платформи; – идентификује недостатке и предности мобилног телефона као уређаја за комуницирање, информисање и забаву; – препознаје сврху и начин функционисања претраживача „на мрежи” и агрегатора садржаја; – вреднује и разврстава једноставније примере информација са интернета према изворима из којег потичу, делећи их на поуздане и непоуздане; – препознаје ризично понашање на друштвеним мрежама	МЕДИЈСКИ САДРЖАЈИ НА МОБИЛНИМ ДИГИТАЛНИМ ПЛАТФОРМАМА И ПРЕТРАЖИВАЊЕ НА ИНТЕРНЕТУ Комуникација у дигиталном окружењу. Поузданост и веродостојност информација на интернету. Претраживачи „на мрежи” и агрегатори садржаја. Вредновање и селекција доступних информација. Персонализована претрага на Гуглу. Анализа апликација на мобилном телефону. Зависност од мобилних телефона.	-разговор -игре у паровима -вежбе замишљања - дебата - дискусија -практично вежбање - рад у групи - истраживачки задаци - колективна анализа медијских садржаја	- Колективно анализирају сопствене медијске навике - анализирају новински текст или други медијски садржај (ТВ или радио-емисије, садржаја са Јутјуба и сл.) - деконструкција медијских порука - конструкција медијских порука -учествују у дебати и дискусији -проширује и продубљује знања о медијској писмености	-подстиче интересовање за аналитички приступ медијским садржајима -развија одговорно понашање приликом креирања и објављивања медијских порука -договара се са ученицима о динамици обраде теме - упознаје ученике са основним темама -води дебату и дискусију -осмишљава питања - води колективну анализу

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ХОР И ОРКЕСТАР (слободна наставна активност)

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, савладавање трење и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.	Ученик ће бити у стању да: - кроз свирање и покрет развоја сопствену координацију и моторику; - искаже своја осећања у току извођења музике; - примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; - учествује у школским приредбама и манифестацијама	-певање, свирање и основе музичке писмености -обрада и певање народне, дечје, уметничке песме, каноне и песме наших и страних композитора. - на дечјим ритмичким и мелодијским инструментима извођење песме одговарајуће тежине	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација,певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; -упознаје нове наставне садржаје, усваја ова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; -учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; -уочава, дефинише и прецизира проблем	-сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. -припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; -обавештава, предлаже и подстиче; -мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; -прати ток ученичких активности на часу; -процењује рад ученика и сопствени рад; -развија интересовања код ученика; -подстиче интеракцију наставник;

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, савладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.	Ученик ће бити у стању да: - вербализује свој доживљај музике; - анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; - илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу.	- слушање вокалне, вокално-инструменталне и инструменталне композиције наших и страних композитора, - ученици препознају и упознају звук инструмента у примерима које слушају, - представљање изгледа и могућности инструмента.	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација, певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; - упознаје нове наставне садржаје, усваја ова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; - учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; - уочава, дефинише и прецизира проблем	- сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. - припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; - обавештава, предлаже и подстиче; - мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; - прати ток ученичких активности на часу; - процењује рад ученика и сопствени рад; - развија интересовања код ученика; - подстиче интеракцију наставник;

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, савладавање трење и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.	Ученик ће бити у стању да: - изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина; - комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом,инструментом или покретом; - користи могућности ИКТ за музичко стваралаштво.	- подстицање музичке креативности кроз импровизацију на доступним инструментима. - импровизовање дијалога на инструментима Орфовог инструментарија. - стварање дечје песме.	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација,певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; -упознаје нове наставне садржаје, усваја ова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; -учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; -уочава, дефинише и прецизира проблем	-сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. -припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; -обавештава, предлаже и подстиче; -мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; -прати ток ученичких активности на часу; -процењује рад ученика и сопствени рад; - развија интересовања код ученика; -подстиче интеракцију наставник;

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ХОР (слободна наставна активност)

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, савладавање трење и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.	Ученик ће бити у стању да: - кроз свирање и покрет развоја сопствену координацију и моторику; - искаже своја осећања у току извођења музике; - примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; - учествује у школским приредбама и манифестацијама	-певање, свирање и основе музичке писмености -обрада и певање народне, дечје, уметничке песме, каноне и песме наших и страних композитора. - на дечјим ритмичким и мелодијским инструментима извођење песме одговарајуће тежине	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација,певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; -упознаје нове наставне садржаје, усваја ова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; -учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; -уочава, дефинише и прецизира проблем	-сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. -припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; -обавештава, предлаже и подстиче; -мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; -прати ток ученичких активности на часу; -процењује рад ученика и сопствени рад; -развија интересовања код ученика; -подстиче интеракцију наставник;

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, савладавање треме и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.	Ученик ће бити у стању да: - вербализује свој доживљај музике; - анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; - илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу.	- слушање вокалне, вокално-инструменталне и инструменталне композиције наших и страних композитора, - ученици препознају и упознају звук инструмента у примерима које слушају, - представљање изгледа и могућности инструмента.	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација, певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; - упознаје нове наставне садржаје, усваја ова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; - учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; - уочава, дефинише и прецизира проблем	- сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. - припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; - обавештава, предлаже и подстиче; - мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; - прати ток ученичких активности на часу; - процењује рад ученика и сопствени рад; - развија интересовања код ученика; - подстиче интеракцију наставник;

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
- развијање слуха и ритма, ширење гласовних могућности и учвршћивање интонације, способност за фино нијансирање и изражајно певање применом елемената музичке изражајности (темпо, динамика...), - упознавање страних језика, литерарних текстова, што све води ка развијању естетских критеријума. - развијање осећања припадности колективу - тимски рад, развијање толеранције, дисциплине, поштовања различитости и правила понашања, - развијање одговорности, стицање самопоуздања, савладавање трење и пружање помоћи у смислу вршњачког учења и сарадње.	Ученик ће бити у стању да: - вербализује свој доживљај музике; - анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; - илуструје примере коришћења плесова и музике према намени у свакодневном животу.	- слушање вокалне, вокално-инструменталне и инструменталне композиције наших и страних композитора, - ученици препознају и упознају звук инструмента у примерима које слушају, - представљање изгледа и могућности инструмента.	- индивидуални, фронтални, рад у групама, рад у пару; - разговор, излагање, демонстрација, певање, слушање, - свирање, - аудитивна, аудио-визуелна, визуелна, текстуална, помоћно-техничка.	- активно слуша; - упознаје нове наставне садржаје, усваја ова знања; - повезује претходно стечена знања са новим; - учествује у обнављању градива; - мисаоно се ангажује; - користи своја постојећа знања и искуства; - дефинише нове појмове; - решава задатке и проблеме; - активан је у саопштавању и преношењу својих опажања; - формулише и размењује своје идеје са другима; - уочава, дефинише и прецизира проблем	- сагледава примену музичке културе на примерима практичних задатака из свакодневног живота. - припрема план и програм наставног рада, планира корелацију са другим предметима и свакодневним животом; - врши избор метода и техника рада, као и наставних средстава прилагођавајући их способностима и темпу напредовања ученика; - обавештава, предлаже и подстиче; - мисаоно активира и мотивише ученике и учи их техникама учења; - прати ток ученичких активности на часу; - процењује рад ученика и сопствени рад; - развија интересовања код ученика; - подстиче интеракцију наставник;

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЖИВОТНЕ ВЕШТИНЕ (слободна наставна активност)

РАЗРЕД: ПЕТИ ИЛИ ШЕСТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Циљ учења слободне наставне активности *Животне вештине* је да ученик овлада знањима, развије вештине и формира ставове који ће му омогућити да боље разуме различите животне ситуације и изазове, повећа капацитет да на одговоран начин брине о себи, другима и околина и понаша се у складу са културом безбедности.

ТЕМЕ и кључни појмови садржаја програма	ИСХОДИ На крају програма ученик ће бити у стању да:	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА УЧЕЊЕ, РАД И ДРУШТВЕНИ ЖИВОТ Вештине критичког мишљења, решавања проблема, доношења одлука. Организационе вештине и вештине управљања временом. Социо-емоционалне вештине: сарадња, комуникација, асертивност, решавање сукоба, препознавање сопствених и туђих емоција, превазилажење стреса.	на одговоран начин брине о себи и околина и помаже другима у невољи; – проналази релевантне и поуздане изворе информација од значаја за сналажење у свакодневним и ванредним животним ситуацијама; – критички промишља и доноси одлуке уважавајући контекст ситуације, процену последица и најбољи интерес за себе, друге и околину; – јасно изрази сопствене мисли и осећања, са пажњом слуша саговорника и комуницира са другима на конструктиван начин; – сарађује са члановима групе којој припада и одупре се притиску групе на асертиван начин; – организује своје свакодневне активности на продуктиван начин; – препозна опасности и адекватно реагује; – разликује ризично од превентивног и безбедног поступања пре, током и након елементарне непогоде; – тумачи знакове опасности, посебно ЕОР и поступа у складу са упутствима надлежних служби; – процени сопствене могућности и ограничења у решавању проблема и потражи одговарајућу помоћ кад процени да ситуација превазилази његове могућности; – повезује информације од релевантних институција са потенцијалним ризицима и правилним реаговањем у кризним ситуацијама; – образложи значај солидарности са људима у невољи; – аргументује значај културе безбедности и пружања прве помоћи;	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околина
ВЕШТИНЕ ЗНАЧАЈНЕ ЗА ИЗГРАДЊУ КУЛТУРЕ БЕЗБЕДНОСТИ Култура безбедности и надлежности за смањење ризика од катастрофа. Климатске промене и заштита животне средине у контексту културе безбедности. Општа безбедност: безбедност у саобраћају; знаци опасности и упозорења (зрачење, биолошка опасност, ЕОС – експлозивни остаци рата, запаљиво, хемијски производи).		

ТЕМЕ и кључни појмови садржаја програма	ИСХОДИ На крају програма ученик ће бити у стању да:	ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ
План комуникације и евакуације у случају несреће. Елементарне непогоде: пожари, земљотреси, поплаве, екстремни метеоролошки услови. Безбедност на води. Прва помоћ.	– исказе афирмативни став о људима који су активисти Црвеног крста; – наведе које надлежан за одређене ванредне ситуације и симулира позив хитним службама; – доведе у везу заштиту животне средине са климатским променама и културом безбедности; – разликује безбедно, небезбедно и ризично понашање у саобраћају и примењује мере заштите приликом вожње различитим превозним средствима; – наброји правила којих се треба придржавати у комуникацији током несреће, наведе садржај торбе за случај несреће, поступа према плану евакуације и комуникације; – наброји и објасни мере за ублажавање и смањења ризика од земљотреса, пожара, поплава и екстремних метеоролошких услова; – разликује безбедна од небезбедних купалишта, објасни улогу спасиоца, поступа у складу са правилима понашања на купалиштима и демонстрира поступак самопомоћи у случају грча мишића у води; – наведе принципе и демонстрира пружање прве помоћи на изабраном примеру. __	Одговоран однос према здрављу Компетенција за целоживотно учење Сарадња Решавање проблема Одговорно учешће у демократском друштву Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Комуникација Одговоран однос према околини

ДОПУНСКА НАСТАВА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК (допунска настава)

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Развијање смисла за истраживачки рад;Развијање критичког мишљења;Развијање стваралачког испољавања и оригиналности; Неговање умећа у служењу литературом и стручном терминологијом;Оспособљавање ученика да умсно поступају као говорници,саговорници,сабеседници и читаоци; Оспособљавање ученика да самостално анализирају и процењују уметничке вредности дела те да дају своје мишљење,утиске и закључке; Подстицање ученика на стваралачки рад,припремање и излагање сопствених радова;Учествовање на конкурсима, такмичењима, приредбама...Развијање маште и креативности;Развијање интересовања за проширивање и продубљивање знања, умења и вештина

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-разликовање врста речи и класификовање у променљиве и непроменљиве -познавање основних граматичких категорија променљивих речи -познавање и доследно примењивање деκлинације именских речи -познавање главних значења падежа -разликовање врста придева -правилно употребљавање наглашених и ненаглашених облика личних заменица и облика неличних заменица -разликовање бројних именица од збирних бројева	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -разликује врсте речи , да их класификује у променљиве и непроменљиве -зна основне граматичке категорије променљивих врста речи -разликује врсте именица и препознаје их и у сложенијим примерима - познаје и примењује деκлинацију именских речи -зна основне функције и значења падежа - рсзликује врсте придева,познаје граматичке категорије придева ,да правилно слаже придеве уз именицу - познаје промену наглашених и ненаглачених облика	ГРАМАТИКА Променљиве речи: именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи; непроменљиве речи: прилози и предлози. Именице – значење и врсте (властите, заједничке, збирне, градивне; мисаоне, глаголске). Промена именица (деκлинација): граматичка основа, наставак за облик, појам падежа. Основне функције и значења падежа: номинатив (субјекат); генитив (припадање и део нечега); датив (намена и усмереност); акузатив (објекат); вокатив (дозивање, обраћање); инструментал (средство и друштво); локатив (место). Придеви – значење и врсте придева (описни, присвојни, градивни; месни и временски); слагање	аналитичко-синтетичке методе и вежбања -проблемска настава - самостално решавање проблема -истраживачки метод -амбијентална настава - вербалне методе -рад на тексту -дискусија -дебата -презентације вежбање акцента уз коришћење аудио записа -лексичко-семантичко-стилске вежбе	ГРАМАТИКА Објашњава, Коментарише, Образлаже. Подстиче ученике да обележе,про- Нађу,закључе, Упореде... Демонстрирс градиво на примерима ит свакодневне језичке праксе. КЊИЖЕВНОСТ Развија код ученика самосталност при тумачењу књ.дела,подстиче изражавање сопственог мишљења.	ГРАМАТИКА Слуша,раз-мишља,уоча- Ва битне појединости. Примењује стечена знања На конкретне језичке ситуације. Вежба правилан из- Говор. КЊИЖЕВНОСТ Чита,тумачи и образлаже своје ставове.Ради на тексту.Изражава сопствене утиске.Описује, Тумачи и процењује туђа мишљења. ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-познавање и разликовање глаг.вида и рода и глаг.облика -правилно употребљавање краћих облика помоћних глагола -разликовање песника од лирског субјекта -навођење наслова дела,аутора, рода и врсте на основу одломка или лика -проналажење и именовање стилских фигура -изражавање личног става о делу и образлагање чињеницама из самог дела -разликовање врста строфа и стихова -карактерисање ликова -разликовање епског десетерца -разликовање приповедања, дескрипције и дијалога и монолога -доследно примењивање правописне норме у вези са употребом	личних заменица и облика неличних именичких заменица -правилно да употребљава бројеве разликује бројне именице од збирних бројева - познаје и разликује категорију глаг.рода и вида;познаје инфинитив, презент, перфекат и футур и њихово грађење -познаје и правилно употребљава краће облике помоћних глагола -познаје и осећа поделу сложене на просте предикатске реченице -уме да сложи предикат са субјектом -зна да наведе наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломка или ликова -проналази и именује тражене стилске фигуре(поређење, епитет, персонификација и оноματοпеја) -изражава лични став о делу и образлаже га аргументима из текста	придева са именицом у роду, броју и падежу; компарација придева. Заменице – личне заменице: промена, наглашени и ненаглашени облици, употреба личне заменице сваког лица <i>себе, се</i>. Бројеви – врсте и употреба: главни (основни; збирни бројеви, бројне именице на <i>-ица</i>) и редни бројеви. Глаголи – глаголски вид (несвршени и свршени); глаголски род (прелазни, непрелазни и повратни глаголи); глаголски облици (грађење и основно значење): инфинитив (и инфинитивна основа), презент (презентска основа, наглашени и ненаглашени облици презента помоћних глагола), перфекат, футур I. Предикатска реченица – предикат (именски); слагање предиката са субјектом у роду и броју; неправи објекат; прилошке одредбе (за узрок и за меру и количину); апозиција. КЊИЖЕВНОСТ ЛИРИКА Књижевни термини и појмови	-изговарање брзалица -подстицање на самостално исправљање грешака у смс и интернет комуникацији -упућивање на служење правописом -компаративна анализа(филм и књ.дело) -локализовање дела -различити облици читања -рад у групама, пару	Показује на конкретним примерима примену теоријских знања. ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Прати,коментира Рише,помаже у Правилној примени знања. Демонстрира правилан изговор. Подстиче ученике на самосталан рад. Објашњава Мотивише Похваљује те врши уопштавање и примену стечених знања, умења и вештина у различитим ситуацијама	Уочава,закључује, Примењује научено. Вежба,самоста- Лно уочава грешке. Самостално Користи литературу.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
великог слова и знакова интерпункције -исправно употребљавање заменице Ви из поштовања -исправно писање речце нај уз глаголе, именице и придеве -одвајање вокатива зарезима у писању -састављање аргументованог текста -писање резимеа различитих текстова	-разликује приповедање у првом и трећем лицу -може да уочи понашање и карактерне особине ликова - зна и проналази епски десетерац -зна и доследно примењује правописну норму у вези са употребом великог слова -исправно употребљава заменицу ВИ из поштовања -не греши у писању одричне речце не уз глаголе, придеве и именице -исправно пише речцу нај у суперлативу -зна да вокатив одвоји зарезима - уме исправно да употреби наводнике - правилно и јасно изговара брзалице, споро, па све брже -исправно интонира упитну реченицу -организује текст у логичке и правилно распоређене пасусе - саставља аргументован текст - пише резиме различитих текстова	Песник и лирски субјект. Мотиви и песничке слике као елементи композиције лирске песме. Врста строфе према броју стихова у лирској песми: катрен. Одлике лирске поезије: сликовитост, ритмичност. Стилске фигуре: поређење, персонификација; епитет, оноματοпеја Врсте ауторске и народне лирске песме: описне (дескриптивне); митолошке и обредне. ЕПИКА Књижевни термини и појмови Писац и приповедач. Облици казивања: описивање, приповедање у првом и трећем лицу; дијалог. Фабула: низање догађаја, епизоде, поглавља. Карактеризација ликова - начин говора, понашање, физички изглед, животни ставови, етичност поступака. Врсте епских дела у стиху и прози: епска народна песма, бајка, новела, шаљива народна прича.			

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		Врста стиха према броју слогова: десетерац. ПРАВОПИС Велико слово у вишечланим географским називима; у називима институција, предузећа, установа, организација (типични примери); велико и мало слово у писању присвојних придева. Заменица <i>Ви</i> из поштовања. Одрична речца <i>не</i> уз именице, придеве и глаголе; речца <i>нај</i> у суперлативу; вишечлани основни и редни бројеви. Интерпункцијски знаци: запета (у набрајању, уз вокатив и апозицију); наводници (наслови дела и називи школа); црта (уместо наводника у управном говору). ОРТОЕПИЈА: Место акцента у вишесложним речима (типични случајеви). Интонација и паузе везане за интерпункцијске знакове; интонација упитних реченица.			

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		Артикулација: гласно читање брзалица, најпре споро, а потом брже (индивидуално или у групи). ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА: Препричавање, причање, описивање – уочавање разлике између говорног и писаног језика; писање писма (приватно, имејл) Богаћење речника: синоними и антоними;; уочавање и отклањање безначајних појединости и сувишних речи у тексту и говору. Техника израде писменог састава (тежиште теме, избор и распоред грађе, основни елементи композиције и груписање грађе према композиционим етапама);			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК (допунска настава)

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
*Развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији. *Разумевање језика и говора наставника као и дијалога, монолога. Читање са разумевањем и изражавање у писаној форми (поруке, писма) различитог садржаја са препознавањем и коришћењем граматичког садржаја. Говорити о себи и свом окружењу и дати своје мишљење у вези са наставним темама али и темама блиским ученицима из свакодневног живота. *Оспособљавање ученика да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују о њима, развијају мотивисаност за учење као и да овладају комуникативним вештинама и развијају способности и методе учења страног језика. *Ученици треба да поштују социокултурне норме комуникације и да са саговорницима размењују информације, мишљења и ставове.	- разумеју једноставан опис места; - опишу сталне, уобичајене догађаје / активности користећи неколико везаних исказа; - разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на интересовања и изражавање допадања и недопадања; - опишу своја и туђа интересовања и изразе допадање и недопадање уз једноставно образложење; - упореде и опишу појаве и карактеристике животиња користећи једноставнија језичка средства;; - разумеју, упоређују и уочавају сличности и разлике у начину понашања на јавним местима у градовима циљне културе и код нас. - разумеју једноставне текстове којима се описују радње у прошлости; опишу радње из прошлости у неколико везаних исказа; - упоређују и уочавају сличности и разлике у интересовањима и начину разоноде у земљама циљне културе и код нас. - опишу људе користећи једноставнија језичка средства. - размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - размене једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама;	1. Слободно време *to BE, личне заменице, присвојни придеви, саксонски генитив, предлози, придеви, упитне речи; 2. Градови и велеградови *there is/are, чланови, компаратив придева; градови и места у њима; 3. Дани *Просто садашње време; уобичајене радње и активности, временске зоне; 4. Свет дивљине *суперлатив, сап, питања са Now...; животиње које нестају; 5. Свет учења *предмети у школи, садашње трајно време, просто садашње врме; email; 6. Храна и здравље *бројиве и градивне именице, придеви са неодређену количину, герунд, императив, здравље и здрава исхрана, куповина, блог; 7. Спорт *Просто прошло време од to BE, правилни и неправилни глаголи; Олимпијске игре, прошли догађаји;	Дискусија, вербално-текстуална, демонстративна, решавање проблема, учење путем открића, дијалогска, монолошка, илустративна, фронтални и индивидуални облик рада, групни рад, рад у пару, квизови, асоцијације, едукативни камп, коришћење Интернета, презентација и ИКТ уређаја, пројектни задатак.	Организује, припрема, дефинише појмове, прати, помаже, мотивише, планира, учествује, едукује, вреднује, прати, помаже, мотивише, објашњава нове речи и изразе, користи различите технике да се дође до резултата, излаже...	Пажљиво слуша и усваја нова знања, дефинише нове појмове, именује, посматра, пише, комбинује, решава проблеме, илуструје и графички представља, прати упутства наставника и извршава их.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
*Уочавање разлике и сличности између матерњег и страних језика које учи. Мотивисати и подстицати учанике да самостално раде на часу. *Оспособљавање учаника да слушају језик и да га уче из најдоступнијих извора.(интернет, часописи, књиге) као и да уоче разлике о различитим културним срединама.	саопште шта они или неко други планира или намерава; -активно користе доступне дигталне садржаје.	8. Одрастање *Просто прошло време, објекатске заменице; интервју и биографија, описивање људи; 9. Одлазак на пут *"going to" и will будуће време; временске прилике и прогноза, летњи распуст, одлазак на одмор, email.			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИСТОРИЈА (допунска настава)
РАЗРЕД: ПЕТИ

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- разумевање појма прошлости, начина и значаја проучавања прошлости -уочавање улоге историје у проучавању прошлости -стицање елементарних знања о историјским изворима -познавање трајања основних временских одредница, одређивање века ком припадају одређене године из прошлости. -познавање историјских периода и њиховог редоследа	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); -лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; - разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; -именује преиоде прошлости и историјске периоде и наведене граничне догађаје; -разврста историјске изворе према њиховој основној подели; -повеже врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека)	Основи проучавања прошлости Прошлост -појам прошлости и значај и улога изучавања прошлости . Појам историјски извор и њихова улога у изучавању прошлости, подела историјских ивора. Време – трајање основних временских одредница, одређивање века Појам ера и рачунање времена у старој и новој ери. Подела прошлости и дефинисање основних историјских периода.	-анализа текста и слика из уџбеника -дијалог -уочавање најзначајнијих праисторијских налазишта Балкана помоћу историјске карте -рад у групама, пару или индивидуални -анализа и уочавање основних карактеристика живота људи у праисторији приликом посете праисторијског налазишта Рисовачке пећине -израда пројекта -домаћи задаци	- планира - припрема- -упућује у рад - објашњава -координира и усмерава -демонстрира -мотивише - вреднује - евидентира	-читање и анализа текста из уџбеника -дијалог -увежбавање одређивања века за задату годину -рачунање времена у старој и новој ери -разликовање изворног текста од других текстова и класификација историјских извора
-уочавање основних карактеристика праисторије и основних одлика живота људи у овом периоду (начин становања, исхрана, занимања) -упознавање са животом људи у Рисовачкој пећини	По завршеној теми ученик ће бити у стању да: -наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији; -разликује основне одлике каменог и металног доба;	Праисторија -основне одлике праисторије (начин живота људи, проналасци); -подела праисторије	читање и анализа текста и слика из уџбеника -дијалог класификација основних појмова описивање помоћу слике и примера из Рисовачке пећине-	планира - припрема- -упућује у рад - објашњава - координира и усмерава -демонстрира -мотивише - вреднује - евидентира	- слушају -записују -описују -закључују -решавају постављене задатке

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-разумевање основних одлика старог века - разумевање основних карактеристика државног и друштвеног уређења држава Старог истока -стицање елементарних знања о државном и друштвеном уређењу држава Старог истока - стицање елементарних знања о личностима које су обележиле епоху Старог истока - упознавање са религијом људи Старог истока	-лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; -користећи историјску карту доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; -одреди место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерахије заједнице; -поређи начин живота припадника различитих слојева на Старом истоку; -наведе најважније одлике државног уређења цивилизација старог Истока; -идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; -разликује врсте писама цивилизација Старог истока; -илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени светкористећи дату информацију или ленту времена смести историјску појаву, догађај или личност у одговарајући миленијум или век; -изложи, у усменом или писаном облику историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; -прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему;	Стари исток -Географски појам Старог истока, најпознатије државе, структура друштва, религија и култура).	читање и анализа текста и слика из уџбеника -дијалог класификација основних појмова описивање помоћу слике и примера из Рисовачке пећине-	планира - припрема- -упућује у рад - објашњава - координира и усмерава -демонстрира -мотивише - вреднује - евидентира	- слушају -записују -описују -закључују -решавају постављене задатке

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-разумевање основних одлика географског простора античке Грче -разумевање појма полис - разумевање основних карактеристика државног и друштвеног уређења држава античке Грчке -стицање елементарних знања о државном и друштвеном уређењу држава античке Грчке - стицање елементарних знања о личностима које су обележиле епоху античке Грчке - упознавање са религијом људи античке Грчке -поунаје простор на ком је настала античка Македонија и најосновније особености хеленизма	-описе особености природних услова и географског положаја античке Грчке; -лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грче; -приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Српарте и Атине; -поређи начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој; -идентификује узроке и последице грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата; -истражи основна обележја и значај религије старих Грка; -разликује легенде и митове од историјских чињеница; -наведе значај и последице освајања Александра Великог; Илуструје примерима важност утицаја привредних, начних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; -користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; -израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; -користи основне историјске појмове	Античка Грчка -Грчки полиси – појам полиса и основне карактеристике друштвеног и државног уређења као и културног развоја полиса Спарте и Атине). -Александра Македонски и његова освајања.	-читање и анализа текста и слика из уџбеника -решавање задатака из радне свеске -демонстрација и анализа историјских карата -описивање помоћу слике	- планира - припрема- -упућује у рад - објашњава - координира и усмерава -демонстрира -мотивише - вреднује - евидентира	- слушају -записују -описују -закључују -решавају постављене задатке

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-разумевање основних одлика географског простора страог Рима - разумевање основних карактеристика државног и друштвеног уређења држава страог Рима -стицање елементарних знања о државном и друштвеном уређењу држава страог Рима - стицање елементарних знања о личностима које су обележиле епоху страог Рима - упознавање са религијом људи страог Рима	-лоцира на историјској карти простор настанка и ширења Римске државе; -наведе основне разлике између античке римске републике и царства; -раликује узроке од последица најзначајнијих догађаја у историји античког Рима; -истражи основна обележја и значај религије античког рима; -илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; -поређи начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; -наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства; -лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије; -користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век или деценију.	Антички Рим Постанак Рима (оснивање Рима - легенда о Ромулу и Рему, друштвено и државно уређење, ширење и римска религија и култура).	-читање и анализа текста и слика из уџбеника -решавање задатака из радне свеске -демонстрација и анализа историјских карата -описивање помоћу слике	- планира - припрема- -упућује у рад - објашњава - координира и усмерава -демонстрира -мотивише - вреднује - евидентира	- слушају -записују -описују -закључују -решавају постављене задатке

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА (допунска настава)**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 32****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1****Циљ допунске наставе је:**

- да се објасни део градива који је ученицима остао нејасан на часовима редовне наставе,
- да се помогне ученицима који имају потешкоћа у учењу и не могу да усвоје минималне програмске садржаје,
- да оснажи ученике са малом мотивацијом или интересовањем за учење математике,
- да кроз вежбу ученици овладају градивом у оквиру својих могућности и стекну самопоуздање за израду задатака на контролним и писменим задацима.

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
Оспособити ученика да: -израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева)	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину у скупу природних бројева	1.Природни бројеви и основне рачунске операције	Методе рада Вербално-текстуална, дијалогска, монолошка Облици рада Фронтални, индивидуални Наставна средства Табла, креда, уџбеник, збирка задатака, фломастери, прибор за писање...	Едукује, објашњава, пружа додатну подршку, мотивише ученика за рад, подстиче развијање концентрације, закључивања, поступности и систематичности у раду ученика, прати рад ученика, исправља грешке, вреднује рад ученика...	Усваја наставне садржаје које није усвојио током редовне наставе. Препознаје основне појмове. Усваја ново градиво и дефинише нове појмове. Интерпретира градиво. Поставља питања. Учествоје у постављању задатака. Уз помоћ наставника ради задатке.

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
					Одговара на постављена питања. Пимењује научено. Доноси закључке.
	изводи скуповне операције уније, пресека, разлике, правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке	2.Скуповне операције			
		3.Појам дељивости, дељење са остатком			
-примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама	примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9 и са декадним јединицама	4.Услови дељивости неким бројевима (2, 3, 4, 5, 9,10, 25 ...)	Методе рада Вербално-текстуална, дијалошка, монолошка Облици рада Фронтални, индивидуални Наставна средства Табла,креда,уџбеник, збирка задатака, фломастери, прибор за писање...	Едукује, објашњава, пружа додатну подршку, мотивише ученика за рад,подстиче развијање концентрације, закључивања, поступности и систематичности у раду ученика, прати рад ученика, исправља	Усваја наставне садржаје које није усвојио током редовне наставе. Препознаје основне појмове. Усваја ново градиво и дефинише нове појмове. Интерпретира градиво.
разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце	разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце,	5.Растављање природног броја на просте чиниоце			
одреди и примени НЗС и НЗД		6.Заједнички делилац, НЗД			
		7.Заједнички чинилац, НЗС			
Оспособити ученика да: -анализира односе датих геометријских објеката и	опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај	8.Основни геометријски објекти	Методе рада Вербално-текстуална, дијалошка, монолошка		
		9.Круг и кружница			

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
запише их математичким писмом -опише основне појмове у вези са кругом -нацрта праву паралелну датој правој -упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски -преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом -правилно користи геометријски прибор	тачке и праве у односу на круг, правилно користи геометријски прибор	10.Преношење дужи, сабирање и одузимање дужи	Облици рада Фронтални, индивидуални Наставна средства Табла, креда, уџбеник, збирка задатака, фломастери, прибор за писање, прибор за геометрију.	грешке, вреднује рад ученика...	Поставља питања.
	Преслика дати геометријски објекат централном симетријом	11.Централна симетрија			Учествује у постављању задатака.
	Преслика дати геометријски објекат транслацијом	12.Транслација			Уз помоћ наставника ради задатке.
Оспособити ученика да: -идентификује врсте углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе -нацрта праву нормалну на дату праву -измери дати угао и нацрта угао задате мере -упореди, сабере и одузме углове рачунски и графички -реши једноставан задатак применом основних својства паралелограма (једнакост	измери дати угао и нацрта угао задате мере	13.Угао, преношење углова			Одговара на постављена питања.
	упореди, сабере и одузме углове конструктивно и рачунски	14.Конструктивно сабирање и одузимање углова			Пимењује научено. Доноси закључке.
		15.Рачунско сабирање и одузимање углова			
	идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе	16.Унакрсни углови			
		17.Углови на трансверзали			

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
наспрамних страница и наспрамних углова)					
		18. Углови паралелограма	Методе рада Вербално-текстуална, дијалогска, монолошка	Едукује, објашњава, пружа додатну подршку, мотивише ученика за рад, подстиче развијање концентрације, закључивања, поступности и систематичности у раду ученика, прати рад ученика, исправља грешке, вреднује рад ученика...	Усваја наставне садржаје које није усвојио током редовне наставе.
Оспособити ученика да: - прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке и децималне бројеве и преводи их из једног записа у други - одреди месну вредност цифре у запису децималног броја - заокружи број и процени грешку заокругљивања; - реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину - одреди проценат дате величине - примени аритметичку средину датих бројева	прочита и запише разломак, разликује прави и неправи разломак	19. Појам разломка, прави и неправи разломци	Облици рада Фронтални, индивидуални		Препознаје основне појмове.
		20. Разломци на бројевној полуправој	Наставна средства Табла, креда, збирка задатака, фломастери, прибор за писање...		Усваја ново градиво и дефинише нове појмове.
	представи на бројевној полуправој разломке и децималне бројеве и преводи их из једног записа у други, одреди месну вредност цифре у запису децималног броја	21. Проширивање и скраћивање разломака			Интерпретира градиво.
		22. Упоредивање разломака облика a/b			Поставља питања.
		23. Децимални запис разломака			Учествује у постављању задатака.
	израчуна вредност једноставнијег бројевног израза	24. Упоредивање разломака у децималном запису			Уз помоћ наставника ради задатке.
	реши једноставну линеарну једначину	25. Сабирање и одузимање разломака			
		26. Једначине у вези са сабирањем и одузимањем разломака			

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
-сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом	реши једноставну линеарну неједначину	27.Неједначине у вези са сабирањем и одузимањем разломака			Одговара на постављена питања. Примењује научено. Доноси закључке.
		28.Множење и дељење разломака		Едукује, објашњава, пружа додатну подршку, мотивише ученика за рад,подстиче развијање концентрације, закључивања, поступности и систематичности у раду ученика, прати рад ученика, исправља грешке, вреднује рад ученика...	Усваја наставне садржаје које није усвојио током редовне наставе. Препознаје основне појмове. Усваја ново градиво и дефинише нове појмове. Интерпретира градиво. Поставља питања. Учествује у постављању задатака.
	реши једноставну линеарну једначину	29.Једначине у вези са множењем и дељењем разломака			
	реши једноставну линеарну неједначину	30.Неједначине у вези са множењем и дељењем разломака			
	примени аритметичку средину датих бројева	31.Аритметичка средина			
	примени размеру у једноставним реалним ситуацијама	32. Размера			
	одреди проценат дате величине	33. Проценати			
Оспособити ученика да:	симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи прибор за цртање	34.Осна симетрија, оносиметричне фигуре			

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
–идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије –симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру –конструира симетралу дужи, симетралу угла и примењује њихова својства.	конструира симетралу дужи	35.Симетрала дужи			Уз помоћ наставника ради задатке. Одговара на постављена питања. Примењује научено. Доноси закључке.
	конструира симетралу угла	36.Симетрала угла			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: БИОЛОГИЈА (допунска настава)

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 32

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ (изучавања предмета у 5.разреду): Циљ допунске наставе је да се утврде садржаји са оним ученицима, који нису успели да их усвоје у редовној настави применом индивидуализације како би им се омогућило усвајање програма

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-разликовање живе и неживе природе и идентификовање особина живих бића -кратко опише карактеристике основних животних процеса код живих бића -уочавање основних прилагођености за живот у животној средини Идентификовање појмова:наследне,стечене особине,варијабилност.Уочавање разлика између бесполог и полног размножавања	-разликује живу и неживу природу и идентификује особина живих бића -наведе и опише основне животне процесе код живих бића -уочи основне прилагођености за живот у животној средини Идентификује појмова:наследне,стечене особине,варијабилност.Уочи разлика између бесполог и полног размножавања	Особине живих бића: ћелијска грађа, исхрана, дисање, излучивање, надражљивост, покретљивост, размножавање, раст и развиће. Једноћелијски и вишећелијски организми Исхрана, дисање, излучивање, надражљивост, покретљивост – кретање. Размножавање: бесполно и полно. Раст и развиће. Живот у воденој, копненој средини и под земљом– изглед, прилагођености на начин живота. Преношење особина са родитеља на потомке.. Разлике полног и бесполог размножавања .Варијабилност – узроци варијабилности.	- у остваривању исхода најприкладније је користити: моделе,илустрације,слике,природни материјал,фотографије које постоје или су ученици сами правили - у објашњавању користити што више примера из непосредног окружења(школско двориште или парк) - подстицати ученике што већу самосталност	Мотивише ученике за додатне садржаје, води разговор са ученицима, записује, демонстрира, организује рад, евидентира, анализира, припрема материјал за час, записује, вреднује, сажима, илуструје, прати и евидентира рад ученика, поставља питања, одговара на питања ученика,	Повезују садржаје са ранијим знањима,посматрају и описују, класификују, илуструју, дефинишу, закључују, уочавају, наводе примере из живота, обележавају, препознају, идентификују, израђују препарате,прикупљају природни материјал, праве збирке,анализирају, истражују,дискутују

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-разумевање,да човеков утицај на природу може бити позитиван и негативан и да је животну средину неопходно штитити. -идентификовање биљака и животиња које су значајне за човека као и отровне биљке и животиње -разумевање значаја здраве исхране,воде и физичке активности за здравље. -разумевање штетности енергетских напитака,дуванског дима и прераног ступања у сексуалне односе	-разуме,да човеков утицај на природу може бити позитиван и негативан и да је животну средину неопходно штитити. -идентификује биљке и животиње које су значајне за човека као и отровне биљке и животиње -разуме значај здраве исхране,воде и физичке активности за здравље. -разуме штетност енергетских напитака,дуванског дима и прераног ступања у сексуалне односе	Позитиван и негативан утицај људи на жива бића и животну средину.. Заштита живих бића и животне средине. Значај врста за човека (самоникло јестиво, лековито, отровно биље; животиње као храна и могући преносиоци болести, отровне животиње). Здрава исхрана и унос воде. Енергетски напаци, Штетност дуванског дима и психоактивних супстанци. Физичка активност и здравље. Промене у пубертету и последице прераног ступања у сексуалне односе.	- у остваривању исхода најприкладније је користити: моделе,илустрације,слик е,природни материјал,фотографије које постоје или су ученици сами правили - у објашњавању користити што више примера из непосредног окружења(школско двориште или парк) - подстицати ученике што већу самосталност	Мотивише ученике за додатне садржаје, води разговор са ученицима, записује, демонстрира, организује рад, евидентира, анализира, припрема материјал за час, записује, вреднује, сажима, илуструје, прати и евидентира рад ученика, поставља питања, одговара на питања ученика,	Повезују садржаје са ранијим знањима,посматрају и описују, класификују, илуструју, дефинишу, закључују, уочавају, наводе примере из живота, обележавају, препознају, идентификују, израђују препарате,прикупљају природни материјал, праве збирке,анализирају, истражују,дискутују

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-разумевање,да човеков утицај на природу може бити позитиван и негативан и да је животну средину неопходно штитити. -идентификовање биљака и животиња које су значајне за човека као и отровне биљке и животиње -разумевање значаја здраве исхране,воде и физичке активности за здравље. -разумевање штетности енергетских напитака,дуванског дима и прераног ступања у сексуалне односе	-разуме,да човеков утицај на природу може бити позитиван и негативан и да је животну средину неопходно штитити. -идентификује биљке и животиње које су значајне за човека као и отровне биљке и животиње -разуме значај здраве исхране,воде и физичке активности за здравље. -разуме штетност енергетских напитака,дуванског дима и прераног ступања у сексуалне односе	Позитиван и негативан утицај људи на жива бића и животну средину.. Заштита живих бића и животне средине. Значај врста за човека (самоникло јестиво, лековито, отровно биље; животиње као храна и могући преносиоци болести, отровне животиње). Здрава исхрана и унос воде. Енергетски напаци, Штетност дуванског дима и психоактивних супстанци. Физичка активност и здравље. Промене у пубертету и последице прераног ступања у сексуалне односе.	- у остваривању исхода најприкладније је користити: моделе,илустрације,слик е,природни материјал,фотографије које постоје или су ученици сами правили - у објашњавању користити што више примера из непосредног окружења(школско двориште или парк) - подстицати ученике што већу самосталност	Мотивише ученике за додатне садржаје, води разговор са ученицима, записује, демонстрира, организује рад, евидентира, анализира, припрема материјал за час, записује, вреднује, сажима, илуструје, прати и евидентира рад ученика, поставља питања, одговара на питања ученика,	Повезују садржаје са ранијим знањима,посматрају и описују, класификују, илуструју, дефинишу, закључују, уочавају, наводе примере из живота, обележавају, препознају, идентификују, израђују препарате,прикупљају природни материјал, праве збирке,анализирају, истражују,дискутују

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: НЕМАЧКИ ЈЕЗИК (допунска настава)**РАЗРЕД: ПЕТИ**

Циљ: Циљ допунске наставе је да помогне ученицима који не успевају да савладају наставно градиво на редовним часовима, као и онима који су у одређеном периоду изостајали са наставе па им је потребна помоћ. Увежбавање наставних садржаја који ученицима представљају тешкоћу у раду, објашњавање и поједностављивање. Анализирање и објашњавање примера којима ће се сликовитије представити одређени појам, проблем или законитост. Вежбање у писменом и усменом изражавању.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
Оспособити ученике да: - препознају и именују појмове обрађене темом - постављају једноставна питања и дају одговоре; - препознају презент <i>Präsens</i>	Ученик зна: - да препозна и именује појмове обрађене темом - да постави једноставна питања и да одговоре; - да препозна презент глагола <i>sein</i> и осталих глагола <i>Präsens</i>	ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА <i>Präsens</i> за изражавање сталних и уобичајених радњи <i>Präsens</i>	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: - разумеју суштину и детаље прочитаног текста (чланка) - да препознају садашња времена -постављају питања и препознају упитне речи	Ученик зна: -суштину и детаље прочитаног текста (чланка) да препознаја садашња времена -поставља питања и препозна упитне речи	ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА <i>Präsens</i> Употреба члана Питања са was, wer, wann, wie, warum, welche, wie lange, wieviele.....	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
Оспособити ученике да: - препознају и именују појмове обеађене темом - да препознају <i>Präsens</i> за унапред договорене радње. - Упуте предлоге, савете и позиве на заједничке активности	Ученик зна: - да препозна и именује појмове обрађене темом - да препознају <i>Präsens</i> - да упути предлоге, савете и позиве на заједничке активности уз помоћ наставника	ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ <i>Imperativ</i> Заповедни начин. Изрази: <i>Möchtest du...? Ja, ich möchte.....</i> Модални глаголи (<i>müssen, sollen, wollen, können, dürfen, mögen</i>)	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
-Разумевање молби и захтева и реаговање на њих - Упућивање молби и захтева, честитање, захваљивање и извињење коришћењем једноставнијих језичких средстава	Ученик зна: - да препозна модалне глаголе - да честита рођендан, упути извињење или молбу уз помоћ наставника	ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ Модални глаголи за изражавање молбе и захтева – <i>Kannst du bitte...? Können</i> за изражавање молби. Презент за изражавање утврђених програма, реда вожње, распореда и сл.	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
Оспособити ученике да: -разумеју упутства у вези са уобичајеним ситуацијама из свакодневног живота и пружи једноставна упутства у тим ситуацијама	Ученик зна: - да разуме упутства -да искаже једноставна упутства	РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ УПУТСТАВА Заповедни начин.	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: - препознају и именују појмове обрађене темом - препознају садашња времена - говоре једноставне исказе о свакодневним активностима	Ученик зна: -да именује појмове обрађене темом - да препознаје садашња времена - да говори једноставне исказе о свакодневним активностима	ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ <i>Präsens</i> за изражавање сталних и уобичајених радњи. Разлике у употреби глаголских облика <i>Präsens</i> и <i>Präteritum</i>	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: - умеју да планирају понављање градива - препознају и именују појмове обеађене темом - препознају и опишу радње и догађаје	Ученик зна: -да планира понављање градива - да препознаје и именује појмове обеађене темом - да препозна перфекат и опише радње и догађаје уз помоћ наставника	ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ Питања са was, wer, wann, wie, warum, welche, wie lange, wieviele.....	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
Оспособити ученике да: -изражавају жеље, интересовања, потребе, осете и осећања	Ученик зна -да изрази жељу, интересовања, потребе, осете и осећања уз помоћ наставника	ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ИНТЕРЕСОВАЊА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА Заповедни начин.	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: - разумеју једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета и бића у простору и правац кретања и одговоре на њих	Ученик може да -Разуме једноставнија питања која се односе на оријентацију/ положај предмета и бића у простору и правац кретања и да одговоре на њих	ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ Заповедни начин.	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активност ученика	Активност наставника
Оспособити ученике да: - разумеју једноставније забране, правила понашања својих и туђих обавеза и реагују на њих	Ученик може да -Разуме једноставније забране, правила понашања својих и туђих обавеза и реагује на њих уз помоћ наставника	ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА Заповедни начин.	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности
Оспособити ученике да: -разумеју једноставније изразе који се односе на количину и цену - поставе питања о томе колико нечега има и колико нешто кошта, као и а дају одговоре на постављена питања	Ученик може да: -разуме једноставније изразе који се односе на количину и цену -пита колико чега има, која је цена и да једноставне одговоре на таква питања	ИЗРАЖАВАЊЕ КОЛИЧИНЕ, БРОЈЕВА И ЦЕНА Основни бројеви до 1000. Редни бројеви до 100. Изражавање година до 2000 и касније. Употреба члана Бројиве и небројиве именице – Pommes frites...	-индивидуални рад, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске и посебно припремљеног материјала за: *рад на кратком тексту, реченицама, сликама *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја	Реализују заједно са наставником циљеве часа, слушају, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, записују, посматрају, повезују, допуњавају	Објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ШПАНСКИ ЈЕЗИК - допунска настава

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ: Циљ наставе страног језика у осмом разреду јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља. Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост и истраживачки дух

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
-оспособљавање ученика да представи себе , поздравља и опрашта се, и разуме туђе представљање -оспособљавање ученика да успостави контакт усмено и писмено -оспособљавање ученика да представи себе и друге -оспособљавање ученика да попуни личне податке и податке других -оспособљавање ученика да тражи информације о другим особама	<u>ПОЗДРАВЉАЊЕ И ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ И ТРАЖЕЊЕ/ДАВАЊЕ</u> <u>ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ И ДРУГИМА</u> Реаговање на усмени или писани импулс саговорника (наставника, вршњака) и иницирање упознавања; успостављања контакта (при сусрету, на разгледници, у имејлу, СМСу и слично). Hola Hola + nombre Señor / Señora + apellido Por favor Saludo + soy / me llamo <i>Hola, soy Pedro, ¿qué tal?</i> <i>Buenos días, me llamo Dani Rovira; soy actor.</i> <i>Hola, ¿eres Rosa? Sí, soy yo.</i> Encantado/a - <i>Hola, soy María. ¿Y tú?</i> - <i>Soy Rodrigo. Encantado. Este es mi amigo. Se llama Juan.</i>	-поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства представи себе и другог; -разуме јасно постављена питања личне природе и одговара на њих;	(за све теме активно учешће на креативним конкурсима и такмичењима које организују нпр Институт Сервантес, Амбасаде, Креативна чаролија и слично) слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, пише на табли, црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, закључује, евидентира, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	¿Cómo te llamas? ¿Cuántos años...? ¿Dónde...? ¿De dónde eres? ¿Qué haces? ¿A qué te dedicas? <i>Hola, soy Juan. Tengo doce años. Soy de Madrid pero vivo en Granada. Tengo dos hermanas mayores. Practico tenis y natación. A veces hago montañismo con mi mejor amigo.</i> <i>Esta es mi prima Elena. Vive en Serbia. Su madre es profesora de español. Este es el señor Rodríguez. Es de España. Se dedica al diseño.</i> (Интер)културни садржаји: устаљена правила учтиве комуникације (усмене, писане, електронске); имена и надимци; родбина, породични односи и родбинске везе; начин на који представљамо себе или неког другог у матичној земљи и у неким земљама где се говори шпански		попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалošких ситуација употреба скајпа и чета;	попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче
-оспособљавање ученика да разуме и даје упутства и налоге	<u>Разумевање и давање упутстава</u> Слушање и читање налога и упутстава и реаговање на њих (комуникација у учионици – упутства и налози које размењују учесници у наставном процесу, упутства за игру и слично) <i>Lee estas instrucciones antes de continuar. Escribe tu nombre y continúa. Piensa bien cada pregunta. Toma apuntes antes de marcar la respuesta con bolígrafo. Revisa el trabajo antes de entregarlo.</i> Императив за друго лице једнине и множине фреквентних глагола у потврдном облику. употреба	-разуме упутства и налоге и реагује на њих;	слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	ненаглашених личних заменица уз императив (Интер)културни садржаји: правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом; припрема хране у нашој земљи и (неким) земљама шпанског говорног подручја		мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа ученици држе час	преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче
- оспособљавање ученика да опише радњу у садашњем времену	<u>ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У САДАШЊОСТИ</u> Презент индикатива фреквентних глагола Глаголске перифразе estar + gerundio, soler + gerundio desde... hasta; antes de... después de; en este momento; durante desde hace todos los meses/años/fines de semana; todo el tiempo despertarse, levantarse, acostarse; hacer deporte; quedarse; tener tiempo	- опише радњу у садашњем времену користећи адекватна језичка средства	слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, црта, гестикулира, изговара гласно и

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	Одсуство члана (Escribe libros. Bebe agua.) Одсуство члана (Escribe libros. Bebe agua.) Личне заменице – COD (me, te, lo, la, nos, os, los, las). (Интер)културни садржаји: породични живот; живот у школи и у ширем окружењу – наставне и ваннаставне активности; распусти и путовања; традиција и обичаји.		сликовни речник; питања нтц метода; заменевање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формуларе; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа ученици држе час	цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, заменејују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
-оспособити ученика да разуме и реагује шта је допуштено а шта забрањено -оспособити ученика да реагује на знакове и симболе	<u>ИЗРИЦАЊЕ ДОЗВОЛА, ЗАБРАНА, ПРАВИЛА ПОНАШАЊА И ОБАВЕЗА</u> ¿Podemos acampar aquí? –Sí, podéis. / No, está prohibido. Hay que comprar los billetes antes de subir al autobús. Tienes que hacer los deberes a tiempo. Tienes que estudiar. –Hoy no tenemos que estudiar. Cuidado, hace mucho calor. Tienes que ponerte crema solar. Ten cuidado. ¡Cuidado! ¡Socorro! ¡Ayuda! Модални глаголи за изражавање дозволе, забране, правила понашања и обавезе (Интер)културни садржаји: понашање у кући, школи и на јавним местима; значење знакова и симбола; транспорт	-разуме једноставна и пажљиво исказана правила понашања и реагује на њих, уз визуелну подршку и без ње;	слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа израда знакова и симбола који ће се стављати у учионицу или школу	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике,

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
				попуњавају формуларе	оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче
-оспособљавање ученика да учествује у у заједничкој активности - оспособљавање ученика да искаже савет или упуту предлог	<u>ИЗНОШЕЊЕ ПРЕДЛОГА И САВЕТА, УПУЋИВАЊЕ ПОЗИВА ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ И РЕАГОВАЊЕ НА ЊИХ</u> Слушање и читање позива на заједничку активност и реаговање на њих, усмено или писано (позив на рођендан, журку, на игру, у биоскоп...); упућивање и прихватање/одбијање позива на заједничку активност, усмено или писано, користећи најједноставније изразе молбе, захвалности, извињења. ¿Vamos a salir? –Sí, vale. / Vale, ¿por qué no? ¿Vienes al club? ¿Quedamos el miércoles? ¿Quedamos en mi casa? –Sí, vale, de acuerdo. ¿Por qué no jugamos al fútbol? Te invito a mi fiesta. ¿Vienes a mi casa? –Sí, pero más tarde. / Bueno, vale, pero más tarde. / No, lo siento. Me siento mal. Otro día. ¿Quieres zumo? –Sí, gracias. / Gracias, está muy rico pero no quiero más. ir a + inf. invitar, quedar Супротне реченице (pero...) Узрочне реченице (porque...) (Интер)културни садржаји: прикладно упућивање предлога, савета и позива и реаговање на предлоге, савете и позиве; норме учтивости (нпр. приликом посета и сл.)	-разуме позив и реагује на њега; -упуту позив за заједничку активност; -разуме предлог или савет и реагује на исти	снимамо кратке филмове квиз користимо енциклопедије слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; заменеивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, заменејују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групи рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди., класификује,

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
			дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа;	именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче
-оспособљавање ученика да може да замоли и захтева, као и да разуме захтеве и молбе других; -оспособљавање ученика да се учтиво понаша у хиспано свету	<u>ИЗРАЖАВАЊЕ МОЛБИ, ЗАХТЕВА, ОБАВЕШТЕЊА, ИЗВИЊЕЊА, ЧЕСТИТАЊА И ЗАХВАЛНОСТИ</u> Слушање и читање једноставних исказа којима се тражи помоћ, услуга или обавештење; давање једноставног, усменог и писаног одговора на исказану молбу или захтев; изражавање и прихватање захвалности у усменом и писаном облику. ¿Puedo abrir la ventana? –Sí, sí, ábrela. / Sí, claro. / Perdona, pero estoy resfriado. ¿Puedo escuchar el texto otra vez? No he entendido todas las palabras. Dejad de pelear y hablad con calma. Quiero escuchar las dos versiones del problema. ¿Puedes darme un vaso de agua? / ¿Me das un vaso de agua? Tengo sed. –Aquí tienes. –(Muchas) gracias. – De nada. ¿Te puedo pedir un favor? –Sí, sí, claro. / Vale. / Bueno, vale. Perdona, ¿puedes ayudarme? –Sí, con mucho gusto. /	-разуме кратке и једноставне молбе и захтеве и реагује на њих; -упути кратке и једноставне молбе и захтеве; -искаже и прихвати захвалност на једноставан начин;	слушање и реаговање на команду наставника/дис; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; заменавање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	Bueno, no sé. / Lo siento, no puedo. Perdón, ¿me puede ayudar? Lo siento mucho. / Perdona. / Siento llegar tarde. ¡Enhorabuena! / ¡Muy bien! ¡Feliz cumpleaños! ¡Felices fiestas! Suerte. Buen viaje. Felices vacaciones. Buen provecho. poder + inf. Личне заменице – COD (me, te, lo, la, nos, os, los, las), COID (me, te, le, nos, os, les); редослед ненаглашених личних заменица за директни и индиректни објекат Императив у потврдном облику за друго лице једнине и множине; употреба ненаглашених личних заменица уз императив Индиректно упућивање молбе No entiendo la tarea (=можете ли да ми објасните?) Интонација Año Nuevo, Nochevieja, Navidad, Pascua (Интер)културни садржаји: правила учтиве комуникације, значајни празници и догађаји, честитања.		одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација	попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групи рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, прегледа вежбања и коригује грешке, даје савете, скреће пажњу ученицима на грешке, помаже ученицима да науче сами да уче
	<u>ИЗРАЖАВАЊЕ МИШЉЕЊА</u> ¿Te parece...? ¿En tu opinión...? Para mí, es muy importante pasar tiempo en la naturaleza. ¿Y para ti? ¿Qué crees? ¿Qué tal la prueba? –Es demasiado fácil/difícil. ¿Qué tal la novela? –No está mal. –Para mí está muy bien. Me gustan los personajes, son muy interesantes. La película es estupenda. –Sí, para mí también. / Sí, estoy de acuerdo. / Sí, es verdad, pero dura mucho. creer, parecerle, (no) estar de acuerdo, (no) tener razón Изражавање мишљења индикативом Наглашене личне заменице после предлога Узрочне реченице у				

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	индикативу (porque...) Погодбене реченице у индикативу (si...) (Интер)културни садржаји: поштовање основних норми учтивости у комуникацији са вршњацима и одраслима.				
-оспособљавање ученика да може да именује и опише жива бића, предмете, места и појаве -оспособљавање ученика да упоређи бића појаве користећи одговарајућа језичка средства	<u>ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА, ПОЈАВА, РАДЊИ, СТАЊА И ЗБИВАЊА</u> Слушање и читање краћих јеноставних описа живих бића, предмета, места и појава у којима се појављују информације о спољном изгледу, појавним облицима, димензијама и осталим најједноставнијим карактеристикама; давање кратких усмених и писаних описа живих бића, предмета, места и појава. ¡Qué divertido / aburrido / bonito / interesante...! ¿De qué color es? ¿Cómo es? –Es igual / diferente / parecido / típico / regular. La blusa es azul. Es de algodón. El libro es más interesante que la película. / El libro es tan bonito como la película. La paella está muy rica. Глагол ser за трајну карактеристику; estar за опис стања; најфреквентнији придеви који мењају значење уз ser/estar (aburrido, cansado, rico). ¡Qué... + adjetivo! Именице (заједничке, властите); правопис – велико слово Одсуство члана уз имена професија, функције, националности (Es profesora de español.) Придеви – род, број и слагање са именицама; положај придева. joven, mayor, anciano; adulto (edad) bonito, feo, bueno, malo, fuerte, débil colores; color	-разуме опис живих бића, предмета, места и појава; -описе жива бића, предмете и места и појаве једноставним језичким средствима; -упоређи карактеристике бића, предмета и појава	слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	claro/oscuro; redondo, cuadrado de madera / piel / plástico / metal / tela / papel / cristal (material) rico, bueno, malo (comida) Компаратив придева (más...que, menos...que, tan...como); компаратив најчешћих неправилних придева (mejor, peor, mayor, menor). (Интер)културни садржаји: особености наше земље и земаља говорног подручја циљног језика (клима, биљни и животињски свет, историјске и културне знаменитости, значајне личности).ристике и сл.)		излет у парк Буковичке Бање	научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, помаже ученицима да науче сами да уче
-оспособити ученика да исказе своје потребе, осећања и осете реагује на туђа, као усмено и писмено, тако и дигитално	<u>ИСКАЗИВАЊЕ ЖЕЉА, ПОТРЕБА, ОСЕТА И ОСЕЋАЊА</u> Слушање и читање исказа у вези са потребама, осетима, осећањима; саопштавање потреба и осета и предлагање решења у вези са њима; усмено и писано исказивање својих осећања и (емпатично) реаговање на туђа. ¿Quieres comer / salir / descansar? ¿Te gustaría comer / salir / descansar? –Me gustaría quedarme en casa. Estoy (muy) bien / mal / enfermo / cansado... Me duele el estómago... Me duelen los pies. Tengo dolor de cabeza... Necesito descansar. Estoy contento / preocupado / nervioso / (bastante/muy) enfadado / triste... Одређени члан (me duele la cabeza vs. tengo dolor de cabeza) Личне заменице – COID (me, te, le, nos, os, les) me/te/le/nos/os/les gustaría за учтиво упућивање питања/ молбе querer, necesitar ser / estar (Интер)културни садржаји: мимика и гестикулација; интересовања, хоби, забава, разонода, спорт и рекреација.	-разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; -изрази основне потреба, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;	слушање и реаговање на команду наставника/дискс; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
			дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа израда паноа са емотиконима	се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, оцењује, помаже ученицима да науче сами да уче
-оспособљавање ученика да опише догађаје и радње у прошлости	<u>ОПИСИВАЊЕ РАДЊИ У ПРОШЛОСТИ</u> Слушање и читање текстова у вези садогађајима и радњама у прошлости. Описивање догађаја у прошлости уз коришћење најједноставнијих језичких средстава. ¿Has estado en España alguna vez? –No, nunca. / Sí, fui a España cuando tenía cinco años. / No, todavía no. ¿Cómo has hecho la tarea? –Muy despacio. Me ha ayudado mi hermano mayor. Me ha explicado tres ejemplos. El jueves hubo un taller de escultura. ¿Qué tal el viaje? – Muy bien. Fuimos a Nis y visitamos la fortaleza. Hizo buen tiempo y paseamos mucho. La comida fue estupenda. Cristóbal Colón llegó a América en 1492. Su viaje duró varios meses... El 15 de febrero salió de la ciudad. Сложени перфекат (pretérito perfecto): партицип правилних глагола и најфреквентнијих	- описује радње из прошлости уз правилну употребу имперфекта и сложеног перфекта	слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; заменевање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	неправилних глагола <i>esta mañana / tarde / noche / semana, este mes, este año; ya; todavía no; alguna vez</i> Имперфекат за описивање прошлих радњи Временска реченица <i>cuando era / cuando tenía ... años</i> Прости перфекат (<i>pretérito indefinido</i>) у основном значењу: правилни глаголи и најфреквентнији неправилни глаголи (<i>ser, ir, ver, dar, tener, hacer, estar</i>) <i>hace ... días/semanas/meses/años; hace mucho tiempo fecha, en + año</i> (Интер)културни садржаји: историјски догађаји, епохална открића, важније личности из прошлости и њихов значај за савремено доба; начин живота сада и некада у нашој земљи и (неким) земљама шпанског говорног подручја.		одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа израда макета своје куће	попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, , помаже ученицима да науче сами да уче
- оспособљавање ученика да опише будућу радњу, план, намеру или предвиђање	ОПИСИВАЊЕ БУДУЋИХ РАДЊИ (ПЛАНОВА, НАМЕРА, ПРЕДВИЂАЊА) <i>¿Qué vas a hacer mañana? –Voy a montar en bici. ¿Quieres ir conmigo? –Sí, voy a llamarte por la mañana.</i> Глаголска перифраза <i>ir a + infinitivo</i> . Прилози и прилошки изрази за време (<i>mañana, el sábado siguiente, la semana que viene...</i>). (Интер)културни садржаји: правила учтивости у складу са степеном формалности и ситуацијом.	- опише будуће догађаје, планове или намере и предвиђања - правилно употреби глаголску перифразу <i>ir a + infinitivo</i> за изражавање планова			
- оспособљавање ученика да даје и разуме обавештења о простору у коме се налази и креће --оспособити ученика за сналажење у простору	ИСКАЗИВАЊЕ ПРОСТОРНИХ ОДНОСА И УПУТСТАВА ЗА ОРИЈЕНТАЦИЈУ У ПРОСТОРУ Слушање и читање текстова у којима се описују просторни односи и оријентација у простору; усмено и	-разуме и даје обавештења о простору у ком се налази и креће	слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, ,

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
	писано тражење и давање информација о сналажењу/ оријентацији у простору; усмено и писано описивање просторних односа у приватном и јавном простору (соба, стан, кућа, учионица, школа, музеј, биоскоп) ¿Dónde está tu casa? –Cerca del museo. Para ir al zoo, hay que seguir todo recto. Cruza la calle y coge la primera calle a la derecha. Allí está. El centro comercial está a las afueras de la ciudad. Hay 100 metros desde la escuela hasta mi casa. Para llegar al museo, hay que andar dos o tres kilómetros. Había cuatro sillas alrededor de la mesa. Encima de la mesa había una botella de plástico y cuatro vasos. dentro (de), fuera (de), debajo (de), encima (de), delante (de), detrás (de), alrededor (de), en/a las afueras (de) desde, hasta subir, bajar, andar, caminar, pasear, correr, pasar por, seguir Одређени члан; члан el испред наглашеног a- (el aula / las aulas) (Интер)културни садржаји: лични простор; јавни простор (садржаји, организација) у нашој земљи и (неким) земљама шпанског говорног подручја.		цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа игра – ја сам новинар метеоролог	запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, , помаже ученицима да науче сами да уче
-Оспособљавање ученика да искаже шта му се шта поседује или не и разуме шта друге особе поседују или не,	<u>Изражавање припадања и поседовања</u> Слушање и читање краћих текстова с једноставним исказима за изражавање припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања и реаговање на њих; усмено и писано исказивање	-разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање,	слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве,	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
-оспособљавање ученика да искаже и разуме припадање или неприпадање -оспособљавање ученика да именује чланове породице, животиње и кућне љубимце	припадања/неприпадања и поседовања/непоседовања ¿De quién es este perro? –Es mío. ¿De quién son esos libros? –Son de mi padre. ¿de quién es / son...? Присвојни придеви и заменице (Интер)културни садржаји: однос према својој и туђој имовини.	поседовање/непоседовање; -тражи и даје исказе припадања/неприпадања, поседовања/непоседовања;	великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалošких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа презентације наставника и ученика	презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	(догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, , помаже ученицима да науче сами да уче
-оспособљавање ученика да искаже шта му се допада или не као и да разуме друге особе у вези истог	<u>Изражавање допадања и недопадања</u> Слушање и читање кратких текстова с једноставним исказима и изражавање допадања/недопадања и реаговање на	-разуме једноставне исказе за изражавање	слушање и реаговање на команду наставника/диск;	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре,

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
-оспособљавање ученика да искаже да ли се слаже или не и да разуме друге особе -упознавање ученика са уметношћу, храном и спортом у хиспанио свету	њих; усмено и писмено исказивање слагања/неслагања, допадања/недопадања ¿Qué te gusta / interesa? –Me interesa mucho la historia. / (A mí) me gusta mucho viajar en tren. ¿Qué te gusta hacer en tu tiempo libre? ¿Qué tipo de música te gusta? –Odio la música... / Me encanta la música... ¿Qué estación del año prefieres, verano o invierno? –Me gusta más el verano que el invierno. Me gusta más jugar al tenis que verlo en televisión. ¿Cuál es tu comida preferida? ¿Quiénes son tus escritores preferidos? ¿Qué prefieres: ir al parque o quedarte en casa? ¿Qué interesante! gustar, encantar, interesar, preferir Одређени члан уз глаголе gustar, encantar, apetecer; jugar al tenis; tocar la guitarra Неодређене заменице (Интер)културни садржаји: уметност, књижевност за младе, стрип, музика, филм, спорт	допадања / недопадања, слагања/ неслагања и реагује на њих; тражи мишљење и изражава допадање/ недопадање једноставним језичким средствима;	игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа пројекат моја учioniца – продавница (пијаца)	нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају проблеме, групишу, класификују, упоређују, постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, мотивише ученике, подстиче ученике на активни дијалог, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, , помаже ученицима да науче сами да уче

ЦИЉЕВИ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
-оспособљавање ученика да и разуме информације у вези бројева и количина -упознавање ученика са друштвеним окружењем и путовањима у хиспано свету	<u>Изражавање количине, димензија, бројева и цена</u> ¿Hay alguna farmacia en esta calle? –Sí, hay una. / No, no hay ninguna. ¿Hay leche? –No, no hay. No hay nada en la nevera. ¿Cuántas personas vinieron? –Había más de diez personas. Necesito 200 gramos de jamón. –Aquí tiene. –Muchas gracias. Y ¿cuánto vale, por favor? Quiero cambiar dinares por euros. Mi ciudad tiene 250.000 habitantes. Tiene más o menos 50.000 habitantes. Бројеви преко 1000 Редни бројеви до десет todo el mundo botella de, vaso de, barra de, paquete de talla grande/pequeña/mediana centímetro(s), metro(s), kilómetro(s); gramo(s), kilo(s); litro(s) (Интер)културни садржаји: друштвено окружење; храна; мерне јединице; новац.	- броји до милион - правилно пише бројеве и користи јединице мере, као и прилоге за количину - зна који се новац користи у земљи чији језик учи разуме једноставне изразе који се односе на количину и реагује на њих; -тражи и пружа основне информације у вези са количинама и бројевима; -изрази присуство и одсуство неког или нечега;	слушање и реаговање на команду наставника/диск; игре; рад у паровима, малим и великим групама; интерактивна табла; цртање по диктату; вежбе слушања; сликовни речник; питања нтц метода; замењивање речи сликом; проналажење недостајуће речи; попуњавање формулара; мануелне активности; извршавање прочитаних упутства; одговарање на питања; тачно /нетачно; глума дијалошких ситуација употреба скајпа и чета; дописивање са ученицима других школа пројекат моја учioniца – продавница (пијаца)	слушају, читају, представљају се, активно учествују у дијалогу, усвајају нову лексику, посматрају појаве, презентују, уочавају односе, анализирају, запажају, истражују, откривају, повезују, цртају, закључују, примењују усвојена знања, дефинишу, спелују, решавају постављају питања, преводсе, дају одговоре, дискутују, реагују на прочитана упутства и извршавају наредбе, попуњавају, замењују, симулирају, играју се, праве пројекте, уочавају обележја, певају и слушају, попуњавају, идентификују, именују, препознају и примењују већ научено, слушају савете и коригују грешке, гестикулирају, мотивишу другове, попуњавају формуларе	објашњава, описује, предаје, чита, поставља питања, даје одговоре, представља, показује предмете (догађања, појаве), слуша, преводи, , црта, гестикулира, изговара гласно и понавља речи, коригује грешке, даје примере, задаје и контролише активности, прати напредак ученика, дели ученике у парове и групе, подстиче ученике на самосталан рад, мотивише ученике на раду паровима и групни рад, даје примере ученицима које треба да следе, анализира, пореди,, класификује, отклања недоумице, мотивише ученике да буду креативни и да износе своје идеје, прихвата предлоге ученика, похваљује ученике, награђује ученике, , помаже ученицима да науче сами да уче

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК - допунска настава
РАЗРЕД: ПЕТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
1. Школа	-Француска абецеда -поздрављање (формално, неформално) - представљање - одређени, неодређени члан -род и број именица -личне заменице -презент глагола на –ег -вокабулар везан за опис особа, школски прибор, предмете у школи, распоред часова, дане у недељи -бројеви од 1 до 50	Ученик треба да научи основна правила граfiје и ортографије, као и алфабет француског језика Ученика треба оспособити да: -поздрави на француском језику -представи себе и друге - разликује мушки и женски род именица помоћу одређеног и неодређеног члана -научи употребу личних заменица и промену глагола на –ег у презенту -упозна најфреквентније описне придеве кроз описивање портрета -употеби речи и изразе који се тичу школског простора и прибора, дана у недељи -научи да броји до 50	Ученик коректно изговара гласове француског језика -познаје правопис -зна да поздрави некога, да представи себе и друге -разликује род и број именица и зна да употреби одговарајући одређени члан испред именице -користи личне заменице -зна промену глагола прве групе(глагола на –ег) у презенту -ученик познаје лексику (школски прибор, дани у недељи...) -зна да броји до 50	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу,корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја *превођење	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове
2. Друштво	-постављање питања са est-ce que -негација -глаголи avoir, être, aller -придеви мушког и женског рода -месеци у години -рођенданска журка	Оспособити ученика да: -формулише упитну и одричну реченицу -савлада облике глагола avoir, être, aller у презенту -научи најфреквентније описне придеве кроз описивање портрета	Ученик зна да постави питање уз помоћ est-ce que (да ли...?) -зна да формулише одричну реченицу -зна да промени глаголе avoir, être и aller у презенту и да их користи у говору и писању	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу,корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику,

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
		-направи рођенданске позивнице, честита рођендан, допуни честитку.	-познаје најосновније описне придеве неопходне за описивање особа и разликује облике описних придева у мушком и женском роду -зна да напише рођенданску позивницу, да каже датум свог рођења, да честита рођендан -зна називе месеца у години	-употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја *превођење	повезују, допуњавају, превode кратке текстове
3. Породица	-упитне речи qui, quand, combien, où -присвојни придеви -futur proche -глагол vouloir -вокабулар везан за породицу, чланове породице, поклоне, одећу, боје -опис породице	Ученика оспособити да: -савлада употребу упитних речи, присвојних придева, блиског будућег времена, глагола vouloir -научи вокабулар везан за разне комаде гардеробе (зимску, летњу, јесењу...), да опише своју породицу	Ученик уме да формулише питање уз помоћ упитних речи qui -ко, quand -када, combien -колико, où -где -користи присвојне придеве -зна да направи свој план у блиско будућем времену (futur proche) -зна да промени глагол vouloir -желети у презенту -познаје вокабулар везан за породицу, чланове породице, поклоне, одећу, боје -зна да да кратак опис своје породице	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу, корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја *превођење	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, превode кратке текстове
4. Спорт	-сажети члан са de -локализација (испред, иза...) -pourquoi/ parce que -глагол faire -назали	Оспособити ученика да: -користи сажети члан са de -одреди где се налази неки предмет (иза, испред...) -користи у говору и писању глагол faire	Ученик разликује сажете чланове настале после предлога à и предлога de -зна да одреди позицију неког предмета користећи основне	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи,

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
	-вокабулар везан за делове тела, спортове, спортске и ваншколске активности	-правилно изговара назалне самогласнике -користи глаголе покрета, вокабулар везан за делове тела, спортове	предлоге за место devant -испред, derrière -иза, sur -на... -зна да постави питање уз помоћ упитне речи pourquoi (зашто) и да одговори на то питање parce que (зато што) -зна промену глагола faire (радити) у презенту -правилно изговара назалне самогласнике -познаје вокабулар везан за делове тела, спортове, спортске и ваншколске активности	преводу, корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја *превођење	понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове
5. Мој град	-превозна средства -глагол prendre -вокабулар везан за град и важне установе у окружењу (биоскоп, школа, позориште...) -инструкције за неки правац, пут	Оспособити ученика да: -научи речи које се односе на превозна средства и употребу глагола prendre испред превозних средстава -следи неки пут по датим инструкцијама	-Ученик зна да употреби глагол prendre испред превозних средстава -ученик је усвојио лексику везану за важне институције у граду -ученик разуме инструкције дате за неки правац и уме да сам да инструкције за правац	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу, корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја *превођење	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
6. Време	-сати, стране света, годишња доба, временске прилике, професије	Оспособити ученика да: -одреди време на часовнику, каже какво је време, -научи речи везане за професије и националности	-Ученик зна речи везане за националности, стране света, професије -зна да одреди време на часовнику и да говори о временском приликама	Давање упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу, корекција грешака, употреба CD-а са снимљеним материјалима, -индивидуални приступ, рад у пару и у групи -употреба уџбеника, радне свеске за: *рад на кратком тексту *повезивање *допуњавање *вежбање лексичких и граматичких садржаја *превођење	Слушају, препознају везу између групе гласова и слова, записују непознате речи, понављају, читају, увежбавају и усвајају нову лексику, повезују, допуњавају, преводе кратке текстове

ДОДАТНА НАСТАВА

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК - додатна настава

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Развијање смисла за истраживачки рад;Развијање критичког мишљења; Развијање стваралачког испољавања и оригиналности;Неговане умећа у служењу литературом и стручном терминологијом;Оспособљавање ученика да умно поступају као говорници,саговорници,сабеседници и читаоци; Оспособљавање ученика да самостално анализирају и процењују уметничке вредности дела те да дају своје мишљење,утиске и закључке; Подстицање ученика на стваралачки рад,припремање и излагање сопствених радова;Учествовање на конкурсима, такмичењима, приредбама...Развијање маште и креативности;Развијање интересовања за проширивање и продубљивање знања, умећа и вештина\

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-разликовање врста речи и класификовање у променљиве и непроменљиве -познавање основних граматичких категорија променљивих речи -познавање и доследно примењивање деklinације именских речи -познавање главних значења падежа -разликовање врста придева -правилно употребљавање наглашених и ненаглашених облика личних заменица и облика неличних заменица	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: -разликује врсте речи , да их класификује у променљиве и непроменљиве -зна основне граматичке категорије променљивих врста речи -разликује врсте именица и препознаје их и у сложенијим примерима - познаје и примењује деklinацију именских речи -зна основне функције и значења падежа - рсзликује врсте придева,познаје граматичке категорије придева ,да правилно слаже придеве уз именицу - потпуно познаје промену наглашених и ненаглашених облика личних заменица и облика неличних именичких заменица -правилно да употребљава бројеве разликује бројне	ГРАМАТИКА Променљиве речи: именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи; непроменљиве речи: прилози и предлози. Именице – значење и врсте (властите, заједничке, збирне, градивне; мисаоне, глаголске). Промена именица (деklinација): граматичка основа, наставак за облик, појам падежа. Основне функције и значења падежа: номинатив (субјекат); генитив (припадање и део нечега); датив (намена и усмереност); акузатив (објекат); вокатив (дозивање, обраћање); инструментал (средство и	аналитичко-синтетичке методе и вежбања -проблемска настава - самостално решавање проблема -истраживачки метод -амбијентална настава - вербалне методе -рад на тексту -дискусија -дебата -презентације вежбање акцента уз коришћење аудио записа	ГРАМАТИКА Објашњава, Коментарише, Образлаже. Подстиче ученике да обележе,про- Нађу,закључе, Упореди... Демонстрире градиво на примерима ит свакодневне језичке праксе. КЊИЖЕВНОСТ Развија код ученика самосталност при тумачењу књ.дела,подстиче изражавање сопственог мишљења.	ГРАМАТИКА Слуша,раз-мишља,уча- Ва битне појединости. Примењује стечена знања На конкретне језичке ситуације. Вежба правилан из- Говор. КЊИЖЕВНОСТ Чита,тумачи и образлаже своје ставове.Ради на тексту.Изражава сопствене утиске.Описује, Тумачи и процењује туђа мишљења.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-разликовање бројних именица од збирних бројева -познавање и разликовање глаг.вида и рода и глаг.облика -правилно употребљавање краћих облика помоћних глагола -разликовање именског и глаголског предиката и подела сложене реченице на просте, предикатске -препознавање апозиције у реченици -разликовање песника од лирског субјекта -навођење наслова дела, аутора, рода и врсте на основу одломка или лика -проналажење и именовање стилских фигура -анализирање дела(тема, мотиви, фабула) -изражавање личног става о делу и образлагање	именице од збирних бројева - познаје и разликује категорију глаг.рода и вида;познаје инфинитив, презент, перфекат и футур и њихово грађење -познаје и правилно употребљава краће облике помоћних глагола -познаје и осећа поделу сложене на просте предикатске реченице -разликује именски од глаголског предиката - препознаје апозицију у реченици -уме да сложи предикат са субјектом - зна да разликује песника од лирског субјекта -да наведе наслов дела, аутора, род и врсту на основу одломка или ликов -проналази и именује тражене стилске фигуре(поређење, епитет, персонификација и оноματοпеја) -самостално врши анализу дела(тема, мотиви, фабула) -изражава лични став о делу и образлаже га аргументима из текста -зна да разликује врсту строфе према броју стихова и врсту стиха према броју слогова -разликује приповедање у првом и трећем лицу	друштво); локатив (место). Придеви – значење и врсте придева (описни, присвојни, градивни; месни и временски); слагање придева са именицом у роду, броју и падежу; компарација придева. Заменице – личне заменице: промена, наглашени и ненаглашени облици, употреба личне заменице сваког лица <i>себе, се</i> . Бројеви – врсте и употреба: главни (основни; збирни бројеви, бројне именице на <i>-ица</i>) и редни бројеви. Глаголи – глаголски вид (несвршени и свршени); глаголски род (прелазни, непрелазни и повратни глаголи); глаголски облици (грађење и основно значење): инфинитив (и инфинитивна основа), презент (презентска основа, наглашени и ненаглашени облици презент помоћних	-лексичко-семантичко-стилске вежбе -изговарање брзалица -подстицање на самостално исправљање грешака у смс и интернет комуникацији -упућивање на служење правописом -компаративна анализа(филм и књ.дело) -локализовање дела -различити облици читања -рад у групама, пару	Показује на конкретним примерима примену теоријских знања. ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Прати,коментира Рише,помаже у Правилној примени знања. Демонстрира правилан изговор. Подстиче ученике на самосталан рад. Објашњава Мотивише Похваљује те врши уопштавање и примену стечених знања, умења и вештина у различитим ситуацијама	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА Уочава,закључује, Примењује научено. Вежба,самоста- Лно уочава грешке. Самостално Користи литературу.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
чињеницама из самог дела -разликовање врста строфа и стихова -разликовање приповедања у првом и трећем лицу -карактерисање ликова -разликовање епског десетерца -разликовање приповедања, дескрипције и дијалога и монолога -познавање одлика обрађених драмских врста -доследно примењивање правописне норме у вези са употребом великог слова и знакова интерпункције -исправно употребљавање заменице Ви из поштовања -исправно писање речце нај уз глаголе, именице и придеве -одвајање вокатива зарезима у писању	-може да уочи понашање и карактерне особине ликова - зна и проналази епски десетерац -разликује врсте приповедања -Разликује драмске врсте:једночинку и радио драму -зна и доследно примењује правописну норму у вези са употребом великог слова -исправно употребљава заменицу ВИ из поштовања -не грешу у писању одричне речце не уз глаголе, придеве и именице -исправно пише речцу нај у суперлативу -зна да вокатив одвоји зарезима - уме испаравно да употреби наводнике - правилно и јасно изговара брзалице, споро, па све брже -исправно интонира упитну реченицу -организује текст у логичке и правилно распоређене пасусе - саставља аргументован текст - пише резиме различитих текстова -уме самостално да замени некњижевни облик или	глагола), перфекат, футур I. Предикатска реченица – предикат (именски); слагање предиката са субјектом у роду и броју; неправи објекат; прилошке одредбе (за узрок и за меру и количину); апозиција. КЊИЖЕВНОСТ ЛИРИКА Књижевни термини и појмови Песник и лирски субјект. Мотиви и песничке слике као елементи композиције лирске песме. Врста строфе према броју стихова у лирској песми: катрен. Одлике лирске поезије: сликовитост, ритмичност. Стилске фигуре: поређење, персонификација; епитет, оноματοпеја Врсте ауторске и			

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-састављање аргументованог текста -писање резимеа различитих текстова -самостално замењивање некњижевних облика или туђјџица књижевним облицима	туђицу речју из књижевног језика -	народне лирске песме: описне (дескриптивне); митолошке и обредне. ЕПИКА Књижевни термини и појмови Писац и приповедач. Облици казивања: описивање, приповедање у првом и трећем лицу; дијалог. Фабула: низање догађаја, епизоде, поглавља. Карактеризација ликова - начин говора, понашање, физички изглед, животни ставови, етичност поступака. Врсте епских дела у стиху и прози: епска народна песма, бајка, новела, шалјива народна прича. Врста стиха према броју слогова: десетерац. ДРАМА Књижевни термини и појмови Чин, појава, лица у драми. Драмске врсте: једночинка, радио-			

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		драма. ПРАВОПИС Велико слово у вишечланим географским називима; у називима институција, предузећа, установа, организација (типични примери); велико и мало слово у писању присвојних придева. Заменица <i>Ви</i> из поштовања. Одрична речца <i>не</i> уз именице, придеве и глаголе; речца <i>нај</i> у суперлативу; вишечлани основни и редни бројеви. Интерпункцијски знаци: запета (у набрајању, уз вокатив и апозицију); наводници (наслови дела и називи школа); црта (уместо наводника у управном говору). ОРТОЕПИЈА: Место акцента у вишесложним речима (типични случајеви). Интонација и паузе везане за интерпункцијске			

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		знакове; интонација упитних реченица. Артикулација: гласно читање брзалица, најпре споро, а потом брже (индивидуално или у групи). ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА: Препричавање, причање, описивање – уочавање разлике између говорног и писаног језика; писање писма (приватно, имејл) Богаћење речника: синоними и антоними; нељичевне речи и туђице – њихова замена језичким стандардом; уочавање и отклањање безначајних појединости и сувишних речи у тексту и говору. Техника израде писменог састава (тежиште теме, избор и распоред грађе, основни елементи композиције и груписање грађе према композиционим етапама); пасус као уже тематске целине и његове композицијско-стилске функције.			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - додатна настава
РАЗРЕД: ПЕТИ

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
*Развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији. *Разумевање језика и говора наставника као и дијалога, монолога. Читање са разумевањем и изражавање у писаној форми (поруке, писма) различитог садржаја са препознавањем и коришћењем граматичког садржаја. Говорити о себи и свом окружењу и дати своје мишљење у вези са наставним темама али и темама блиским ученицима из свакодневног живота. *Оспособљавање ученика да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују о њима, развијају мотивисаност за учење као и да овладају комуникативним вештинама и развијају способности и методе учења страног језика. *Ученици треба да поштују социокултурне норме комуникације и да са саговорницима размењују информације, мишљења и ставове. *Уочавање разлике и сличности између матерњег и страних језика које учи. Мотивисати и подстицати учанике да самостално раде на часу.	- разумеју једноставан опис места; - описују места и њихове знаменитости у неколико везаних исказа користећи позната језичка средства; - познаје веће градове земаља циљне културе (град Честер и његове знаменитости). - опишу сталне, уобичајене догађаје / активности користећи неколико везаних исказа; - разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на интересовања и изражавање допадања и недопадања; - опишу своја и туђа интересовања и изразе допадање и недопадање уз једноставно образложење; - упореде и опишу појаве и карактеристике животиња користећи једноставнија језичка средства; опишу појаве и карактеристике животиња користећи једноставнија језичка средства; - разумеју, упоређују и уочавају сличности и разлике у начину понашања на јавним местима у градовима циљне културе и код нас. - разумеју једноставне текстове којима се описују радње у прошлости; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; опишу радње из прошлости у неколико везаних исказа; - упоређују и уочавају сличности и разлике у интересовањима и начину разоноде у земљама циљне културе и код нас.	1. Слободно време *to BE, личне заменице, присвојни придеви, саксонски генитив, предлози, придеви, упитне речи; 2. Градови и велеградови *there is/are, чланови, компаратив придева; градови и места у њима, мапе, Ливерпул; 3. Дани *Просто садашње време; уобичајене радње и активности, временске зоне, чудни фестивали; 4. Свет дивљине *суперлатив, сап, питања са Now...; животиње које нестају; 5. Свет учења *предмети у школи, садашње трајно време, просто садашње врме; email, образовање; 6. Храна и здравље *бројиве и градивне именице, придеви са неодређену количину, герунд, императив, здравље и здрава исхрана, куповина, блог; 7. Спорт *Просто прошло време од to BE, правилни и неправилни глаголи; Олимпијске игре, X Games, Усеин Болт, прошли догађаји, видео игрице, хибридни спортови; 8. Одрастање	Дискусија, вербално-текстуална, демонстративна, решавање проблема, учење путем открића, дијалогска, монолошка, илустративна, фронтални и индивидуални облик рада, групни рад, рад у пару, квизови, асоцијације, едукативни камп, коришћење Интернета, презентација и ИКТ уређаја, пројектни задатак.	Организује, припрема, дефинише појмове, прати, помаже, мотивише, планира, учествује, едукује, вреднује, прати, помаже, мотивише, објашњава нове речи и изразе, користи различите технике да се дође до резултата, излаже...	Пажљиво слуша и усваја нова знања, дефинише нове појмове, именује, посматра, пише, комбинује, решава проблеме, илуструје и графички представља, прати упутства наставника и извршава их.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
*Оспособљавање учаника да слушају језик и да га уче из најдоступнијих извора.(интернет, часописи, књиге) као и да уоче разлике о различитим културним срединама.	- опишу људе користећи једноставнија језичка средства. - размене једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама; саопште шта они или неко други планира или намерава; -активно користе доступне дигталне садржаје.	*Просто прошло време, објекатске заменице; некад и сад, интервју и биографија, описивање људи, језик и књижевност; 9. Одлазак на пут *"going to" и will будуће време; временске прилике и прогноза, летњи распуст, одлазак на одмор, email, Том Сојер, тематски паркови, Оксфорд, Језерска област.			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИСТОРИЈА - додатна настава
РАЗРЕД: ПЕТИ

Циљеви	Исходи учења	Тема-Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-препознавање значаја историје као науке у расветљавању и тумачењу прошлости људског друштва - разумевање значаја историјских извора и дефинисање врсте историјских извора њихова класификација и уочавање основних карактеристика - разумевање периодизације историје и рачунања времена,уочавање основних особености појединих историјских периода и појам прекретница -разумевање различитих начина рачунања времена у прошлости -уочавање улоге и значаја помоћних историјских наука -развијање способности дискутовања -припрема ученика за такмиче	По завршеној теме ученик ће бити у стању да: -разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); -лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; - разликује начине рачунања времена у прошлости и садашњости; -именује преиоде прошлости и историјске периоде и наведене граничне догађаје; -разврста историјске изворе према њиховој основној поделу; -повеже врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека)	Основи проучавања прошлости Прошлост -појам прошлости и значај и улога изучавања прошлости . Појам историјски извор и њихова улога у изучавању прошлости,подела историјских ивора. Историја као наука и као наставни предмет. Време – трајање основних временских одредница,одређивање деценије, века и миленијума. Појам ера и рачунање времена у старој и новој ери. Проучавање различитих начина рачунања времена у прошлости.Појам хронологија. Подела прошлости и дефинисање основних историјских периода. Хронолошки и географски оквири старог века.Подела прошлости и дефинисање основних историјских периода.	-анализа текстова из уџбеника и других текстова (енциклопедије, интернет,изворни текстови ...) -вежбање одређивања деценије, века и миленијума -рачунање времена у старој и новој ери -коришћење различитих начина рачунања времена из прошлости -решавање тестова -дискусија	- планира - припрема- -упућује у рад - објашњава - координира и усмерава -демонстрира -мотивише - вреднује - евидентира	-читају -записују -слушају -анализирају -уочавају -закључују -користе различите изворе информација и упоређују их -одређују деценију, век и миленијум задате године -рачунају време у старој и новој ери -врше селекцију историјских извора -решавају задате тестове
- проширити знања о одликама праисторије и животу праисторијских људи	По завршеној теме ученик ће бити у стању да: -наведе главне	Праисторија	-анализа текста и слика из уџбеника -дијалог -уочавање најзначајнијих		

Циљеви	Исходи учења	Тема-Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- оспособити ученике за коришћење додатне литературе и интернета за израду реферата о животу људи у праисторији и значајним проналасцима тог периода. -развијање критичког мишљења -развијање способности дискутовања -припрема ученика за такмичење -развијање такмичарског духа	проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији; -разликује основне одлике каменог и металног доба;	Настанак првог човека и основни временски оквири праисторије, подела праисторије. Занимања људи у праисторији и први проналасци,станишта Праисторијска налазишта у Европи	праисторијских налазишта у Европи помоћу историјске карте -анализа и уочавање основних карактеристика живота људи у праисторији приликом посете праисторијског налазишта Рисовачке пећине -тестови анализа текстова из уџбеника и других текстова (енциклопедије, интернет,изворни текстови ...) -критичка анализа изворних текстова препоручених од стране Друштва историчара Србије -употреба историјске карте -решавање тестова -дискусија	- планира садржаје, наставна средства, методе и облике рада - припрема и користи наставна средства -упућује у рад - објашњава -описује -креира стимулативну атмосферу и мотивише ученике -подстиче ученике постављање питања и активно учествовање - координира и усмерава -демонстрира - вреднује и евидентира постигнућа ученика	-читају -записују -слушају -анализирају -уочавају -закључују -користе различите изворе информација и упоређују их -одређују деценију, век и миленијум задате године -рачунају време у старој и новој ери -врше селекцију историјских извора -решавају задате тестове
-проширује знања о првим цивилизације/државама које су обележиле период Старог истока, - анализирати улогу религије на свакодневни живот и навести најзначајније тековине раних цивилизација - упознавање са основним одликама културе народа Старог истока и значајем те културе за целокупни развој друштва - продубити знања о свакодневном животу становника Старог истока и оспособити ученике да уоче	-лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; -користећи историјску карту доведе у везу особине рељефа и климе са настанком цивилизација Старог истока; -одреди место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерахије заједнице; -пореди начин живота припадника различитих слојева на Старом истоку; -наведе најважније одлике државног	Стари исток Географски појам Старог истока, најпознатије државе и структура друштва на том простору као и у старом веку уопште. Религија, писмо, наука, свакодневни живот народа Старог истока.			

Циљеви	Исходи учења	Тема-Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
предности данашњег друштвеног уређења -продубити знања о догађајима и личностима и достигнућима који су обележили епоху Старог истока - оспособити ученике за коришћење историјске карте, -развијање критичког мишљења -развијање способности дискутовања	уређења цивилизација старог Истока; -идентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; -разликује врсте писама цивилизација Старог истока; -илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа народа Старог истока на савремени свет -користећи дату информацију или ленту времена смести историјску појаву, догађај или личност у одговарајући миленијум или век; -изложи, у усменом или писаном облику историјске догађаје исправним хронолошким редоследом; -прикупи и прикаже податке из различитих извора информација везаних за одређену историјску тему;				
-разумевање античког друштва и културе и њихове улоге у	-описе особености природних услова и	Античка Грчка	-читање и анализа текста и слика из уџбеника	- планира - припрема- -упућује у рад	-читају -записују -слушају

Циљеви	Исходи учења	Тема-Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
савременој културној баштини - упознавање са свакодневним животом становника раних цивилизација и уочавање повезаности догађаја из прошлости са савременим догађајима. -стицање знања о догађајима и личностима и достигнућима који су обележили епоху старог века и уочавање значаја личности у друштвеном развоју уопште -развијање критичког мишљења и способности анализе историјских извора, уочавање различитости живота људи у разним историјским епохама -развијање способности дискутовања и закључивања	географског положаја античке Грчке; -лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; -приказује друштвену структуру и државно уређење грчких полиса на примеру Српарте и Атине; -поређи начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој; -идентификује узроке и последице грчко-персијских ратова и Пелопонеског рата; -истражи основна обележја и значај религије старих Грка; -разликује легенде и митове од историјских чињеница; -наведе значај и последице освајања Александра Великог; Илуструје примерима важност утицаја привредних, начних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; -користећи дату информацију или ленту времена, смести	-Грчки полиси – појам полиса и основне карактеристике друштвеног и државног уређења као и културног развоја полиса Спарте и Атине). -Александра Македонски и његова освајања.	-решавање задатака из радне свеске -демонстрација и анализа историјских карата -описивање помоћу слике	- објашњава - координира и усмерава -демонстрира -мотивише - вреднује - евидентира	-анализирају -уочавају -закључују -користе различите изворе информација и упоређују их -одређују деценију, век и миленијум задате године -рачунају време у старој и новој ери -врше селекцију историјских извора -решавају задате тестове

Циљеви	Исходи учења	Тема-Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
	историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; -израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; -користи основне историјске појмове				
--познавање простора на ком је настала Римска држава и правце њеног ширења -разумевање државног уређења, друштва и културе старог Рима и њихове улоге у савременој културној баштини - упознавање са свакодневним животом становника старог Рима и уочавање повезаности догађаја из прошлости са савременим догађајима. -стицање знања о догађајима и личностима и достигнућима који су обележили епоху старог Рима и уочавање значаја личности у друштвеном развоју уопште	-лоцира на историјској карти простор настанка и ширења Римске државе; -наведе основне разлике између античке римске републике и царства; -раликује узроке од последица најзначајнијих догађаја у историји античког Рима; -истражи основна обележја и значај религије античког рима; -илсутрује примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античког Рима на савремени свет; -поређи начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму;	Антички Рим -појам античког Рима-географске одлике; -оснивање Рима, структура друштва и уређење римске републике; -ширење римске државе; -Рим у доба царства; -култура и свакодневни живот у старом Риму ; - Хришћанство-појава ширење -пад Западног римског царства; -историјско наслеђе	-читање и анализа текста и слика из уџбеника -решавање задатака из радне свеске -демонстрација и анализа историјских карата -описивање помоћу слике	- планира - припрема- -упућује у рад - објашњава - координира и усмерава -демонстрира -мотивише - вреднује - евидентира	-читају -записују -слушају -анализирају -уочавају -закључују -користе различите изворе информација и упоређују их -одређују деценију, век и миленијум задате године -рачунају време у старој и новој ери -врше селекцију историјских извора -решавају задате тестове

Циљеви	Исходи учења	Тема-Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-развијање критичког мишљења и способности анализе историјских извора,уочавање различитости живота људи у разним историјским епохама -развијање способности дискутовања и закључивања - упознавање са религијом људи страог Рима	-наведе најзначајније последице настанка и ширења хришћанства; -користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античког Рима у одговарајући миленијум, век или деценију.				

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ:МАТЕМАТИКА - додатна настава
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА:36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА:1
ЦИЉ ДОДАТНЕ НАСТАВЕ:

Припрема ученика за школско, општинско, међуопштинско и републичко такмичење тражење и давање обавештења;

-описивање и именовање предмета;

-изражавање припадности;

Развијање културе усменог и писменог изражавања, истраживачког духа, проширивање знања, развијање стваралачког и критичког мишљења.

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
Оспособити ученика да: решава сложеније задатке са дељивошћу	Ученик ће бити у стању да: реши сложенији задатка са дељивошћу	Природни бројеви и дељивост	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна, Решавање проблема, Учење путем открића, Илустративна,	Организује Припрема Прати Помаже Мотивише	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Именује, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представља
Решавање сложенијих задатака везаних за геометрију, угао, осну симетрију, транслацију	Да реши сложенији задатак везан за геометрију, угао, осну симетрију, транслацију	Основни појмови геометрије, угао,осна симетрија	Учење путем открића, Илустративна,		
Решавање сложенијих задатака везаних за разломке	Да реши сложенији задатак везан за разломке	Разломци	Примена у реалним ситуацијама		
Оспособити ученика да:цртају дијаграме и примењују их у задацима	Да нацрта дијаграм и примени га у задацима	Дијаграми и њихова примена	Примена савремених дигиталних садржаја(онлине платформе за учење,дигитални алати)		
У решавању и састваљању математичке укрштенице	Да реши и састави математичку укрштеницу	Математичка укрштеница			
реши и састави математички ребус	Да реши и састави математички ребус	Математички ребуси			
-користи Математичке занимљивости	Да користи Математичке занимљивости	Математичке занимљивости			
-решава задатке из „Математичког листа“	Да решава задатке из „Математичког листа	Израда задатака из „Математичког листа“	Дискусија, Вербално-текстуална,	Организује Припрема Прати Помаже Мотивише	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Именује, Посматра,
-користи геометријске фигуре као скупове тачака у решавању задатака	Да користи геометријске фигуре као скупове тачака у решавању задатака	Геометријске фигуре као скупови тачака	Демонстративна, Решавање проблема, Учење путем открића, Илустративна,		
-решава задатке логичко-комбинаторне природе	Да решава задатке логичко-комбинаторне природе	Задаци логичко-комбинаторне природе	Примена у реалним		

Циљ	Исходи	Тема и садржај	Начин остваривања (методе и технике)	Активности	
				Наставник	Ученик
-решава задатке са такмичења	Да решава задатке са такмичења	Израда задатака са такмичења	ситуацијама Примена савремених дигиталних садржаја(онлине платформе за учење,дигитални алати)		Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представља
-припремити га да решава задатке са такмичења	Да учествује на такмичењима	Припрема ученика за такмичење			
-решава конструктивне задатке са правом и кружницом	Да решава конструктивне задатке са правом и кружницом	Права и кружница-конструктивни задаци			
-решава задатке за изоштравање ума	Да решава задатке за изоштравање ума	Задаци за изоштравање ума			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: БИОЛОГИЈА - додатна настава

РАЗРЕД: ПЕТИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 32

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ (изучавања предмета у 5.разреду)

Циљ додатне наставе је проширивање и продубљивање садржаја редовне наставе, пружајући ученицима могућност да континуирано развијају своју даровитост.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-подстицање ученика за проширивањем знања -подстицање ученика на самосталност у раду -развијање самосталности код ученика за трагањем разноврсних извора сазнања -подстицати ученике на креативност (ученици ће показати смисао и вештине за приказивање материјала који је прикупљен приликом истраживања) -развијање жеље за такмичењем	- проширена знања код ученика -развијена самосталност ученика у раду -развијена самосталност код ученика за трагањем разноврсних извора сазнања -ученици показују смисао и вештине за приказивање материјала који је прикупљен приликом истраживања) -развијена жеља за такмичењем	Особине живих бића: ћелијска грађа, исхрана, дисање, излучивање, надражљивост, покретљивост, размножавање, раст и развиће. Једноћелијски и вишећелијски организми Исхрана, дисање, излучивање, надражљивост, покретљивост – кретање. Размножавање: бесполно и полно. Раст и развиће. Живот у воденој, копненој средини и под земљом– изглед, прилагођености на начин живота. Преношење особина са родитеља на потомке.. Разлике полног и бесполог размножавања .Варијабилност – узроци варијабилности	Прикупљање разноврсног биолошког материјала,сарадња са здравственим установама,анализа и дискусија тестова са ранијих такмичења,учествовање на такмичењима,уређивање паноа,посета фестивала знања,израда модела од природног материјала,табеларно и графичко приказивање података - коришћењем мултимедијалних садржаја са е учioniце и приказивање ученицима преко пројектора -приказивање часова који су емитовани преко РТС канала(приказ појединих делова часа са анализом)	Мотивише ученике за додатне садржаје, води разговор са ученицима, записује, демонстрира, организује рад, евидентира, анализира, припрема материјал за час, записује, вреднује, сажима, илуструје, прати и евидентира рад ученика, поставља питања, одговара на питања ученика,	Повезују садржаје са ранијим знањима,посматрају и описују, класификују, илуструју, дефинишу, закључују, уочавају, наводе примере из живота, обележавају, препознају, идентификују, израђују препарате,прикупљају природни материјал, праве збирке,анализирају, истражују,дискутују

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
		Позитиван и негативан утицај људи на жива бића и животну средину.. Заштита живих бића и животне средине. Значај врста за човека (самоникло јестиво, лековито, отровно биље; животиње као храна и могући преносиоци болести, отровне животиње). Здрава исхрана и унос воде. Енергетски напизи, Штетност дуванског дима и психоактивних супстанци. Физичка активност и здравље. Промене у пубертету и последице прераног ступања у сексуалне односе			

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Математика	5.	- Мерење дужине и једнакост дужи. - Примене разломака (проценти, аритметичка средина, размера, вероватноћа).	-рад са подацима и информацијама - компетенција за учење -комуникација -сарадња -решавање проблема -компетенција за учење
Физичко и здравствено васпитање	5.	- Физичка активност, вежбање и здравље - Утицај правилне исхране на здравље и развој људи -Исхрана пре и после вежбања -Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања	-одговоран однос према околини -одговоран однос према здрављу -комуникација -сарадња -решавање проблема
Информатика и рачунарство	5.	-Претраживање Интернета, -одабир резултата и преузимање садржаја -Заштита приватности личних података -Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом	-рад са подацима и информацијама -дигитална компетенција -решавање проблема -компетенција за учење
Географија	5.	- распоред копна и воде на Земљи - Човек и рељеф (позитивни и негативни утицаји) - Човек и клима (атмосферске непогоде, утицај човека на климу) - Угроженост и заштита живог света	-одговоран однос према околини -предузимљивост и оријентација ка предузетништву -рад са подацима и информацијама -дигитална компетенција
Техника и технологија	5.	- Природни ресурси на Земљи. -Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). - Интернет претрага и приступ online ресурсима	-одговоран однос према околини -предузимљивост и оријентација ка предузетништву
Ликовна култура	5.	-рециклирани материјал - ритам у природи - Линије у природи и окружењу - Врсте уметничког цртежа -Читање (декодирање) цртежа - Кретање облика у природи и окружењу	-естетска компетенција -комуникација -сарадња -одговоран однос према околини

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Српски језик	5	-Препричавање, причање, описивање -Богаћење речника	-комуникација -сарадња -решавање проблема
Страни језик	5.	- Слушање и читање једноставнијих описа живих бића, - поређење живих бића	-комуникација -сарадња -решавање проблема

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА - додатна настава**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ: Техничке активности подстичу и развијају креативне способности ученика у тражењу нових производно-сазнајним и информатичких решења. У оквиру њих налазе корисну забаву, хоби, развијају такмичарски дух и другарство.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
- оспособљавање ученика да схвате значај уштеде електричне енергије - упознавање ученика са штетним дејствима електричне енергије	Ученик ће бити у стању да: – повеже правилно мерне уређаје и демонстрира дејство проласка струје кроз човеково тело.. – демонстрира мерење утрошене електричне енергије уређаја са различитим енергетским класама	1. ЖИВОТНО И РАДНО ОКРУЖЕЊЕ Упознавање ученика са планом додатне наставе Електрична инсталација-опасност и мере заштите. Примена електричних апарата и уређаја у домаћинству, штедња енергије и енергетска ефикасност.	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна,, Учење путем открића, Илтративна.	Организује, Припрема, Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује, Едукује, Вреднује	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представа.
Оспособити ученика да: науци техничку документацију	Ученик ће бити у стању да: самостално црта техничке цртеже	2. ТЕХНИЧКА И ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ Преглед техничке литературе	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна,, Учење путем открића, Илтративна.	Организује, Припрема, Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује, Едукује, Вреднује	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представа.
Оспособити ученика да: упозна савремене материјале и алате	Ученик ће бити у стању да: -користи алат и прибор	3. РЕСУРСИ И ПРОИЗВОДЊА Савремени материјали, алат и прибор	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна,, Учење путем открића, Илтративна.	Организује, Припрема, Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествује, Едукује, Вреднује	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представа.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Оспособити ученика да: израду техничке документације	Ученик ће бити у стању да: самостално црта техничке цртеже	4. КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ Техничка документација модела и макета	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна,, Учење путем открића, Илстративна.	Организује, Припрема, Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествоје, Едукује, Вреднује	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представа.
Оспособити ученика да: - црта техничке цртеже користи алат и прибор	Ученик ће бити у стању да: самостално црта техничке цртеже	5. КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ Практичан рад	Дискусија, Вербално-текстуална, Демонстративна,, Учење путем открића, Илстративна.	Организује, Припрема, Дефинише појмове, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Учествоје, Едукује, Вреднује	Усваја нова знања, Дефинише нове појмове, Посматра, Пише, Комбинује, Решава проблеме, Илуструје и графички представа.
Оспособити ученика да: - користи алат и прибор - црта техничке цртеже користи алат и прибор	Ученик ће бити у стању да: - самостално користи алат и прибор - решава задатке са такмичења - самостално црта техничке цртеже самостално користи алат и прибор	6. ПРИПРЕМА УЧЕНИКА ЗА ТАКМИЧЕЊЕ Завршни радови на макетама и моделима Завршне припреме ученика за такмичење (по потреби)			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК - додатна настава
РАЗРЕД: ПЕТИ

ЦИЉ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
Оспособити ученика да користи стечено знање у осмишљавању и решавању квизова, асоцијација, ребуса, укрштеница	-квизови, асоцијације, ребуси, укрштенице, puzzles	Ученик стечено знање примењује у квизовима и у решавању различитих мозгалица, укрштеница	Мотивација ученика, осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном језику, упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, корекција грешака, прихватање идеја ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање креативности код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару	Слушање и реаговање на команде наставника, учествовање у дијалогу са наставником или другом, рад у пару или групи, препознавање везе између групе гласова и слова, записивање непознатих речи, замењивање речи црежом или сликом, повезивање, допуњавање
Упознати ученика са занимљивим дешавањима, фестивалима, празницима у земаљама француског говорног подручја	-фестивали, празници и занимљива дешавања у Франкофоним земаљама	Ученик познаје важна дешавања и фестивале у земаљама француског говорног подручја, говори о њима, илуструје важне догађаје	Мотивација ученика, осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном језику, упутства за истраживачки рад, прихватање идеја ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање креативности код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару, употреба CD-а са снимљеним материјалима, примена игре, употреба интернета за прикупљање неопходног материјала	Слушање и реаговање на команде наставника, учествовање у дијалогу са наставником или другом, рад у пару или групи, вежбе слушања, записивање непознатих речи, израда панона, израда пројеката, истраживачки рад
Упознати ученика са француским музичким жанровима, популарним песмама, извођачима -обогатити лексику и вокабулар код ученика слушањем музике -оспособити ученика да рецитије на страном	-музика -рецитовање -плес	Ученик је обогатио свој речник слушајући и учећи француске популарне песме -зна да рецитије и пева на страном језику	Мотивација ученика, осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном језику, упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу, давање упутстава и савета у напредовању, корекција грешака, прихватање идеја	Слушање и реаговање на команде наставника, учествовање у дијалогу са наставником или другом, рад у пару или групи, вежбе слушања, записивање непознатих речи, певање у групи, игра, плес, рецитовање,

ЦИЉ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
језику, да пева на страном језику -организовати такмичење за избор најбоље франкофоне песме -осмислити кореографију за неку одређену песму			ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање креативности код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару, употреба CD-а са снимљеним материјалима, примена игре, плеса, певања, рецитовања, употреба интернета за прикупљање неопходног материјала	повезивање звучног материјала са текстом
Оспособити и подстаћи ученика на истраживачки рад, да истажује и сазнаје о традицији и обичајима франкофоних земаља, о њиховом културном и књижевном наслеђу, традицији, туристичким местима...	-традиција, обичаји	Ученик сам истражује, познаје традицију, обичаје и културно наслеђе франкофоних земаља	Мотивација ученика, осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном језику, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција за истраживачки рад, прихватање идеја ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање креативности код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару, употреба CD-а са снимљеним материјалима, употреба интернета	Слушање и реаговање на команде наставника, учествовање у дијалогу са наставником или другом, рад у пару или групи, вежбе слушања, записивање непознатих речи, учествовање у групном раду при вежби симулације, израда панона, израда пројеката
Богатење лексике путем гледања француских филмова, ТВ емисија, сцена из цртаних филмова, интервјуа... Оспособити ученика да спроводи анкете на страном језику, да реализује интервју на француском језику	-француски филмови, ТВ емисије, цртани филмови -анкете, интервју	Ученик разуме инсерте из француских филмова, занимљивих ТВ емисија или цртаних филмова, говори о омиљеним филмовима на француском језику, препричава неки филм који је гледао -спроводи анкете на страном језику, реализује интервју на француском језику	Мотивација ученика, осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном језику, упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, давање инструкција при преводу, корекција грешака, прихватање идеја ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање креативности код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару, употреба CD-а са снимљеним материјалима, употреба интернета	Слушање и реаговање на команде наставника, учествовање у дијалогу са наставником или другом, рад у пару или групи, вежбе слушања, препознавање везе између групе гласова и слова, записивање непознатих речи, опонашање интонације јунака звучног записа, учествовање у групном раду при вежби симулације
Оспособити ученика да драматизује сцене	-драма, скеч, позориште, глума	Ученик своје говорне вештине примењује у	Мотивација ученика, осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу,	Слушање и реаговање на команде наставника,

ЦИЉ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
преузете из филмова или позоришних дела		скечевима, он драматизује, зна да глуми на страном језику	иницирање комуникације на страном језику, упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу, давање упутстава и савета у напредовању, корекција грешака, прихватање идеја ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање креативности код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару, употреба драме за увежбавање лексики и реченичних конструкција, употреба CD-а са снимљеним материјалима	учествовање у дијалогу са наставником или другом, рад у пару или групи, вежбе слушања, записивање непознатих речи, опонашање интонације јунака звучног записа, учествовање у групном раду при вежби симулације
Оспособити ученика да чита стрипове и новине на француском језику, да сам допуњује недовршене стрипове, да сам пише кратке новинске чланке на тему по избору	-стрипови, новине	Ученик чита стрипове, чланке из француских новина, разуме суштину, глобално разуме прочитано	Мотивација ученика,осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном језику, упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу, давање упутстава и савета у напредовању, корекција грешака, прихватање идеја ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање креативности код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару	Слушање и реаговање на команде наставника, учествовање у дијалогу са наставником или другом, рад у пару или групи, записивање непознатих речи, писмено изражавање, израда паноа, израда пројеката
Оспособити ученике да пишу диктате, да развију технику превођења, да преводе кратке текстове, да праве презентације и пројекте на различите теме	-диктати, превођење, презентације, пројекти	Ученик је савладао правопис, успешно пише диктате, преводи кратке текстове, самостално истражује и израђује презентације и пројекте на различите теме	Мотивација ученика,осмишљавање пријатне атмосфере за рад на часу, иницирање комуникације на страном језику, упутства за правилан изговор, описивање, објашњавање, записивање непознатих речи, читање, давање инструкција при преводу, провера знања, давање упутстава и савета у напредовању, корекција грешака, прихватање идеја ученика за рад, похваљивање ученика, подстицање	Слушање и реаговање на команде наставника, учествовање у дијалогу са наставником или другом, рад у пару или групи, вежбе слушања, препознавање везе између групе гласова и слова, записивање непознатих речи, цртање по диктату, писмено изражавање,

ЦИЉ	САДРЖАЈ	ИСХОДИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
			креативности код ученика, евиденција напретка код ученика, примена индивидуалног рада, рада у групи и пару, употреба CD-а са снимљеним материјалима, употреба текстова	израда паноа, израда пројеката, хорско понављање, замењивање речи црежом или сликом, превођење

СЕКЦИЈЕ

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СРПСКИ ЈЕЗИК ДРАМСКА СЕКЦИЈА**РАЗРЕД: ПЕТИ И ШЕСТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 34****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду): Увођење ученика у структуру драмских дела;систематизација књижевнотеоријских знања;сагледавање јунака као носиоца одговарајућих социјалних, карактерних и емотивних особина;подстицање сопствених рефлексција и критичког доживљаја дела;подстицање читалачке радозналости и аргументације мишљења;подстицање креативности и практичне и функционалне примене прочитаног

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности ученика	Активности наставника
-анализирање драмских и драматизованих текстова -разумевање структуре драмског текста -препознавање и разликовање основних појмова из позоришне уметности(драма,врсте драме,чин,сцена,појава, дидаскалија..) -стицање културе понашања у позоришту -активно учешће у изради костима,маски и декора -познавање основних правила беседништва -анализирање тв драме -упоређивање позоришног и књ.дела -учествовање у извођењу разних представа	Ученик треба да зна: -да анализира драмски текст -да разуме његову структуру -основне појмове из позоришне уметности(драма,врсте драме,чин,сцена,појава, дидаскалија..) -културу понашања у позоришту -основне појмове из историје драме и позоришта -да изради костим или маску -основне одлике и правила беседништва -да анализира тв драму -да упореди позоришно и књ.дело -да учествује у извођењу разних представа	-Формирање секције -проучавање драмских текстова -основни појмови из позоришне уметности -упознавање позоришног живота -како се спрема представа -бирање текстова -сценске вежбе -читалачке пробе -распоредне пробе -теоретско упознавање историје драме и позоришта -сусрет са глумцем -вежбе акцента -вежбе ритма и темпа -костими и маске -израда декора -беседништво -гледање тв драме -анализа рада -учествовање са представом на кампу „Излазак“ -учествовање у активностима Светосавске недеље, -обележавање годишњице ослобођења града у Првом светском рату, -обележавање годишњице Колубарске битке -Учествовање у програмском делу трке 1300 каплара -Обележавање Дана победе и Бесмртног пука	-игре поверења -игре у паровима -вежбе за упознавање говорног апарата -вежбе за артикулацију -вежбе за правилно изговарање -изговарање брзалица -говорне и певачке имитације -вежбе за меморију -вежбе ритма и покрета -радње у простору -сценске вежбе -практично вежбање - амбијентална настава	Ради вежбе загревања Игра се у пару и групи Изговара брзалице Проучава драмске текстове -правилно изговара -имитира -ради вежбе меморије -ради вежбе ритма и покрета -изводи сценске вежбе -изводи практичне вежбе -учи текстове напамет -учествује у обележавању разних битних датума из националне и локалне историје	-формира секцију -организује проучавање драмских текстова -демонстрира -упознаје ученике са књижевнотеоријском терминологијом -врши поделу улога -организује читалачке, сценске,распоредне пробе, -организује гостовање глумца -организује вежбе акцента,меморије, ритма,темпа, -организује израду костима,маски и декора -организује гледање тв драме -драматизује прозне текстове -сугерише, демонстрира - саставља конференсе - осмишљава тематику, склоп и садржај разних приредби и наступа

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЛИКОВНА СЕКЦИЈА**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1****ЦИЉ (изучавања предмета у датом разреду):**

Циљ наставе и учења *ликовне културе* је да ученик развија визуелно опажање, стваралачко мишљење и естетске критеријуме како би био оспособљен за визуелну комуникацију и креативно решавање проблема, као и одговоран однос према наслеђу визуелне културе свог и других народа. Рад ликовне секције додатно продубљује ова знања.

Циљеви	Исходи учења По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Технике и материјали Упознавање ученика са различитим цртачким техникама Развијање осетљивости ученика за ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу	Ученици су упознали и користе различите цртачке материјале и различите технике цртања Ученици у току израде самосталног ликовног рада развијају свој ниво осетљивости за ликовне и визуелне вредности	2.-3. Цртање (оловка, фломастери) 4.-5. Цртање (угљен, туш) 18.-19. Цртање (мртва природа) 20.-21.-22. Цртање (портрет, фигура)	- вербално- текстуалне методе (Навести ученике да користе различите материјале и технике) - илустративне методе (корелација са природом и другим наставним предметима, историјом уметности као конкретним примерима датих ликовних проблема- линија, облик, боја, мрља); - практично- демонстративна метода у различитим ликовним техникама (цртачким, сликарским, вајарским); - креирање вежби; - подстицање, коректура, естетска анализа и вредновање;	- Организује наставни процес, демонстрира, пружа помоћ и подршку - Мотивише ученике - Дијагностицира индивидуалне способности ученика -Оспособљава ученике да	-Прихвата нове појмове -Користи и практично примењује нова сазнања и појмове -Самостално се изражава -Овладава новим ликовним техникама кроз свој рад -Самостално процењује своја постигнућа

Циљеви	Исходи учења По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Конкурси -Развијање маште -Учествовање на домаћим и страним ликовним конкурсима	У зависности од актуелних конкурса поједини ученици самостално израђују одговарајући оригинални ликовни рад и учествују на ликовном конкурс	Израда ликовних радова у различитим техникама, различитим материјалима, зависно од пропозиција конкурса	- вербално- текстуалне методе (Навести ученике да користе различите материјале и технике) - илустративне методе (корелација са природом и другим наставним предметима, историјом уметности као конкретним примерима датих ликовних проблема - практично- демонстративна метода у различитим ликовним техникама (цртачким, сликарским, вајарским); - креирање вежби; - подстицање, коректура, естетска анализа и вредновање;	користе различите ликовне технике, подстиче ученике, даје савете -Уводи ученике у нове термине, приближава апстрактне појмове -Јасно формулише проблеме и задатке, објашњава, врши проверу, даје смернице за рад - Уочава и прати интелектуалне и	

Технике и материјали Упознавање ученика са различитим сликарским техникама Оспособљавање ученика за ликовно изражавање у стварању тродимензионалних вајарских облика Оспособљавање ученика за ликовно изражавање у области графике Упознавање ученика са различитим графичким техникама	Ученици упознају и користе различите сликарске материјале и различите технике сликања Ученици израђују вајарски тродимензионални ликовни рад	10.-11. Сликање (темпера,гваш) 12.-13. Сликање (пастел, суви, уљани) 14.-15.-16.-17. Сликаство, вајарство, архитектура. Упознавање са делима познатих уметника 23.-24.-25. Вајање (глина, глинамол, пластелин) 26.-27.-28. Преобликовање употребних предмета 33.-34. Графика (картон графика)	- вербално- текстуалне методе (Навести ученике да користе различите материјале и технике) - илустративне методе (корелација са природом и другим наставним предметима, историјом уметности као конкретним примерима датих ликовних проблема- линија, облик, боја, мрља); - практично- демонстративна метода у различитим ликовним техникама (сликарским, вајарским, графичким) - креирање вежби; - подстицање, коректура, естетска анализа и вредновање;	сазнајне промене код ученика - Партнер у педагошкој комуникацији – одговара на постављена питања, помаже у размишљању, даје смернице - Гради позитивну климу у одељењу - Подстиче унутрашњу, групну и међугрупну сарадњу и комуникацију - Оспособљава ученике да самостално процењују своја постигнућа	
---	--	---	--	---	--

Циљеви	Исходи учења По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
	Ученици упознају и користе материјале и различите технике у изради графике	35.-36. Вајање, графика. Упознавање са делима познатих уметника			
Конкурси -Развијање маште -Учествовање на домаћим и страним ликовним конкурсима	У зависности од актуелних конкурса поједини ученици самостално израђују одговарајући оригинални ликовни рад и учествују на ликовном конкурсима	Израда ликовних радова у различитим техникама, различитим материјалима, зависно од пропозиција конкурса	- вербално- текстуалне методе (Навести ученике да користе различите материјале и технике) - илустративне методе (корелација са природом и другим наставним предметима, историјом уметности као конкретним примерима датих ликовних проблема - практично- демонстративна метода у различитим ликовним техникама (цртачким, сликарским, вајарским); - креирање вежби; - подстицање, коректура, естетска анализа и вредновање;		

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СЕКЦИЈА ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА
РАЗРЕД: ПЕТИ
ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36
НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
*Развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији. *Разумевање језика и говора наставника као и дијалога, монолога. Читање са разумевањем и изражавање у писаној форми (поруке, писма) различитог садржаја са препознавањем и коришћењем граматичког садржаја. Говорити о себи и свом окружењу и дати своје мишљење у вези са наставним темама али и темама блиским ученицима из свакодневног живота. *Оспособљавање ученика да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују о њима, развијају мотивисаност за учење као и да овладају комуникативним вештинама и развијају способности и методе учења страног језика. *Ученици треба да поштују социокултурне норме комуникације и да са саговорницима размењују информације, мишљења и ставове. *Уочавање разлике и сличности између матерњег и страних језика које учи.	- разумеју једноставан опис места; - описују места и њихове знаменитости у неколико везаних исказа користећи позната језичка средства; - познаје веће градове земаља циљне културе (град Честер и његове знаменитости). - опишу сталне, уобичајене догађаје / активности користећи неколико везаних исказа; - разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на интересовања и изражавање допадања и недопадања; - опишу своја и туђа интересовања и изразе допадање и недопадање уз једноставно образложење; - упореде и опишу појаве и карактеристике животиња користећи једноставнија језичка средства; опишу појаве и карактеристике животиња користећи једноставнија језичка средства; - разумеју, упоређују и уочавају сличности и разлике у начину понашања на јавним местима у градовима циљне културе и код нас. - разумеју једноставне текстове којима се описују радње у прошлости; размене информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; опишу радње из прошлости у неколико везаних исказа;	1. Слободно време *to BE, личне заменице, присвојни придеви, саксонски генитив, предлози, придеви, упитне речи; 2. Градови и велеградови *there is/are, чланови, компаратив придева; градови и места у њима, мапе, Ливерпул; 3. Дани *Просто садашње време; уобичајене радње и активности, временске зоне, чудни фестивали; 4. Свет дивљине *суперлатив, сап, питања са Now...; животиње које нестају; 5. Свет учења *предмети у школи, садашње трајно време, просто садашње време; email, образовање; 6. Храна и здравље *бројиве и градивне именице, придеви са неодређену количину, герунд, императив, здравље и здрава исхрана, куповина, блог; 7. Спорт *Просто прошло време од to BE, правилни и неправилни глаголи; Олимпијске игре, X Games, Усеин Болт, прошли	Дискусија, вербално-текстуална, демонстративна, решавање проблема, учење путем открића, дијалогска, монолошка, илустративна, фронтални и индивидуални облик рада, групни рад, рад у пару, квизови, асоцијације, едукативни камп, коришћење Интернета, презентација и ИКТ уређаја, пројектни задатак.	Организује, припрема, дефинише појмове, прати, помаже, мотивише, планира, учествује, едукује, вреднује, прати, помаже, мотивише, објашњава нове речи и изразе, користи различите технике да се дође до резултата, излаже...	Пажљиво слуша и усваја нова знања, дефинише нове појмове, именује, посматра, пише, комбинује, решава проблеме, илуструје и графички представља, прати упутства наставника и извршава их.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Мотивисати и подстицати учанике да самостално раде на часу. *Оспособљавање учаника да слушају језик и да га уче из најдоступнијих извора.(интернет, часописи, књиге) као и да уче разлике о различитим културним срединама.	- упоређују и уочавају сличности и разлике у интересовањима и начину разоноде у земљама циљне културе и код нас. - опишу људе користећи једноставнија језичка средства. - размене једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама; саопште шта они или неко други планира или намерава; -активно користе доступне дигиталне садржаје.	догађаји, видео игрице, хибридни спортови; 8. Одрастање *Просто прошло време, објекатске заменице; некад и сад, интервју и биографија, описивање људи, језик и књижевност; 9. Одлазак на пут *"going to" и will будуће време; временске прилике и прогноза, одлазак на одмор, email, Том Сојер, тематски паркови, Оксфорд, Језерска област.			

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ГЕОГРАФСКА СЕКЦИЈА**РАЗРЕД: ПЕТИ**

Циљ: Основни циљ географске секције је лакша социјализација, већа активност, могућност да ученици испоље своје способности и афинитете, као и своју креативност. У раду географске секције могу да учествују сви ученици. Чланство и рад нису условљени нарочитим интелектуалним способностима или већом количином знања из географије. Битно је искрено интересовање, спремност за рад, слободно опредељење за поједине садржаје.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
- упознавање ученика са предметом проучавања географске секције - развијање сазнајне мотивације и подстицање спремности за учењем, вредновањем и неговањем знања - подстицање радозналости у препознавању и описивању природних појава - повезивање стечених знања у школи и у свакодневном животу са новим знањима	- ученик познаје план рада географске секције - ученик зна значајне датуме везане за планету Земљу - схвата значај географске карте за географију као науку и наставни предмет - врши корелацију географских садржаја са садржајима других наставних предмета	Увод - Упознавање ученика са планом рада географске секције - Обележавање значајних датума везаних за планету Земљу	дијалогска метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад, рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко-дијалогска метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада), реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водила разговора, омогућује примену стечених знаа...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, емпатични слушалац), посматра (развија способности и вештине опажања), саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
-проширивање знања о хидросфери - активирање претходних знања и искустава релевантних за усвајање нових знања о светском мору - утврђивање знања и искустава која ученици имају да би ново градиво о водама било логичан наставак ширења сазнања - разумевање значаја заштите вода од загађивања - развијање способности повезивања знања из различитих области - развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања	-ученик познаје основне одлике и специфичности Пацифика -ученик описује процес настанка највећег кањона на свету -ученик познаје специфичности светских река -ученик одређује географски положај Бајкалског језера и познаје његове основне одлике -ученик разликује позитивне и негативне утицаје човека на хидросферу -ученик примењује стечена знања и користити различите информације -ученик зна да направи модел реке и меандра	Воде на Земљи - Тихи океан- највећи светски океан - Велики кањон Колорада - Хоанхо- жута река - Ганг- света река Индије - Саргашко море- море без обале - Ток Дунава кроз Србију и његове карактеристике - Бајкалско језеро- најдубље језеро света	дијалогска метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад, рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко-дијалогска метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада), реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, емпатични слушацац), посматра (развија способности и вештине опажања), саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
- проширивање знања о унутрашњим силама Земље - проширивање знања о вулканизму и сеизмичкој активности на Земљи --дефинисање и разумевање појмова- вулкан, цунами, гејзири... -разумевање узрочно- последичне повезаности појмова и процеса у географском омотачу -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања -стицање знања, развијање вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање -развијању опште културе и образовања ученика.	-ученик разуме да су вулкани и земљотреси последица рада унутрашњих сила -ученик објашњава последице њихових активности -ученик разуме значење појма „ватрени појас Пацифика“ -ученик познаје најразорније вулкани и земљотресе у историји човечанства -ученик уме да изведе једноставне огледе -ученик уме да направи моделе вулкана и гејзира -ученик уме да користи различите изворе информација	Вулкани и земљотреси - Узроци настанка вулкана и земљотреса - Ватрени појас Пацифика - Најразорнији земљотреси и највећи вулкани у историји човечанства -Цунами - Направи свој вулкан	дијалогска метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад, рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко-дијалогска метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада), реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водила разговора, омогућава примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, емпатични слушалац), посматра (развија способности и вештине опажања), саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
- проширивање знања о мерама заштите атмосфере од загађења - разумевање последица негативног утицаја човека на атмосферу и потреба заштите атмосфере од загађивања - развијање ставова о превентиви, заштити и унапређивању животне средине - развијање опште културе и образовања - разумевање узрочно- последичне повезаности појмова и процеса у географском омотачу -развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања -стицање знања, развијање вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање	-ученик разуме значај заштите и очувања животне средине -ученик разуме последица негативног утицаја човека на атмосферу -ученик уме да изведе једноставне огледе -ученик, на основу експеримента, закључује које су последице ефекта стаклене баште и киселих киша -ученик уме да користи различите изворе информација	Глобалне промене на планети - Озонска рупа расте - Стаклена башта греје - Падају киселе кише - Топе се ледници - Пустине се шире	дијалогска метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад , рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко-дијалогска метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада) , реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, емпатични слушалац) , посматра (развија способности и вештине опажања) , саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
- проширивање географских знања из регионалне географије - упознавање ученика са седам светских чуда природе - развијање опште културе и образовања - развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања - стицање знања, развијање вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање	- ученик зна да наброји седам светских чуда природе - ученик, уз помоћ географске карте света, одређује њихов положај - ученик правилно уцртава седам светских чуда на нему карту - ученик познаје основне одлике и специфичности набројаних природних реткости - ученик уме да користи различите изворе информација	Светска чуда природе - Амазонија- плућа света - Залив Халонг - Водопади Игуасу (национални парк) - Острво Чецу - Острво Комодо (национални парк) - Подземна река Порто Принцеса - Стона планина (национални парк)	дијалогска метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад, рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко-дијалогска метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада), реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, емпатични слушалац), посматра (развија способности и вештине опажања), саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
- проширивање знања о мегалополисима и конурбацијама - упознавање ученика са основним одликама и специфичностима највећих светских мегалополиса - развијање опште културе и образовања - развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања - стицање знања, развијање вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање	- ученик зна да дефинише појмове мегалополис и конурбација - ученик зна да наброји и да на географској карти света одреди географски положај највећих светских мегалополиса - ученик познаје основне одлике и специфичности највећих светских мегалополиса - ученик правилно уцртава највеће светске мегалополисе на нему карту - ученик уме да користи различите изворе информација	Мегалополиси - Азијски мегалополиси - Токаидо - Мегалополиси Северне Америке - Сан-Сан - Мегалополиси Северне Америке - Босваш - Рајнски мегалополис - Енглески мегалополис	дијалогска метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад, рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко-дијалогска метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада), реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водциљаразговор, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, емпатични слушалац), посматра (развија способности и вештине опажања), саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
- проширивање знања о природним и друштвеним одликама завичаја - истицање значаја туризма за привредни напредак Аранђеловца и околине - упознавањ ученика са најзначајнијим туристичким локалитетима у локалној средини - развијање способности повезивања знања из различитих области - развијање способности посматрања, самосталног учења и истраживања - подстицање и развијање самоиницијативе, самосталности, радозналости, истраживачких склоности и жеље за новим сазнањима - оспособљавање за самостално и тимско учење и истраживање - развијање мотивације	- ученик познаје историјски развој локалне средине - ученик схвата значај туризма за свеукупни привредни развој општине Аранђеловац - ученик понаје туристичке потенцијале локалне средине - ученик познаје основне одлике најзначајнијих туристичких локалитета у локалној средини - ученик уме да користи различите изворе информација	Туристичке знаменитости завичаја - Туристички развој Аранђеловца и Буковичке Бање - Музеј на отвореном – парк Буковичке Бање - Палеолитско налазиште – Рисовачка пећина - Марићевића јаруга – локалитет у Орашцу Евалуација- оцена рада географске секције током школске године	дијалогска метода, илустративно-демонстративна метода, рад на тексту, писани радови, групни рад, рад у пару, истраживачки рад ученика, практични рад, комбиновани рад, монолошко-дијалогска метода, метода писаних радова (есеј, реферат, семинарски рад), израда бележака	организује наставни процес (усклађује циљеве и исходе, планира садржаје, средства, методе рада), реализује наставни процес у свим његовим сегментима (ствара пилике за учење, презентује садржаје, водила разговора, омогућује примену стечених знања...)	повезује и проширује своја знања, слуша (зна да усмери пажњу, буде активан, емпатични слушалац), посматра (развија способности и вештине опажања), саопштава и преноси своја опажања, формулише и размењује идеје

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЕКОЛОШКА СЕКЦИЈА**РАЗРЕД: ПЕТИ, ШЕСТИ, СЕДМИ, ОСМИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36**

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: Циљ учења слободне ваннаставне активности је: Развијање свести код ученика о значају екологије и хигијене у свакодневном животу; Развијање одговорности за очување уметничког наслеђа, културне баштине, екологије и хигијене у животном амбијенту; Подстицање индивидуалног деловања ученика и наставника у развоју естетске, еколошке и хигијенске свести.

Циљеви	Исходи	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-примена образовања за заштиту и одрживост животне средине, -препознавање и избор квалитетног и здравог стила живота, -примена рационалног коришћење природних ресурса, -препознавање извора загађивања и уочавање последица, -развијање способности за уочавање и решавање проблема, -поседовање иницијативе за активно учествовање и одговорност, -поседовање потребе за личним ангажовањем у заштити и одрживости животне средине,природе и биодиверзитета.	ученик ће бити у стању да: -примењује образовање за заштиту и одрживост животне средине, -препозна и изабере квалитетан и здрав стила живота, -примени рационално коришћење природних ресурса, -препозна изворе загађивања и уочи последица, -развије способности за уочавање и решавање проблема, -поседује иницијативе за активно учествовање и одговорност, -поседује потребе за личним ангажовањем у заштити и одрживости животне средине,природе и биодиверзитета.	-повезаност живог света - утицај човека на одрживост животне средине - акције у заштити и очувању животне средине - квалитетан и здрав стил живота(-очување здравља - исхрана -здравствена култура -обновљиви и необновљиви природни ресурси - појам,извори и врсте загађивања - глобалне промене и глобалне последице - смањење загађења од отпада.,рециклажа -биодиверзитет -нестајање врста и заштита -права животиња -кућни љубимци -угроженост животиња -брига о животињама -заштићене биљке и животиње Србије -посета резервату природе -обележавање Дана планете и Светског дана заштите животне	Прикупљање разноврсног материјала из разноврсних извора и са еколошке патроле, анализа и дискусија прикупљеног материјала. Сарадња са здравственим и ветеринарским установама. Посета азила за псе. Уређивање панона. Посета фестивала знања. Израда модела од природног материјала. Табеларно и графичко приказивање података.	Мотивише ученике за садржаје,информише, води разговор са ученицима, записује, демонстрира, усмерава, прати, предлаже, процењује организује рад, евидентира, анализира, припрема материјал за час	Посматрају, бележе, анализирају, дискутују, закључују , прикупљају податке, обрађују их, сортирају, праве презентацију, изводе огледе, организују акцију посета фестивала знања,израда модела од природног материјала,табеларно и графичко приказивање података

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Биологија	5,6,7 и 8	-животна средина -физичка активност -однос човека према животној средини и живим бићима -угроженост и заштита биодиверзитета -угрожене врсте Србије и њихова заштита -природни ресурси -абиотички и биотички фактори -интродукција и реинтродукција -последице глобалних промена	Комуникативна компетенција. Компетенција за учење. Дигитална компетенција. Сарадничка компетенција. Решавање проблема. Естетичка компетенција Компетенција за одговоран однос према околини. Одговоран однос према здрављу Предузетничка компетенција.
Физичко и здравствено васпитање	5,6,7 и 8	- Физичка активност, вежбање и здравље - Утицај правилне исхране на здравље и развој људи -Исхрана пре и после вежбања -Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања	
Информатика и рачунарство	5,6,7 и 8	-Претраживање Интернета, -одабир резултата и преузимање садржаја -Заштита приватности личних података -Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом	
Географија	5,6,7 и 8	- распоред копна и воде на Земљи - Човек и рељеф (позитивни и негативни утицаји) - Човек и клима (атмосферске непогоде, утицај човека на климу) - Угроженост и заштита живог света -Климатски фактори и елементи. Климатске области у Србији. -Распрострањеност биљног и животињског света Србије - Тектонски облици рељефа.	
Техника и технологија	5,6,7 и 8	- Природни ресурси на Земљи.	

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
		-Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). - Интернет претрага и приступ online ресурсима - Зависност очувања животне средине од технологије. - Основне компоненте ИКТ уређаја. -Интернет претрага и приступ online ресурсима - Рационално коришћење ресурса на Земљи и очување и заштита животне средине.	
Ликовна култура	5,6,7 и 8	-рециклирани материјал - ритам у природи - Линије у природи и окружењу - Врсте уметничког цртежа -Читање (декодирање) цртежа - Кретање облика у природи и окружењу -пројекти (цртеж, слика, скулптура, дигитална фотографија, филм, анимација, игрице, стрип, графити, мурали, инсталације	
Српски језик и књижевност	5,6,7 и 8.	-Препричавање, причање, описивање -Богаћење речника - Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима завичаја	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ИНФОРМАТИЧКА СЕКЦИЈА
РАЗРЕД: ПЕТИ, ШЕСТИ, СЕДМИ, ОСМИ

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
УВОД И ДЕЛОВИ Micro:bit-а и Mbot-a.	1. Увод и упознавање са Micro:bit-om и Mbot роботом. 2. Делови Micro:bit-а и Mbot-a.	- Формирање информатичке свести (прецизност и дисциплина), - стицање навика за сталним усавршавањем - стицање знања о начинима алгоритамског размишљања.	Упознавање ученике са програмом рада секције, сврхом и значајем обучавања. Практично им демонстрирати и презентовати расклапање појединих делова робота и начину одржавања истог.	Познавање делова Micro:bit-а и Mbot-а и његово склапање. Примена програмирања у свакодневном животу и алгоритамски начин размишљања.	- Активно прати демонстрацију наставника (правилно руковање и делови робота), - Анализира сваки део посебно
ИНСТАЛАЦИЈА И ПОВЕЗИВАЊЕ	3. Инсталација mBlock програма и покретање MakeCode платформе за програмирање 4. Бежична комуникација преко радија и bluetooth-а 5. Упознавање са интерфејсом програма и покретање основних наредби	- Инсталација програма - стицање вештина повезивања уређаја, - овладавање радним операцијама које су специфичне за конкретну техничку активност.	- теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова, концепата практичан рад на рачунару и на уређајима	Преузимање програма mBlock-а и његово инсталирање. Повезивање Mbot-а путем кабла или bluetooth конекцијом. Надоградња нове верзије firmware-а. Покретање платформе MakeCode за програмирање Micro:bit-а.	- Покреће платформу MakeCode и Mblock за програмирање - Инсталира програм на свој рачунар - Слуша наставникова упутства за правилно повезивање - Самостално повезује
СВЕТЛЕЋЕ ДИОДЕ И ТАСТЕР	6. РГБ светлеће диоде код Mbot-a.	- Стицање вештина програмирања	- Демонстрација правилног коришћења	Употреба РГБ светлећих диода.	- Самостално покреће РГБ диоде

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
	7. Приказ анимација на Micro:bit уређајима 8. Тастер за покретање Mbot-a. 9. Програмирање тастера А и Б, тастер за ресетовање. 10. Увежбавање програмирања светлећих диода 11. Увежбавање програмирања тастера	- стицање знања о начинима покретања уређаја - развијање способности за сналажење у различитим ситуацијама.	- теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова	Исписивање текста и приказ слика на диодама. Коришћење тастера за покретање Mbot-a. Примена тастера А и Б као и ресет тастера код Micro:bit-a.	- Контролише брзину треперења - Програмира тастер за покретање робота - Програмира тастере А и Б - Ресетује Micro:bit
ЗВУК	12. Програмирање мелодија 13. Повезивање Micro:bit-a са звучником 14. Увежбавање програмирања звука	- Стицање знања о програмирању мелодије - развијање одговорности за свој рад и понашање.	-Демонстрација правилног коришћења - теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова	Програмирање мелодије.	- Компонује мелодију - Повезује Micro:bit са звучником
КРЕТАЊЕ	15. Начин покретања и управљање Mbot-om 16. Избегавање препрека на путу 17. Кретање при одређеној брзини 18. Померање (shake) Micro:bit-a. 19. Увежбавање кретања уређаја	- Способност оријентације коришћењем сензора - Покретање уређаја и контрола његове брзине	Путем видео презентација, упознавати ученике са правилима кретања	Стицање вештина управљања Mbotom. Избегавање препрека на путу. Промена брзине кретања. Померање (shake) Micro:bit-a.	- Слуша савете наставника везане за брзину кретања робота - Вежба да користи shake (померање) Micro:bit
СЕНЗОРИ	20. Употреба сензора за праћење линије приликом кретања 21. Употреба ултразвучних сензора за препознавање препрека	- Стицање знања о употреби различитих сензора које уређај поседује - Способност оријентације и избегавање препрека	-Демонстрација правилног коришћења - теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова	Коришћење сензора за праћење линије. Коришћење ултразвучних сензора за	- Користи сензоре за температуру, мерење брзине, компас

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
	22. Употреба инфраред комуникације за пренос информација међу уређајима 23. Употреба сензора за мерење температуре 24. Употреба сензора за мерење осветљења 25. Употреба сензора за мерење убрзања 26. Коришћење компаса за одређивање стране света 27. Увежбавање сензора код Mbot-a. 28. Увежбавање сензора код Micro:bit-a.	- Искуство у мерењу температуре и количини осветљења		препознавање препрека. Употреба инфраред комуникације између Mbotova и преношење наредбе на другог Mbot-a. Коришћење сензора за мерење температуре код Micro:bit-a. Употреба сензора за осветљење. Употреба сензора за мерење брзине.	- Користи сензор за праћење линије и препознавање препрека - Користи инфраред сензор за пренос информација - Употребљава сензор за осветљење
ПИНОВИ И СПОЉНИ УРЕЂАЈИ	29. Упознавање са пиновима и њиховим повезивање са спољашњим уређајима 30. Програмирање мотора 31. Увежбавање програмирање електричних компоненти помоћу пинова	- Коришћење различитих уређаја и њихово повезивање - Развијање маште и предузетништва - Сналажљивост	-Демонстрација правилног коришћења - теоријске основе у кратким цртама, објашњења основних појмова	Спајање пинова Micro:bit-a са спољашњим уређајима и његова контрола путем кода.	- Повезује спољне уређаје са Micro:bit-ом. - Користи штипаљке (крокодилке) за повезивање
ТАКМИЧАРСКЕ ПРИПРЕМЕ – НАПРЕДНО ПРОГРАНИРАЊЕ	32.Коришћење напредних формула при изради програмског задатка 33. Програмирање кода у различитим програмским језицима	- Примена различитих програмских окружења - развијање такмичарског духа ученика.	Активно припремати ученике за такмичења, на различитим полигонима, а теоретски уз помоћ рачунарских видео материјала на интернету. Обавезно анализирати постигнуте резултате и исправљати грешке.	Стицање знања и вештина за напредно програмирање.	- Користи напредне формуле при решавање задатака - Програмира у различитим

ТЕМА	САДРЖАЈ	ЦИЉ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА САДРЖАЈА	ИСХОДИ	НАЧИН ПРАЋЕЊА
	34. Увежбавање напредних програмских кодова		Пре извођења практичних радњи на полигону, обавезно извршити контролу исправности уређаја.		програмским језицима
ТАКМИЧЕЊА	35. Припрема полигона за такмичење, као и пратеће опреме 36. Анализа постигнутих резултата.	- Развијање осећаја за дисциплину и такмичења - Допринос правилној оријентацији ученика за избор животног позива.	Подсетити ученике да у току такмичења буду концентрисани и сталожени, охрабрити их и развијати такмичарски дух. Често их похваљивати Техничка подршка ученицима	Развијање такмичарског духа, допринос правилној оријентацији ученика за избор животног позива.	- Решава добијени задатак - Алгоритамски размишља - Такмичи се на формираном полигону - Анализира постигнуте резултате.

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА

РАЗРЕД: ПЕТИ, ШЕСТИ, СЕДМИ, ОСМИ

ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36

НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1

ЦИЉ: Циљ похађања Саобраћајне секције је развијање свести о учешћу у саобраћају код ученика, обука за безбедно понашање у саобраћају као пешаци, обука за безбедно понашање у саобраћају као бициклисти и развијање креативности код ученика и осећаја припадности групи.

Циљ учења	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
Оспособљавање ученика да знају врсту, структуру и функције саобраћаја. познавање саобраћајних прописа ,понашање као учесник у саобраћају - као пешак, бициклиста, путник... Оспособљавање ученика да знају општа правила функционисања саобраћаја	Ученик ће: -знати врсту, структуру и функције саобраћаја. познавање саобраћајних прописа, понашање као учесник у саобраћају-као пешак, бициклиста, путник... -знати општа правила функционисања саобраћаја	1.Саобраћај (4) : појам, врсте, структура и функција.	Разговор са члановима Секције Групна израда макета саобраћајница у околини школе, уз разговор о искуствима Кроз израду макета и модела Коришћењем интернета, Усменим излагањем	Повезује садржаје осталих области са примерима са којима се ученици готово свакодневно срећу. Дефинише појмове, излаже градиво.	Слушање посматрање, цртање, илустровање, анализирање, практиковање, активни учесник у комуникацији, коришћење интернета

Циљ учења	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
Оспособљавање ученика да се правилно понашају у саобраћају као пешаци, бициклисти и оспособљавање ученика да разликују безбедно од небезбедног понашања у саобраћају.	Ученик ће: -знати понашање као учесник у саобраћају као пешак, -знати понашање као учесник у саобраћају као бициклиста -знати понашање као учесник у саобраћају и као остали учесници у саобраћају	2. Регулисање и безбедност (12) : пешак у саобраћају, бицикл у саобраћају и друмски саобраћај (остали учесници у саобраћају).	Разговор са члановима Секције. Усменим излагањем. Учествовањем ученика у пројекту „Еколошка патрола”. Учествовањем ученика на такмичењу „Шта знаш о саобраћају”.	Дефинише појмове, излаже градиво; приказује мултимедијални садржај који се тиче безбедног учествовања у саобраћају; практично демонстрира безбедно учествовање у саобраћају	Слушање, посматрање, цртање, илустровање, анализирање, практиковање, активни учесник у комуникацији, коришћење интернета
Упознавање ученика са појмом и врстама сигнализације и упознавање ученика са одговорностима и обавезама учесника у саобраћају	Ученик ће: -знати појам и врсте саобраћаја, хоризонтална и вертикална сигнализација (дефиниција), обавезе и одговорности учесника у саобраћају.	3. Сигнализација (9): хоризонтална, вертикална, светлосна и знаци које даје овлашћено лице.	Разговор са члановима Секције Групна израда макета саобраћајница у околини школе, уз разговор о искуствима Кроз израду макета и модела Коришћењем интернета, Усменим излагањем Учествовањем ученика у пројекту „Еколошка патрола”. Учествовањем ученика на такмичењу „Шта знаш о саобраћају”.	Дефинише појмове, излаже градиво; приказује мултимедијални садржај који се тиче сигнализације у саобраћају;	Слушање, праћење, посматрање, цртање, илустровање, истраживање, извођење огледа, планирање, упоређивање, анализирање, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета, припрема извештаја активни учесник у комуникацији,

Циљ учења	Исходи	Садржај	Начин остваривања садржаја	Активности наставника	Активности ученика
Оспособљавање ученика да знају обавезе и одговорности ученика у саобраћају. Упознавање ученика са регулисањем и безбедношћу у друмском саобраћају. Оспособљавање ученика да знају и примењују општа правила и прописе кретања учесника у јавном саобраћају	Ученик ће: -знати обавезе и одговорности ученика у саобраћају. -знати регулисање и безбедност у друмском саобраћају -знати општа правила и прописе кретања учесника у јавном саобраћају	4. Правила и понашање(8): основне обавезе и одговорности свих учесника у саобраћају.	Разговор са члановима Секције. Усменим излагањем. Учествовањем ученика у пројекту „Еколошка патрола”. Учествовањем ученика на такмичењу „Шта знаш о саобраћају”.	Дефинише појмове, излаже градиво; приказује мултимедијални садржај који се тиче правила и понашања у саобраћају;	Слушање, посматрање, цртање, илустровање, анализирање, практиковање, активни учесник у комуникацији, коришћење интернета
Упознавање ученика са појмом и врстама сигнализације и упознавање ученика са одговорностима и обавезама учесника у саобраћају	Ученик ће: -знати утицај саобраћаја на животну средину (заштита). -знати заштиту животне и радне средине и безбедно кретање од школе до куће. .	5.Утицај саобраћаја (3): заштита од саобраћаја и унапређење и заштита животне средине.	Разговор са члановима Секције Групна израда макета саобраћајница у околини школе, уз разговор о искуствима Кроз израду макета и модела Коришћењем интернета, Усменим излагањем Учествовањем ученика у пројекту „Еколошка патрола”. Учествовањем ученика на такмичењу „Шта знаш о саобраћају”.	Дефинише појмове, излаже градиво; приказује мултимедијални садржај који се тиче сигнализације у саобраћају;	Слушање, праћење, посматрање, цртање, илустровање, истраживање, извођење огледа, планирање, упоређивање, анализирање, процењивање, бележење, дискутовање, коришћење интернета, припрема извештаја активни учесник у комуникацији,

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ (подразумева повезаност у оквиру предмета и између различитих наставних предмета):

Предмет	Разред	Корелативни садржаји	Међупредметна компетенција
Техника и технологија	V	Улога, значај и историјски развој саобраћаја	Комуникација
Техника и технологија	VI	Управљање саобраћајном сигнализацијом	Решавање проблема Сарадња Дигитална компетенција
Техника и технологија	VI	Правила безбедног кретања пешака и возача бицикла у јавном саобраћају.	Решавање проблема Сарадња
Техника и технологија	V	Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени	Решавање проблема Сарадња
Техника и технологија	V	Професије у подручју рада саобраћаја	Решавање проблема Сарадња
Техника и технологија	V	Употреба информационих технологија у савременом саобраћају.	Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња
Техника и технологија	V	Саобраћајна сигнализација – изглед и правила поступања	Решавање проблема Сарадња
Техника и технологија	VII	Зависност очувања животне средине од технологије	Одговоран однос према окоolini
Техника и технологија	VII	Исправан бицикл/мопед као битан предуслов безбедног учешћа у саобраћају	Одговоран однос према окоolini
Техника и технологија	VII	Саобраћајна средства на електропогон	Одговоран однос према окоolini Дигитална компетенција Решавање проблема
Биологија	VIII	Заштита животне средине	Одговоран однос према окоolini

СЕКЦИЈЕ: КОШАРКА**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања, службени гласник РС-Просветни гласник, бр5/2019 од 27.05.2019.г, ступио на снагу 4.6.2019, а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	КОШАРКА -Основни ставови у нападу и одбрани - Вежбе контроле лопте -Техника пивотирања - Пивотирање -Хватање и додавање лопте - "Игре додавања". -Дриблинг у месту и кретању - "Игре дриблинга". -Кретање у одбрани -Шутирање на кош, двокорак - Скок шут -Кретање без лопте у нападу - Демаркирање -Игра (баскет и игра на два коша) Техника и тактика	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронталн и у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретање -усваја нове моторичке кретање и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања

СЕКЦИЈЕ: РУКОМЕТ**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	РУКОМЕТ Обучавање основних елемената технике са лоптом (уз упознавање са основним правилима рукомета): држање лопте једном и обема рукама; вођење лопте у месту и кретању- бацање лопте тзв. „кратким замахом” и „дугим замахом” уз примену залета : (бочни-доножни, бочни-заножни, чеони); хватање прецизно бачених лопти (у висини груди и главе); хватање непрецизно бачених лопти шутирање на гол са ослонцем на тлу	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронталн и у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања

СЕКЦИЈЕ: РУКОМЕТ**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	бочни („шасе”) шут; - чеони шут (шут из трка); шутирање на гол у скоку; једнострука финта у „јачу” страну са извођењем скок шута на гол. Обучавање основних елемената без лопте: у фази напада - дубинско, бочно и дијагонално кретање, утрчавање у празне просторе, промена смера кретања, откривање за пријем лопте, блокада одбрамбеног играча телом, измена позиције са саиграчима, залет ка голу без лопте, падови; фази одбране - одбрамбени блок,	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронталн и у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретање -усваја нове моторичке кретање и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања

СЕКЦИЈЕ: РУКОМЕТ**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	одузимање лопте од противничког нападача, ометање нападача са лоптом, елементи технике голмана (основни став, кретање на голу, одбрана високих и ниских лопти, одбрана шутева са крила, одбрана седмерца). Игра на два гола уз примену претходно обучаваних елемената. мини рукомета.	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронталн и у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретње -усваја нове моторичке кретње и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања

СЕКЦИЈЕ: СТРЕЉАШТВО**РАЗРЕД: ПЕТИ****ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ: да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
Осамостаљивање ученика у раду Осмишљавање организације вежбања и међусобне сарадње у стрелјани -Унапређење знања ученика у области стрелаштва -развијање позитивног става и етичког односа према стрелаштву -традиција спорта	Преузети из правилника о програму наставе и учења за пети разред основног образовања,службени гласник РС-Просветни гласник,бр5/2019 од 27.05.2019.г,ступио на снагу 4.6.2019,а примењује се почев од школске 2020/2021.г.	СТРЕЉАШТВО -Безбедност у срељани. -Традиција,врсте оружја и дисциплине на такмичењима -Ваздушна пушка,делови -Правила такмичења -Техника: Држање пушке -стојећи став -техника пуцања -развијање особина потребних за доброг стрелца -јачање мускулатуре која обезбеђује отребан став Савладавање притиска који се јавља приликом пуцања -школско и остали степени такмичења	-Часови физичког и здравственог васпитања – Кроз подстицање ученика на самостално вежбање; – -Посете међународним и првенственим утакмицама у граду и ван града -Посета спортских центара и спортских музеј (Амбијентална настава) Методе моторичког учења(комплексна) и помоћне методе (вербална и метода демонстрације)Фронталн и у пару и појединачни.	Организује, Асистира, Припрема, Прати, Помаже, Мотивише, Планира, Едукује, Поставља и одговара на питања, демонстрира преношење знања, умења и навика у континуираном процесу индивидуалног напредовања ученика у складу са његовим психо-физичким способностима.	-Усваја нова знања и кретење -усваја нове моторичке кретење и усавршава их -примењује -Посматра, -Понавља -Поставља и одговара на питања

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СЕКЦИЈА ОДБОЈКА**ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-Развијање моторичких способности ученика (координација, експлозивна снага, флексибилност,скочност) -Обучавање и усавршавање технике -Упознавање ученика са основним принципима индивидуалне и колективне тактике - Стицање знања из правила малог фудбала Стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима Развијање такмичарског духа и осећаја за фер плеј	-Ученик има развијену моторику - Ученик примењује основне елементе технике у игри преко мреже -Ученик познаје основе индивидуалне и колективне тактике - Ученик зна основна правила одбојкашке игре - Ученик осећа потребу за бављењем спортом и учешћем на такмичењима - Ученик има развијен такмичарски дух и осећај за фер плеј - Ученик има развијене вољне квалитете	Основни садржаји Вежбе за развој технике, тактике, снаге в,ежбе за развој гипкости Вежбе за развој аеробне издржљивости Вежбе за развој брзине Вежбе за развој координације, Проширени садржаји школска и међушколска такмичења	Применом одговарајућих метода, облика и форми рада Вежбањем у сали, школском дворишту и на отвореном игралишту за мали фудбал и рукомет	Посматрају слушају питају демонстрирају вежбају учествују у организацији такмичења практично примењују стечена знања на часовима	Планира организује демонстрира припрема прати мотивише

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ:

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Математика	5,6,7,8	Облици спортских игралишта, димензије терена, рачунање поена – троугао, четвороугао, површина	Закон о основама система образовања и васпитања „СЛ. Гласник РС“ бр 88/017, 27/2018 – други закон 27/2018 – други закон и 10/2019, 6/2020, 129/2021
Физика	6,7,8	Биомеханичке основе спортске технике, батерија тестова- Мерење времена, равнотежа	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СЕКЦИЈА СТОНИ ТЕНИС**ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-Развијање моторичких способности ученика (координација, експлозивна снага, флексибилност,скочност) -Обучавање и усавршавање технике -Упознавање ученика са основним принципима индивидуалне и колективне тактике - Стицање знања из правила малог фудбала Стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима Развијање такмичарског духа и осећаја за фер плеј	-Ученик има развијену моторику - Ученик примењује основне елементе технике у игри у синглу и дублу -Ученик познаје основе индивидуалне и колективне тактике - Ученик зна основна правила одбојкашке игре - Ученик осећа потребу за бављењем спортом и учешћем на такмичењима - Ученик има развијен такмичарски дух и осећај за фер плеј - Ученик има развијене вољне квалитете	Основни садржаји Вежбе за развој технике, тактике, снаге в,ежбе за развој гипкости Вежбе за развој аеробне издржљивости Вежбе за развој брзине Вежбе за развој координације, Проширени садржаји школска и међушколска такмичења	Применом одговарајућих метода, облика и форми рада Вежбањем за стонотениским столом	Посматрају слушају питају демонстрирају вежбају учествују у организацији такмичења практично примењују стечена знања на часовима	Планира организује демонстрира припрема прати мотивише

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ:

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Математика	5,6,7,8	Облици спортских игралишта, димензије терена, рачунање поена – троугао, четвороугао, површина	Закон о основама система образовања и васпитања „СЛ. Гласник РС“ бр 88/017, 27/2018 – други закон 27/2018 – други закон и 10/2019, 6/2020, 129/2021
Физика	6,7,8	Биомеханичке основе спортске технике, батерија тестова- Мерење времена, равнотежа	

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: СЕКЦИЈА ФУТСАЛ (МАЛИ ФУДБАЛ)**ГОДИШЊИ ФОНД ЧАСОВА: 36****НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА: 1**

ЦИЉ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

Циљеви	Исходи учења	Садржај	Начин остваривања	Активности наставника	Активности ученика
-Развијање моторичких способности ученика (координација, експлозивна снага, флексибилност,скочност) -Обучавање и усавршавање технике -Упознавање ученика са основним принципима индивидуалне и колективне тактике - Стицање знања из правила малог фудбала Стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима Развијање такмичарског духа и осећаја за фер плеј	-Ученик има развијену моторику - Ученик примењује основне елементе технике у игри на 2 гола -Ученик познаје основе индивидуалне и колективне тактике - Ученик зна основна правила игре малог фудбала - Ученик осећа потребу за бављењем спортом и учешћем на такмичењима - Ученик има развијен такмичарски дух и осећај за фер плеј - Ученик има развијене вољне квалитете	Основни садржаји Вежбе за развој технике, тактике, снаге в,ежбе за развој гипкости Вежбе за развој аеробне издржљивости Вежбе за развој брзине Вежбе за развој координације, Проширени садржаји школска и међушколска такмичења	Применом одговарајућих метода, облика и форми рада Вежбањем у сали, школском дворишту и на отвореном игралишту за мали фудбал и рукомет	Посматрају слушају питају демонстрирају вежбају учествују у организацији такмичења практично примењују стечена знања на часовима	Планира организује демонстрира припрема прати мотивише

ХОРИЗОНТАЛНА И ВЕРТИКАЛНА ПОВЕЗАНОСТ:

Предмет	Разред	Корелативни сарджаји	Међупредметна компетенција
Математика	5,6,7,8	Облици спортских игралишта, димензије терена, рачунање поена – троугао, четвороугао, површина	Закон о основама система образовања и васпитања „СЛ. Гласник РС“ бр 88/017, 27/2018 – други закон 27/2018 – други закон и 10/2019, 6/2020, 129/2021
Физика	6,7,8	Биомеханичке основе спортске технике, батерија тестова- Мерење времена, равнотежа	

ЧАС ОДЕЉЕНСКОГ СТАРЕШИНЕ

ЕКСКУРЗИЈА